

Holy Bible

Aionian Edition®

Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Statistical Restoration

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as " The Purple Bible "

Holy Bible Aionian Edition ®
Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Statistical Restoration

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: Crosswire.org

Source version: 6/26/2023

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

Alan Bunning, 2022

Formatted by Speedata Publisher 5.0.0 (Pro) on 3/15/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Ελληνική at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Ελεῆσē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατά Ματθαίου	11
Κατά Μαρκού	51
Κατά Λουκᾶν	76
Κατά Ιωαννῆν	119
Πραξεις	151
Προς Ρωμαιούς	194
Προς Κορινθιούς Α'	210
Προς Κορινθιούς Β'	225
Προς Γαλατας	235
Προς Εφεσιους	240
Προς Φιλιππησιους	246
Προς Κολοσσαεις	250
Προς Θεσσαλονικεις Α'	254
Προς Θεσσαλονικεις Β'	258
Προς Τιμοθεον Α'	260
Προς Τιμοθεον Β'	264
Προς Τίτον	267
Προς Φιλημονα	269
Προς Εβραιους	270
Ιακωβου	282
Πετρου Α'	286
Πετρου Β'	291
Ιωαννου Α'	294
Ιωαννου Β'	299
Ιωαννου Γ'	300
Ιουδα	301
Αποκαλυψις Ιωαννου	303

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἴματια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

Κατα Λουκαν 23:34

Κατα Ματθαιον

1 γενέσεως Ὡησοῦ ἔχριστοῦ, υἱοῦ Δαυὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ: **2** Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐσρῶμ, Ἐσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, **4** Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, **5** Σαλμὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, **6** Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, **7** Σολομὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, **8** Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὁζίαν, **9** Ὁζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, **10** Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν, **11** Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. **12** Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, **13** Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ

ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, **15** Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθὰν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἣς ἐγεννήθη Ὡησοῦς, ὁ λεγόμενος ἔχριστός. **17** Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ ὔχριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. **18** Τοῦ δὲ Ὡησοῦ ὔχριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν: μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἡ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ ὕπνου θεοῦ Ἀγίου. **19** Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἵδον, ἄγγελος ἔχριστος κατέβη ἐφάνη αὐτῷ λέγων, “Ἰωσήφ, υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ ὕπνου θεοῦ ἐστιν Ἀγίου. **21** Τέξεται δὲ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὡησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν.” **22** Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ὅρθεν ὑπὸ ἔχριστος διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, **23** “Ιδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ”, ὃ ἐστιν μεθερμηνεύμενον, “Μεθ’ ἡμῶν ὁ θεός”. **24** Ἔγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος ἔχριστος, καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, **25** καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὡησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἵδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα 2 λέγοντες, “Ποῦ ἐστιν ὁ, τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.” 3 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ’ αὐτοῦ. 4 Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ’ αὐτῶν ποῦ ὁ ἔριστὸς γεννᾶται. 5 Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας”. οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου: 6 “Καὶ σύ Βηθλέεμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδᾳ· ἐξ σοῦ γὰρ ἔξελεύσεται ἥγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαὸν μου τὸν Ἰσραὴλ.” 7 Τότε Ἡρώδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μάγους, ἡκρίβωσεν παρ’ αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. 8 Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν, “Πορευθέντες, ἔξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου ἐπάν τοῦ εὗρητε, ἀπαγγείλατέ μοι ὅπως κάγὼ ἐλθῶν προσκυνήσω αὐτῷ.” 9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν, καὶ ἵδοὺ, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς ἔως ἐλθῶν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. 10 Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. 11 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προστίνεγκαν αὐτῷ δῶρα: χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν. 12 Καὶ χρηματισθέντες κατ’ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι’ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. 13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἵδοὺ, ἄγγελος Ὅυρίου φαίνεται κατ’ ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων, “Ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἔως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό.” 14 Οἱ δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, 15 καὶ ἦν ἐκεῖ ἔως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρήθεν ὑπὸ Ὅυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, “Ἐξ Αἴγυπτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου.” 16 Τότε Ἡρώδης, ἵδων ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν καὶ ἀποστείλας, ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἡκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. 17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ρήθεν διὰ Ιερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, 18 “Φωνὴ ἐν Ραμὰ ἡκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς, Ραχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἥθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.” 19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἵδοὺ, ἄγγελος Ὅυρίου φαίνεται κατ’ ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἴγυπτῳ 20 λέγων, “Ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ, τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.” 21 Οἱ δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. 22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν χρηματισθεὶς δὲ κατ’ ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, 23 καὶ ἐλθῶν, κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ

τὸ δόγμαν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι “Ναζωραῖος κληθήσεται.”

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 λέγων, “Μετανοεῖτε, ἥγγικεν γάρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” 3 Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Φωνὴ βιώντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: ‘Ετοιμάσατε τὴν ὁδὸν Ἦρυτον, εὐθύειας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.’”

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμῆλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. 5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ Ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. 7 Ἰδών δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Γεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 Ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας. 9 Καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 10 Ἡδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἵσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι. Αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Ἡπείρῳ Ἅγιῷ καὶ πυρί. 12 Οὕτον τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ,

καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.” 13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἡησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ. 14 Ο δὲ διεκώλυεν αὐτὸν λέγων, “Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με;” 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἡησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν ὑμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην.” Τότε ἀφίησιν αὐτόν. 16 Βαπτισθεὶς δὲ, ὁ Ἡησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἴδού, ἀνεῳχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν τὸ Ἡπεῖρον τοῦ ὁθοῦ καταβαῖνον ὧσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ’ αὐτόν. 17 Καὶ ἴδού, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα.”

4 Τότε ὁ Ἡησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Ἡπείρου πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. 2 Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ νύκτας τεσσεράκοντα, ὕστερον ἐπείνασεν. 3 Καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων, εἶπεν αὐτῷ, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ ὁθοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται.” 4 Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Γέγραπται, ‘Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἀνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ὁμίλῳ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος ὁθοῦ.’” 5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν, καὶ ἐστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, 6 καὶ λέγει αὐτῷ, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ ὁθοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω γέγραπται γάρ, ὅτι ‘Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ’, καὶ, ‘Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.’” 7 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἡησοῦς, “Πάλιν γέγραπται, ‘Οὐκ ἐκπειράσεις Ἦρυτον τὸν

“Θεόν σου.”” 8 Πάλιν παραλαμβάνει αύτὸν ὁ διάβολος εἰς ὅρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, 9 καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι.” 10 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ““Υπαγε, Σατανᾶ γέγραπται γάρ, “Κύριον τὸν Ὅθεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.”” 11 Τότε ἀφίσιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἴδοὺ, ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. 12 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 13 Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὰ, ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καφαρναούμ, τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ· 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, 15 “Γῇ Ζαβουλῶν καὶ γῇ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. 16 Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.” 17 Ἀπὸ τότε ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν, “Μετανοεῖτε, ἔγγικεν γάρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” 18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἥσαν γάρ ἀλεεῖς. 19 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Δεῦτε ὄπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλεεῖς ἀνθρώπων.” 20 Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἡκολούθησαν αὐτῷ. 21 Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν Ζεβεδαίον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν,

καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἡκολούθησαν αὐτῷ. 23 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 24 Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ ἀυτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν. Καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς, ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ βασάνοις συνεχομένους, δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 25 Καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Δεκαπόλεως, καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5 Ιδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων, 3 “Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. 4 Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. 5 Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. 6 Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. 7 Μακάριοι οἱ ἐλέημονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. 8 Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Ὅθεὸν ὅψονται. 9 Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Ὅθεοῦ κληθήσονται. 10 Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. 11 Μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ’ ὑμῶν ψευδόμενοι ἔνεκεν ἐμοῦ. 12 Χαίρετε

καὶ ἀγαλλιάσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς; Οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. **13** Ὅμεις ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; Εἰς οὐδὲν ἴσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθὲν ἔξω, καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. **14** Ὅμεις ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη. **15** Οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. **16** Οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἵδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **17** Μή νομίσητε ὅτι ἥλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἥλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. **18** Ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἣ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἔως ἂν πάντα γένηται. **19** Ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. **20** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. **21** Ήκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, “Οὐ φονεύσεις”, ὃς δ', ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἐσται τῇ κρίσει.” **22** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὄργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἔνοχος ἐσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, “Ρακά”, ἔνοχος ἐσται τῷ Συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ, ‘Μωρέ́’, ἔνοχος ἐσται εἰς

τὴν Γέενναν τοῦ πυρός. (**Geenna g1067**) **23** Ἐὰν οὖν προσφέρης τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, **24** ἀφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ ὑπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν, πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. **25** Ἰσθι εὔνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ, ἔως ὅτου εἶ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. **26** Ἀμὴν, λέγω σοι, οὐ μὴ ἔξελθῃς ἐκεῖθεν, ἔως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. **27** Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ‘Οὐ μοιχεύσεις.’ **28** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν, ἥδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. **29** Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς Γέενναν. (**Geenna g1067**) **30** Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς Γέενναν ἀπέλθῃ. (**Geenna g1067**) **31** Ἐρρέθη δέ, “Ος ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον.” **32** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχάται. **33** Πάλιν ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, ‘Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου.’ **34** Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ Θεοῦ· **35** μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν

έστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἔστιν τοῦ μεγάλου Βασιλέως· 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὄμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἡ μέλατιναν. 37 Ἐστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναί, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἔστιν. 38 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, “Οφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος.” 39 Ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ’ ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, σου στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἴμάτιον· 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἔν, ὑπαγε μετ’ αὐτοῦ δύο. 42 Τῷ αἰτοῦντί σε, δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι, μὴ ἀποστραφῆς. 43 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου”, καὶ μισήσεις τὸν ἔχθρόν σου.” 44 Ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς· 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃς τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; Οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸν ποιοῦσιν; 47 Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; Οὐχὶ καὶ οἱ ἔθνικοὶ τὸ αὐτὸν ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἔστιν.

6 Προσέχετε τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μή γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ Πατρὶ ὑμῶν, τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου,

ώσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, 4 ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι. 5 Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἔστωτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις. Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖον σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ Πατρί σου, τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατήρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι. 7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὡσπερ οἱ ἔθνικοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. 8 Μή οὖν ὄμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἵδεν γὰρ ὁ Ὠθόδες ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὃν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. 9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς: ‘Πάτερ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. 10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. 11 Τὸν ἄρτον ὑμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ὑμῖν σήμερον. 12 Καὶ ἄφες ὑμῖν τὰ ὄφειλήματα ὑμῶν, ὡς καὶ ὑμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὄφειλέταις ὑμῶν. 13 Καὶ μὴ εἰσενέγκης ὑμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.’ 14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. 15 Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν,

ούδε ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. **16** Ὄταν δὲ νηστεύῃς, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** Σὺ δὲ νηστεύων, ἄλειψαι σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ Πατὴρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ, ἀποδώσει σοι. **19** Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυρὸν ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν. **20** Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. **21** Ὁπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου. **22** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἔστιν ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν οὖν ἦ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. **23** Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος, ἔστιν τὸ σκότος πόσον! **24** Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἥ γὰρ τὸν ἔνα μισήσει καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἥ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἔτερου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε ὁ θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. **25** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε ἥ τί πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσηθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλειόν ἔστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; **26** Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος

τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** Τίς δὲ ἔξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἔνα; **28** Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν οὐ κοπιοῦσιν οὐδὲ νήθουσιν. **29** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30** Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ θεὸς οὗτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** Μὴ οὖν μεριμνήστε λέγοντες, ‘Τί φάγωμεν’, ἢ, ‘Τί πίωμεν’, ἢ, ‘Τί περιβαλώμεθα?’ **32** Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. **33** Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. **34** Μὴ οὖν μεριμνήστε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἔαυτῆς. Ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· **2** ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν. **3** Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; **4** “Η πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ‘Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου’, καὶ ίδού, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ; **5** Ὅποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. **6** Μὴ δῶτε τὸ ἄγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες

ρήξωσιν ύμᾶς. 7 Αἴτεῖτε καὶ δοθήσεται ύμιν· ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε· κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ύμιν. 8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 "Ἡ τίς ἐστιν ἐξ ύμῶν ἄνθρωπος, δὸν αἰτήσει ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 "Ἡ καὶ ἰχθὺν αἰτήσει, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 Εἰ οὖν ύμεῖς πονηροὶ ὅντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ύμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ Πατὴρ ύμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; 12 Πάντα οὖν, δσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ύμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ύμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. 13 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· 14 τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. 15 Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ύμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες. 16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 Οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. 18 Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. 19 Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 Ἐρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, "Κύριε, Κύριε", εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν

τῶν Οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 22 Πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, "Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποίησαμεν;" 23 Καὶ τότε ὄμιλογήσω αὐτοῖς, ὅτι 'Οὐδέποτε ἔγνων ύμᾶς, "ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν".' 24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὄμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὡκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν. 25 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς, ὄμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὡκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. 27 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη." 28 Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔχουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

8 Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. 2 Καὶ ἴδού, λεπρὸς προσελθὼν, προσεκύνει αὐτῷ λέγων, "Κύριε, ἐὰν θέλης, δύνασαι με καθαρίσαι." 3 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ λέγων, "Θέλω, καθαρίσθητι." Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. 4 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Ορα μηδενὶ εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν, δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ

προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” 5 Είσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν 6 καὶ λέγων, “Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. 7 Καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἐγὼ ἔλθων, θεραπεύσω αὐτόν.” 8 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη, “Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ καὶ ιαθήσεται ὁ παῖς μου. 9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, ‘Πορεύθητι’, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλω, “Ἐρχου”, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ‘Ποίησον τοῦτο’, καὶ ποιεῖ.” 10 Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν, “Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, παρ’ οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὑρον. 11 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν· 12 οἱ δὲ νιοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.” 13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ, “Ὕπαγε, ὡς ἐπίστευσας, γενηθήτω σοι.” Καὶ ίάθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. 14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν, 15 καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἡγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ. 16 Ὁψίας δὲ γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγω, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ἐθεράπευσεν·

17 ὅπως πληρωθῇ τὸ ὥρθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.” 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. 19 Καὶ προσελθών, εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἔλαβες.” 20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αἱ ἀλώπεκες φωλεούς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὃ δὲ Γίδας τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.” 21 Ἐτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ, “Κύριε, ἐπίτρεψό μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.” 22 Ο δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ, “Ἀκολούθει μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς.” 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς πλοῖον, ἤκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 Καὶ ἴδού, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. 25 Καὶ προσελθόντες, ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες, “Κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα!” 26 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; Τότε ἐγερθεὶς, ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες, “Ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἀνεμοὶ καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν;” 28 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. 29 Καὶ ἴδού, ἔκραξαν λέγοντες, “Τί ἡμῖν καὶ σοί, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ; Ἡλθες ὡδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;” 30 Ἡν δὲ μακρὰν ἀπ’ αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν

βοσκομένη. 31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες, “Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.” 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑπάγετε.” Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἴδού, ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. 33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. 34 Καὶ ἴδοù, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἴδοντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὄριών αὐτῶν.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον, διεπέρασεν καὶ ἤλθεν εἰς τὴν ἴδιαν πόλιν. 2 Καὶ ἴδοù, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. Καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν τῷ παραλυτικῷ, “Θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἀμαρτίαι.” 3 Καὶ ἴδού, τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, “Οὗτος βλασφημεῖ!” 4 Καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, “Ἴνα τί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 5 Τί γάρ ἐστιν εὔκοπώτερον εἰπεῖν, ‘Αφίονται σου αἱ ἀμαρτίαι’, ἢ εἰπεῖν, ‘Ἐγειρε καὶ περιπάτει’; 6 Ἐνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔχουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας” (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ), “Ἐγερθεὶς, ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἴκον σου.” 7 Καὶ ἐγερθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ. 8 Ἰδόντες δὲ, οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Ὁθέδον, τὸν δόντα ἔχουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. 9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ. “Ακολούθει μοι.” Καὶ ἀναστὰς, ἤκολούθησεν

αὐτῷ. 10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἴδού, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 11 Καὶ ἴδοντες, οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;” 12 Ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν, “Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ιατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. 13 Πορευθέντες δὲ, μάθετε τί ἐστιν: ‘Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν’, οὐ γάρ ἥλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλούς.” 14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες, “Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν;” 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μή δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. 16 Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ράκους ἀγνάφου ἐπὶ ἵματίῳ παλαιῶν αἵρει γάρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ κεῖρον σχίσμα γίνεται. 17 Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς εἰ δὲ μή γε, ρίγηννυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχείται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται. Ἄλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται.” 18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἴδού, ἄρχων εἶς προσελθὼν, προσεκύνει αὐτῷ λέγων, ὅτι “Η θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν ἀλλὰ ἐλθῶν ἐπίθεες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν καὶ ζήσεται.” 19 Καὶ ἐγερθεὶς, ὁ Ἰησοῦς ἥκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 20 Καὶ ἴδού, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὅπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 21 Ἐλεγεν γάρ ἐν

έαυτῇ, “Εὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἴματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.” 22 Ο δὲ Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἵδων αὐτὴν εἶπεν, “Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.” Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 23 Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἵδων τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον 24 ἔλεγεν, “Αναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει.” Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25 Ὁτε δὲ ἔξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἡγέρθη τὸ κοράσιον. 26 Καὶ ἔξῆλθεν ἡ φύμη αὐτη̄ εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. 27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἡκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες, “Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς Δαυίδ.” 28 Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι;” Λέγοντιν αὐτῷ, “Ναί, Ὦ Κύριε.” 29 Τότε ἦψατο τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν λέγων, “Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν.” 30 Καὶ ἡνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοί. Καὶ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Οράτε μηδεὶς γινωσκέτω.” 31 Οἱ δὲ ἔξελθόντες, διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. 32 Αὐτῶν δὲ ἔξερχομένων, ἰδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ κωφὸν δαιμονιζόμενον. 33 Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, “Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ.” 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, “Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.” 35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν

νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἡσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι, ώσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Ο μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· 38 δεήθητε οὖν τοῦ Ὦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.” 10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὃστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἔστιν ταῦτα: πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖος, 4 Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὃ καὶ παραδοὺς αὐτόν. 5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων, “Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· 6 πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 7 Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες, ὅτι “Ὕγιικεν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” 8 Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 Μὴ κτήσησθε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ράβδον· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. 11 Εἰς ἦν δ' ἀν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ

άξιος ἔστιν, κάκει μείνατε ἔως ἂν ἔξελθητε.

12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν. **13** Καὶ ἐὰν μὲν ἣ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἣ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. **14** Καὶ ὃς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἔξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἥ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. **15** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἥ τῇ πόλει ἐκείνῃ. **16** Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. **17** Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδῶσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς; **18** καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. **19** Ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἥ τί λαλήσητε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε. **20** Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Ὁνεῦμα τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. **21** Παραδῶσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατήρ τέκνον, καὶ ἐπαναστίσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **22** Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἔως ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. **24** Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. **25** Ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται

ώς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ;

26 Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἔστιν κεκαλυμμένον ὁ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὁ οὐ γνωσθήσεται. **27** Ὁ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὅ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. **28** Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν Γεέννῃ. (*Geenna g1067*) **29** Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; Καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. **30** Ὅμων δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν. **31** Μὴ οὖν φοβεῖσθε πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. **32** Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κάγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **33** Ὅστις δ' ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κάγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **34** Μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. **35** Ἦλθον γὰρ ‘διχάσαι ἀνθρώπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς’ **36** καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ’. **37** Ὁ φιλῶν πατέρα ἥ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν νιὸν ἥ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **38** Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **39** Ὁ εὑρὼν τὴν

ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. 40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήμψεται. 42 Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ, μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.”

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. 2 Ὁ δὲ Ἰωάννης, ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ ἧριστοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, 3 εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἔτερον προσδοκῶμεν;” 4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε: 5 ‘τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν’, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ ‘πτωχοὶ εὐαγγελίζονται’. 6 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.” 7 Τούτων δὲ πορευομένων, ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὅχλοις περὶ Ἰωάννου, “Τί ἔξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 Ἄλλὰ τί ἔξήλθατε ἵδειν;” Ἀνθρωπὸν ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον; 9 Ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων ἡλλὰ τί ἔξήλθατε; Προφήτην ἵδεῖν; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 10 Οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται, “Ιδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,

ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἐμπροσθέν σου.” 11 Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστιν. 12 Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἔως ἦρτι, ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. 13 Πάντες γάρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἔως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν. 14 Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἡλίας, ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. 15 Ὁ ἔχων ὥτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 16 Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; Ὁμοία ἐστὶν παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ἢ προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις 17 λέγουσιν, ‘Ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὡρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε.’ 18 Ἡλθεν γάρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν, ‘Δαιμόνιον ἔχει.’ 19 Ἡλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, ‘Ιδοὺ, ἄνθρωπος, φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν!’ Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.” 20 Τότε ἥρξατο ὄνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, δτὶ οὐ μετενόησαν. 21 Οὐαί σοι, Χοραζίν! Οὐαί σοι, Βηθσαΐδάν! “Οτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. 22 Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἐσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἡ ὑμῖν. 23 Καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθῆσῃ; ἔως “Αἰδου καταβήσῃ. “Οτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἐμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. (Hadēs g86) 24 Πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἐσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἡ σοί. 25

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν,
“Ἐξομολογοῦμαί σοι, Πάτερ, Ὅτι τοῦ οὐρανοῦ
καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ
συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ ηνπίοις. 26 Ναί,
ὅτι οὕτως εὐδοκίᾳ ἐγένετο ἔμπροσθέν
σου. 27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου,
καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ,
οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς,
καὶ ὡς ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι. 28 Δεῦτε
πρός με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι,
κάγω ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 Ἀρατε τὸν ζυγόν μου
ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραῦς εἰμι καὶ
ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, ‘καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν
ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν’. 30 Ὁ γάρ ζυγός μου χρηστὸς
καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.”

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς
τοῖς Σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας
καὶ ἐσθίειν. 2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπαν
αὐτῷ, “Ιδοὺ, οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ
ἐξεστιν ποιεῖν ἐν Σαββάτῳ.” 3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς,
“Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ, ὅτε ἐπείνασεν
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως
ἔφαγον, ὃ οὐκ ἔξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς
μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; 5 Ἡ
οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς Σάββασιν
οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ Σάββατον βεβηλοῦσιν,
καὶ ἀναίτιοί εἰσιν; 6 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ
ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὅδε. 7 Εἴ δὲ ἐγνώκειτε τί
ἐστιν: “Ἐλεος Θέλω καὶ οὐ θυσίαν”, οὐκ ἂν
κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. 8 Ὅτιος γάρ
ἐστιν τοῦ Σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.” 9

Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἤλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν
αὐτῶν. 10 Καὶ ἴδού, ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν.
Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, “Εἰ ἔξεστιν
τοῖς Σάββασιν θεραπεύειν;” Ἰνα κατηγορήσωσιν
αὐτοῦ. 11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν
ἄνθρωπος, ὃς ἔξει πρόβατον ἔν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ
τοῦτο τοῖς Σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει
αὐτὸς καὶ ἐγερεῖ; 12 Πόσω οὖν διαφέρει ἄνθρωπος
προβάτου; Ὡστε ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν καλῶς
ποιεῖν.” 13 Τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, “Ἐκτεινόν
σου τὴν χεῖρα.” Καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη,
ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. 14 Ἐξελθόντες δὲ, οἱ Φαρισαῖοι
συμβούλιον ἔλαβον κατ’ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν
ἀπολέσωσιν. 15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς, ἀνεχώρησεν
ἐκεῖθεν. Καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ πολλοί, καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας, 16 καὶ ἐπετίμησεν
αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν. 17 Ἰνα
πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου
λέγοντος, 18 “Ιδοὺ, ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα,
ὁ ἀγαπητός μου ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου.
Θήσω τὸ Πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν
τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. 19 Οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ
κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις
τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 20 Κάλαμον συντετριμμένον
οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἔως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν. 21 Καὶ
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.” 22 Τότε
προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ
κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὡστε τὸν κωφὸν
λαλεῖν καὶ βλέπειν. 23 Καὶ ἐξίσταντο πάντες
οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον, “Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
Δαυὶδ;” 24 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον,
“Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ

Βεεζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.” 25 Εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς, “Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ’ ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἡ οἰκία μερισθεῖσα καθ’ ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. 26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ’ ἑαυτὸν ἐμερίσθη. Πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; 27 Καὶ εἰ ἐγώ ἐν Βεεζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο, αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. 28 Εἰ δὲ ἐν ὉΠνεύματι Ὅθεοῦ ἐγώ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ’ ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Ὅθεοῦ. 29 Ἡ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν; Καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 30 Ὁ μὴ ὧν μετ’ ἔμοι κατ’ ἔμοι ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ’ ἔμοι σκορπίζει. 31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ ὉΠνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. 32 Καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ’ ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ ὉΠνεύματος τοῦ Ἀγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ, οὕτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὕτε ἐν τῷ μέλλοντι.

(aiōn g165) 33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ, τὸ δένδρον γινώσκεται. 34 Γεννήματα ἔχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες, Ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας, τὸ στόμα λαλεῖ. 35 Ὁ ἀγαθὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. 36 Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα

ἀργὸν ὃ λαλήσουσιν οἱ ἀνθρωποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. 37 Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.” 38 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες, “Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἴδεῖν.” 39 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. 40 Ὡσπερ γὰρ ἡνὶ Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήπους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας’, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. 41 Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κίρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὥδε. 42 Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἥλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σολομῶνος ὥδε. 43 Ὁταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἔξελθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι’ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν καὶ οὐχ εὑρίσκει. 44 Τότε λέγει, ‘Εἰς τὸν οἰκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἔξηλθον.’ Καὶ ἐλθὼν, εὑρίσκει σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 45 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ’ ἑαυτοῦ ἐπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.” 46 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ είστηκεισαν ἔξω, ζητοῦντες

αὐτῷ λαλῆσαι. 47 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου εἴξω ἐστίκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.” 48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ, “Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;” 49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, “Ιδού, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. 50 Ὅστις γάρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστίν.”

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. 2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. 3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων, “Ιδού, ἔξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. 4 Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἀ μὲν ἐπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. 5 Ἀλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἔξαντειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἥλιον δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἔξηράνθη. 7 Ἀλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. 8 Ἀλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίουν καρπόν· ὅ μὲν ἐκατὸν, ὅ δὲ ἔξήκοντα, ὅ δὲ τριάκοντα. 9 Ὁ ἔχων ὥτα, ἀκουέτω.” 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ, “Διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;” 11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ““Οτι οὐκ δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. 12 Ὅστις γάρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις

δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. 13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνίουσιν. 14 Καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα, “Ακοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. 15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶν βαρέως ἥκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὄφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὡσὶν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ιάσομαι αὐτούς.” 16 Ὅμων δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ τὰ ὥτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. 17 Ἄμην, γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἴδειν ἢ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἥκουσαν. 18 Ὅμεις οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. 19 Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. 20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, 21 οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. (aiōn g165) 23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς, δις δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ, δὲ μὲν ἐκατὸν, δὲ ἔξήκοντα, δὲ τριάκοντα.

24

”Αλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, Ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἥλθεν αὐτοῦ ὁ ἔχθρὸς καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. 26 Ὁτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. 27 Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ, ‘Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; Πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια;’ 28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, ‘Ἐχθρὸς ἀνθρωπὸς τοῦτο ἐποίησεν.’ Οἱ δὲ δοῦλοι λέγουσιν αὐτῷ, ‘Θέλεις οὖν ἀπελθόντες, συλλέξωμεν αὐτά;’ 29 Ὁ δέ φησιν, ‘Οὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. 30 Ἀφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς, “Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτά εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.”’” 31 Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, Ὡμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἀνθρωπὸς ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· 32 ὃ μικρότερον μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ μετζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὕστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.” 33 Ἀλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς: “Ὀμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα, γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.” 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς· 35 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, “Ανοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.”

36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους, ἥλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, “Διασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.” 37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ο σπέρμα τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου· 38 ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 ὁ δὲ ἔχθρὸς, ὁ σπέριας αὐτά, ἐστιν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. (aiōn g165) 40 Ὁσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. (aiōn g165) 41 Ἀποστελεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, 42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. 43 Τότε ‘οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος’ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὡτα, ἀκουέτω. 44 Ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἀνθρωπὸς ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὄσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. 45 Πάλιν ὄμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· 46 εὑρὼν δὲ ἔνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν, πέπρακεν πάντα ὄσα εἶχεν, καὶ ἡγόρασεν αὐτόν. 47 Πάλιν ὄμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν σαγήνῃ

βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· 48 ἦν δὲ ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἴγιαλὸν καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος ἔξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, (aiōn g165) 50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός. Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 51 Συνήκατε ταῦτα πάντα;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Ναί.” 52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Διὰ τοῦτο, πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.” 53 Καὶ ἐγένετο δὲ ἐτέλεσεν ὁ Ἱησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. 54 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, “Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 Οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσὴφ, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας; 56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; Πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα;” 57 Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἱησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.” 58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοήν Ἱησοῦ, 2 καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ, “Οὗτός ἔστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ

δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.” 3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην, ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο, διὰ Ἡρῳδιάδα, τὴν γυναῖκα Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 Ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, “Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν.” 5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, δτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 6 Γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου, ὡρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρῷδῃ, 7 ὅθεν μεθ' ὅρκου, ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. 8 Ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, “Δός μοι”, φησίν, “ὦδε ἐπὶ πίνακι, τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.” 9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους, ἐκέλευσεν δοθῆναι. 10 Καὶ πέμψας, ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 11 Καὶ ἡνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 Καὶ προσελθόντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ ἐλθόντες, ἀπίγγειλαν τῷ Ἱησοῦ. 13 Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἱησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ᾱδίαν. Καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἤκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. 14 Καὶ ἐξελθὼν, εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. 15 Ὁψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες, “Ἐρημός ἔστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἡδη παρῆλθεν ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.” 16 Ὁ δὲ Ἱησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν. Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” 17 Οἱ δὲ λέγουσιν

αύτῷ, “Οὐκ ἔχομεν ὅδε, εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.” **18** Ο δὲ εἶπεν, “Φέρετέ μοι ὅδε αὐτούς.” **19** Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. **20** Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦν τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. **21** Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἤσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. **22** Καὶ εὐθέως ἤναγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἔως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. **23** Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος κατ' ἵδιαν προσεύξασθαι. Ὁφίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. **24** Τὸ δὲ πλοῖον ἥδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. **25** Τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς, ἥλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. **26** Οἱ δὲ μαθηταὶ ἴδοντες, αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν λέγοντες, ὅτι “Φάντασμά ἔστιν”, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. **27** Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς λέγων, “Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.” **28** Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ, ὁ Πέτρος εἶπεν, “Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὄδατα.” **29** Ο δὲ εἶπεν, “Ελθέ.” Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου, Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὄδατα καὶ ἥλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **30** Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξεν λέγων, “Κύριε, σῶσόν με.” **31** Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα,

ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ, “Ολιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;” **32** Καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. **33** Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεύνησαν αὐτῷ λέγοντες, “Αληθῶς ὁ Θεοῦ Υἱὸς εῖ!” **34** Καὶ διαπεράσαντες, ἥλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ. **35** Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν, οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, **36** καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ ὉΙησοῦ ἀπὸ Ιεροσολύμων, Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες, **2** “Διὰ τί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; Οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν.” **3** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; **4** Ο γὰρ οὐ θεός ἐνετείλατο λέγων, ‘Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα’, καί, “Ο κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτῳ.” **5** Υμεῖς δὲ λέγετε, “Ος ἀν εἴπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, ‘Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὡφεληθῆς’, **6** οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ.” Καὶ ἡκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. **7** Υποκριταί! Καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων, **8** “Ο λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ.” **9** Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.” **10** Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς, “Ακούετε καὶ συνίετε! **11** Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῦ τὸν

ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.” 12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν;” 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Πᾶσα φυτείᾳ ἦν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πατέρας μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 Ἀφετε αὐτούς· ὅδηγοί εἰσιν τυφλοί τυφλὸς, δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται.” 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν.” 16 Ὁ δὲ εἶπεν, “Ἄκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἔστε; 17 Οὕπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλεται; 18 Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεινα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 Ταῦτά ἔστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.” 21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν, ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 Καὶ ἴδού, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἔκραζεν λέγουσα, “Ἐλέησόν με, Ὅσιε, Υἱὸς Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.” 23 Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτουν αὐτὸν λέγοντες, “Ἄπολυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὅπισθεν ἡμῶν.” 24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ.” 25 Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα, “Κύριε, βοήθει μοι!” 26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν,

“Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.” 27 Ἡ δὲ εἶπεν, “Ναί, Ὅσιε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἔσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.” 28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, “Ω γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις γενηθήτω σοι ὡς θέλεις.” Καὶ ἵσθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 29 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ὁ Ἰησοῦς ἤλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ’ ἑαυτῶν χωλούς, κυλλούς, τυφλούς, κωφούς, καὶ ἐτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτούς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς: 31 ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφούς λαλοῦντας, κυλλούς ὑγιεῖς, καὶ χωλούς περιπατοῦντας, καὶ τυφλούς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Ὁθεὸν Ἰσραήλ. 32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, “Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλινθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ.” 33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, “Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ, ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον;” 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πόσους ἄρτους ἔχετε;” Οἱ δὲ εἶπον, “Ἐπτά, καὶ ὀλίγα ἱχθύδια.” 35 Καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, 36 ἔλαβεν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἱχθύας, καὶ εύχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 37 Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἐπτὰ σπυρίδας πλήρεις. 38 Οἱ δὲ

έσθιοντες ἥσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. **39** Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὅχλους, ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἤλθεν εἰς τὰ δόρια Μαγαδάν.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. **2** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, **4** “Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ.” Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. **5** Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ορᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.” **7** Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι “Ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν.” **8** Γνοὺς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; **9** Οὕπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; **10** Οὐδὲ τοὺς ἐπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; **11** Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἴπον ὑμῖν; Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.” **12** Τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἴπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν ἄρτων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **13** Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἡρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων, “Τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου;” **14** Οἱ δὲ εἶπον, “Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἔτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἔνα τῶν προφητῶν.” **15** Λέγει αὐτοῖς, “Υμεῖς δὲ, τίνα με

λέγετε εἶναι;” **16** Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν, “Σὺ εἶ ὁ Ἰησοῦς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.” **17** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σάρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ’ ὁ Πατήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **18** Κἀγώ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι Ἄιδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. (*Hadēs g86*) **19** Δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, καὶ ὁ ἐὰν δῆσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.” **20** Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς. **21** Ἀπὸ τότε ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. **22** Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν, ὁ Πέτρος ἥρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων, “Ιλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.” **23** Ο δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ, “Ὕπαγε ὅπισα μου, Σατανᾶ! Σκάνδαλον εἶ ἔμοι, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.” **24** Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Εἴ τις θέλει ὅπισα μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. **25** Ος γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ’ ἀν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἔμοι, εὐρήσει αὐτήν. **26** Τί γὰρ ὡφεληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ”Η τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα

τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 Μέλλει γάρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ”. 28 Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὡδεῖς ἐστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ἴδωσιν τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.”

17 Καὶ μεθ’ ἡμέρας ἔξ, παραλαμβάνει ὁ “Ιησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ’ ᾧδιαν. 2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 Καὶ ᾧδιον, ὥφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας συλλαλοῦντες μετ’ αὐτοῦ. 4 Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ “Ιησοῦ, “Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὡδεῖς εἶναι. Εἰ θέλεις, ποιήσω ὡδεῖς τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσῆν μίαν, καὶ Ἡλίαν μίαν.” 5 “Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ᾧδιον, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ᾧδιον, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ!” 6 Καὶ ἀκούσαντες, οἱ μαθηταὶ ἐπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. 7 Καὶ προσῆλθεν ὁ “Ιησοῦς καὶ ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν, “Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε.” 8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν “Ιησοῦν μόνον. 9 Καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ “Ιησοῦς λέγων, “Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὄραμα, ἔως οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.” 10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες,

“Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;” 11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ἡλίας μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· 12 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλίας ἥδη ἥλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλὰ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἦθέλησαν. Οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ’ αὐτῶν.” 13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. 14 Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν 15 καὶ λέγων, “Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν νιόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς ἔχει, πολλάκις γάρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὄδωρο. 16 Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι.” 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ “Ιησοῦς εἶπεν, “Ω γενεὰ ἀπιστος καὶ διεστραμμένη, ἔως πότε μεθ’ ὑμῶν ἔσομαι; “Εως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετέ μοι αὐτὸν ὡδεῖς.” 18 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ “Ιησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ “Ιησοῦ κατ’ ᾧδιαν εἶπον, “Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;” 20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, “Διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν. Ἄμην, γάρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, ‘Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ’, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.” 22 Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ “Ιησοῦς, “Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, 23 καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.” Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. 24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναούμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα

λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον, “Ο διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα;” 25 Λέγει, “Ναί.” Καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; Ἀπὸ τῶν οὐών αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων;” 26 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος “Ἄπὸ τῶν ἀλλοτρίων.” Εἰπόντος δέ, “Ἄπὸ τῶν ἀλλοτρίων”, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ οὐίοι. 27 Ἰνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἵχθυν ἄρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, εὑρήσεις στατῆρα ἐκεῖνον λαβὼν, δός αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σου.”

18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, “Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν;” 2 Καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον, ἐστησεν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν 3 καὶ εἶπεν, “Ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ως τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. 4 Ὁστις οὖν ταπεινώσει ἐαυτὸν ως τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. 5 Καὶ ὃς ἐὰν δεξηται ἐν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. 6 “Ος δ’ ἂν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἡμές, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. 7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων! Ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται! 8 Εἰ δὲ ἡ χειρ σου ἢ δι πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ

βάλε ἀπὸ σοῦ καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. (aiōnios g166) 9 Καὶ εἰ ὁ ὄφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὄφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός. (Geenna g1067) 10 Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων, λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς, διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Ἐὰν γένηται τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ δρη, καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 Καὶ ἐὰν γένηται εύρειν αὐτό, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ’ αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 Οὕτως οὐκ ἐστιν θέλημα ἐμπροσθεν τοῦ Πατρὸς ὑμῶν, τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τούτων. 15 Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός σου, Ὕπαγε ἐλεγχὸν αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. 16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι, ἵνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν, σταθῇ πᾶν ῥῆμα’. 17 Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἐστω σοι ὕσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. 18 Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, δσα ἂν δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ δσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἐσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. 19 Πάλιν ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος,

οῦ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **20** Οὐ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.” **21** Τότε προσελθὼν, ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ;” Εως ἐπτάκις;” **22** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Οὐ λέγω σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλὰ ἔως ἑβδομηκοντάκις ἐπτά! **23** Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἡθέλησεν συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσήχθη εἰς αὐτῷ ὁ φειλέτης μυρίων ταλάντων. **25** Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι, καὶ τὴν γυναικα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων, ‘Κύριε, μακροθύμησον ἐπ’ ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι.’ **27** Σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. **28** Ἐξελθὼν δὲ, ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἔνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὥφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων, ‘Απόδος εἴ τι ὁ φείλεις.’ **29** Πεσὼν οὖν, ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων, ‘Μακροθύμησον ἐπ’ ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι.’ **30** Ο δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἔως ἀποδῷ τὸ ὁφειλόμενον. **31** Ιδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἔαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ, ‘Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὁφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ

παρεκάλεσάς με. **33** Οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὃς κάγὼ σὲ ἡλέησα;’ **34** Καὶ ὄργισθεὶς, ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἔως οὐκ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὁφειλόμενον αὐτῷ. **35** Οὕτως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἔκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.”

19 Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ δρια τῆς Ιουδαίας πέραν τοῦ Ιορδάνου. **2** Καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. **3** Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες, “Εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναικα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν;” **4** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ’ ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἐποίησεν αὐτοὺς”; **5** Καὶ εἶπεν, “Ἐνεκα τούτου καταλείψει ἀνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν”; **6** “Ωστε οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. “Ο οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἀνθρωπος μὴ χωριζέτω.” **7** Λέγουσιν αὐτῷ, “Τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο ‘δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν?’” **8** Λέγει αὐτοῖς, ὅτι “Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναικας ὑμῶν, ἀπ’ ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. **9** Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι δῆς ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναικα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται. Καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμῶν μοιχᾶται.” **10** Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, “Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι.” **11** Ο δὲ

εῖπεν αὐτοῖς, “Οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ’ οἵς δέδοται. 12 Εἰσὶν γάρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὗτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἔαυτοὺς διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ὁ δυνάμενος χωρεῖν, χωρείτω.” 13 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” 15 Καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. 16 Καὶ ἴδού, εἰς προσελθών αὐτῷ εἶπεν, “Διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον;” (αιōnios g166) 17 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; Εἴς ἐστιν δὲ ἀγαθός. Εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, τήρει τὰς ἐντολάς.” 18 Λέγει αὐτῷ, “Ποίας;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, τὸ “Οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις”, 19 “Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα”, καὶ, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” 20 Λέγει αὐτῷ δὲ νεανίσκος, “Πάντα Ταῦτα ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ;” 21 Ἔφη αὐτῷ δὲ Ἰησοῦς, “Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.” 22 Ἀκούσας δὲ, δὲ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν δὲ πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. 24 Πάλιν δὲ λέγω

ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ.” 25 Ἀκούσαντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες, “Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;” 26 Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ ὅθεω πάντα δυνατά.” 27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Ἴδού, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἐσται ἡμῖν;” 28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Γίδος τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. 29 Καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἔνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὄνόματος, ἐκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. (aiōnios g166) 30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῆ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 2 Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς· 4 καὶ ἐκείνοις εἶπεν, “Υπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ δὲ ἐὰν ἢ δίκαιον, δώσω ὑμῖν.” 5 Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. 6 Περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς, ‘Τί ὡδε ἐστήκατε ὅλην τὴν

ἡμέραν ἀργοί;’ 7 Λέγουσιν αὐτῷ, “Οτι ούδεις ἡμᾶς ἐμισθώσατο.’ Λέγει αὐτοῖς, “Υπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα.’ 8 Ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ, ‘Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ᾔως τῶν πρώτων.’ 9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. 10 Καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμφονται, καὶ ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. 11 Λαβόντες δὲ, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου 12 λέγοντες, ‘Οὗτοι οἱ ἐσχατοί μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἵσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.’ 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν, “Εταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. Οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; 14 Ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε. Θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί. 15 Ἡ οὐκ ἔξεστίν μοι, ὃ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; Ἡ ὁ ὄφθαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι;’ 16 Οὕτως ἔσονται οἱ ἐσχατοί πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἐσχατοί.” 17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ’ ιδίαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς, 18 “Ιδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, 19 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ ἐμπαῖξαι, καὶ μαστιγῶσαι, καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.” 20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ’ αὐτοῦ. 21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, “Τί θέλεις;” Λέγει αὐτῷ, “Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εῖς ἐκ δεξιῶν καὶ εῖς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.” 22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Δυνάμεθα.” 23 Λέγει αὐτοῖς, “Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἵς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου.” 24 Καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. 25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν, “Οἴδατε ὅτι οἱ ἀρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 26 Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ’ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 27 καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος· 28 ὕσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.” 29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχώ, ἡκολούθησεν αὐτῷ ὅχλος πολύς. 30 Καὶ ἴδού, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, Υἱὲ Δαυίδ. 31 Ὁ δὲ ὅχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν. Οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες, “Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, Υἱὸς Δαυίδ.” 32 Καὶ στὰς, ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, “Τί θέλετε ποιῆσαι ὑμῖν;” 33 Λέγουσιν αὐτῷ, “Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὄφθαλμοὶ ἡμῶν.” 34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἥλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς λέγων αὐτοῖς, “Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην, τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὅνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ’ αὐτῆς λύσαντες ἀγάγετέ μοι. 3 Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε, ὅτι “Ο ὄκυρος αὐτῶν χρείαν ἔχει”, εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς.” 4 Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥήθεν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, 5 “Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ‘Ιδοὺ, ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται σοι, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὅνον καὶ ἐπὶ πῶλον, υἱὸν ὑποζυγίου.’” 6 Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ, καὶ ποιησάντες καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 7 ἤγαγον τὴν ὅνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ’ αὐτῶν τὰ ἴματα, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἕαυτῶν τὰ ἴματα ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. 9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, “Ωσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυίδ! Ἐύλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνόματι ‘Κυρίου! Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις!” 10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, “Τίς ἐστιν οὗτος;” 11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, “Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας.” 12 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς. 13 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Γέγραπται, Ο οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται”,

ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε ‘σπήλαιον ληστῶν.’” 14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὰ θαυμάσια ἀέποιήσεν, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, “Ωσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυίδ”, ἡγανάκτησαν 16 καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Ναί, οὐδέποτε ἀνέγνωτε, ὅτι “Ἐκ σόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων, κατηρτίσω αἷνον”;” 17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὔλισθη ἐκεῖ. 18 Πρωῒ δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασεν. 19 Καὶ ίδων συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὄδοῦ, ἥλθεν ἐπ’ αὐτήν καὶ οὐδὲν εῦρεν ἐν αὐτῇ, εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ, “Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα.” Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. (αἱσθ g165) 20 Καὶ ίδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες, “Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ;” 21 Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἀν τῷ ὅρει τούτῳ εἴπητε, ‘Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν’, γενήσεται. 22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήμψεσθε.” 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, “Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην;” 24 Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἔνα, ὃν ἐὰν εἴπητε μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 25 Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου, πόθεν ἦν; Ἐξ οὐρανοῦ ἦ-

έξ ἀνθρώπων;” Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ’ ἔαυτοῖς λέγοντες, “Ἐὰν εἴπωμεν, “Ἐξ οὐρανοῦ”, ἐρεῖ ἡμῖν, ‘Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;’ **26** Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων”, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην.” **27** Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον, “Οὐκ οἴδαμεν.” Ἐφη αὐτοῖς καὶ αὐτός, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **28** Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἀνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο. Καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν, ‘Τέκνον, ὕπαγε σήμερον, ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι.’ μου.” **29** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ‘Οὐ θέλω’. Ὅστερον μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθεν. **30** Προσελθὼν δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ‘Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ἐγώ, κύριε·” καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. **31** Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρός;” Λέγουσιν, “Ο πρῶτος.” Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. **32** Ἡλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὀδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες, οὐ μετεμελήθητε Ὅστερον τοῦ πιστεύσαι αὐτῷ. **33** Ἀλλην παραβολὴν ἀκούσατε: Ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης, δστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν, ‘καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ὠκοδόμησεν πύργον’, καὶ ἔξεδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. **34** Ὁτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. **35** Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, δὸν μὲν ἔδειραν, δὸν δὲ ἀπέκτειναν, δὸν δὲ ἐλιθοβόλησαν. **36** Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. **37** Ὅστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν νιόν αὐτοῦ λέγων, “Ἐντραπήσονται τὸν νιόν μου.” **38** Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν νιόν, εἶπον ἐν ἔαυτοῖς, ‘Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.’ **39** Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔξεβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. **40** Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;” **41** Λέγουσιν αὐτῷ, “Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.” **42** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς Γραφαῖς, ‘Λίθον δὸν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὁφθαλμοῖς ἡμῶν’; **43** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ’ ὑμῶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. **44** Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται ἐφ’ ὃν δ’ ἀν πέση, λικήσει αὐτόν.” **45** Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. **46** Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων, **2** “Ωμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, βασιλεῖ, δστις ἐποίησεν γάμους τῷ νιῷ αὐτοῦ. **3** Καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ, καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἥθελον

έλθειν. 4 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων, ‘Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις, “Ιδοὺ, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα: δεῦτε εἰς τὸν γάμον.”’ 5 Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, διὸ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, διὸ δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. 6 Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τὸν δούλους αὐτοῦ, ὅβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. 7 Ὁ δὲ βασιλεὺς ὡργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσεν τὸν φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. 8 Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, “Ο μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἥσαν ἄξιοι. 9 Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ δοσους ἐὰν εὔρητε, καλέσατε εἰς τὸν γάμον.” 10 Καὶ ἐξελθόντες, οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας οὓς εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. 11 Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τὸν ἀνακειμένον, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἐνδυμα γάμου· 12 καὶ λέγει αὐτῷ, ‘Ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὥδε μὴ ἔχων ἐνδυμα γάμου;’ Ὁ δὲ ἐφιμώθη. 13 Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις, ‘Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.’ 14 Πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.” 15 Τότε πορευθέντες, οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. 16 Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τὸν μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντας, “Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ ὁθοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων. 17 Εἶπε οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; “Ἐξεστιν δούναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὕ;” 18 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν, “Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 19 Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου.” Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;” 21 Λέγουσιν, “Καίσαρος.” Τότε λέγει αὐτοῖς, “Απόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ ὁθοῦ τῷ ὁθῷ.” 22 Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν. 23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι λέγοντες, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 24 λέγοντες, “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν, ‘Εάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.’ 25 Ἡσαν δὲ παρ’ ἡμῖν ἐπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γῆμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 26 Ὄμοιώς καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἔως τῶν ἐπτά, 27 ὕστερον δὲ πάντων, ἀπέθανεν ἡ γυνή. 28 Ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν, τίνος τῶν ἐπτὰ ἔσται γυνή; Πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.” 29 Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ ὁθοῦ. 30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει, οὕτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται, ἀλλ’ ὡς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. 31 Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ᾧ θέτεν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ ὁθοῦ λέγοντος, 32 ‘Ἐγώ εἰμι ὁ ὁθός Ἀβραὰμ, καὶ ὁ ὁθός Ἰσαὰκ, καὶ ὁ ὁθός Ἰακώβ;’ Οὐκ ἔστιν ὁ ὁθός νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.” 33 Καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες

ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. **35** Καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἔξ αὐτῶν, νομικὸς πειράζων αὐτόν, **36** “Διδάσκαλε, ποίᾳ ἐντολὴ μεγάλῃ ἐν τῷ νόμῳ;” **37** Ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ, “Ἄγαπήσεις Ὅριον τὸν Ὀθόνην σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.” **38** Αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. **39** Δευτέρα ὁμοία αὐτῇ, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” **40** Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, δλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται.” **41** Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς **42** λέγων, “Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ ἀνθρώπου; Τίνος υἱός ἐστιν;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Τοῦ Δαυΐδ.” **43** Λέγει αὐτοῖς, “Πῶς οὖν Δαυΐδ ἐν ἀνθρώπῳ καλεῖται Ὅριον αὐτὸν λέγων, **44** Ἐἶπεν Ὅριος τῷ ἀνθρώπῳ μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου”; **45** Εἰ οὖν Δαυΐδ καλεῖ αὐτὸν, “Ἄνθρωπος”, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν;” **46** Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ’ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὅχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **2** λέγων, “Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. **3** Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν, ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, μὴ ποιεῖτε, λέγουσιν γάρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. **4** Δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὕμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. **5** Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. Πλατύνουσι

γάρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα. **6** Φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, **7** καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, “Ραββί”. **8** Ὅμεις δὲ μὴ κληθῆτε “Ραββί”, εἰς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητής, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. **9** Καὶ ‘Πατέρα’ μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εῖς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ Πατὴρ ὁ οὐρανίος. **10** Μηδὲ κληθῆτε ‘Καθηγηταί’, ὅτι καθηγητής ὑμῶν ἐστιν εῖς, ὁ ἀνθρώπος. **11** Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. **12** Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται. **13** Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι κλείετε τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὑμεῖς γάρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. **15** Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἔνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν Γεέννης διπλότερον ὑμῶν. (*Geenna g1067*)

16 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, ὄδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, “Ος ἂν ὄμοσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν, δος δ’ ἂν ὄμοσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει.” **17** Μωροὶ καὶ τυφλοί! Τίς γάρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάσας τὸν χρυσόν; **18** Καί, “Ος ἂν ὄμοσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν, δος δ’ ἂν ὄμοσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει.” **19** Μωροὶ καὶ τυφλοί! Τί γάρ μείζον, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστηρίον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; **20** Οὐ δὲ ὄμοσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, δύμνει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ. **21** Καὶ ὁ ὄμοσας ἐν

τῷ ναῷ, ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. **22** Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. **23** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! “Οτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύσημον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου: τὴν κρίσιν, καὶ τὸ ἔλεος, καὶ τὴν πίστιν. Ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφεῖναι. **24** Ὁδηγοὶ τυφλοί! Οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες! **25** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! “Οτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἔξι ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. **26** Φαρισαῖε τυφλέ! Καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. **27** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! “Οτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὥραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὁστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. **28** Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. **29** Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! “Οτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων **30** καὶ λέγετε, ‘Εἰ ἥμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἥμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἴματι τῶν προφητῶν.’ **31** “Ωστε μαρτυρεῖτε ἐαυτοῖς ὅτι υἱόί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. **32** Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. **33** “Οφεις, γεννήματα ἔχιδνῶν, πᾶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς

Γεέννης; (**Geenna g1067**) **34** Διὰ τοῦτο, ίδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας, καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς. Ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν. **35** ὅπως ἔλθῃ ἐφ’ ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος “Ἄβελ τοῦ δικαίου, ἔως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου νιοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, ἕξει πάντα ταῦτα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. **37** Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα, τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! Ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὅρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. **38** Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος! **39** Λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με ἰδητε ἀπ’ ἄρτι ἔως ἀν εἴπητε, ‘Ἐύλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι “Κυρίου!”’

24 Καὶ ἔξελθὼν ὁ “Ιησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** ‘Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ᾧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται.”

3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ὀρους τῶν Ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ’ ιδίαν λέγοντες, “Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰώνος;” (**aiōn g165**) **4** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ “Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **5** Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ

όνοματί μου λέγοντες, “Ἐγώ εἰμι ὁ ἔχοντας τὸν οὐρανὸν ἐπάνω τούτῳ”, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **6** Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων. Ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε δεῖ γάρ γενέσθαι, ἀλλ’ οὕπω ἐστὶν τὸ τέλος. **7** Ἐγερθήσεται γάρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. **8** Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὡδίνων. **9** Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν, διὰ τὸ ὄνομά μου. **10** Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ, καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. **11** Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς. **12** Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** Ο δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **14** Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. **15** Ὅταν οὖν ἴδητε ‘τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημῶσεως’, τὸ ὅρθεν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἐστὸς ἐν τόπῳ ἀγίῳ (ὅ ἀναγινώσκων νοείτω), **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαΐᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, **17** ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπιστρεψάτω ὅπίσω ἄραι τὸ ἰμάτιον αὐτοῦ. **19** Οὐάι δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἔκείναις ταῖς ἡμέραις. **20** Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ Σαββάτῳ. **21** Ἐσται γάρ τότε θλῖψις μεγάλη, οὕτως οὐ γέγονεν ἀπ’ ἀρχῆς κόσμου ἔως τοῦ νῦν, οὐδὲ οὐ μὴ γένηται. **22** Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἔκειναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς, κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἔκειναι.

23 Τότε ἔάν τις ὑμῖν εἴπῃ, “Ἴδού, ὡδε ὁ ἔχοντας τὸν οὐρανὸν ἐπάνω τούτῳ”, η̄ “Ωδε”, μὴ πιστεύσῃτε. **24** Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὡστε πλανῆσαι εἱδυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. **25** Ἐδού, προείρηκα ὑμῖν. **26** Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, “Ἴδού, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν”, μὴ ἐξέλθητε. “Ἴδού, ἐν τοῖς ταμείοις”, μὴ πιστεύσῃτε. **27** Ωσπερ γάρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἔως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. **28** “Οπου ἐὰν ἦτορ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί. **29** Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἔκεινων, ‘ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς’, ‘καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ’, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. **30** Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται ‘τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ’ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **31** Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ ‘σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν’ τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ’ ἄκρων οὐρανῶν ἔως ἄκρων αὐτῶν. **32** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς, μάθετε τὴν παραβολήν: ὅταν ἥδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. **33** Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. **34** Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἔως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. **35** Ο οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ

παρέλθωσιν. **36** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὡρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ μόνος. **37** Ὡσπερ γὰρ αἱ ἡμέραι του Νῷ, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία του Υἱοῦ του Ἀνθρώπου. **38** Ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ του κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἀχρι ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν, Νῷ εἰς τὴν κιβωτόν. **39** Καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἤλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἤρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία του Υἱοῦ του Ἀνθρώπου. **40** Τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται, καὶ εἷς ἀφίεται. **41** Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. **42** Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ἡμέρᾳ ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43** Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἄν εἴασεν διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. **44** Διὰ τοῦτο καὶ, ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὡρα, ὁ Υἱὸς του Ἀνθρώπου ἔρχεται. **45** Τίς ἄρα ἔστιν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, δὸν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ, του δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; **46** Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, δὸν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει οὕτως ποιοῦντα. **47** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ, καταστήσει αὐτόν. **48** Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ‘Χρονίζει μου ὁ κύριος’, **49** καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, **50** ἥξει ὁ κύριος του δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἢ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὡρᾳ ἢ οὐ γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν

ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25 Τότε ὅμοιωθήσεται ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἔξηλθον εἰς ὑπάντησιν του νυμφίου. **2** Πέντε δὲ ἔξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ, καὶ πέντε φρόνιμοι. **3** Αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ’ ἔαυτῶν ἔλαιον· **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις, μετὰ τῶν λαμπάδων ἔαυτῶν. **5** Χρονίζοντος δὲ του νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6** Μέσης δὲ νυκτὸς, κραυγὴ γέγονεν, ‘Ιδοὺ, ὁ νυμφίος!’ Ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν. **7** Τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἔαυτῶν. **8** Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον, ‘Δότε ἡμῖν ἐκ του ἔλαιου ὑμῶν, δτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σφέννυνται.’ **9** Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι, ‘Μήποτε οὐ μὴ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἔαυταῖς.’ **10** Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἤλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ’ αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** Ὅτερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι, ‘Κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν!’ **12** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ‘Αμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς.’ **13** Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὡραν. **14** Ὡσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **15** Καὶ ὡς μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ὡς δὲ δύο, ὡς δὲ ἔν, ἐκάστω κατὰ τὴν ἴδιαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. **16** Πορευθεὶς, δ τὰ πέντε τάλαντα λαβών, ἡργάσατο

ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

17 Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησεν ἄλλα δύο.

18 Ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν, ἀπελθὼν ὤρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 19 Μετὰ δὲ πολὺν χρόνον, ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. 20 Καὶ προσελθὼν ὁ, τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων, ‘Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἵδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα.’ 21 Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, ‘Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ δλίγα ἥς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.’ 22 Προσελθὼν καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν, ‘Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας. Ἰδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα.’ 23 Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, ‘Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ δλίγα ἥς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.’ 24 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφὼς εἶπεν, ‘Κύριε, ἔγων σε, ὅτι σκληρὸς εἴ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. 25 Καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν, ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ. Ἰδε, ἔχεις τὸ σόν.’ 26 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, ‘Πονηρὲ Δοῦλε καὶ ὀκνηρέ! Ἦσθεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; 27 Ἐδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύρια μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν, ἔγω ἐκομισάμην ἀν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28 Ἀρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. 29 Τῷ γάρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 30 Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον, ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον.

Ἐκεī ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.’ 31 Ὁταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. 32 Καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων. 33 Καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. 34 Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, ‘Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 35 Ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἥμην καὶ συνηγάγετέ με, 36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἥμην καὶ ἥλθατε πρός με.’ 37 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες, ‘Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 Πότε δέ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 Πότε δέ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἥλθομεν πρός σε;’ 40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς, ‘Ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.’ 41 Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων, ‘Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. (aiōnios g166) 42 Ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, καὶ ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος ἥμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με,

άσθενής καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με.’ 44 Τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες, “Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι;’ 45 Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων, ‘Αμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐφ’ ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε.’ 46 Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἵ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.” (αισθίους 9:166)

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, 2 “Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.” 3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα, 4 καὶ συνεβούλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν. 5 Ἐλεγον δέ, “Μὴ ἐν τῇ ἔορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.” 6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7 προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. 8 Ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἡγανάκτησαν λέγοντες, “Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; 9 Ἐδύνατο γάρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.” 10 Γνοὺς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικὶ; Ἔργον γάρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ. 11 Πάντοτε γάρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ’ ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 12 Βαλοῦσα γάρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13 Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅπου ἔὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο

ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.” 14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπεν, “Τί θέλετέ μοι δοῦναι, κάγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν;” Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. 16 Καὶ ἀπὸ τότε ἔζητε εὐκαιρίαν, ἵνα αὐτὸν παραδῷ. 17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν Ἀζύμων, προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, “Ποῦ θέλεις ἔτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ Πάσχα;” 18 Ὁ δὲ εἶπεν, “Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ, ‘Ο διδάσκαλος λέγει, ‘Ο καιρός μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.’’” 19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἤτοι μασάσαν τὸ Πάσχα. 20 Ὁφίας δὲ γενομένης, ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα, 21 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εῖς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.” 22 Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἰς ἔκαστος, αὐτῶν, “Μήτι ἐγώ εἰμι, ‘Κύριε;’” 23 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ο ἐμβάψας μετ’ ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. 24 Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται. Καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρωπὸς ἐκεῖνος.” 25 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν, “Μήτι ἐγώ εἰμι, ‘Ραββί;’” Λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶπας.” 26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δοὺς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν, “Λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου.” 27 Καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, “Πίετε ἐξ

αύτοῦ πάντες, 28 τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἔκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. 29 Λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου.” 30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἔξῆλθον εἰς τὸ “Ορος τῶν Ἐλαιῶν. 31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ, ‘Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.’ 32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναι με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.” 33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἔγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.” 34 Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμην, λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με.” 35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, “Κἀν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι.” Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. 36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανὶ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, “Καθίσατε αὐτοῦ ἔως οὗ ἀπελθῶν ἐκεῖ προσεύχωμαι.” 37 Καὶ παραλαβών τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἥρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 38 Τότε λέγει αὐτοῖς, “Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἔως θανάτου· μείνατε ὅδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ.” 39 Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, “Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο. Πλὴν οὐχ ὡς ἔγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.” 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ

λέγει τῷ Πέτρῳ, “Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; 41 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σάρξ ἀσθενής.” 42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθῶν προσηύξατο λέγων, “Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν, ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου.” 43 Καὶ ἐλθῶν πάλιν, εῦρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθῶν, προσηύξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν. 45 Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς, “Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε; Ἰδού, ἥγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. 46 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν! Ἰδού, ἥγγικεν ὁ παραδίδούς με!” 47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἴδού, Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἥλθεν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. 48 Ὁ δὲ παραδίδοντος αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων, “Ον ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν.” 49 Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν, “Χαῖρε, Ραββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.” 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ἐταῖρε, Ἐφ’ ὃ πάρει;” Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51 Καὶ ἴδού, εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ωτίον. 52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. 53 Ἡ δοκεῖς

ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι πλείω δώδεκα λεγεῶνων ἀγγέλων; 54 Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ Γραφαὶ, ὅτι οὗτως δεῖ γενέσθαι;” 55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, εἶπεν δὸς Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, “Ως ἐπὶ ληστὴν ἔξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; Καθ’ ἡμέραν ἐν τῷ ἵερῷ, ἐκαθεζόμην διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. 56 Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαὶ τῶν προφητῶν.” Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. 57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνίχθησαν. 58 Ὁ δὲ Πέτρος ἡκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἔως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. 59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ τὸ Συνέδριον ὄλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσιν, 60 καὶ οὐχ εὗρον, πολλῶν προσελθόντων ψευδομαρτύρων. “Υστερὸν δὲ προσελθόντες δύο 61 εἶπον, “Οὗτος ἔφη, ‘Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ ὁθεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν αὐτὸν οἰκοδομῆσαι.’” 62 Καὶ ἀναστὰς, ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, “Οὐδὲν ἀποκρίνῃ, τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;” 63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, “Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ ὁθεοῦ τοῦ ἡῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπης εἰ σὺ εἶ ὁ ἔχιστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ ὁθεοῦ.” 64 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Σὺ εἶπας, πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ’ ἄρτι ὁψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ‘καθήμενον ἐκ δεξιῶν’ τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.” 65 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἴματια αὐτοῦ λέγων, “Ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν

μαρτύρων;” Ἰδε, νῦν ἡκούσατε τὴν βλασφημίαν. 66 Τί ὑμῖν δοκεῖ;” Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, “Ἐνοχος θανάτου ἐστίν.” 67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν 68 λέγοντες, “Προφήτευσον ἡμῖν, ἔχιστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;” 69 Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα, “Καὶ σὺ ἡσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.” 70 Οἱ δὲ ἡρνήσατο ἐμπροσθεν πάντων λέγων, “Οὐκ οἶδα τί λέγεις.” 71 Ἐξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ, “Οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.” 72 Καὶ πάλιν ἡρνήσατο μετὰ ὄρκου, ὅτι “Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.” 73 Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, “Αληθῶς καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ.” 74 Τότε ἥρξατο καταθεματίζειν καὶ ὀμνύειν, ὅτι “Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον!” Καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος, ὅτι “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με”. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἐκλαυσεν πικρῶς.

27 Πρωῒας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὃστε θανατῶσαι αὐτόν. 2 καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. 3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις 4 λέγων, “Ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον.” Οἱ δὲ εἶπον, “Τί πρὸς ἡμᾶς; Σὺ ὄψῃ.” 5 Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν, ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. 6 Οἱ δὲ

άρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον, “Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν.” 7 Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἡγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἄγρός ἐκεῖνος, Ἀγρὸς Αἵματος ἥως τῆς σήμερον. 9 Τότε ἐπληρώθη τὸ ρήθεν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο” ἀπὸ οὗτῶν Ἰσραήλ, 10 “καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι Ἐκριος”. 11 Ο δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, “Σὺ εῖ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” Ο δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, “Σὺ λέγεις.” 12 Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν;” 14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ρῆμα, ὡστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν, εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἐνα τῷ ὅχλῳ δέσμιον, ὃν ἥθελον. 16 Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 Συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Ἐχριστόν;” 18 ἦδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα, “Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἐπαθον σήμερον κατ’ ὄναρ δι’ αὐτόν.” 20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐπεισαν τοὺς ὅχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21

Ἄποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, “Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο, ἀπολύσω ὑμῖν;” Οἱ δὲ εἶπον, τὸν “Βαραββᾶν.” 22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Ἐχριστόν;” Λέγουσιν πάντες, “Σταυρωθήτω.” 23 Ο δὲ ἔφη, “Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν;” Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες, “Σταυρωθήτω.” 24 Ιδὼν δὲ ὁ Πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὄνδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων, “Αθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου. Ύμεῖς δψευσθε.” 25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν, “Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.” 26 Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας, παρέδωκεν, ἵνα σταυρωθῇ. 27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ’ αὐτὸν δλην τὴν σπεῖραν. 28 Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, 29 καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες, “Χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων!” 30 Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 31 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὃνόματι Σίμωνα. Τοῦτον ἤγγάρευσαν ἵνα ἀρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστιν “Κρανίου Τόπος” λεγόμενος. 34 Ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ

χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος, οὐκ ἡθέλησεν πιεῖν. 35 Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἴματα αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον, 36 καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἔκει. 37 Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, “Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.” 38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. 39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν 40 καὶ λέγοντες, “Ο καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ σιδός εἴ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ!” 41 Ὁμοίως οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, 42 “Ἄλλους ἔσωσεν, ἐκαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστιν, καταβάτα νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν ἐπ’ αὐτόν. 43 ‘Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ρύσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν.’ Εἶπεν γὰρ, ὅτι “Θεοῦ εἰμι Υἱός.”” 44 Τὸ δ’ αὐτὸν καὶ οἱ λησταί, οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν. 45 Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας, σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. 46 Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν, ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων, “Ἐλωί, Ἐλωί, λεμὰ σαβαχθάνι;” Τοῦτ’ ἐστιν, “Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;” 47 Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον, ὅτι “Ἡλίαν φωνεῖ οὗτος.” 48 Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὅξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. 49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, “Ἄφες, ἵδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας σῶσων αὐτόν.” 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. 51 Καὶ ἴδού,

τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἀπ’ ἄνωθεν ἔως κάτω, εἰς δύο καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἡγέρθη· 53 καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. 54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες, “Ἀληθῶς Υἱὸς Θεοῦ ἦν οὗτος.” 55 Ἡσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἡκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ, 56 ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴν μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν νιῶν Ζεβεδαίου. 57 Ὁψίας δὲ γενομένης, ἥλθεν ἀνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τούνομα Ἰωσήφ, δος καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ Ἰησοῦ. 58 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἥτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. 59 καὶ λαβὼν τὸ σῶμα, ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸν σινδόνι καθαρὰ, 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. 61 Ἡν δὲ ἐκεῖ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. 62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον 63 λέγοντες, “Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, ‘Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.’” 64 Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἔως τῆς τρίτης

ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ, “Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν”, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης.” 65 Ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Ἐχετε κουστωδίαν, ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε.” 66 Οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

28 Ὁψὲ δὲ Σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἥλθεν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. 2 Καὶ ἵδού, σεισμὸς ἐγένετο μέγας ἄγγελος γὰρ ὅτι “Κυρίου καταβὰς ἔξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν, ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 Ἡν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. 4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ, ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. 5 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξὶν, “Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ὅιησοῦν, τὸν ἐσταυρωμένον, ζητεῖτε. 6 Οὐκ ἔστιν ὥδε, ἡγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν. Δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὃπου ἔκειτο. 7 Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἵδού, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἔκει αὐτὸν ὅψεσθε. Ἰδοὺ, εἶπον ὑμῖν.” 8 Καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου, μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 9 Καὶ ἵδού, Ὅιησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς λέγων, “Χαίρετε!” Αἱ δὲ προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. 10 Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ὅιησοῦς, “Μὴ φοβεῖσθε. Υπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἔκει με ὅψονται.” 11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν,

ἵδού, τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. 12 Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν τε λαβόντες, ἀργύρια ἰκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις 13 λέγοντες, “Εἴπατε ὅτι, ‘Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν, ὑμῶν κοιμωμένων.’” 14 Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν.” 15 Οἱ δὲ λαβόντες ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ιουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον 16 Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὅρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ὅιησοῦς. 17 Καὶ ἴδοντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18 Καὶ προσελθὼν, ὁ Ὅιησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, “Ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. 19 Πορευθέντες οὖν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υίοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, 20 διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἵδού, ἐγὼ μεθ’ ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.” (αἱσθ g165)

Κατα Μαρκον

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ὅμιλος Χριστοῦ, Υἱοῦ Θεοῦ. **2** Καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ: “Ιδοὺ, ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου.” **3** “Φωνὴ βιοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: ‘Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Ὅμιλον, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.’” **4** Ἐγένετο Ἰωάννης, ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. **5** Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαϊα χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπὸ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, ἔξομοι λογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. **6** Καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμῆλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. **7** Καὶ ἐκήρυξσεν λέγων, “Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς, κύψας λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. **8** Ἐγὼ ἐβαπτίσα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς Ὁνεύματι Ἄγιῳ.” **9** Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἥλθεν Ὅμιλος ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. **10** Καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος, εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Ὁνεύμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ’ αὐτόν. **11** Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν: “Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.” **12** Καὶ εὐθὺς τὸ Ὁνεύμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. **13** Καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρας, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. **14** Καὶ Μετὰ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἥλθεν ὁ Ὅμιλος εἰς τὴν Γαλιλαίαν,

κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ **15** καὶ λέγων, ὅτι “Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἥγγικεν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.” **16** Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν, τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος, ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἵσαν γὰρ ἀλεεῖς. **17** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ὅμιλος, “Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλεεῖς ἀνθρώπων.” **18** Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἤκολούθησαν αὐτῷ. **19** Καὶ προβάς ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν Ζεβεδαίον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. **20** Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς. Καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαίον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. **21** Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ. Καὶ εὐθέως τοῖς Σάββασιν, εἰσελθών εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκεν. **22** Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. **23** Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἀνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν **24** λέγων, “Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ὅμιλος Ναζαρηνέ; Ἡλθες ἀπολέσαι ὑμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἄγιος τοῦ Θεοῦ!” **25** Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ὅμιλος λέγων, “Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ!” **26** Καὶ σπαράξαν αὐτὸν, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκαθάρτον, καὶ φωνῆσαν φωνῇ μεγάλῃ, ἔξηλθεν ἐξ αὐτοῦ. **27** Καὶ ἐθαμβήθησαν ἀπαντες, ὡστε συζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας, “Τί ἐστιν τοῦτο; διδαχὴ καινή, κατ’ ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ!” **28** Καὶ ἔξηλθεν ἡ ἀκοὴ

αύτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. 29 Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἔξελθὼν, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30 Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31 Καὶ προσελθὼν, ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας τῆς χειρός.

Καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 32 Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. 33 Καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. 34 Καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἦφιεν τὰ δαιμόνια, λαλεῖν ὅτι ἥδεισαν αὐτόν. Ἐχριστὸν εἶναι. 35 Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν, ἀναστὰς ἔξηλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. 36 Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι “Πάντες ζητοῦσίν σε!” 38 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἔχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω, εἰς τοῦτο γάρ ἔξηλθον.” 39 Καὶ ἦλθεν κηρύσσων, εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν λέγων αὐτῷ, ὅτι “Ἐὰν θέλῃς, δύνασάί με καθαρίσαι.” 41 Καὶ σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἤψατο καὶ λέγει αὐτῷ, “Θέλω, καθαρίσθητι.” 42 Καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, 44 καὶ λέγει αὐτῷ, “Ὥρα, μηδενὶ μηδὲν εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ

ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” 45 Ὁ δὲ ἔξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὡστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ’ ἔξω ἐπ’ ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ήμερῶν, ἡκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. 2 Καὶ συνήχθησαν πολλοὶ, ὡστε μηκέτι χωρεῖν, μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 Καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. 4 Καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες, χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5 Καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ, “Τέκνον, ἀφέωνται σου αἱ ἀμαρτίαι.” 6 Ἡσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ, καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, 7 “Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; Βλασφημεῖ! Τίς δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός;” 8 Καὶ εὐθὺς ἐπιγνούς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, λέγει αὐτοῖς, “Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 9 Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι’, ἢ εἰπεῖν, “Ἐγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει”; 10 “Ινα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας”, (λέγει τῷ παραλυτικῷ), 11 “Σοὶ λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου, καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἴκον σου.” 12 Καὶ ἤγέρθη, καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον,

έξηλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν ὅθεὸν λέγοντας, ὅτι “Οὕτως οὐδέποτε εἴδομεν.” **13** Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. **14** Καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, “Ακολούθει μοι.” Καὶ ἀναστὰς, ἡκολούθησεν αὐτῷ. **15** Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἡκολούθουν αὐτῷ. **16** Καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων, ἴδοντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ τῶν τελωνῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι “Μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει;” **17** Καὶ ἀκούσας, ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ιατροῦ, ἀλλ’ οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἥλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλούς.” **18** Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. Καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;” **19** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ’ αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν; Όσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ’ αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν. **20** Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **21** Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἴμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή αἴρει ἀπ’ αὐτοῦ τὸ πλήρωμα τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.

22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς εἰ δὲ μή ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί. Ἄλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καίνουνς βλητέον.” **23** Καὶ ἐγένετο, αὐτὸν ἐν τοῖς Σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν, τίλλοντες τοὺς στάχυας. **24** Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, “Ἴδε, τί ποιοῦσιν τοῖς Σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν;” **25** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ, ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν, αὐτὸς καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ; **26** Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὅθεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν, εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν;” **27** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τὸ Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον. **28** Ὡστε Ὅμιλος ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ ἄνθρωπου καὶ τοῦ Σαββάτου.”

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. **2** Καὶ παρετήρουν αὐτὸν, εἰ τοῖς Σάββασιν θεραπεύσει αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν χεῖρα ἔχοντι Ἑηράν, “Ἐγειρε εἰς τὸ μέσον.” **4** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐξεστιν τοῖς Σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι;” Οἱ δὲ ἐσιώπων. **5** Καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ’ ὄργης, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, “Ἐκτείνον τὴν χεῖρα σου.” Καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεῖρ αὐτοῦ. **6** Καὶ ἐξελθόντες, οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποίησαν

κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν Θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἡκολούθησεν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, 8 καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ περὶ Τύρου καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολύ ἀκούοντες ὅσα ἐποίει, ἥλθον πρὸς αὐτόν. 9 Καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίψωσιν αὐτόν. 10 Πολλοὺς γάρ ἐθεράπευσεν, ὡστε ἐπιπίτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. 11 Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα, ὅτι “Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.” 12 Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσιν. 13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὅρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἥθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. 14 Καὶ ἐποίησεν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὡνόμασεν, ἵνα ὥσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν 15 καὶ ἔχειν ἔξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. 16 Καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα: καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι, Πέτρον, 17 καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνόματα Βοανηργές, ὃ ἐστιν “Υἱοὶ βροντῆς”, 18 καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον, 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. 20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον, καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὡστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. 21 Καὶ ἀκούσαντες, οἱ παρ' αὐτοῦ ἔξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γάρ, ὅτι “Ἐξέστη.”

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον, ὅτι “Βεελζεβούλ ἔχει”, καὶ, ὅτι “Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.” 23 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, “Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 Καὶ ἐὰν βασιλείᾳ ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη. 25 Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. 26 Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. 27 Ἄλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι, ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν. 29 Ὁς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ “Πνεῦμα τὸ Ἀγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχός ἐστιν αἰώνιον ἀμαρτήματος” – (aiōn g165, aiōnios g166) 30 ὅτι ἔλεγον, “Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.” 31 Καὶ ἔρχονται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στήκοντες, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. 32 Καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἔξω ζητοῦσιν σε.” 33 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει, “Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου;” 34 Καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν, κύκλῳ καθημένους λέγει, “Ἔιδε, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου! 35 Ὁς γάρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.”

4 Καὶ πάλιν ἥρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὅχλος πλεῖστος, ὡστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα, καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὅχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἤσαν. **2** Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, **3** “Ἄκουετε! Ἰδοὺ, ἔξηλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. **4** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὄδον, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. **5** Καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, καὶ ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἔξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς: **6** καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἔξηράνθη. **7** Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. **8** Καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν, ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα, καὶ ἔφερεν εἰς τριάκοντα, καὶ ἐν ἔξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.” **9** Καὶ ἔλεγεν, “Ος ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκουέτω.” **10** Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἥρώτων αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς, **11** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς Βασιλείας τοῦ ὕθεοῦ ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, **12** ἵνα ‘βλέποντες, βλέψωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες, ἀκούωσι καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.” **13** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; **14** Οἱ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. **15** Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὄδον, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον εἰς αὐτούς.

16 Καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἵ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, **17** καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἰτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. **18** Καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι, συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. **(aiōn g165)** **20** Καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἔξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.”

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος, ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; **22** Οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν, ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ’ ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** Εἴ τις ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκουέτω.” **24** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. **25** “Ος γάρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.” **26** Καὶ ἔλεγεν, “Οὕτως ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ ὕθεοῦ: ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, **27** καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνηται— ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. **28** Αὐτομάτῃ ἡ γῆ καρποφορεῖ: πρῶτον χόρτον, εἰτεν στάχυν, εἰτα πλήρης σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. **29** “Οταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ

δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.” **30** Καὶ ἔλεγεν, “Πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; **31** Ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον δὲν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, **32** καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε ‘δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν’.” **33** Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς, ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἡδύναντο ἀκούειν· **34** χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ’ ἴδιαν δὲ τοῖς ἴδιοις μαθηταῖς, ἐπέλυεν πάντα. **35** Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁψίας γενομένης, “Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.” **36** Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοιώ. Καὶ ἀλλα πλοια ἦν μετ’ αὐτοῦ. **37** Καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἥδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. **38** Καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ, ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. Καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;” **39** Καὶ διεγερθεὶς, ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ, “Σιώπα, πεφίμωσο.” Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **40** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί δειλοί ἐστε; Οὕπω ἔχετε πίστιν;” **41** Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, “Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούει;”

5 Καὶ ἤλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. **2** Καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν

μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεις δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ’ αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι. **5** Καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν, ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** Καὶ ἴδων τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, **7** καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει, “Τί ἐμοὶ καὶ σοί Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; Ορκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανίσῃς.” **8** Ἔλεγεν γάρ αὐτῷ, “Ἐξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου!” **9** Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν, “Τί ὄνομά σου;” Καὶ λέγει αὐτῷ, “Λεγάνων ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν.” **10** Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. **11** Ἡν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὅρει, ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες, “Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.” **13** Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Καὶ ἐξελθόντα, τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. **14** Καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονός. **15** Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον, ἴματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεώνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἴδοντες, πῶς ἐγένετο τῷ

δαιμονιζομένω, καὶ περὶ τῶν χοίρων. 17 Καὶ ἥρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν δόριών αὐτῶν. 18 Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοϊον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ἦ. 19 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, “Ὕπαγε εἰς τὸν οἴκόν σου, πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ Κύριός σοι πεποίηκεν, καὶ ἡλέησέν σε.” 20 Καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον. 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοιῷ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. 22 Καὶ ἴδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγώγων ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἴδων αὐτὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, 23 καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων, ὅτι “Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθῶν, ἐπιθῆς τὰς χειρας αὐτῇ, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ.” 24 Καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. 25 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη, 26 καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἱατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἐαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὅπισθεν, ἥψατο τοῦ ἰματίου αὐτοῦ. 28 Ἔλεγεν γάρ, ὅτι “Ἐὰν ἄψωμαι κἄν τῶν ἰματίων αὐτοῦ, σωθήσομαι.” 29 Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 Καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς, ἐπιγνοὺς ἐν ἐαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν, “Τίς μου ἥψατο τῶν ἰματίων;” 31

Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, ‘Τίς μου ἥψατο;’” 32 Καὶ περιεβλέπετο ἵδειν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33 Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἥλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, “Θυγάτηρ, ή πίστις σου σέσωκέν σε· ὑπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἵσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.” 35 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες, ὅτι “Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον;” 36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, “Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.” 37 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' αὐτοῦ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38 Καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἴκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. 39 Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, “Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.” 40 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. 41 Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ, “Ταλιθά, κούμ!” Ὁ ἐστιν μεθερμηνεύμενον “Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε!” 42 Καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γάρ ἐτῶν δώδεκα. Καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἐκστάσει μεγάλῃ. 43 Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Καὶ γενομένου Σαββάτου, ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες, “Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; **3** Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ νιὸς τῆς Μαρίας, καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου, καὶ Ἰωσῆτος, καὶ Ἰούδα, καὶ Σίμωνος; Καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὥδε πρὸς ἡμᾶς;” Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Οὐκ ἐστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενεσίν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.” **5** Καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν. **6** Καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας, κύκλῳ διδάσκων. **7** Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἔξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. **8** Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὄδον, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9** ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. **10** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Οπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. **11** Καὶ ὃς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” **12** Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν. **13** Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευσον.

14 Καὶ ἦκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν, ὅτι “Ιωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.” **15** “Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι “Ἡλίας ἐστίν”. ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι “Προφήτης, ὡς εἰς τῶν προφητῶν.” **16** Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν, ὅτι “Ον ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἡγέρθη!” **17** Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα, τὴν γυναῖκα Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** Ἐλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ, ὅτι “Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.” **19** Ή δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἡδύνατο. **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἡπόρει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. **21** Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν, τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας. **22** Καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησμένης ἥρεσεν τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν τῷ κορασίῳ, “Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι.” **23** Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ, ὅτι “Ο ἐάν αἰτήσῃς, με, δώσω σοι, ἔως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου.” **24** Καὶ ἐξελθοῦσα, εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς, “Τί αἰτήσωμαι;” Ἡ δὲ εἶπεν, “Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος.” **25** Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ἤτησατο

λέγουσα, “Θέλω ἵνα ἔξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.” **26** Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἡθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν. **27** Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα, ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ἀπελθών, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, **28** καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. **29** Καὶ ἀκούσαντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἥλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ. **30** Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. **31** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ’ ᾧδιαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον.” Ἡσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. **32** Καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ’ ᾧδιαν. **33** Καὶ εἶδον αὐτὸὺς ὑπάγοντας, καὶ ἐπέγνωσαν πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἔκει, καὶ προῆλθον αὐτούς. **34** Καὶ ἐξελθὼν, εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτὸὺς, ὅτι ἦσαν ώς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. **35** Καὶ ἥδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον, ὅτι “Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἥδη ὥρα πολλή· **36** ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλων ἀγροὺς καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν ἔαυτοῖς τί φάγωσιν.” **37** Οἱ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Ἄπελθόντες,

ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν αὐτοῖς φαγεῖν;” **38** Οἱ δὲ λέγει αὐτοῖς, “Πόσους ἄρτους ἔχετε; ‘Υπάγετε, ἴδετε.” Καὶ γνόντες λέγουσιν, “Πέντε καὶ δύο ἰχθύας.” **39** Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας, συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **40** Καὶ ἀνέπεσον πρασιὰὶ πρασιὰὶ, κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. **41** Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. **42** Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. **43** Καὶ ἦραν κλάσματα δώδεκα κοφίνων πληρώματα, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. **44** Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, πεντακισχίλιοι ἄνδρες. **45** Καὶ εὐθὺς ἤναγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαΐδάν, ἵνα αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον. **46** Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. **47** Καὶ ὀψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. **48** Καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὃ ἀνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἥθελεν παρελθεῖν αὐτούς. **49** Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα, ἔδοξαν ὅτι φάντασμά ἐστιν, καὶ ἀνέκραξαν. **50** Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν. ‘Ο δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ’ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.” **51** Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἀνεμος. Καὶ λίαν ἐν ἔαυτοῖς ἐξίσταντο, **52** οὐ γὰρ

συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ’ ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. **53** Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἥλθον εἰς Γεννησαρὲτ, καὶ προσωριμίσθησαν. **54** Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν, **55** περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἥκουν ὅτι ἐστίν. **56** Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας, ἢ εἰς πόλεις, ἢ εἰς ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἀν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἥψαντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων, **2** καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ’ ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους. **3** (Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, **4** καὶ ἀπ’ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἀπαρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων.) **5** Καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, “Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;” **6** Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Καλῶς ἐπροφήτευσεν Ὑσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται, ὅτι ‘Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐμοῦ. **7** Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.’ **8** Ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Ὁθοῦ,

κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων.” **9** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Ὁθοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. **10** Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν, ‘Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου’, καί, “Ο κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ.’ **11** ‘Υμεῖς δὲ λέγετε, “Εὰν εἴπῃ ἀνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, “Κορβᾶν”, (ὅ ἐστιν “Δῶρον”), “ὅ ἐὰν ἔξ ἐμοῦ ὠφεληθῆς”, **12** οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, **13** ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Ὁθοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε. Καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.” **14** Καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ακούετε μου πάντες καὶ συνίετε: **15** οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά, ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἀνθρωπὸν.” **17** Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολὴν. **18** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἀνθρωπὸν, οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, **19** ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται;” (Καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα.) **20** Ἐλεγεν δὲ, ὅτι “Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν. **21** Ἐσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, μοιχεῖαι, **22** πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. **23** Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ

τὸν ἄνθρωπον.” 24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὅρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν, οὐδένα ἥθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἡδυνάσθη λαθεῖν. 25 Ἀλλ’ εὐθὺς ἀκούσασα

γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἡς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐλθοῦσα, προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. 26 Ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει, καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. 27 Καὶ ἔλεγεν αὐτῇ, “Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν.” 28 Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ, “Ναί, Ὦ Κύριε, καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων.” 29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγε, ἐξελήλυθεν τὸ δαιμόνιον, ἐκ τῆς θυγατρός σου.” 30 Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρεν τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός. 31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου, ἤλθεν διὰ Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. 32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. 33 Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ’ ᾗδίαν, ἔβαλεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ, καὶ πτύσας, ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, 34 καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἐφφαθά”, ὅ ἐστιν, “Διανοίχθητι”. 35 Καὶ ἤνοιγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὁρθῶς. 36 Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν. “Οσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο,

αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυξσον. 37 Καὶ ὑπερπεισῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες, “Καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ ἀλάλους λαλεῖν.”

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν, πολλοῦ ὄχλου ὅντος, καὶ μὴ ἔχοντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς, 2 “Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἥδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. 3 Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν.” 4 Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὕδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ’ ἐρημίας;” 5 Καὶ ἡρώτα αὐτούς, “Πόσους ἔχετε ἄρτους;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Ἐπτά.” 6 Καὶ παραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ λαβών τοὺς ἐπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 Καὶ εἶχαν ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας αὐτὰ, εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι. 8 Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἤραν περισσεύματα κλασμάτων ἐπτὰ σπυρίδας. 9 Ἡσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι. Καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἤλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. 11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ, ἥρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ’ αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, “Τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ σημεῖον; Ἄμην, λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.” 13 Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς, πάλιν ἐμβὰς ἀπῆλθεν εἰς

τὸ πέραν. 14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἔνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων, “Ορᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου.” 16 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἄλλήλους, “Οτι ἄρτους οὐκ ἔχουσιν. 17 Καὶ γνοὺς, ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὕπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε; Πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; 18 “Οφθαλμοὺς ἔχοντες, οὐ βλέπετε; Καὶ ὡτα ἔχοντες, οὐκ ἀκούετε;” Καὶ οὐ μνημονεύετε; 19 “Οτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασσα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Δώδεκα.” 20 “Οτε δὲ τοὺς ἕπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε;” καὶ λέγουσιν “Ἐπτά.” 21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Πῶς οὕπω συνίετε;” 22 Καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαΐδαν, καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. 23 Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἔξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὅμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν, “Εἴ τι βλέπεις;” 24 Καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν, “Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ως δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας.” 25 Εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπεκατέστη καὶ ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς ἄπαντα. 26 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων, “Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς.” 27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς, “Τίνα με λέγουσιν οἱ ἀνθρωποι εἶναι;” 28 Οἱ δὲ εἰπαν αὐτῷ λέγοντες, ὅτι “Ιωάννην τὸν Βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν.” 29 Καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς, “Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;” Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ Ἐχριστός.” 30 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. 31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. 32 Καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν, ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 Ό δὲ, ἐπιστραφεὶς καὶ ἴδων τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησεν τῷ Πέτρῳ καὶ λέγει, “Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.” 34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 35 Ὁς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, δὸς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. 36 Τί γὰρ ὡφελεῖ ἀνθρωπὸν, κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 37 Τί γὰρ δώσει ἀνθρωπὸς ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 Ὁς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ, τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.”

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὡδεῖς ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄθεοῦ ἐληλυθοῦσαν ἐν δυνάμει.” **2** Καὶ μετὰ ἡμέρας ἔξ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ’ ἴδιαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, **3** καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. **4** Καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσῇ, καὶ ᾧσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. **5** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, “Ραββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὡδεῖς εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεῖ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ μίαν.” **6** Οὐ γάρ ἤδει τί ἀποκριθῇ ἔκφοβοι γάρ ἐγένοντο. **7** Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης: “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ.” **8** Καὶ ἔξαπινα περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ’ ἑαυτῶν. **9** Καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἀεὶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. **10** Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστιν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. **11** Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, ὅτι “Λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;” **12** Οὐ δὲ ἔφη αὐτοῖς, “Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστάνει πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἔχουσεν ηθῆ; **13** Ἄλλα λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἥθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ’ αὐτόν.” **14** Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. **15** Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἔξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. **16** Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς, “Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς;” **17** Καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου, “Διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. **18** Καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὄδόντας, καὶ ξηραίνεται. Καὶ εἰπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸν ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἵσχυσαν.” **19** Οὐ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει, “Ω γενεὰ ἀπιστο! “Εως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; “Εως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρός με.” **20** Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἵδων αὐτὸν, τὸ πνεῦμα εὐθὺς συνεπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. **21** Καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ, “Πόσος χρόνος ἐστὶν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ;” Οὐ δὲ εἶπεν, “Ἐκ παιδιόθεν. **22** Καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. Ἄλλ’ εἴ τι δύνῃ, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ’ ἡμᾶς.” **23** Οὐ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, τὸ “Εἰ δύνῃ; Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.” **24** Καὶ εὐθέως κράξας, ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν, “Πιστεύω, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ!” **25** Ἰδών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ, “τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.” **26** Καὶ κράξας, καὶ πολλὰ σπαράξας, ἔξηλθεν καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν

ὅτι ἀπέθανεν. 27 Ὁ δὲ ὩΙησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ’ ἵδιαν ἐπηρώτων αὐτόν, “Οτι “Ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;” 29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.” 30 Κάκεθεν ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἥθελεν ἵνα τις γνοῖ· 31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι “Ο Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.” 32 Οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. 33 Καὶ ἥλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτούς, “Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε;” 34 Οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἄλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. 35 Καὶ καθίσας, ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος.” 36 Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, 37 ““Ος ἢν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ δὲς ἢν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.” 38 ”Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, “Διδάσκαλε, εἰδομένι τινα ἐν τῷ ὄνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἡκολούθει ἡμῖν.” 39 Οἱ δὲ ὩΙησοῦς εἶπεν, “Μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶς γάρ ἔστιν δὲς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαι με. 40 Ος γὰρ οὐκ ἔστιν καθ’ ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν.

41 Ὁς γὰρ ἢν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὄνόματι, ὅτι ὩΧριστοῦ ἐστε, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. 42 Καὶ δὲς ἢν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστεύοντων εἰς ἡμές, καλόν ἔστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν ἔστιν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἥτὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. (*Geenna g1067*) 45 Καὶ ἐὰν δὲ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἔστιν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, ἥ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν. (*Geenna g1067*) 47 Καὶ ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτὸν καλόν σέ ἔστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἥ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν, (*Geenna g1067*) 48 ὅπου ‘ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται’. 49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. 50 Καλὸν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; “Ἐχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἄλλήλοις.”

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς, ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὅχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. 2 Καὶ προσελθόντες, Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν, “Εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι,” Πειράζοντες αὐτόν. 3 Οἱ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς;” 4 Οἱ δὲ εἶπαν, “Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς ‘βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ

ἀπολῦσαι’.” 5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· 6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς”. 7 “Ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται γυναικα αὐτοῦ 8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν’. Ὡστε οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ μία σάρξ 9 Ὁ οὖν δὲ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.” 10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν, οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. 11 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ος ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναικα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ’ αὐτήν. 12 Καὶ ἐὰν αὐτῇ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς, γαμήσῃ ἄλλον, μοιχᾶται.” 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα αὐτῶν ἀψηται οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπειμησαν αὐτοῖς. 14 Ἰδὼν δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἡγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 15 Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.” 16 Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ, κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτά. 17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς δόδον, προσδραμών εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν, ἐπηρώτα αὐτόν, “Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω, ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;” (aiōnios g166) 18 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἴ μὴ εῖς δὲ Θεός. 19 Τὰς ἐντολὰς οἶδας: μὴ φονεύσῃς, μὴ μοιχεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς’, μὴ ἀποστερήσῃς, ‘Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.’” 20 Ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.” 21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἡγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἐν σε ὑστερεῖ: ὕπαγε, δσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.” 22 Ὁ δὲ, στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. 23 Καὶ περιβλεψάμενος, ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελέυσονται!” 24 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, “Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. 25 Εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥάφιδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.” 26 Οἱ δὲ περισσῶς ἔξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς αὐτόν, “Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;” 27 Ἐμβλέψας αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς λέγει, “Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ’ οὐ παρὰ Θεῷ, πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.” 28 Ἡρξατο λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήκαμέν σοι.” 29 Ἔφη ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστιν δὲς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ μητέρα, ἢ πατέρα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἐνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἐκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφοὺς, καὶ ἀδελφὰς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰώνι τῷ ἐρχομένῳ, ζωὴν αἰώνιον. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἐσχατοί, καὶ ἐσχατοί πρῶτοι.” 32 Ἡσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ

δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. **33** Ὅτι “Ιδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν. **34** Καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν, καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.” **35** Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ δύο νιὸι Ζεβεδαίου, λέγοντες αὐτῷ, “Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμέν σε, ποιήσῃς ἡμῖν.” **36** Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί θέλετε με ποιήσω ὑμῖν;” **37** Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Δός ἡμῖν, ἵνα εἴς σου ἐκ δεξιῶν, καὶ εἴς ἔξ εὐωνύμων καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.” **38** Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι;” **39** Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Δυνάμεθα.” Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆσθε, **40** τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἔξ εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἵς ἡτοίμασται.” **41** Καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. **42** Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἔθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **43** Οὐχ οὕτως δέ ἔστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ’ ὃς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, **44** καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος.

45 Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἥλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.” **46** Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχώ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὅχλου ἱκανοῦ, ὁ υἱὸς Τιμαίου, Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. **47** Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, “Γιὲ Δαυὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.” **48** Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἦνα σιωπῆσῃ· ὃ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, “Γιὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με.” **49** Καὶ στὰς, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Φωνήσατε αὐτόν.” Καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ, “Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε.” **50** Ο δὲ, ἀποβαλὼν τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας, ἥλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. **51** Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Τί σοι θέλεις ποιήσω;” Ο δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, “Ραββουνί, ἵνα ἀναβλέψω.” **52** Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ὑπαγε, ή πίστις σου σέσωκέν σε.” Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἤκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς Βηθφαγὴν καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ Ὁρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, **2** καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑπὸν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν, εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ’ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὕπω ἐκάθισεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. **3** Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ‘Τί ποιεῖτε τοῦτο?’ Εἴπατε, ὅτι ‘Ο Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει’, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὥδε.” **4** Καὶ ἀπῆλθον, καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν

αύτόν. 5 Καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, “Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον;” 6 Οἱ δὲ εἰπον αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. 7 Καὶ ἄγουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἴματα αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτόν. 8 Καὶ πολλοὶ τὰ ἴματα αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. 9 Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, “Ωσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου! 10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν, Δαυίδ! Ωσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις!” 11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, δύψιας ἥδη οὕσης τῆς ὥρας, ἔξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. 12 Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἔξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασεν. 13 Καὶ ᾧδων συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἥλθεν εἰ ἄρα τι εὑρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ’ αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα, ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. 14 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ, “Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα, ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι.” Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (αιῶν γ165) 15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλοῦντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν. 16 Καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. 17 Καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Οὐ γέγραπται, ὅτι “Ο οἴκος μου, οἴκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν”; Υμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν ‘σπῆλαιον ληστῶν.’” 18 Καὶ ἤκουον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἔζητον πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἔξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 19 Καὶ ὅταν ὁψὲ ἐγένετο, ἔξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. 20 Καὶ παραπορευόμενοι πρωΐ, εἶδον τὴν συκῆν ἔξηραμμένην ἐκ ριζῶν. 21 Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, “Ραββί, ἵδε, ή συκῆ ἦν κατηράσω ἔξηρανται.” 22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Ἐχετε πίστιν Ὀθεοῦ. 23 Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄφει τούτῳ, “Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν”, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ. 24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. 25 Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.” 27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι. 28 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ, “Ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς;” Ἡ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν ταῦτην, ἵνα ταῦτα ποιῆσῃ;” 29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγώ ἔνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 30 Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου, ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἦξ ἀνθρώπων; Ἀποκρίθητέ μοι.” 31 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες, ἐὰν εἴπωμεν, “Εξ οὐρανοῦ”, ἐρεῖ, ‘Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;’ 32 Ἀλλὰ εἴπωμεν, “Εξ ἀνθρώπων”; (Ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον, ἀπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν.) 33 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ

”Ιησοῦ λέγουσιν, “Οὐκ οἴδαμεν.” Καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.”

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν: “Αμπελῶνα ἄνθρωπος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν, καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ὠκοδόμησεν πύργον’, καὶ ἔξεδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδίμησεν. **2** Καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος. **3** Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. **4** Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κάκεινον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἡτίμασαν. **5** Καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν, κάκεινον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτέννοντες. **6** Ἐτὶ ἔνα εἶχεν υἱὸν ἀγαπητόν, ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων, ὅτι “Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.” **7** Ἔκεινοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν, ὅτι ‘Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος; δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.’ **8** Καὶ λαβόντες, ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἔξεβαλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. **9** Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. **10** Οὐδὲ τὴν Γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε: ‘Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. **11** παρὰ ὮΚυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;’ **12** Καὶ ἔζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφορίθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν, ἀπῆλθον. **13** Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν

Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. **14** Καὶ ἐλθόντες, λέγουσιν αὐτῷ, “Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ ὥθεοῦ διδάσκεις.” Ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; Δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;” **15** Ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς, “Τί με πειράζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.” **16** Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;” Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Καίσαρος.” **17** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ ὥθεοῦ τῷ ὥθεῷ.” Καὶ ἔξεθαύμαζον ἐπ’ αὐτῷ. **18** Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, **19** “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν ‘Τίνος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ μὴ ἀφῇ τέκνα, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.’ **20** Ἐπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων, οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα· **21** καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν, μὴ καταλιπὼν σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὠσαύτως. **22** Καὶ οἱ ἐπτὰ, οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ”Ἐσχατον πάντων καὶ, ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. **23** Ἐν τῇ ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.” **24** Ἐφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ ὥθεοῦ; **25** Ὁταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὕτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται, ἀλλ’ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **26** Περὶ δὲ

τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάτου, πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ὀθεὸς λέγων, “Ἐγὼ ὁ Ὀθεὸς Ἀβραὰμ, καὶ Ὁθεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Ὀθεὸς Ἰακώβ”; 27 Οὐκ ἔστιν Ὁθεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Πολὺ πλανᾶσθε.” 28 Καὶ προσελθών εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἵδων ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν, “Ποίᾳ ἔστιν ἐντολὴ πρώτη πάντων;” 29 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Πρώτη ἔστιν: “Ἀκουε, Ἰσραήλ, Ὦ Κύριος ὁ Ὁθεὸς ἡμῶν Ὦ Κύριος εἶς ἔστιν, 30 καὶ ἀγαπήσεις Ὦ Κύριον τὸν ὥθεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.’ 31 Δευτέρα αὕτη: “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” Μείζων τούτων ἄλλῃ ἐντολῇ οὐκ ἔστιν.” 32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς, “Καλῶς, Διδάσκαλε, ἐπ’ ἀληθείας εἶπας, ὅτι ‘Ἐις ἔστιν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ’, 33 καὶ, τὸ “Ἄγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος”, καὶ, τὸ “Ἄγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν’, περισσότερόν ἔστιν πάντων τῶν ὄλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν.” 34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς, ἵδων αὐτὸν, ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, “Οὐ μακρὰν εἴ ἀπὸ τῆς Βασιλείας τοῦ ὥθεοῦ.” Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἐλεγεν διδάσκων ἐν τῷ Ἱερῷ, “Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ ὥχριστός, υἱὸς Δαυὶδ ἔστιν; 36 Αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ Ὅπερά μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.”” 37 Αὐτὸς Δαυὶδ λέγει αὐτὸν, “Κύριον”,

καὶ πόθεν υἱός αὐτοῦ ἔστιν;” Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. 38 Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἐλεγεν, “Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 40 οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι. Οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.” 41 Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. 42 Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅτι ἔστιν κοδράντης. 43 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Ἄμην, λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ, πλεῖον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. 44 Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὄσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.”

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, “Διδάσκαλε, ἵδε, ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαῖ!” 2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; Οὐ μὴ ἀφεθῇ ὅδε λίθος ἐπὶ λίθον, δος οὐ μὴ καταλυθῇ.” 3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ Ὀρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ Ἱεροῦ, ἐπηρώτα αὐτὸν κατ’ ᾧδιαν Πέτρος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἄνδρεας, 4 “Εἰπὸν ὑμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὃταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα;” 5 Ο δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς, “Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 6 Πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου λέγοντες,

ὅτι "Ἐγώ εἰμι", καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 7 Ὄταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὕπω τὸ τέλος. 8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλείᾳ ἐπὶ βασιλείᾳν. Ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοὶ ἀρχὴ ὡδίνων ταῦτα. 9 Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. 11 Καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὁ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐκείνη τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Ἀπεῦμα τὸ Ἀγιον. 12 Καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 13 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. 14 Ὄταν δὲ ἴδητε 'τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως', ἐστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, 15 ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω, μηδὲ εἰσελθέτω ἄραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, 16 καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν, μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπίσω, ἄραι τὸ ίμάτιον αὐτοῦ. 17 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις! 18 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος. 19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη, ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἦν ἔκτισεν ὁ Θεός, ἔως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. 20 Καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν Ὦκριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἀν

ἐσώθη πᾶσα σάρξ. Ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, οὓς ἔξελέξατο, ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. 21 Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, "Ιδε, ὡδε ὁ Ἐχριστός", ἢ "Ιδε, ἐκεῖ", μὴ πιστεύετε. 22 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν εἰ δυνατὸν τοὺς ἐκλεκτούς. 23 Ὅμεις δὲ βλέπετε· ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν πάντα. 24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην, 'ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς', 25 'καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες', καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. 26 Καὶ τότε ὄψονται 'τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις', μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ, ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς ἔως ἄκρου οὐρανοῦ. 28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς, μάθετε τὴν παραβολήν: ὅταν ἥδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς γένηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 29 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 30 Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. 31 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. 32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ τῇ ὥρᾳ, οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἀγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ. 33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε, καὶ προσεύχεσθε, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. 34 Ὡς ἀνθρωπος ἀπόδημος, ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἔξουσίαν, ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ,

καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. 35 Γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γάρ, πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ ὁ ψὲ, ἢ μεσονύκτιον, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ, 36 μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης, εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. 37 "Ο δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε!"

14 Ὡς δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ Ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες, ἀποκτείνωσιν. 2 Ἐλεγον γάρ, "Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ." 3 Καὶ ὅντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἥλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς συντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. 4 Ὡσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἔαυτούς, "Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; 5 Ἡδύνατο γάρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς." Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, "Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; Καλὸν ἔργον ἡργάσατο ἐν ἔμοι. 7 Πάντοτε γάρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἔαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε, δύνασθε αὐτοῖς εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8 "Ο ἔσχεν ἐποίησεν, προέλαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 9 Ἀμὴν, δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἔαν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ δὲ ἐποίησεν αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς." 10 Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. 11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. Καὶ

ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ. 12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν Ἀζύμων, ὅτε τὸ Πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, "Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν, ἵνα φάγῃς τὸ Πάσχα;" 13 Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, "Υπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος, κεράμιον ὕδατος βαστάζων ἀκολουθήσατε αὐτῷ. 14 Καὶ ὅπου ἔαν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ, ὅτι "Ο διδάσκαλος λέγει, "Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;"" 15 Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἐτοιμον ἔκει ἐτοιμάσατε ἡμῖν." 16 Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ, καὶ ἥλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἤτοιμασαν τὸ Πάσχα. 17 Καὶ ὄψιας γενομένης, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 18 Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθίοντων, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, "Ἄμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εῖς ἔξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ." 19 Ἡρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καθ' εἰς, "Μήτι ἔγώ," 20 ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Εῖς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. 21 ὅτι ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὐδὲν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος." 22 Καὶ ἐσθίοντων αὐτῶν, λαβὼν ἄρτον, εὐλογήσας, ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν, "Λάβετε, τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου." 23 Καὶ λαβὼν ποτήριον, εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἐπιον ἔξ αὐτοῦ πάντες. 24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Τοῦτο ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης, τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. 25 Ἀμὴν, λέγω

νῦμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸς πίνω καινὸν, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὄθεοῦ.” 26 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Πάντες σκανδαλισθήσοθε, ὅτι γέγραπται, ‘Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται.’ 28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.” 29 Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, “Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ’ οὐκ ἐγώ.” 30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμὴν, λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἡ δίς ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς με ἀπαρνήσῃ.” 31 Ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει, “Ἐὰν δέῃ με συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι.” Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. 32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον, οὗ τὸ ὄνομα Γεθσιμανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Καθίσατε ὥδε, ἔως προσεύξωμαι.” 33 Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἥρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 34 Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἔως θανάτου· μείνατε ὥδε καὶ γρηγορεῖτε.” 35 Καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν, παρέλθῃ ἀπ’ αὐτοῦ ἡ ὥρα. 36 Καὶ ἔλεγεν, “Ἄββα, ὁ Πατήρ, πάντα δυνατά σοι. Παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ’ ἐμοῦ· ἀλλ’ οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ.” 37 Καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, “Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ ἵσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ ἐλθῆτε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.” 39 Καὶ πάλιν ἀπελθὼν,

προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40 Καὶ πάλιν ἐλθὼν, εῦρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ἤδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. Ἀπέχει, ἥλθεν ἡ ὥρα. Ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν. 42 Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν. Ἰδοὺ, ὁ παραδίδούς με ἥγγικεν!” 43 Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὅχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν γραμματέων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων. 44 Δεδώκει δὲ ὁ παραδίδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων, “Ον ἄν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς.” 45 Καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ, λέγει, “Ραββί”, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 46 Οἱ δὲ ἐπέβαλαν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 47 Εἶς δέ τις τῶν παρεστηκότων, σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὡτάριον. 48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ως ἐπὶ ληστὴν ἐξῆλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; 49 Καθ’ ἡμέραν ἡμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἰερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ’ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί.” 50 Καὶ ἀφέντες αὐτὸν, ἔφυγον πάντες. 51 Καὶ νεανίσκος τις συνηκολούθει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. Καὶ κρατοῦσιν αὐτόν, 52 ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν. 53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ οἱ γραμματεῖς. 54 Καὶ

ο Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἡκολούθησεν αὐτῷ, ἔως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαίνομενος πρὸς τὸ φῶς. 55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ Συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἱησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ηὔρισκον. 56 Πολλοὶ γάρ ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ, καὶ ἵσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἥσαν. 57 Καί τινες ἀναστάντες, ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ λέγοντες, 58 ὅτι “Ἡμεῖς ἡκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ‘Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον, τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω.’” 59 Καὶ οὐδὲ οὕτως ἵση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον, ἐπηρώτησεν τὸν Ἱησοῦν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; Τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;” 61 Ὁ δὲ ἐστιώπα, καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. Πάλιν δὲ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν, καὶ λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ;” 62 Ὁ δὲ Ἱησοῦς εἶπεν, “Ἐγὼ εἰμι. Καὶ ὅψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ‘ἐκ δεξιῶν καθήμενον’ τῆς δυνάμεως, καὶ ‘ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.’” 63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, “Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 Ἡκούσατε τῆς βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται;” Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν, ἔνοχον εἶναι θανάτου. 65 Καὶ ἤρχαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν αὐτῷ, “Προφήτευσον!” Καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον. 66 Καὶ ὅντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν

Πέτρον θερμαίνομενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, “Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἥσθα τοῦ Ἱησοῦ.” 68 Ὁ δὲ ἤρνήσατο λέγων, “Οὔτε οἶδα, οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις”. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον. 69 Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν, ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστῶσιν, ὅτι “Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.” 70 Ὁ δὲ πάλιν ἤρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν, πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, “Αληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γάρ Γαλιλαῖος εῖ”, 71 ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὄμνύειν, ὅτι “Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὃν λέγετε!” 72 Καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ρῆμα ὃς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἱησοῦς, ὅτι “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ”, καὶ ἐπιβαλὼν, ἔκλαιεν.

15 Καὶ εὐθὺς πρωΐ, συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς, μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ Συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἱησοῦν, ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ. 2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος, “Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων;” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει, “Σὺ λέγεις.” 3 Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. 4 Ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν;” 5 Ὁ δὲ Ἱησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον. 6 Κατὰ δὲ ἐօρτὴν, ἀπέλυεν αὐτοῖς ἔνα δέσμιον, ὃν παρητοῦντο. 7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς, μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. 8 Καὶ ἀναβάς, ὁ ὄχλος ἤρξατο αἴτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. 9 Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, “Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν

Ιουδαίων;” 10 Ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. 11 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. 12 Ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τί οὖν ποιήσω δὸν λέγετε τὸν Βασιλέα τῶν Ιουδαίων;” 13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, “Σταύρωσον αὐτόν!” 14 Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν;” Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν, “Σταύρωσον αὐτόν!” 15 Ὁ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. 16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἕσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστιν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. 17 Καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, 18 καὶ ἥρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν, “Χαῖρε, Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων!” 19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα, προσεκύνουν αὐτῷ. 20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἔξεδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴδια ἴμάτια αὐτοῦ. Καὶ ἔξάγουσιν αὐτὸν, ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. 21 Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ’ ἄγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν, τόπον ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενος, “Κρανίου Τόπος”. 23 Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ, ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν. 24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν, διαμερίζονται τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ’ αὐτὰ, τίς τί ἄρῃ. 25 Ἡν δὲ ὥρα τρίτη,

καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἵτιας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, “Ο Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων.” 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστάς, ἵνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἵνα ἔξ εὐωνύμων αὐτοῦ. 29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, “Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις, 30 σῶσον σεαυτὸν, καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ!” 31 Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, “Ἄλλους ἔσωσεν, ἐαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. 32 Ὁ Χριστὸς, ὁ Βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἰδωμεν καὶ πιστεύσωμεν!” Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. 33 Καὶ γενομένης ὥρας ἔκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν, ἔως ὥρας ἐνάτης. 34 Καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ, ἐβόήσεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, “Ἐλωΐ, Ἐλωΐ, λεμὰ σαβαχθάνι;” Ὁ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, “Ο Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με;” 35 Καί τινες τῶν παρεστηκότων, ἀκούσαντες ἔλεγον, “Ιδε, Ἡλίαν φωνεῖ.” 36 Δραμὼν δέ τις, καὶ γεμίσας σπόγγον δόξους περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτὸν λέγων, “Ἄφετε, ἰδωμεν εἰς ἔρχεται Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν.” 37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνῇ μεγάλῃ, ἔξεπνευσεν. 38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπ’ ἄνωθεν ἔως κάτω. 39 Ἰδών δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἔξεπνευσεν εἴπεν, “Αληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος Υἱὸς Θεοῦ ἦν!” 40 Ἡσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, 41 αἳ ὅτε ἦν

ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἡκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. **42** Καὶ ἥδη ὁψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὅ ἐστιν προσάββατον, **43** ἐλθῶν Ἰωσῆφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁθεοῦ, τολμήσας, εἰσῆλθεν πρὸς τὸν Πιλᾶτον καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **44** Ο δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἥδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ ἥδη ἀπέθανεν. **45** Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ Ἰωσῆφ. **46** Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καθελὼν αὐτὸν, ἐνείλησεν τῇ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆ, ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου, καὶ Σαλώμη, ἡγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. **2** Καὶ λίαν πρωῒ μιᾷ τῶν σαββάτων, ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. **3** Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, “Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;” **4** Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος, ἵνα γάρ μέγας σφόδρα. **5** Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἔξεθαμβήθησαν. **6** Ο δέ λέγει αὐταῖς, “Μὴ ἐκθαμβεῖσθε. Ὁ Ιησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν, τὸν ἐσταυρωμένον. Ἡγέρθη! Οὐκ ἔστιν ὥδε· ἵδε,

οὐ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. **7** Άλλὰ ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι ‘Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε, καθὼς εἴπεν ὑμῖν.’” **8** Καὶ ἐξελθοῦσαι, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἕκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ.

Κατα Λουκαν

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διῆγησιν, περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, **2** καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς, αὐτόπται καὶ ύπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **3** ἔδοξε κάμοι παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. **5** Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ἰερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, Ἐλισάβετ. **6** Ἡσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ ὁθεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ ὁκυρίου ἄμεμπτοι. **7** Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἤσαν. **8** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ιερατεύειν αὐτὸν, ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ ὁθεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς ιερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι, εἰσελθών εἰς τὸν ναὸν τοῦ ὁκυρίου. **10** Καὶ πᾶν τὸ πλήθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** Ὡφθῇ δὲ αὐτῷ ἄγγελος ὁκυρίου, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἴδων, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. **13** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, “Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. **14** Καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. **15** Ἔσται γάρ μέγας ἐνώπιον τοῦ

“Κυρίου, καὶ οὗνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ “Πνεύματος Ἄγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. **16** Καὶ πολλοὺς τῶν νιῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Ὁκυρίου, τὸν ὁθεὸν αὐτῶν. **17** Καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλεία, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι Ὁκυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.” **18** Καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, “Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; Ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.” **19** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, “Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ, ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ ὁθεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. **20** Καὶ ἴδού, ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι ἣς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.” **21** Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτόν ἐν τῷ ναῷ. **22** Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ. Καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. **23** Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα, **25** ὅτι “Οὕτως μοι πεποίηκεν Ὁκυρίος, ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν, ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.” **26** Εν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ ὁθεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἥ ὄνομα Ναζαρὲτ, **27** πρὸς παρθένον

έμνηστευμένην ἀνδρὶ, ὁ δὲ ὄνομα Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαυὶδ, καὶ τὸ δὲ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. **28** Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, εἶπεν, “Χαῖρε, κεχαριτωμένῃ! Ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.” **29** Ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. **30** Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, “Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εῦρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Ὡθεῷ. **31** Καὶ ἴδοὺ, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. **32** Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὅψιστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Ὅκυριος ὁ Ὀθεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, **33** καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ, εἰς τὸν αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, οὐκ ἔσται τέλος.” (*aiōn g165*) **34** Εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, “Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;” **35** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, “Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὅψιστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον Ἅγιον κληθήσεται, Υἱὸς Ὀθεοῦ. **36** Καὶ ἴδοὺ, Ἐλισάβετ, ἡ συγγενίς σου, καὶ αὐτὴ συνείληφεν υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἔστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ. **37** Ὁτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ Ὀθεοῦ πᾶν ῥῆμα.” **38** Εἶπεν δὲ Μαριάμ, “Ἴδοὺ, ἡ δούλη Ὅκυριον γένοιτο μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.” Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτῆς ὁ ἄγγελος. **39** Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρειν ἣν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα, **40** καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἡσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. **41** Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη ὁ Πνεῦματος Ἅγιου

ἡ Ἐλισάβετ, **42** καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν, “Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. **43** Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Ὅκυριον μου πρὸς ἐμέ; **44** Ἰδοὺ γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὤτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. **45** Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Ὅκυριον.” **46** Καὶ εἶπεν Μαριάμ: “Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Ὅκυριον, **47** καὶ ἡγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Ὡθεῷ, τῷ Σωτῆρί μου. **48** Ὁτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ἰδοὺ γὰρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί. **49** Ὁτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός, καὶ ἄγιον τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ. **50** ‘Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς, τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.’ **51** Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. **52** Καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσεν ταπεινούς. **53** ‘Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν’, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. **54** Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, **55** καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τὸν πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.” (*aiōn g165*) **56** Ἐμεινεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, **57** τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος, τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. **58** Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν Ὅκυριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ’ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. **59** Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὡρᾷ, ἦλθον περιτεμεῖν τὸ

παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. 60 Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, “Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης.” 61 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν, ὅτι “Οὐδεὶς ἔστιν ἐκ τῆς συγγενείας σου, ὃς καλεῖται τῷ ὄνόματι τούτῳ.” 62 Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. 63 Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψεν λέγων, “Ιωάννης ἔστιν ὄνομα αὐτοῦ.” Καὶ ἐθαύμασαν πάντες, 64 Ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Ὁθόν. 65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος, τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὁρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. 66 Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, “Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;” Καὶ γὰρ χεὶρ Ὦκριου ἦν μετ' αὐτοῦ. 67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐπλήσθη ὑπεύματος Ἀγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων, 68 “Εὐλογητὸς Ὦκριος ὁ Ὅθεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69 καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν οἴκῳ Δαυὶδ, παιδὸς αὐτοῦ, 70 (καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ), (αιῶν 9165) 71 σωτηρίαν ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς”, 72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ, 73 ὅρκον δὲ ὕμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ, τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν 74 ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἔχθρῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ 75 ἐν ὄσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. 76 Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ, ‘προπορεύσῃ γὰρ

ἐνώπιον Ὦκριου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ’, 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν, 78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους Ὦθεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὑψους, 79 ‘ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις’, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.” 80 Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἔως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἔξῃλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 (Αὕτη ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.) 3 Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἔκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. 4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ, ἵτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυὶδ, 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριάμ, τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὕσῃ ἐγκύω. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτῆν. 7 Καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. 8 Καὶ ποιμένες ἤσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. 9 Καὶ ἄγγελος Ὦκριος ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Ὦκριος περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν 10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, “Μὴ φοβεῖσθε, ἴδου γὰρ, εὐαγγελίζουμαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἵτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, 11 ὅτι

ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὃς ἐστιν ὁ Χριστὸς, Κύριος, ἐν πόλει Δαυίδ. 12 Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον: εὐρίσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ.” 13 Καὶ ἔξαιφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου, αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων, 14 “Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας!” 15 Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ’ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, “Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.” 16 Καὶ ἥλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ, καὶ τὸ βρέφος, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. 17 Ἰδόντες δὲ, ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς, περὶ τοῦ παιδίου τούτου. 18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες, ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. 19 Ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. 21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἱησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. 22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, 23 καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου, ὅτι “Πᾶν ἄρσεν διανοίγον μήτραν, ἄγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται”, 24 καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου, “Ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νοσσούς περιστερῶν.” 25 Καὶ ἵδον, ἀνθρωπὸς ἦν ἐν Ἱερουσαλήμ, ωδὸνα Συμεών, καὶ ὁ ἀνθρωπὸς οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβῆς, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ὉΠνεῦμα ἦν Ἀγιον ἐπ’ αὐτόν. 26 Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ ὉΠνεύματος τοῦ Ἅγίου, μὴ ἵδειν θάνατον πρὶν ἂν ἴδῃ τὸν Ἃριστὸν Κυρίου. 27 Καὶ ἥλθεν ἐν τῷ ὉΠνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς, τὸ παιδίον Ἱησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ εὐλόγησεν τὸν ὉΘεὸν καὶ εἶπεν, 29 “Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ. 30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 31 ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 32 ‘φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν’ καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραὴλ.” 33 Καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. 34 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεών, καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, “Ἴδού, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, 35 καὶ σοῦ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἀν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.” 36 Καὶ ἦν Ἀννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουρί, ἐκ φυλῆς Ἀσίρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἔτη ἐπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, 37 καὶ αὐτὴ χήρα ἔως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. 38 Καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα, ἀνθωμολογεῖτο τῷ Θεῷ, καὶ

έλάλει περὶ αὐτοῦ, πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ. **39** Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Ὦκριον, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς πόλιν ἔαυτῶν Ναζαρέτ. **40** Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο, πληρούμενον σοφίᾳ, καὶ χάρις ὥθεοῦ ἦν ἐπ’ αὐτό. **41** Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ’ ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. **42** Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαίνοντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, **43** καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέψειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς, ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. **44** Νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἥλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, **45** καὶ μὴ εὑρόντες, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀναζητοῦντες αὐτόν. **46** Καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς, εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. **47** Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσειν αὐτοῦ. **48** Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἐξεπλάγησαν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, “Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως;” Ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου κάγὼ, δύσνώμενοι ζητοῦμέν σε.” **49** Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί ὅτι ἐζητεῖτε με; Οὐκ ἔχετε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναι με;” **50** Καὶ αὐτὸὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** Καὶ κατέβη μετ’ αὐτῶν καὶ ἥλθεν εἰς Ναζαρέτ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **52** Καὶ ὉΙησοῦς προέκοπτεν τῇ

σοφίᾳ, καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ ὥθεω καὶ ἀνθρώποις.

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, **2** ἐπὶ ἀρχιερέως Ἀννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα ὥθεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην, τὸν Ζαχαρίου υἱὸν, ἐν τῇ ἐρήμῳ. **3** Καὶ ἥλθεν εἰς πᾶσαν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Ὦκριον, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. **5** Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας· **6** καὶ ὅψεται πᾶσα σάρξ τὸ σωτήριον τοῦ ὥθεοῦ.”” **7** Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ, “Τεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὁργῆς; **8** Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἔαυτοῖς, ‘Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ’, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ ὥθεος ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **9** Ἡδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.” **10** Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες, “Τί οὖν ποιήσωμεν;” **11** Ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ο

ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα, ὅμοίως ποιείτω.” 12 Ἡλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, “Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν;” 13 Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.” 14 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, “Τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς;” Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Μηδένα διασείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὄψωνίοις ὑμῶν.” 15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Ἐριστός, 16 ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης, “Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Ὁπερύματι Ἅγιῳ, καὶ πυρί· 17 οὕτον τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθῆραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.” 18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν, εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. 19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ’ αὐτοῦ περὶ Ἡρῳδίαδος, τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, 20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν: κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ. 21 Ἔγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ὁιησοῦ βαπτισθέντος, καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν, 22 καὶ καταβῆναι τὸ Ὁπερύμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἶδει, ὃς περιστερὰν ἐπ’ αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι: “Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.” 23 Καὶ αὐτὸς ἦν Ὁιησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν

τριάκοντα, ὃν νίός, ὃς ἐνομίζετο, Ἰωσὴφ, τοῦ Ἡλὶ, 24 τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰανναὶ, τοῦ Ἰωσὴφ, 25 τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμώς, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ, 26 τοῦ Μάαθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεῖν, τοῦ Ἰωσὴχ, τοῦ Ἰωδὰ, 27 τοῦ Ἰωανᾶν, τοῦ Ρησὰ, τοῦ Ζοροβαβὲλ, τοῦ Σαλαθὶὴλ, τοῦ Νηρὶ, 28 τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμαδὰμ, τοῦ Ἡρ, 29 τοῦ Ὁησοῦ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Μαθθὰτ, τοῦ Λευὶ, 30 τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνᾶμ, τοῦ Ἐλιακεὶμ, 31 τοῦ Μελεὰ, τοῦ Μεννὰ, τοῦ Ματταθὰ, τοῦ Ναθὰμ, τοῦ Δαυὶδ, 32 τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ἰωβὴδ, τοῦ Βόος, τοῦ Σαλὰ, τοῦ Ναασὼν, 33 τοῦ Ἀμιναδὰβ, τοῦ Ἀδμὶν, τοῦ Ἀρνὶ, τοῦ Ἐσρὼμ, τοῦ Φαρὲς, τοῦ Ἰούδα, 34 τοῦ Ἰακὼβ, τοῦ Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀβραὰμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχὼρ, 35 τοῦ Σεροὺχ, τοῦ Ῥαγαὺ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλὰ, 36 τοῦ Καϊνᾶμ, τοῦ Ἀρφαζὰδ, τοῦ Σὴμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, 37 τοῦ Μαθουσαλὰ, τοῦ Ἐνὼχ, τοῦ Ἰάρετ, τοῦ Μαλελεὴλ, τοῦ Καϊνᾶμ, 38 τοῦ Ἐνὼχ, τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Ὁθοῦ.

4 Ὁιησοῦς δὲ πλήρης Ὁπερύματος Ἅγιου, ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ Ὁπερύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ, 2 ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν, ἐπείνασεν. 3 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Ὁθοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος.” 4 Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ὁιησοῦς, “Γέγραπται, ὅτι ‘Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.’” 5 Καὶ ἀναγαγάγων αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. 6 Καὶ

εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, “Σοὶ δώσω τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐτήν. 7 Σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πᾶσα.” 8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Γέγραπται, “Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.”” 9 Ἡγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἐλ Υἱὸς εἰ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 γέγραπται γάρ, ὅτι ‘Τοῖς ἄγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε’, 11 καὶ, ὅτι “Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.”” 12 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Εἴρηται, ‘Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.’” 13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν, ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ’ αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. 14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ’ ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. 15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. 16 Καὶ ἤλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰώθδες αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαΐου, καὶ ἀνοίξας τὸ βιβλίον, εὗρεν τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον, 18 “Πνεῦμα Κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ εἴνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, 19 κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.” 20 Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον

ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν καὶ πάντων οἱ ὄφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἵσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 Ἡρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι “Σῆμερον πεπλήρωται ἡ Γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ωσὶν ὑμῶν.” 22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, “Οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος;” 23 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην: “Ιατρέ, Θεράπευσον σεαυτόν”. ὅσα ἡκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν Καφαρναούμ, ποίησον καὶ ὕδε ἐν τῇ πατρίδι σου.”” 24 Εἶπεν δέ, “Αμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδὲὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. 25 Ἐπ’ ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἥσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας, πρὸς γυναικα χήραν. 27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἥσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδὲὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος.”” 28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, 29 καὶ ἀναστάντες, ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἔως ὁφρύος τοῦ ὅρους ἐφ’ οὗ ἡ πόλις ὡκοδόμητο αὐτῶν, ὕστε κατακρημνίσαι αὐτόν. 30 Αὐτὸς δὲ, διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο. 31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναούμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς Σάββασιν. 32 Καὶ ἔξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν

άνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, 34 “Ἐα! Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ὡησοῦ Ναζαρηνέ; Ἡλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδα σε τίς εἶ, ό “Ἄγιος τοῦ ὁθεοῦ.” 35 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ό “Ιησοῦς λέγων, “Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ!” Καὶ ρίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. 36 Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, “Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν, καὶ ἔξέρχονται;” 37 Καὶ ἐξεπορεύετο ἥχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. 38 Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. Πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα, διηκόνει αὐτοῖς. 40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσους ποικίλαις, ἥγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, ό δὲ ἐνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν, τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς, ἐθεράπευεν αὐτούς. 41 Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα, ὅτι “Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ ὁθεοῦ.” Καὶ ἐπιτιμῶν, οὐκ εἴᾳ αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ἥδεισαν τὸν ἔχοντας αὐτὸν αὐτοῦ, ό δὲ ἐνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ’ αὐτῶν. 43 Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι “Καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁθεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην.” 44 Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας.

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ, τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ ὁθεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, 2 καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀπ’ αὐτῶν ἀποβάντες, ἔπλυνον τὰ δίκτυα. 3 Ἐμβάς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων, ό ἦν Σίμωνος, ἡρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. Καθίσας δὲ, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. 4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα, “Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν.” 5 Καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν, “Ἐπιστάτα, δι’ ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ὥρητά σου, χαλάσω τὰ δίκτυα.” 6 Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν πλῆθος ἵχθυων πολύ, διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. 7 Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς καὶ ἥλθον, καὶ ἐπλησσαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 Ἰδών δὲ, Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ὡησοῦ λέγων, “Ἐξελθε ἀπ’ ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλός είμι, Ὅτιον.” 9 Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὸν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἵχθυων ὃν συνέλαβον, 10 ὄμοιός δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, σίοὺς Ζεβεδαίου, οἵ ἡσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ό Ὡησοῦς, “Μὴ φοβοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσση ζωγρῶν.” 11 Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες πάντα, ἡκολούθησαν αὐτῷ. 12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἴδού, ἀνὴρ πλήρης λέπρας, ἰδὼν δὲ τὸν Ὡησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων, “Κύριε, ἐὰν

θέλης, δύνασαί με καθαρίσαι.” 13 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ λέγων, “Θέλω, καθαρίσθητ!” Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ. 14 Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ, “Μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἵερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” 15 Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. 16 Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. 17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἵ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ. Καὶ δύναμις ᾧρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν. 18 Καὶ ἴδοὺ, ἀνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἀνθρωπὸν ὃς ἦν παραλευμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. 19 Καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. 20 Καὶ ἴδων τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν, “Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου.” 21 Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες, “Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός;” 22 Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 23 Τί ἐστιν εὔκοπώτερον, εἰπεῖν, “Αφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου”, ἢ εἰπεῖν, “Ἐγειρε καὶ περιπάτει”; 24 Ἰνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ

γιὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας”, εἶπεν τῷ παραλευμένῳ, “σοὶ λέγω, ἔγειρε, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἴκον σου.” 25 Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ’ ὁ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν. 26 Καὶ ἐκστασις ἔλαβεν ἄπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες, ὅτι “Εἴδομεν παράδοξα σήμερον.” 27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὄνόματι Λευὶν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ακολούθει μοι.” 28 Καὶ καταλιπὼν πάντα, ἀναστὰς ἤκολούθει αὐτῷ. 29 Καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ ἄλλων, οἵ ἦσαν μετ’ αὐτῶν κατακείμενοι. 30 Καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες, “Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε;” 31 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Οὐ χρείαν ᔁχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ᔁχοντες. 32 Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.” 33 Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν, “Οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὅμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν.” 34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ’ αὐτῶν ἐστιν ποιῆσαι νηστεύειν; 35 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.” 36 Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς: ὅτι “Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἴματίου

καινοῦ σχίσας, ἐπιβάλλει ἐπὶ ἴματιον παλαιόν· εἰ δὲ μή γε καὶ τὸ καινὸν σχίσει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ.

37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται.

38 Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.

39 Οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν θέλει νέον λέγει γάρ, “Ο παλαιὸς χρηστός ἔστιν.”

6 Ἐγένετο δὲ ἐν Σαββάτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἥσθιον τοὺς στάχυας, ψώχοντες ταῖς χερσίν.

2 Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον, “Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν;”

3 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, “Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ

4 ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὀθεοῦ,

καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως λαβὼν, ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς Ἱερεῖς;”

5 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Κύριός ἔστιν τοῦ Σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.”

6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ Σαββάτῳ, εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά.

7 Παρετηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ Σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ.

8 Αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηράν ἔχοντι τὴν χεῖρα, “Ἔγειρε, καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον.” Καὶ ἀναστάς, ἔστη.

9 Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, “Ἐπερωτῶ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν τῷ Σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι;”

10 Καὶ περιβλεψάμενος

πάντας αὐτοὺς, εἶπεν αὐτῷ, “Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου.” Ο δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.

11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ.

12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ δρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Ὀθεοῦ.

13 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὀνόμασεν:

14 Σίμωνα δὲν καὶ ὧνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον,

15 καὶ Μαθθαῖον, καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον Ἄλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν,

16 καὶ Ιούδαν Ἰακώβου, καὶ Ιούδαν Ἰσκαριώθ, δις ἐγένετο προδότης.

17 Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ιουδαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος,

18 οἵ ἥλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν. Καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο.

19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔζήτουν ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἔξήρχετο καὶ ἰάτο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν, “Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἔστιν ἡ Βασιλεία τοῦ Ὀθεοῦ.

21 Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε.

22 Μακάριοι ἔστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσιν, καὶ ἐκβάλωσιν τὸ δόνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἔνεκα

τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. 23 Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ σκιρτήσατε, ἵδού γὰρ, ὃ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. Κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 25 Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάστε. Οὐαὶ, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύστε. 26 Οὐαὶ ὅταν ὑμᾶς καλῶς εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 27 Ἐλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἴμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. 30 Παντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. 31 Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ποιεῖτε αὐτοῖς ὅμοιώς. 32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 Καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34 Καὶ ἐὰν δανίσητε παρ' ὃν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ ἀμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἵσα. 35 Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες; καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὮΨίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. 36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ

Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. 37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. Καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. Ἀπολύτε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. 38 Δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκχυννόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, ὃ γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.” 39 Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς: “Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; Οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; 40 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὁφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὁφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42 Πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, “Ἄδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὁφθαλμῷ σου”, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὁφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων; ‘Υποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὁφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὁφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. 43 Οὐ γάρ ἔστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. 44 Ἔκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. Οὐ γὰρ ἔξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. 45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν. Ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. 46 Τί δέ με καλεῖτε ““Κύριε, Κύριε”, καὶ οὐ ποιεῖτε ἢ λέγω; 47 Πᾶς δὲ ἐρχόμενος πρός με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος: 48

ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν, διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. **49** Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἥ προσέρρηξεν ὁ ποταμός καὶ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.”

7 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ. **2** Ἐκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων, ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. **4** Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι “Ἄξιός ἐστιν ὁ παρέξῃ τοῦτο, **5** ἀγαπᾶ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὠκοδόμησεν ἡμῖν.” **6** Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἡδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐπεμψεν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ, “Κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ ίκανός εἰμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθης; **7** διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἡξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγω, καὶ ιαθήτω ὁ παῖς μου. **8** Καὶ γὰρ ἐγὼ ἀνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, ‘Πορεύθητι’, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλω, ‘Ἐρχου’, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ‘Ποίησον τοῦτο’, καὶ ποιεῖ.” **9** Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτόν,

καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὅχλῳ εἶπεν, “Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εῦρον.” **10** Καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες, εὗρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξης, ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὅχλος πολύς. **12** Ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἴδου ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὅχλος τῆς πόλεως ίκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** Καὶ ἴδων αὐτὴν, ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Μὴ κλαῖε.” **14** Καὶ προσελθών, ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν, “Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ‘Ἐγέρθητι!’” **15** Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. **16** Ἐλαβεν δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες, ὅτι “Προφήτης μέγας ἡγέρθη ἐν ἡμῖν!” Καὶ, ὅτι “Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ!” **17** Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαΐᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ περιχώρᾳ. **18** Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰωάννης **19** ἐπεμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων, “Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἔτερον προσδοκῶμεν;” **20** Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν, οἱ ἄνδρες εἶπαν, “Ιωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων, ‘Σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;’” **21** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων, καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἔχαρισατο βλέπειν. **22** Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες,

ἀπαγγείλατε Ἰωάννη ἂν εἴδετε καὶ ἡκούσατε: ‘τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν’, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, ‘πτωχοὶ εὐαγγελίζονται’. **23** Καὶ μακάριος ἔστιν ὃς ἔὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.’ **24** Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἥρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου, “Τί ἔξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **25** Ἀλλὰ τί ἔξήλθατε ἰδεῖν;” Ανθρωπον ἐν μαλακοῖς ἴματίοις ἥμφιεσμένον; Ἰδοὺ, οἱ ἐν ἴματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. **26** Ἀλλὰ τί ἔξήλθατε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **27** Οὗτος ἔστιν περὶ οὗ γέγραπται, “Ιδοὺ, ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.” **28** Λέγω ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου οὐδείς ἔστιν· ὃ δὲ μικρότερος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὅθεοῦ μείζων αὐτοῦ ἔστιν.” **29** (Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν ὅθεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. **30** οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ, τὴν βουλὴν τοῦ ὅθεοῦ ἡθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ’ αὐτοῦ.) **31** “Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; **32** “Ομοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, ἀ λέγει, ‘Ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.’ **33** Ἐλήλυθεν γάρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, μὴ ἐσθίων ἄρτον μήτε πίνων οἶνον, καὶ λέγετε, ‘Δαιμόνιον ἔχει.’ **34** Ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, “Ιδοὺ, ἀνθρωπος φάγος

καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν.” **35** Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.” **36** Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγη μετ’ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου, κατεκλίθη. **37** Καὶ ἴδού γυνὴ ἥτις ἦν ἐν τῇ πόλει ἀμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, **38** καὶ στᾶσα ὅπιστα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, τοῖς δάκρυσιν ἥρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. **39** Ἰδών δὲ ὁ Φαρισαῖος, ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων, “Οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἀν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ, ἥτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἔστιν.” **40** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ “Ιησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν.” Ο δέ, “Διδάσκαλε, εἰπέ”, φησίν. **41** “Δύο χρεοφειλέται ἥσαν δανιστῇ τινι: ὁ εἰς ὕψη λεπτείν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἔτερος πεντήκοντα. **42** Μὴ ἔχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἔχαρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν, πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν;” **43** Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων εἶπεν, “Υπολαμβάνω ὅτι ὁ τὸ πλεῖον ἔχαρίσατο.” Ο δέ εἶπεν αὐτῷ, “Ορθῶς ἔκρινας.” **44** Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, “Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὅδωρ μοι ἐπὶ πόδας οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἐβρεξέν μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξεν. **45** Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ’ ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. **46** Ἐλαίω τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν τοὺς πόδας μου.

47 Οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαὶ, ὅτι ἡγάπησεν πολύ· ὃ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.” **48** Εἶπεν δὲ αὐτῇ, “Αφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι.” **49** Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, “Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἀμαρτίας ἀφίησιν;” **50** Εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, “Η πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.”

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ ὑθεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναικές τινες αἱ ἥσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν: Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ’ ἣς δαιμόνια ἔπτὰ ἐξεληλύθει, **3** καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἔτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. **4** Συνιόντος δὲ ὅχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν, εἶπεν διὰ παραβολῆς: **5** “Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν ἐπεσεν παρὰ τὴν ὄδον, καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. **6** Καὶ ἔτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἴκμαδα. **7** Καὶ ἔτερον ἐπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. **8** Καὶ ἔτερον ἐπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἐκατονταπλασίονα.” Ταῦτα λέγων, ἐφώνει, “Οἱ ἔχων ὥτα ἀκούειν, ἀκουέτω.” **9** Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή;” **10** Οἱ δὲ εἶπεν, “Υμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας

τοῦ ὑθεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα ‘βλέποντες μὴ βλέπωσιν, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν’. **11** “Εστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή: ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ ὑθεοῦ. **12** Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὄδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. **13** Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἵ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἵ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14** Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν, καὶ πλούτου, καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. **15** Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. **16** Οὐδέποτε δὲ λύχνον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ’ ἐπὶ λυχνίας τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. **17** Οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. **18** Βλέπετε οὖν πᾶς ἀκούετε· ὃς ἂν γὰρ ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.” **19** Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἡδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὅχλον. **20** Ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ, “Η μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἐστήκασιν ἔξω ἵδεῖν θέλοντες σε.” **21** Οἱ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ ὑθεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.” **22** Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς

ένεβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης”. Καὶ ἀνήχθησαν. 23 Πλεόντων δὲ αὐτῶν, ἀφύπνωσεν. Καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. 24 Προσελθόντες δὲ, διήγειραν αὐτὸν λέγοντες, “Ἐπιστάτα, Ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα!” Ὁ δὲ διεγερθεὶς, ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ, καὶ τῷ κλύδωνι, τοῦ ὄντας, καὶ ἐπαύσαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη. 25 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ποῦ ἡ πίστις ὑμῶν;” Φοβηθέντες δὲ, ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἄλλήλους, “Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὄνται;” καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;” 26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας. 27 Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἵκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἴμάτιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν. 28 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν, “Τί ἔμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Υψίστου; Δέομαί σου, μή με βασανίσῃς!” 29 Παρήγγειλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσεσιν καὶ πέδαις, φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ, ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. 30 Ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, “Τί σοι ὄνομά ἐστιν;” Ὁ δὲ εἶπεν, “Λεγεών”, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. 31 Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν Ἀβύσσον ἀπελθεῖν. (Abyssos g12) 32 Ἡν δὲ ἐκεῖ

ἀγέλη χοίρων ἵκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὅρει, καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. 34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες, τὸ γεγονός, ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 Ἐξῆλθον δὲ ἵδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἥλθαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗραν καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ’ οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν, ἴματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. 36 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ Ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. 37 Καὶ ἤρωτησεν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γερασηνῶν, ἀπελθεῖν ἀπ’ αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. Αὐτὸς δὲ ἐμβάς, εἰς πλοῖον, ὑπέστρεψεν. 38 Ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ ἀφ’ οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ. Ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων, 39 “Ὑπόστρεψε εἰς τὸν οἴκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός.” Καὶ ἀπῆλθεν καθ’ ὅλην τὴν πόλιν, κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. 40 Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος, ἥσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 Καὶ ἰδοὺ, ἥλθεν ἀνήρ ὃ ὄνομα Ἰάσιρος, καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ, ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθηκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ύψει αἴματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις οὐκ ἴσχυσεν ἀπ’ οὐδενὸς

Θεραπευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ὅπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. 45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, “Τίς ὁ ἀψάμενός μου;” Ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος, “Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν.” 46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ὕψατό μού τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἔξεληλυθυῖαν ἀπ’ ἐμοῦ.” 47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἤλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι’ ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. 48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, “Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε πορεύου εἰς εἰρήνην.” 49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων, ὅτι “Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον.” 50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ, “Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται.” 51 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ, εἰ μὴ Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς, καὶ τὴν μητέρα. 52 Ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπεν, “Μὴ κλαίετε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.” 53 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54 Αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησεν λέγων, “Ἡ παῖς, ἔγειρε!” 55 Καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56 Καὶ ἔξεστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς ὃ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἔξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν, 2 καὶ

ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵασθαι τοὺς ἀσθενεῖς. 3 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον, μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε δύο χιτῶνας ἔχειν. 4 Καὶ εἰς ἣν ἀν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. 5 Καὶ ὅσοι ἀν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε, εἰς μαρτύριον ἐπ’ αὐτούς.” 6 Ἐξερχόμενοι δὲ, διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. 7 Ἡκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, 8 ὑπὸ τινων δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 9 Εἶπεν δὲ Ἡρώδης, “Ιωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δέ ἔστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα;” Καὶ ἔζητει ἱδεῖν αὐτόν. 10 Καὶ ὑποστρέψαντες, οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβών αὐτοὺς, ὑπεχώρησεν κατ’ ἴδιαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδά. 11 Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἡκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας, ἰάτο. 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἥρξατο κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, “Απόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς, καταλύσωσιν καὶ εὔρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὡδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.” 13 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” Οἱ δὲ εἶπαν, “Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες, ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς

πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.” 14 Ὄντες γάρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι.) Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, “Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἀνὰ πεντήκοντα.” 15 Καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ κατέκλιναν ἄπαντας. 16 Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. 17 Καὶ ἔφαγον καὶ ἔχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων, “Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι;” 19 Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν, “Ιωάννην τὸν Βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.” 20 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Υμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;” Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Τὸν Ἡριστὸν τοῦ ὁθοῦ.” 21 Οἱ δὲ, ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, 22 εἰπὼν, ὅτι “Δεῖ τὸν Γίὸν τοῦ Ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.” 23 Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας, “Εἴ τις θέλει δόπισω μου ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 24 Ὅς γάρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· δς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25 Τί γάρ ὡφελεῖται ἀνθρωπος, κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἡ ζημιωθείς; 26 Ὅς γάρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Γίὸς τοῦ

Ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πατρὸς, καὶ τῶν ἀγίων ἀγγέλων. 27 Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσίν τινες τῶν αὐτοῦ ἑστηκότων, οἵ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁθοῦ.” 28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτώ, παραλαβὼν Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. 29 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἔτερον, καὶ ὁ ἴματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. 30 Καὶ ἵδον, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας, 31 οἵ ὄφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἥμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. 32 Οἱ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπνῷ διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, “Ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὥδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς: μίαν σοὶ, καὶ μίαν Μωϋσεῖ, καὶ μίαν Ἡλίᾳ”, μὴ εἰδῶς δὲ λέγει. 34 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίαζεν αὐτούς: ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. 35 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, “Οὗτός ἐστιν ὁ Γίός μου, ὁ ἐκλελεγμένος, αὐτοῦ ἀκούετε.” 36 Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὃν ἐώρακαν. 37 Ἐγένετο δὲ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 38 Καὶ ἵδον, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ

δχλου ἐβόησεν λέγων, “Διδάσκαλε, δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής μοί ἔστιν.” 39 Καὶ ἴδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἔξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ’ αὐτοῦ, συντρῖβον αὐτόν. 40 Καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν. 41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ω γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἔως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε ὥδε τὸν υἱόν σου.” 42 Ἐτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν. Ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 Ἔξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ ὑθεοῦ. Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 44 “Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὕπαντα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους, ὃ γάρ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.” 45 Οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ἥρημα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥίματος τούτου. 46 Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἀν εἴη μείζων αὐτῶν. 47 Ο δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίον, ἐστησεν αὐτὸ παρ’ ἑαυτῷ, 48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ος ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ δὲς ἀν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. Ὁ γάρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἔστιν μέγας.” 49 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωάννης εἶπεν, “Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὄνόματί σου

ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ’ ὑμῶν.” 50 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ κωλύετε, δις γὰρ οὐκ ἔστιν καθ’ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν.” 51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἔστηρισεν, τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ. Καὶ πορευθέντες, εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὡς ἔτοιμάσαι αὐτῷ. 53 Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. 54 Ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν, “Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς;” 55 Στραφεὶς δὲ, ἐπετίμησεν αὐτοῖς. 56 Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. 57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὅδῷ, εἶπέν τις πρὸς αὐτόν, “Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.” 58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὃ δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.” 59 Εἶπεν δὲ πρὸς ἔτερον, “Ἀκολούθει μοι.” Ὁ δὲ εἶπεν, “Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι, πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου.” 60 Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθὼν, διάγγελλε τὴν Βασιλείαν τοῦ ὑθεοῦ.” 61 Εἶπεν δὲ καὶ ἔτερος, “Ἀκολουθήσω σοι, Ὅτιορε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἰκόν μου.” 62 Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς, “Οὐδὲὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ’ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὄπισω, εὑθετός ἔστιν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὑθεοῦ.”

10 Μετὰ δὲ ταῦτα, ἀνέδειξεν ὁ Ὅκυριος ἑτέρους ἐβδομήκοντα δύο, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἥμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. **2** Ἐλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Ο μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. Δεήθητε οὖν τοῦ Ὅκυριου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐργάτας ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. **3** Υπάγετε ἵδού, ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. **4** Μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. **5** Εἰς ἦν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε, ‘Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.’ **6** Καὶ ἐὰν ἔκει ἦν υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μή γε ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. **7** Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. Μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. **8** Καὶ εἰς ἦν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν. **9** Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς, “Ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Ὀθοῦ.” **10** Εἰς ἦν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε, **11** ‘Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἡγγικεν ἡ Βασιλεία τοῦ Ὀθοῦ.’ **12** Λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. **13** Οὐαί σοι, Χοραζίν! Οὐαί σοι, Βηθσαΐδά! “Οτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις, αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. **14** Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. **15** Καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; “Εως Ἄιδου καταβήσῃ. (Hadēs g86) **16** Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.” **17** Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα δύο μετὰ χαρᾶς λέγοντες, “Ὁ κύριος, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.” **18** Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. **19** Ἰδοὺ, δέδωκα ὑμῖν τὴν ἔξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὁφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. **20** Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.” **21** Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἡγαλλιάσατο τῷ Ὅπνεύματι τῷ Ἀγίῳ καὶ εἶπεν, “Ἐξομοιογοῦμαί σοι, Πάτερ, Ὅκυριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἐμπροσθέν σου. **22** Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ Πατήρ, εἰ μὴ ὁ Υἱός καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ Υἱός ἀποκαλύψαι.” **23** Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἴδιαν, εἶπεν, “Μακάριοι οἱ ὄφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἢ βλέπετε! **24** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἡθέλησαν ἰδεῖν ἢ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἰδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἥκουσαν.” **25** Καὶ ἵδού, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων, “Διδάσκαλε, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;” (aiōnios g166) **26** Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται;

Πῶς ἀναγινώσκεις;” 27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ἄγαπήσεις Ἐκύριον τὸν Θεόν σου, ἔξ ὅλης καρδίας σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου’, καὶ, ‘Τὸν πλησίον σου ώς σεαυτόν.’” 28 Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “Ορθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο ποίει, καὶ ζήσῃ.” 29 Ὁ δὲ θέλων δικαιωσαι ἑαυτὸν, εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, “Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον;” 30 Ὑπολαβὼν δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ἀνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἵ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ. 31 Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἰερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἴδων αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. 32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἴδων ἀντιπαρῆλθεν. 33 Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ’ αὐτὸν, καὶ ἴδων ἐσπλαγχνίσθη 34 καὶ προσελθὼν, κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐκβαλὼν, ἔδωκεν δύο δηνάρια τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν, “Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἀν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι.” 36 Τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι, τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς;” 37 Ὁ δὲ εἶπεν, “Ο ποιήσας τὸ ἔλεος μετ’ αὐτοῦ.” Εἶπεν δὲ αὐτῷ δὲ Ἰησοῦς, “Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὄμοιώς.” 38 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν, 39 καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, ἥ καὶ παρακαθεοθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ,

ἥκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. 40 Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν, “Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν; Εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται!” 41 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κύριος, “Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾶς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, 42 ἐνὸς δέ ἐστιν χρεία· Μαριὰμ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ’ αὐτῆς.”

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὃς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, “Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.” 2 Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Οταν προσεύχησθε, λέγετε, ‘Πάτερ, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου. 3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον, δίδου ἡμῖν τὸ καθ’ ἡμέραν. 4 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὄφείλοντι ἡμῖν. Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.’” 5 Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τίς ἔξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ, ‘Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, 6 ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἔξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὁ παραθήσω αὐτῷ.’ 7 Κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη, ‘Μή μοι κόπους πάρεχε· ἥδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ’ ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.’ 8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς, δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. 9 Κάγὼ ὑμῖν λέγω, ‘Αἴτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούύτε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. 10 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν

λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὐρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.’ 11 Τίνα δὲ ἔξ ύμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἰχθύν, καὶ ἀντὶ ἰχθύος, ὅφιν αὐτῷ ἐπιδώσει; 12 ἡ καὶ αἰτήσει ψόν, ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; 13 Εἰ οὖν ύμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ύμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὁ ἔξ οὐρανοῦ δώσει ‘Πνεῦμα Ἄγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;’ 14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον κωφόν. Ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. 15 Τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν εἶπον, “Ἐν Βεελζεβοὺλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.” 16 Ἔτεροι δὲ πειράζοντες, σημεῖον ἔξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ’ αὐτοῦ. 17 Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς, ‘Πᾶσα βασιλεία ἐφ’ ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οἴκος ἐπὶ οἴκον πίπτει. 18 Εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ’ ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ‘Οτι λέγετε, ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. 19 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ύμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο, αὐτοὶ ύμῶν κριταὶ ἔσονται. 20 Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ ὁ Θεοῦ, ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐφθασεν ἐφ’ ύμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 Ὁταν ὁ ἵσχυρὸς καθωπλισμένος, φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἔστιν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· 22 ἐπὰν δὲ ἵσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν, νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ’ ἥ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῆλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 Ὁ μὴ ών μετ’ ἐμοῦ, κατ’ ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ’ ἐμοῦ, σκορπίζει. 24 Ὁταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι’ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει, ‘Υποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον.’ 25 Καὶ ἐλθὸν, εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἔαυτοῦ ἐπτά, καὶ εἰσελθόντα, κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, χείρονα τῶν πρώτων.’ 27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ, ‘Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.’ 28 Αὐτὸς δὲ εἶπεν, ‘Μενοῦν, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ ὁθοῦ καὶ φυλάσσοντες.’ 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων, ἥρξατο λέγειν, ‘Ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστιν· σημεῖον ζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. 30 Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς Νινευίταις σημεῖον, οὗτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. 31 Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἥλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἴδού, πλεῖον Σολομῶνος ὥδε. 32 Ἀνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἴδού, πλεῖον Ἰωνᾶ ὥδε. 33 Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ’ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶς βλέπωσιν. 34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. Ὁταν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ἥ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ἥ, καὶ τὸ σῶμά σου

σκοτεινόν. 35 Σκόπει οῦν, μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἔστιν. 36 Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε.” 37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος ὄπως ἀριστήσῃ παρ’ αὐτῷ, εἰσελθὼν δὲ, ἀνέπεσεν. 38 Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἴδων, ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. 39 Εἶπεν δὲ ὁ Ἅγιος πρὸς αὐτόν, “Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. 40 Ἀφρονες! Οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν; 41 Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἵδον, πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἔστιν. 42 Ἄλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ πίγανον, καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ ὁθοῦ. Ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κάκεινα μὴ παρεῖναι. 43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 44 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἰδασιν.” 45 Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων, καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.” 46 Ὁ δὲ εἶπεν, “Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ! Ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. 47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἵ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48 Ἀρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς,

ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. 49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ ὁθοῦ εἶπεν, “Ἄποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, 50 ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 ἀπὸ αἴματος Ἀβελ ἔως αἴματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. Ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.” 52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἥρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.” 53 Κἀκεῖθεν ἔξελθόντος αὐτοῦ, ἥρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτὸν θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἥρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον, “Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἔστιν ὑπόκρισις. 2 Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἔστιν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 3 Ἄνθ’ ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὗ ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. 4 Λέγω δὲ ὑμῖν, τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι.

5 Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε: φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἔχοντα ἔξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. (Geenna g1067) 6 Οὐχὶ πέντε στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; Καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν

έπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ ὁθεοῦ. 7 Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηται. Μὴ φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. 8 Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἀνὸμοιογήσῃ ἐν ἐμῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου διμοιογήσει, ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ ὁθεοῦ· 9 ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ ὁθεοῦ. 10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Ἄπειρον ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς, καὶ τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς ἔξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε· 12 τὸ γὰρ Ἅγιον Ἄπειρον διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἢ δεῖ εἰπεῖν.” 13 Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ, “Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ’ ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.” 14 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ’ ὑμᾶς;” 15 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Ορᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, δτὶ οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ, ἡ ζωὴ ἀυτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ.” 16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων, “Ἄνθρωπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. 17 Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων, ‘Τί ποιήσω, δτὶ οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου;’ 18 Καὶ εἶπεν, ‘Τοῦτο ποιήσω: καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθά μου. 19 Καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου, “Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.”” 20 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ὁθεός, “Αφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ,

τὴν ψυχήν σου αἰτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἢ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται;” 21 Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἐαυτῷ καὶ μὴ εἰς ὁθεὸν πλουτῶν.” 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς “Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ, τί φάγητε μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. 23 Ἡ γὰρ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, δτὶ οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἵς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ ὁθεὸς τρέφει αὐτούς. Πόσω μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν! 25 Τίς δὲ ἔξ ὑμῶν μεριμνῶν, δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι πῆχυν; 26 Εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; 27 Κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 28 Εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ ὁθεὸς οὕτως ἀμφιέζει, πόσω μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 29 Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. 30 Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ οἶδεν δτὶ χρῆζετε τούτων. 31 Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, δτὶ εὐδόκησεν ὁ Πατὴρ ὑμῶν, δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. 33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει. 34 “Οπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. 35 Ἐστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες

περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἔαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37 Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθῶν, ὁ Ὅκυριος εὑρήσει γρηγοροῦντας. Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς, καὶ παρελθῶν, διακονήσει αὐτοῖς. 38 Κἄν ἐν τῇ δευτέρᾳ κἄν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὗρῃ οὕτως, μακάριοί εἰσιν ἐκεῖνοι! 39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὡρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν καὶ οὐκ ἄν ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἴκον αὐτοῦ. 40 Καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε, ὁ Γίός τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεται.” 41 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἦ καὶ πρὸς πάντας;” 42 Καὶ εἶπεν ὁ Ὅκυριος, “Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ Ὅκυριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ σιτομέτριον; 43 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθῶν, ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει οὕτως ποιοῦντα. 44 Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 45 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ‘Χρονίζει ὁ κύριος μου ἔρχεσθαι’, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. 47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ μὴ ἔτοιμάσας ἣ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα

αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· 48 ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ δὲ ὡς ἐδόθη πολύ, πολὺν ζητηθήσεται παρ’ αὐτοῦ, καὶ ὡς παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. 49 Πῦρ ἥλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἥδη ἀνήφθη; 50 Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἔως ὅτου τελεσθῇ! 51 Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; Οὐχὶ, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’ ἡ διαμερισμόν. 52 Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν, πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν, καὶ δύο ἐπὶ τρισίν. 53 Διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ νιῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατέρᾳ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.” 54 Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, “Οταν ἴδητε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὅτι ‘Ομβρος ἔρχεται’, καὶ γίνεται οὕτως. 55 Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, ὅτι ‘Καύσων ἔσται’, καὶ γίνεται. 56 Ὕποκριταί! Τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον, πῶς οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν; 57 Τί δὲ καὶ ἀφ’ ἔαυτῶν, οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; 58 Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ’ ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ, δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ’ αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. 59 Λέγω σοι, οὐ μὴ ἔξελθῃς ἐκεῖθεν ἔως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.”

13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ, ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὃν τὸ αἷμα Πιλᾶτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν.

2 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι, ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; **3** Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’ ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες δομοίως ἀπολεῖσθε. **4** Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ ἐφ’ οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὄφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἱερουσαλήμ; **5** Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’ ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὅμοίως ἀπολεῖσθε.” **6** Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν: “Συκῆν εἰχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἥλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. **7** Εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, “Ιδοὺ, τρία ἔτη ἀφ’ οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω.” Ἐκκοψόν αὐτήν, ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; **8** Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, ‘Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἔως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω κόπρια· **9** κἀν μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον, εἰ δὲ μή γε ἐκκόψεις αὐτήν.’” **10** Ἡν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασιν. **11** Καὶ ἴδού, γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. **12** Ἰδὼν δὲ αὐτὴν, ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου.” **13** Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζεν τὸν Θεόν. **14** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ Σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ, ὅτι “Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου.” **15** Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, “Υποκριταί! Ἐκαστος ὑμῶν τῷ Σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; **16** Ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὔσαν, ἦν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς, ἴδού, δέκα καὶ ὅκτω ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου;” **17** Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ’ αὐτοῦ. **18** Ἔλεγεν οὖν, “Τίνι ὅμοία ἔστιν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὅμοιώσω αὐτήν; **19** Ὁμοία ἔστιν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν, ἀνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἐαυτοῦ, καὶ ἥψησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ ‘Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.’” **20** Καὶ πάλιν εἶπεν, “Τίνι ὅμοιώσω τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; **21** Ὁμοία ἔστιν ζύμῃ, ἷν λαβοῦσα, γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἐξυμάθη ὅλον.” **22** Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα. **23** Εἶπεν δέ τις αὐτῷ, “Κύριε, εἰ δόλιοι οἱ σωζόμενοι;” Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, **24** “Αγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ισχύσουσιν. **25** Ἄφ’ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες, ‘Κύριε, ἀνοιξον ἡμῖν’. καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, ‘Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἔστε.’ **26** Τότε ἄρξεσθε λέγειν, “Εφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.” **27** Καὶ ἐρεῖ, λέγων ὑμῖν, ‘Οὐκ οἶδα πόθεν ἔστε· ἀπόστητε ἀπ’

έμοῦ, πάντες ἐργάται ἀδικίας".' 28 Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὄδόντων, ὅταν δψησθε Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, καὶ πάντας τοὺς προφήτας, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὁθεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. 29 Καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὁθεοῦ. 30 Καὶ ἴδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι οἵ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἵ ἔσονται ἔσχατοι." 31 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ, "Ἐξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι." 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, 'Ιδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.' 33 Πλὴν δεῖ με, σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἔχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. 34 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὅρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. 35 Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. Λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ ἤδητέ με ἔως εἴπητε, 'Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Ὦκυρίου.'"

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων Φαρισαίων, Σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἥσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 Καὶ ἴδοὺ, ἀνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων, "Ἐξεστιν τῷ Σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὗ;" 4 Οἱ δὲ ἡσύχασαν.

Καὶ ἐπιλαβόμενος, ἵασατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. 5 Καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐπίπεν, "Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἡ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου;" 6 Καὶ οὐκ ἵσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. 7 "Ἐλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἔξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, 8 "Οταν κληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, 9 καὶ ἐλθὼν, ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, 'Δὸς τούτῳ τόπον', καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. 10 Ἄλλ' ὅταν κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἐλθῃ ὁ κεκληκὼς σε ἐρεῖ σοι, 'Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον.' Τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανακειμένων σοι. 11 "Οτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται." 12 "Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν, "Οταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι. 13 Ἄλλ' ὅταν ποιῆς δοχὴν κάλει πτωχούς, ἀναπείρους, χωλούς, τυφλούς, 14 καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι, ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων." 15 Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ, "Μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὁθεοῦ." 16 Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ, "Ἄνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς. 17

Καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, “Ἐρχεσθε, ὅτι ἥδη ἔτοιμά ἐστιν.” **18** Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραπιεῖσθαι. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ, “Ἄγρὸν ἡγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἔξελθῶν ἵδεῖν αὐτόν ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον.” **19** Καὶ ἔτερος εἶπεν, “Ζεύγη βιῶν ἡγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον.” **20** Καὶ ἔτερος εἶπεν, “Τυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν.” **21** Καὶ παραγενόμενος, ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς, ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ, “Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ρύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπείρους, καὶ τυφλοὺς, καὶ χωλοὺς, εἰσάγαγε ὕδε.” **22** Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, “Κύριε, γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν.” **23** Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον, “Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἴκος; **24** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων, γεύσεται μου τοῦ δείπνου.” **25** Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεὶς, εἶπεν πρὸς αὐτούς, **26** “Εἰ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἔαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἔαυτοῦ, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής. **27** Ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. **28** Τίς γὰρ ἔξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας, ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; **29** Ἰνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος

ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαῖζειν **30** λέγοντες, ὅτι ‘Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἦρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι.’ **31** Η τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ’ αὐτόν; **32** Εἰ δὲ μή γε ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστέλας ἐρωτᾷ εἰρίνην. **33** Οὕτως οὖν πᾶς ἔξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἔαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. **34** Καλὸν οὖν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; **35** Οὕτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ‘Ο ἔχων ὅτα ἀκούειν, ἀκουέτω.”

15 Ἡσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. **2** Καὶ διεγόγγυζον οἱ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες, ὅτι ‘Οὗτος ἀμαρτωλὸς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.’ **3** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων, **4** “Τίς ἄνθρωπος ἔξ ὑμῶν, ἔχων ἐκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἔξ αὐτῶν ἐν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς, ἔως εὑρῇ αὐτό; **5** Καὶ εὑρὼν, ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐτοῦ χαίρων. **6** Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, ‘Συγχάρητε μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός!’ **7** Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἥ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. **8** Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ

άπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ᾔως οὗ εὕρῃ; 9 Καὶ εὐροῦσα, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα, ‘Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα.’ 10 Οὕτως λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Ὀθεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι.” 11 Εἶπεν δέ, “Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο νιόντα. 12 Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, ‘Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας.’ ὁ δὲ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 Καὶ μετ’ οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγάνων πάντα, ὁ νεώτερος νιὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. 14 Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἵσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. 15 Καὶ πορευθεὶς, ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. 16 Καὶ ἐπεθύμει χορτασθῆναι ἐκ τῶν κερατίων ὃν ἥσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. 17 Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη, ‘Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὥδε ἀπόλλυμα; 18 Ἄναστὰς, πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, “Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, 19 οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Ποίησόν με ώς ἔνα τῶν μισθίων σου.”’ 20 Καὶ ἀναστὰς, ἥλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακράν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν, ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 21 Εἶπεν δὲ ὁ νιὸς αὐτῷ, ‘Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου.’ 22 Εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, ‘Ταχὺ ἔξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, 23 καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν. 24 Ὁτι οὗτος ὁ νιὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλῶς καὶ εὑρέθη.’ Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. 25 Ἡν δὲ ὁ νιὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ἐρχόμενος, ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν. 26 Καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα τῶν παίδων, ἐπυνθάνετο τί ἀν εἴη ταῦτα. 27 ‘Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι “Ο ἀδελφός σου ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατὴρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν.” 28 Ὁργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἥθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἔξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν. 29 ‘Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, “Ιδοὺ, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. 30 Ὁτε δὲ ὁ νιὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἥλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον!” 31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ‘Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ’ ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἔστιν. 32 Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος, νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλῶς καὶ εὑρέθη.”

16 Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς, “Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, δις εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 2 Καὶ φωνήσας αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ, ‘Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; Ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου, οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι

οίκονομεῖν.’ 3 Εἶπεν δὲ ἐν ἔαυτῷ ὁ οἰκονόμος, ‘Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ’ ἐμοῦ; Σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. 4 ὜γνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνται με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.’ 5 Καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα ἔκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἔαυτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ, ‘Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;’ 6 Ο δὲ εἶπεν, ‘Εκατὸν βάτους ἔλαίου.’ Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ, ‘Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα.’ 7 Ὅτι τοι δέ τις ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν, ‘Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις;’ Ο δὲ εἶπεν, ‘Εκατὸν κόρους σίτου.’ Λέγει αὐτῷ, ‘Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὅγδοικοντα.’ 8 Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν. ‘Οτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς νιοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἔαυτῶν εἰσιν. (aiōn g165) 9 Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἔαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰώνιους σκηνάς. (aiōnios g166) 10 Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἀδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἀδικός ἐστιν. 11 Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνῷ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; 12 Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; 13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἔτερου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε ὅθεως δουλεύειν καὶ μαμωνῷ.’ 14 Ὅκουν δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες,

καὶ ἔξεμυκτήριζον αὐτόν. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑμεῖς ἔστε οἱ δικαιοῦντες ἔαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ ὅθεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ ὅθεοῦ. 16 Ο νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάννου ἀπὸ τότε ἡ Βασιλεία τοῦ ὅθεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 17 Εὐκοπάτερον δέ ἔστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. 18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἐτέραν, μοιχεύει, καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει. 19 Ἀνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφρατινόμενος καθ’ ἡμέραν λαμπρῶς. 20 Πτωχὸς δέ τις ὀνόματι Λάζαρος, ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, εἰλικωμένος 21 καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. 22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ. Ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23 Καὶ ἐν τῷ Ἀιδη ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὥρᾳ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. (Hadēs g86) 24 Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὁδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.’ 25 Εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, ‘Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὄμοιώς τὰ κακά. Νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὁδυνᾶσαι. 26 Καὶ ἐν πᾶσι

τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν.’ 27 Εἶπεν δέ, ‘Ἐρωτῶ σε οὖν Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου, 28 ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου.’ 29 Λέγει δὲ Ἀβραάμ, “Ἐχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.” 30 Ὁ δὲ εἶπεν, ‘Οὐχί, Πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ’ ἔάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν.’ 31 Εἶπεν δὲ αὐτῷ, ‘Εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδ’ ἔάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.”

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, “Ανένδεκτόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, πλὴν οὐαὶ δι’ οὗ ἔρχεται! 2 Λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν τούτων ἔνα. 3 Προσέχετε ἔαυτοῖς! Ἐὰν ἀμάρτῃ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἔὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. 4 Καὶ ἔὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ, καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σὲ, λέγων ‘Μετανοῶ’, ἀφήσεις αὐτῷ.” 5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ Ἦκουρῳ, “Πρόσθες ἡμῖν πίστιν!” 6 Εἶπεν δὲ ὁ Ἦκουρος, “Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, ‘Ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ’, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. 7 Τίς δὲ ἔξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων, ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἔρει αὐτῷ, ‘Ἐύθέως παρελθῶν ἀνάπτεσε’; 8 Ἄλλ’ οὐχὶ ἔρει αὐτῷ, ‘Ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος

διακόνει μοι, ἔως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ’; 9 Μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ, ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; 10 Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε, ὅτι ‘Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, δὲ ώφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.’” 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. 12 Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινὰ κώμην, ἀπήντησαν δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἵ ἔστησαν πόρρωθεν. 13 Καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες, ““Ιησοῦ, Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς.”” 14 Καὶ ἴδων, εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἔαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν.” Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. 15 Εῖς δὲ ἔξ αὐτῶν ἴδων ὅτι ίάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Ὁθόν, 16 καὶ ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἱησοῦς εἶπεν, “Οὐχ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; Οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; 18 Οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Ὅθεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος;” 19 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἀναστάς, πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε!” 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ Ὅθεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, “Οὐκ ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ Ὅθεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν, ‘Ιδοὺ, ὥδε’, ἢ, ‘Εκεῖ’. Ιδοὺ γὰρ, ἡ Βασιλεία τοῦ Ὅθεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν.” 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, “Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. 23 Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, ‘Ιδοὺ, ἔκει’, ἢ, ‘Ιδοὺ, ὥδε’· μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. 24

“Ωσπερ γάρ ή ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὸν οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. 25 Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 26 Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου: 27 ἥσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, ἅχρι ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 28 Ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ: ἥσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὡκοδόμουν· 29 ἦ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 30 Κατὰ ταῦτα ἔσται ἦ δὲ ἡμέρᾳ, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, δος ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ, δομοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπισω. 32 Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. 33 Ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, ἀπολέσει αὐτήν, δος δὲ ἀν ἀπολέσῃ, ζωογονήσει αὐτήν. 34 Λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ὁ εἰς παραλημφθήσεται, καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται. 35 Ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται, ἡ δὲ ἔτερα ἀφεθήσεται.” 37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ, “Ποῦ, Ὦ Κύριε;” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Οπου τὸ σῶμα, ἔκει καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.”

18 Ἐλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν 2 λέγων, “Κριτής τις ἦν ἐν τινι πόλει, τὸν ὥθεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἀνθρωπὸν μὴ ἐντρεπόμενος,

3 Χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα, “Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.” 4 Καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον, μετὰ ταῦτα δὲ εἶπεν ἐν ἔαυτῷ, ‘Εἰ καὶ τὸν ὥθεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἀνθρωπὸν ἐντρέπομαι, 5 διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με.” 6 Εἶπεν δὲ ὁ Ὦ Κύριος, “Ακούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει. 7 Ο δὲ ὥθεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βιώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ’ αὐτοῖς; 8 Λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐλθὼν, ἄρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;” 9 Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ’ ἔαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἔξουθενοῦντες τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην: 10 “Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἔτερος τελώνης. 11 Ο Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα πρὸς ἔαυτὸν προσηγόρευε: “Ο ὥθεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὃσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. 12 Νηστεύω δὲς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατεύω πάντα, ὅσα κτῶμαι.” 13 Ο δὲ τελώνης μακρόθεν ἐστὼς, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ’ ἐτυπτεν τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων, “Ο ὥθεός, ἴλασθητί μοι, τῷ ἀμαρτωλῷ!” 14 Λέγω ὑμῖν, κατέβῃ οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρ’ ἐκεῖνον. “Οτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἔαυτὸν ὑψωθήσεται.” 15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἄπτηται ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 16 Ο

δὲ ὉΙησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων, “Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 17 Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξῃται τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.” 18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων, “Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;” (αἱδηνος g166) 19 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ὉΙησοῦς, “Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός. 20 Τὰς ἐντολὰς οἴδας: ‘Μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς’, ‘Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.’” 21 Ὁ δὲ εἶπεν, “Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος μου.” 22 Ἀκούσας δὲ, ὁ ὉΙησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ἐτι ἔν σοι λείπει πάντα ὅσα ἔχεις, πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.” 23 Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. 24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ ὉΙησοῦς εἶπεν, “Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται. 25 Εὔκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.” 26 Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, “Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;” 27 Ὁ δὲ εἶπεν, “Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἔστιν.” 28 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Ἴδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι.” 29 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γυναῖκα, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γονεῖς, ἢ τέκνα, εἴνεκεν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, 30 ὃς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰώνι τῷ ἔρχομένῳ, ζωὴν

αἰώνιον.” (αἱδηνος g165, αἱδηνος g166) 31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἴδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Υἱῷ τοῦ Ἀνθρώπου. 32 Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐμπατιχθήσεται, καὶ ύβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται. 33 Καὶ μαστιγώσαντες, ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἀναστήσεται.” 34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνηκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. 35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν. 36 Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. 37 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι “Ὁ Ιησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται.” 38 Καὶ ἐβόησεν λέγων, ““Οἱ Ιησοῦ, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.” 39 Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ. Αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, “Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.” 40 Σταθεὶς δὲ, ὉΙησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν, 41 “Τί σοι θέλεις ποιήσω;” Ὁ δὲ εἶπεν, “Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.” 42 Καὶ ὁ ὉΙησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ανάβλεψον ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.” 43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἡκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἵδων, ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

19 Καὶ εἰσελθών, διήρχετο τὴν Ἱεριχώ. 2 Καὶ ἴδού, ἀνὴρ ὄνοματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ αὐτὸς πλούσιος. 3 Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν ὉΙησοῦν τίς ἐστιν, καὶ οὐκ ἡδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. 4 Καὶ προδραμών ἐμπροσθεν, ἀνέβη

ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἵδη αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλεν διέρχεσθαι. **5** Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι, σήμερον γάρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι.” **6** Καὶ σπεύσας, κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. **7** Καὶ ἰδόντες, πάντες διεγόγγυζον λέγοντες, ὅτι “Παρὰ ἄμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι.” **8** Σταθεὶς δὲ, Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν Ἦλιον, “Ιδοὺ, τὰ ἡμίσιά μου τῶν ὑπαρχόντων, Ἦλιος, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.” **9** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς νιός Ἀβραάμ ἔστιν. **10** Ἠλθεν γάρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.” **11** Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς, εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλὴμ αὐτὸν, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. **12** Εἶπεν οὖν, “Ἀνθρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἔαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. **13** Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἔαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ‘Πραγματεύσασθαι ἐν ᾧ ἔρχομαι.’ **14** Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες, ‘Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ’ ἡμᾶς.’ **15** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν, λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν φωνῇ θῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἵς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τί διεπραγματεύσαντο. **16** Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων, ‘Κύριε, ἡ μνᾶ σου, δέκα προσηργάσατο μνᾶς.’ **17** Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ‘Ἐῦ ἀγαθὲ δοῦλε! Ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ, πιστὸς ἐγένου, ἵσθι ἔξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.’ **18** Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων, “Η μνᾶ σου, Κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς.” **19** Εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ, ‘Καὶ σὺ ἐπάνω γίνου πέντε πόλεων.’ **20** Καὶ ὁ ἔτερος ἦλθεν λέγων, ‘Κύριε, ἴδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἦν τοῦ εἰχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. **21** Ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἀνθρωπος αὐστηρὸς εῖ, αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας.’ **22** Λέγει αὐτῷ, “Ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω σε, πονηρὲ δοῦλε. Ἡιδεις ὅτι ἐγὼ ἀνθρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα; **23** Καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν, κάγῳ ἐλθών, σὺν τόκῳ ἀν αὐτὸ δέπραξα;’ **24** Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν, “Ἄρατε ἀπ’ αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ, τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.’ **25** Καὶ εἶπαν αὐτῷ, ‘Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.’ **26** Λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι, δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται. **27** Πλὴν τοὺς ἔχθρούς μου τούτους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ’ αὐτοὺς, ἀγάγετε ὡδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἐμπροσθέν μου.” **28** Καὶ εἰπών ταῦτα ἐπορεύετο ἐμπροσθέν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. **29** Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανιὰ, πρὸς τὸ ὅρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν **30** λέγων, “Υπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾧ εἰσπορεύομενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ’ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες αὐτὸν, ἀγάγετε. **31** Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, ‘Διὰ τί λύετε;’ Οὕτως ἐρεῖτε, ὅτι “Ο Ἦλιος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.” **32** Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς

εῖπεν αὐτοῖς. 33 Λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, “Τί λύετε τὸν πῶλον;” 34 Οἱ δὲ εἶπαν, ὅτι “Ο ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.” 35 Καὶ ἥγανον αὐτὸν πρὸς τὸν ὸησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν τὰ ἴμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν ὸησοῦν. 36 Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώννυον τὰ ἴμάτια ἑαυτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. 37 Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἥδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἥρξαντο ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν ὅθεν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὡν εἶδον δυνάμεων 38 λέγοντες, “Ἐύλογημένος ὁ ἐρχόμενος ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Ὦκυρίου· ἐν οὐρανῷ εἰρήνη καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.” 39 Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν, “Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.” 40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν.” 41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἵδων τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ’ αὐτήν 42 λέγων, ὅτι “Εἰ ἔγνως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ σὺ, τὰ πρὸς εἰρήνην νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. 43 Ὁτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἔχθροί σου χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσιν σε καὶ συνέξουσιν σε πάντοθεν, 44 καὶ ἐδαφιοῦσιν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ’ ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.” 45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας, 46 λέγων αὐτοῖς, “Γέγραπται, “Ο οἴκος μου οἴκος προσευχῆς”, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε ‘σπήλαιον ληστῶν.’” 47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ’ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν

ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, 48 καὶ οὐχ εὔρισκον τὸ τί ποιήσωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἄπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, 2 καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν, “Εἰπόν ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἔστιν ὁ δούς σοι τὴν ἔξουσίαν ταύτην;” 3 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἐρωτήσω ὑμᾶς κάγὼ λόγον καὶ εἰπατέ μοι: 4 τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, ἔξ οὐρανοῦ ἦν ἡ ἔξ ἀνθρώπων;” 5 Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἔαυτοὺς λέγοντες, ὅτι “Ἐὰν εἴπωμεν, “Ἐξ οὐρανοῦ”, ἐρεῖ, ‘Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;’ 6 Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων”, ὁ λαὸς ἄπας καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἔστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.” 7 Καὶ ἀπεκρίθησαν, μὴ εἰδέναι πόθεν. 8 Καὶ ὁ ὸησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.” 9 “Ηρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην: “Ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἰκανούς. 10 Καὶ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν, δείραντες κενόν. 11 Καὶ προσέθετο ἔτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες, ἐξέβαλον. 13 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, ‘Τί ποιήσω; Πέμψω τὸν οὐίον μου τὸν ἀγαπητόν· ἵσως τοῦτον ἐντραπήσονται.’” 14

Ίδόντες δὲ αὐτὸν, οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἄλλήλους λέγοντες, ‘Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία.’ **15** Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; **16** Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.” Ἀκούσαντες δὲ εἶπαν, “Μὴ γένοιτο!” **17** Οἱ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν, “Τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο, ‘Λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας’; **18** Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθήσεται ἐφ’ ὃν δ’ ἀν πέσῃ, λικηθήσει αὐτόν.” **19** Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. **20** Καὶ παρατηρήσαντες, ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἔαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἔξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. **21** Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, “Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὁρθῶς λέγεις, καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ ὕθεοῦ διδάσκεις. **22** Ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὕ?” **23** Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπεν πρὸς αὐτούς, **24** “Δείξατέ μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν;” οἱ δὲ εἶπαν, “Καίσαρος.” **25** Οἱ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τοίνυν ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ ὕθεοῦ τῷ ὕθεῷ.” **26** Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι τοῦ βῆματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐστύγησαν.

27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ λέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν **28** λέγοντες, “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ‘Εάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀτεκνος ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.’ **29** Ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἀτεκνος. **30** καὶ ὁ δεύτερος, **31** καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτὰ, οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. **32** “Υστερὸν καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. **33** Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; Οἱ γάρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.” **34** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οἱ νίοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, (aiōn g165) **35** οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται: (aiōn g165) **36** οὐδὲ γάρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν, καὶ νίοί εἰσιν Ὁθεοῦ, τῆς ἀναστάσεως νίοὶ ὄντες. **37** Ὁτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Ὦ Κύριον, ‘τὸν Ὅθεὸν Ἀβραὰμ, καὶ Ὅθεὸν Ἰσαὰκ, καὶ Ὅθεὸν Ἰακώβ’. **38** Ὅθεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πάντες γάρ αὐτῷ ζῶσιν.” **39** Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν, “Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.” **40** Οὐκέτι γάρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. **41** Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Πῶς λέγουσιν τὸν ὇χριστὸν εἶναι Δαυὶδ Υἱόν; **42** Αὐτὸς γάρ Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, ‘Ἐπεν δὲν ὥ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, ‘Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, **43** ἔως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.’” **44** Δαυὶδ οὖν, αὐτὸν “Κύριον”, καλεῖ,

καὶ πῶς αὐτοῦ υἱός ἐστιν;” 45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, 46 “Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 47 οἵ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρῷ προσεύχονται. Οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.”

21 Ἀναβλέψας δὲ, εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. 2 Εἶδεν δέ τινα χήραν πενιχρὰν, βάλλουσαν ἔκει λεπτὰ δύο. 3 Καὶ εἶπεν, “Αληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ, πλεῖον πάντων ἔβαλεν· 4 πάντες γάρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, πάντα τὸν βίον δὲν εἶχεν ἔβαλεν.” 5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται, εἶπεν, 6 “Ταῦτα ἂ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὥδε, δῆς οὐ καταλυθήσεται.” 7 Ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες, “Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι;” 8 Ὁ δὲ εἶπεν, “Βλέπετε, μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γάρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄντος μου λέγοντες, ‘Ἐγώ εἰμι’, καί, ‘Ο καιρὸς ἡγγικεν.’ Μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 Ὁταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοιθῆτε· δεῖ γάρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ’ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.” 10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ’ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοί τε μεγάλοι, καὶ κατὰ τόπους, λιμοὶ

καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ’ οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. 12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων, ἐπιβαλοῦσιν ἐφ’ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἔνεκεν τοῦ ὄντος μου. 13 Ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 Θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι, 15 ἐγὼ γάρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἵνα οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἡντιπεῖν πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. 17 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐ μὴ ἀπόληται. 19 Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν, κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 20 Ὁταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἡγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαΐᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. 22 Ὁτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἔσται γάρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ. 24 Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἷμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη· πάντα· καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἔθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἔθνῶν. 25 Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἔθνῶν, ἐν ἀπορίᾳ ἥχους θαλάσσης καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου

καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

27 Καὶ τότε ὅψονται ‘τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ’ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. **28** Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.’ **29** Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς: “Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα· **30** ὅταν προβάλωσιν ἥδη, βλέποντες ἀφ’ ἔαυτῶν, γινώσκετε ὅτι ἥδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. **31** Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστιν ἡ Βασιλεία τοῦ Ὡθοῦ. **32** Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ὡς ἂν πάντα γένηται. **33** Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. **34** Προσέχετε δὲ ἔαυτοῖς, μήποτε βαρηθῶσιν αἱ καρδίαι ὑμῶν ἐν κραιπάλῃ, καὶ μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ’ ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη **35** ὡς παγίς ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. **36** Ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ, δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.”

37 Ἡν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος, ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν. **38** Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

22 Ἡγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν Ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα. **2** Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. **3** Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν, τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὃντα

ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. **4** Καὶ ἀπελθὼν, συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς, τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ αὐτόν. **5** Καὶ ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. **6** Καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς. **7** Ἡλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν Ἀζύμων, ἡ ἔδει θύεσθαι τὸ Πάσχα. **8** Καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών, “Πορευθέντες, ἔτοιμάστε ἡμῖν τὸ Πάσχα, ἵνα φάγωμεν.” **9** Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Ποῦ θέλεις ἔτοιμάσωμεν;” **10** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἴδού, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος, κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται. **11** Καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας, ‘Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, “Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;”’ **12** Κάκεινος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα, ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἔτοιμάσατε.” **13** Ἀπελθόντες δὲ, εῦρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ Πάσχα. **14** Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. **15** Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ Πάσχα φαγεῖν μεθ’ ὑμῶν, πρὸ τοῦ με παθεῖν. **16** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ, ἔως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Ὡθοῦ.” **17** Καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπεν, “Λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε εἰς ἔαυτούς. **18** Λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἔως οὗ ἡ Βασιλεία τοῦ Ὡθοῦ ἔλθῃ.” **19** Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας, ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, “Τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε

εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.” **20** Καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων, “Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἔκχυννόμενον. **21** Πλὴν ἵδού, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ’ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. **22** Ὁτι ὁ Υἱὸς μὲν τοῦ Ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὡρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ παραδίδοται.” **23** Καὶ αὐτοὶ ἥρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς, τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν, ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. **24** Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. **25** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξουσιαζοντες αὐτῶν, ‘εὐεργέται’, καλοῦνται. **26** Ὅμετος δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ’ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν. **27** Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; Οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; Ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἴμι ὡς ὁ διακονῶν. **28** Ὅμετος δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ’ ἐμοῦ, ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. **29** Κάγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ Πατήρ μου βασιλείαν, **30** ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθῆσθε ἐπὶ θρόνων, τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνοντες τοῦ Ἰσραήλ. **31** Σίμων, Σίμων, ἵδού, ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον. **32** Ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου.” **33** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “**34** Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἴμι καὶ εἰς τοὺς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.” **35** Ο δὲ εἶπεν, “Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, ἔως τρίς με ἀπαρνήσῃ εἰδέναι.” **36** Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Οτε

ἀπέστειλα ὑμᾶς ἕτερο βαλλαντίου, καὶ πήρας, καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Οὐθενός.” **37** Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ἄλλὰ νῦν ὅ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὅμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. **38** Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό ‘Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη’· καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει.” **39** Οἱ δὲ εἶπαν, “**40** Κύριε, ἵδού, μάχαιραι ὥδε δύο.” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “**41** Ικανόν ἐστιν.” **42** Καὶ ἐξελθών, ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. **43** Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, “Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.” **44** Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ’ αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα, προσηύχετο **45** λέγων, “Πάτερ, εἰ βιόλει, παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ’ ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω.” **46** Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθών πρὸς τοὺς μαθητὰς, εῦρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, **47** καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί καθεύδετε; Ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.” **48** Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἵδού, ὅχλος καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, προήρχετο αὐτούς, καὶ ἥγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν. **49** Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἔσόμενον, εἶπαν, “**50** Καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. **51** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Εᾶτε ἔως τούτου!” Καὶ ἀψάμενος

τοῦ ὡτίου, ίάσατο αὐτόν. **52** Εἶπεν δὲ Ὑησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ’ αὐτὸν, ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ, καὶ πρεσβυτέρους, “Ως ἐπὶ ληστὴν ἔξηλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; **53** Καθ’ ἡμέραν ὅντος μου μεθ’ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἔξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ’ ἐμέ. Ἀλλ’ αὕτη ἔστιν ὑμῶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ σκότους.” **54** Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν, ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἡκολούθει μακρόθεν. **55** Περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων, ἐκάθητο ὁ Πέτρος μέσος αὐτῶν. **56** Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν, παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν, “Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.” **57** Ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων, “Οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι.” **58** Καὶ μετὰ βραχὺ, ἔτερος ἴδων αὐτὸν ἔφη, “Καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ.” Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη, “Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί.” **59** Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διισχυρίζετο λέγων, “Ἐπ’ ἀληθείας καὶ οὗτος μετ’ αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.” **60** Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις.” Καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. **61** Καὶ στραφεὶς, ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἦρων, ὡς εἶπεν αὐτῷ, ὅτι “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον, ἀπαρνήσῃ με τρίς.” **62** Καὶ ἔξελθὼν ἔξω, ἐκλαυσεν πικρῶς. **63** Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν, ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες. **64** Καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἐπηρώτων λέγοντες, “Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;” **65** Καὶ ἔτερα πολλὰ βλασφημοῦντες, ἔλεγον εἰς αὐτόν. **66** Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς

τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ Συνέδριον αὐτῶν **67** λέγοντες, “Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν.” Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· **68** ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. **69** Ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ‘καθήμενος ἐκ δεξιῶν’ τῆς δυνάμεως τοῦ Ὡθοῦ.” **70** Εἶπαν δὲ πάντες, “Σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ὡθοῦ;” **71** Ο δὲ πρὸς αὐτὸνς ἔφη, “Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι.” **72** Οἱ δὲ εἶπαν, “Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρείαν; Αὐτοὶ γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.”

23 Καὶ ἀναστὰν, ἄπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλᾶτον. **2** Ἡρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες, “Τοῦτον εὑρομεν διαστέφοντα τὸ ἔθνος ὑμῶν, καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ λέγοντα ἔαυτὸν ὁ Χριστὸν, βασιλέα εἶναι.” **3** Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἡρώτησεν αὐτὸν λέγων, “Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” **4** Ὁ δὲ Πιλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, “Οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.” **5** Οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες, ὅτι “Ανασείτε τὸν λαὸν, διδάσκων καθ’ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως ὡδε.” **6** Πιλᾶτος δὲ ἀκούσας, ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν. **7** Καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἔξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδην, ὅντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. **8** Ὁ δὲ Ἡρώδης ἴδων τὸν Ὑησοῦν, ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ ἔξ ικανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ’ αὐτοῦ γινόμενον. **9** Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ικανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο

αὐτῷ. 10 Είστηκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. 11 Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας περιβαλὼν ἐσθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. 12 Ἔγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὅντες πρὸς αὐτούς. 13 Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸν λαὸν, 14 εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὃς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἴδού, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐθὲν εὔρον ἐν τῷ ἄνθρωπῷ τούτῳ αἴτιον ὃν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 Ἄλλ' οὐδὲ Ἡρώδης, ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς. Καὶ ἴδού, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. 16 Παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω.” 18 Ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες, “Αἴρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν!” 19 Ὁστις ἦν, διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον, βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. 20 Πάλιν δὲ ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησεν αὐτοῖς, θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 Οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες, “Σταύρου, σταύρου αὐτόν.” 22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; Οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω.” 23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις, αἴτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν. 24 Καὶ Πιλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. 25 Ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, δὲν ἥτοι συντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. 26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνά, τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἄγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν, φέρειν δπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. 27 Ἡκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς, ὉΙησοῦς εἶπεν, “Θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. 29 Ὅτι ἴδού, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν, ‘Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἵ οὐκ ἔθρεψαν.’ 30 Τότε ἄρχονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν, “Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς”, καὶ τοῖς βουνοῖς, “Καλύψατε ἡμᾶς”. 31 Ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ, ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ, τί γένηται;” 32 Ὁγοντο δὲ καὶ ἔτεροι κακοῦργοι δύο σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἥλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεὶ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, δὲν μὲν ἐκ δεξιῶν, δὲν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34 Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. 35 Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἔξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες λέγοντες, “Ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Ἦχριστος, δὲν οὐδὲς τοῦ θεοῦ, δὲν ἐκλεκτός.” 36 Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, δξος προσφέροντες αὐτῷ, 37 καὶ λέγοντες, “Εἰ σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν!” 38 Ἡν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ: “Ο Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος.” 39 Εἶς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν λέγων, “Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Ἦχριστός; Σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς!” 40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη, “Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 Καὶ ἡμεῖς μὲν

δικαίως, ἃξια γὰρ ὅν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπράξεν.” **42** Καὶ ἔλεγεν, ““Ιησοῦ, Μνήσθητί μου, ὅταν ἔλθης εἰς τὴν βασιλείαν σου!” **43** Καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἄμήν, σοι λέγω, σήμερον μετ’ ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ.” **44** Καὶ ἦν ἡδη ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. **45** Τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος, ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. **46** Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Πάτερ, ‘εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ ‘Πνεῦμα μου.’” Τοῦτο δὲ εἰπών, ἐξέπνευσεν. **47** Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον, ἐδόξασεν τὸν Ὀθεὸν λέγων, ““Οντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.” **48** Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὅχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. **49** Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, δρῶσαι ταῦτα. **50** Καὶ ἴδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος **51** (οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν), ἀπὸ Ἀριμαθαίας, πόλεως τῶν Ἰουδαίων, δς προσεδέχετο τὴν Βασιλείαν τοῦ Ὀθεοῦ. **52** Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἡτίσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. **53** Καὶ καθελών, ἐνετύλιξεν αὐτὸ δινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὕπω κείμενος. **54** Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῆς, καὶ Σάββατον ἐπέφωσκεν. **55** Κατακολούθησασαι δὲ, αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας αὐτῷ, ἐθέάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. **56** Ὑποστρέψασαι δὲ, ἡτούμασαν ἀρώματα καὶ

μύρα. Καὶ τὸ μὲν Σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὅρθρου βαθέως, ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἥλθαν, φέρουσαι ἢ ἡτούμασαν ἀρώματα. **2** Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. **3** Εἰσελθοῦσαι δὲ, οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **4** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἴδού, ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ. **5** Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς, “Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; **6** Οὐκ ἔστιν ὅδε, ἀλλὰ ἡγέρθη! Μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὅν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ **7** λέγων, ‘Τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.’” **8** Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ὥρημάτων αὐτοῦ. **9** Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπίγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα, καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. **10** Ἡσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. **11** Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἡπίστουν αὐταῖς. **12** Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας, βλέπει τὰ ὀθόνια μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν, θαυμάζων τὸ γεγονός. **13** Καὶ ἴδού, δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἦ δύνομα Ἐμμαοῦς. **14** Καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. **15** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ, ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ

αύτὸς ὩΙησοῦς ἐγγίσας, συνεπορεύετο αὐτοῖς.

16 Οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες;” Καὶ ἐστάθησαν σκυθρωποί. 18 Ἀποκριθεὶς δὲ εἷς ὀνόματι Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;” 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ποῖα;” Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Τὰ περὶ ὩΙησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, δις ἐγένετο ἀνήρ, προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ, ἐναντίον τοῦ Ὀθεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 Ἡμεῖς δὲ ἡλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ. Ἄλλα γε καὶ σὸν πᾶσιν τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. 22 Ἄλλὰ καὶ γυναικές τινες ἔξ ἡμῶν, ἔξεστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον 23 καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἥλθαν λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἐωρακέναι, οἵ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. 24 Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὸν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτως, καθὼς αἱ γυναικες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.” 25 Καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ω ἀνόντοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ, τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἵς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. 26 Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν ὉΧριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;” 27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς Γραφαῖς τὰ περὶ ἔαυτοῦ. 28 Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρώτερον πορεύεσθαι. 29 Καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες, “Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν, καὶ κέκλικεν ἥδη ἡ ἡμέρα.” Καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. 30 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον, εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἐπεδίδου αὐτοῖς. 31 Αὐτῶν δὲ διηγούχθησαν οἱ ὄφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν. Καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. 32 Καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους, “Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ως διήνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς;” 33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὔρον ἡθροισμένους τοὺς ἔνδεκα καὶ τοὺς σὸν αὐτοῖς 34 λέγοντας, ὅτι “Οντως ἡγέρθη ὁ Κύριος, καὶ ὥφθη Σίμωνι.” 35 Καὶ αὐτοὶ ἔξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ως ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. 36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἰρήνη ὑμῖν.” 37 Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. 38 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμὸὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; 39 Ὦδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός. Ψηλαφίσατέ με καὶ ἰδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.” 40 Καὶ τοῦτο εἰπών, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. 41 Ἐτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε;” 42 Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἵχθυός ὀπτοῦ μέρος. 43 Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. 44 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὸν ὑμῖν, ὅτι δεῖ

πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ
Μωϋσέως, καὶ τοῖς προφήταις, καὶ ψαλμοῖς,
περὶ ἐμοῦ.” 45 Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν
τοῦ συνιέναι τὰς Γραφάς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 46
ὅτι “Οὕτως γέγραπται, παθεῖν τὸν Ὡχριστὸν, καὶ
ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 47 καὶ
κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς
ἄφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον
ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. 48 Ὑμεῖς μάρτυρες τούτων. 49
Καὶ ἴδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ
Πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ
πόλει, ἵνα οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν.” 50
Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἵνα πρὸς Βηθανίαν, καὶ
ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. 51
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη
ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. 52
Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν
εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. 53 Καὶ ἦσαν
διὰ παντὸς ἐν τῷ Ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν Ὡθεόν.

Κατα Ιωαννην

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Ὀθεόν, καὶ Ὀθεός ἦν ὁ λόγος. 2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Ὀθεόν. 3 Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἔν δὲ γέγονεν. 4 Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. 5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸς οὐ κατέλαβεν. 6 Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Ὀθεοῦ, ὅνομα αὐτῷ Ἰωάννης. 7 Οὗτος ἤλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. 8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. 9 Ἡν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, δὲ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. 11 Εἰς τὰ ἴδια ἤλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. 12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα Ὀθεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 οἵ οὐκ ἔξ αἰμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Ὀθεοῦ ἐγεννήθησαν. 14 Καὶ ὁ λόγος σάρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. 15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγεν λέγων, “Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ‘Ο δόπισω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν, δτι πρῶτός μου ἦν.’” 16 “Οτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. 17 “Οτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Ὀχριστοῦ ἐγένετο. 18 Ὁθεὸν οὐδεὶς ἐώρακεν πώποτε· μονογενῆς

“Θεὸς, ὁ ὣν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἔξηγήσατο. 19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἰερεῖς καὶ Λευίτας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, “Σὺ τίς εἶ;” 20 Καὶ ὥμολόγησεν καὶ οὐκ ἡρνήσατο, καὶ ὥμολόγησεν, δτι “Ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Ὁχριστός.” 21 Καὶ ἡρώτησαν αὐτόν, “Τί οὖν; Σὺ Ἡλίας εἶ;” Καὶ λέγει, “Οὐκ εἰμί.” “Ο προφήτης εἶ σύ;” Καὶ ἀπεκρίθη, “Οὐ.” 22 Εἶπαν οὖν αὐτῷ, “Τίς εἶ;” Ινα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς. Τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;” 23 “Ἐφη, “Ἐγὼ ‘Φωνὴ βιοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ἐύθύνατε τὴν ὁδὸν ‘Κυρίου’”, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.” 24 Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. 25 Καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Ὁχριστός, οὐδὲ Ἡλίας, οὐδὲ ὁ προφήτης;” 26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων, “Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι μέσος ὑμῶν ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, 27 ὁ ὁπίσω μου ἐρχόμενος, οὐ οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος, ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἴμαντα τοῦ ὑποδήματος.” 28 Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων. 29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, “Ιδε, ὁ Ἄμνὸς τοῦ Ὀθεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου. 30 Οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὓς ἐγὼ εἶπον, “Οπίσω μου ἐρχεται ἀνὴρ, δις ἔμπροσθέν μου γέγονεν, δτι πρῶτός μου ἦν.” 31 Κάγὼ οὐκ ἥδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο, ἥλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων.” 32 Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων, δτι “Τεθέαμαι τὸ Ἀνέυμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. 33 Κάγὼ οὐκ ἥδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με

βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, “Ἐφ’ ὃν ἂν ἴδης τὸ Ὁνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ’ αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Ὁνεύματι Ἀγίῳ.” **34** Κάγὼ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Γίδος τοῦ ὘θεοῦ.” **35** Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. **36** Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ὁιησοῦ περιπατοῦντι λέγει, “Ἴδε, ὁ Ἄμνὸς τοῦ ὘θεοῦ!” **37** Καὶ ἥκουσαν οἱ δύο αὐτοῦ μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἡκολούθησαν τῷ Ὁιησοῦ. **38** Στραφεὶς δὲ ὁ Ὁιησοῦς, καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς, “Τί ζητεῖτε;” Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Ραββί” (ὅ λέγεται μεθερμηνευόμενον, “Διδάσκαλε”), “Ποῦ μένεις;” **39** Λέγει αὐτοῖς, “Ἐρχεσθε καὶ ὄψεσθε.” Ἡλθαν οὖν καὶ ἔιδαν ποῦ μένει, καὶ παρ’ αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. **40** Ἡν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. **41** Εὑρίσκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ, “Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν”, (ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, “Χριστός”). **42** ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ὁιησοῦν. Ἐμβλέψας αὐτῷ, ὁ Ὁιησοῦς εἶπεν, “Σὺ εἶ Σίμων ὁ νίδος Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς”, (ὅ ἐρμηνεύεται, “Πέτρος”). **43** Τῇ ἐπαύριον ἥθελησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ εὑρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ὁιησοῦς, “Ἀκολούθει μοι.” **44** Ἡν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαΐδα, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. **45** Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ, “Ον ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν Ὁιησοῦν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.” **46** Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ,

“Ἐκ Ναζαρὲτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι;” Λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος, “Ἐρχου καὶ ἵδε.” **47** Εἶδεν ὁ Ὁιησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, “Ἴδε, ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν.” **48** Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, “Πόθεν με γινώσκεις;” Ἀπεκρίθη Ὁιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὅντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε.” **49** Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναήλ, “Ραββί, σὺ εἶ ὁ Γίδος τοῦ ὘θεοῦ, σὺ Βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραήλ.” **50** Ἀπεκρίθη Ὁιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ὄτι εἶπόν σοι ὅτι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων ὄψη.” **51** Καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἄμην, ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ ὘θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Γίδον τοῦ Ἀνθρώπου.”

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ὁιησοῦ ἐκεῖ. **2** Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ὁιησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ὁιησοῦ πρὸς αὐτόν, “Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.” **4** Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ὁιησοῦς, “Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; Οὕπω ἥκει ἡ ὥρα μου.” **5** Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, “Ο τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε.” **6** Ἡσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἔξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἥ τρεῖς. **7** Λέγει αὐτοῖς ὁ Ὁιησοῦς, “Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος.” Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἔως ἄνω. **8** Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Αντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ.” Οἱ δὲ ἤνεγκαν. **9** Ὡς δὲ ἐγένεσατο ὁ ἀρχιτρικλινος τὸ ὕδωρ οἴνον γεγενημένον, καὶ οὐκ ἥδει πόθεν ἔστιν, οἱ δὲ διάκονοι ἥδεισαν οἱ ἡντληκότες τὸ

ύδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος 10 καὶ λέγει αὐτῷ, “Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ σταν μεθυσθῶσιν τὸν ἔλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἔως ἅρτι.” 11 Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. 13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, 14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. 15 Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὰ κέρματα, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψεν. 16 Καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν, “Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.” 17 Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, “Ο ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.” 18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;” 19 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.” 20 Εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Τεσσεράκοντα καὶ ἔξι ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;” 21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 “Οτε οὖν ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν

τῇ Γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ Πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἀ̄ ἐποίει. 24 Αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας. 25 Καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἐν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων· 2 οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ραββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Ὁθοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος οὐδεὶς γάρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν, ἀ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦδος μετ’ αὐτοῦ.” 3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἄμην, ἀμὴν, λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ίδεῖν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.” 4 Λέγει πρὸς αὐτὸν Νικόδημος, “Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι, γέρων ὁν; Μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;” 5 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἄμην, ἀμὴν, λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὄντος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σάρξ ἐστιν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος, πνεῦμα ἐστιν. 7 Μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι, ‘Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.’ 8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει, πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ’ οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος.” 9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;” 10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ,

“Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 Ἀμήν, ἀμήν, λέγω σοι ὅτι ὁ οἴδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὁ ἔωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε; 13 Καὶ οὐδὲὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάσ- ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. 14 Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 16 Οὕτως γάρ ἡγάπησεν ὁ ὅθεος τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ’ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

(aiōnios g166) 17 Οὐ γάρ ἀπέστειλεν ὁ ὅθεος τὸν Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ’ ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ. 18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται. Ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἦδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ ὅθεοῦ. 19 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἣν γάρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. 20 Πᾶς γάρ ὁ φαῦλα πράσσων, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν ὅθεῷ ἐστιν εἰργασμένα.” 22 Μετὰ ταῦτα ἤλθεν ὁ Ὠησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ’ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.

23 Ἡν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ

παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. 24 Οὕπω γάρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. 25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 Καὶ ἤλθαν πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ραββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.” 27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, “Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν, οὐδὲ ἐν ἐὰν μὴ ἦν δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 Αὐτὸι ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, ‘Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Ὄχριστός’, ἀλλ’, ὅτι ‘Ἄπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου.’ 29 Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾶς χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 Ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. 31 Ὁ ἄνωθεν ἔρχομενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν. ‘Ο ὁν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστιν, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔρχομενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν. 32 Ὁ ἐώρακεν καὶ ἤκουσεν, τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, οὐδὲὶς λαμβάνει. 33 Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν ὅτι ὁ ὅθεος ἀληθής ἐστιν. 34 Ὁν γάρ ἀπέστειλεν ὁ ὅθεος, τὰ ὥρματα τοῦ ὅθεοῦ λαλεῖ, οὐ γάρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ ὕπερβατον. 35 Ὁ Πατήρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ’ ἡ ὄργη τοῦ ὅθεοῦ μένει ἐπ’ αὐτόν.” (aiōnios g166)

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ὅμερος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ὠησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ

καὶ βαπτίζει ἡ Ἰωάννης 2 (καίτοιγε ὩΙησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ’ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ), 3 ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 4 Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. 5 Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ τῷ Ἰωσήφ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ· 6 ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν ὩΙησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὡρα ἦν ὡς ἕκτη. 7 Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ ὩΙησοῦς, “Δός μοι πεῖν”. 8 οἱ γάρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. 9 Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, “Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὁν, παρ’ ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρείτιδος ούσης;” Οὐ γάρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. 10 Ἀπεκρίθη ὩΙησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Εἰ ἥδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι, ‘Δός μοι πεῖν’, σὺ ἂν ἥτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν.” 11 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, “Κύριε, οὕτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 Μὴ σὺ μείζων εἴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, δος ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔξ αὐτοῦ ἔπιεν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;” 13 Ἀπεκρίθη ὩΙησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν. 14 ὅς δ’ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει, εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος, ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.” (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ, “Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ,

ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ διέρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.” 16 Λέγει αὐτῇ, “Ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.” 17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ ὩΙησοῦς, “Καλῶς εἶπας, ὅτι ‘Ἄνδρα οὐκ ἔχω’. 18 πέντε γάρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν δὲν ἔχεις, οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας.” 19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, “Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. 20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὅρει τούτῳ προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἔστιν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ.” 21 Λέγει αὐτῇ ὁ ὩΙησοῦς, “Πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὧρα, ὅτε οὕτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ, οὕτε ἐν Ἱεροσολύμοις, προσκυνήσετε τῷ Πατρί. 22 Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὁ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὁ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἔστιν. 23 Ἄλλα ἔρχεται ὧρα καὶ νῦν ἔστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γάρ ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ, τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. 24 Ὁ πνεῦμα ὁ Ὀθός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.” 25 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, “Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος ‘Χριστός’. ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἄπαντα.” 26 Λέγει αὐτῇ ὁ ὩΙησοῦς, “Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.” 27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἥλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει οὐδεὶς μέντοι εἶπεν, “Τί ζητεῖς;” Η, “Τί λαλεῖς μετ’ αὐτῆς;” 28 Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, 29 “Δεῦτε, ἤδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπεν μοι πάντα ὄσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Ὀθός;” 30 Ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ

ῆρχοντο πρὸς αὐτόν. 31 Ἐν τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, “Ραββί, φάγε.” 32 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς ούκ οἴδατε.” 33 Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, “Μή τις ἥνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;” 34 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντος με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι “Ἐτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται”; Ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, δτι λευκαί εἰσιν πρὸς θερισμόν ἡδη. 36 Ὁ θερίζων μισθὸν, λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων ὅμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. (αισπιος 9:166)

37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς: ὅτι “Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.” 38 Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὁ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.” 39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, ὅτι “Εἶπέν μοι πάντα ἂν ἐποίησα.” 40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ’ αὐτοῖς, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν, διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον, ὅτι “Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτὸι γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.” 43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 44 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ιδίᾳ πατρίδι, τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 Ὄτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ

Γαλιλαῖοι, πάντα ἔωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. 46 Ἡλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὄδωρο οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς, οὗ ὁ νιός ἤσθένει ἐν Καφαρναούμ. 47 Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ, καὶ ίάσηται αὐτοῦ τὸν νιόν, ἥμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. 48 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, “Εὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε.” 49 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός, “Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.” 50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Πορεύου, οὐ νιός σου ζῆ.” Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. 51 Ἡδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ὑπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπῆγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῆ. 52 Ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ’ αὐτῶν ἐν ᾧ κομψότερον ἔσχεν. Εἶπον οὖν αὐτῷ, ὅτι “Ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην, ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.” 53 Ἐγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐκείνη τῇ ὥρᾳ ἐν ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ο νιός σου ζῆ”, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54 Τοῦτο δὲ πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. 2 Ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ Προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη Ἐβραϊστὶ, Βηθσαΐδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. 3 Ἐν ταύταις κατέκειτο πληθθος τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. 5 Ἡν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ, τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ᔁχων

ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. 6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, “Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι;” 7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν, “Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἀλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.” 8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου, καὶ περιπάτει.” 9 Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. Ἡν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 10 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, “Σάββατον ἔστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττον σου.” 11 ὃς δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, “Ο ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει.” 12 Ἡρώτησαν αὐτόν, “Τίς ἔστιν ὁ ἄνθρωπος ὃ εἰπών σοι, Ἄρον καὶ περιπάτει;” 13 Ὁ δὲ ἱαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἔστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἔξενευσεν, ὄχλου δοντος ἐν τῷ τόπῳ. 14 Μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ Ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ιδε, ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοι τι γένηται.” 15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. 16 Καὶ διὰ τοῦτο, ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν Σαββάτῳ. 17 Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, “Ο Πατήρ μου ἔως ἅρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι.” 18 Διὰ τοῦτο οὖν, μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν Θεόν, ἵσον ἐαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. 19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ἄμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ

γίὸς ποιεῖν ἀφ' ἐαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιοῦντα· ἂν γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ γίὸς ὁμοίως ποιεῖ. 20 Ὁ γὰρ Πατὴρ φιλεῖ τὸν γίὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἀ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21 Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ γίὸς, οὓς θέλει ζωοποιεῖ. 22 Οὐδέτερος γὰρ ὁ Πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ γίῳ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν γίὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν γίὸν, οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα, τὸν πέμψαντα αὐτόν. 24 Ἄμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. (αἰσθος g166) 25 Ἄμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἔστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ γίου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. 26 Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἐαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ γίῳ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἐαυτῷ· 27 καὶ ἔξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι γίὸς Ἀνθρώπου ἔστιν. 28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾧ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, 29 καὶ ἐκπορεύσονται, οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. 30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἔστιν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. 31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. 32 Ἀλλος ἔστιν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οὗδα

ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 Ὦ Υμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ. 34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. 35 Ἔκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὃ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἡθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. 36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζων τοῦ Ἰωάννου, τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ Πατήρ, ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ Πατήρ με ἀπέσταλκεν. 37 Καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. Οὕτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε. 38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι δὲν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. 39 Ἐραυνᾶτε τὰς Γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· (aiōnios g166) 40 καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα ζωὴν ἔχητε. 41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, 42 ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Ὀθεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. 43 Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἐλθῇ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἴδιῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. 44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Ὀθεοῦ, οὐ ζητεῖτε; 45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἔγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν Πατέρα. Ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς δὲν ὑμεῖς ἡλπίκατε. 46 Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου

γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ὥρμασιν πιστεύσετε;”

6 Μετὰ ταῦτα, ἀπῆλθεν ὁ Ὄησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος. 2 Ἡκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ἐθεώρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. 3 Ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὅρος Ὄησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 Ὡν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα, ἡ ἐօρτὴ τῶν Ἰουδαίων. 5 Ἐπάρας οὖν τοὺς ὄφθαλμοὺς ὁ Ὄησοῦς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς Φίλιππον, “Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι;” 6 Τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ἥδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. 7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος, “Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἔκαστος βραχύ λάβῃ.” 8 Λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, 9 “Ἐστιν παιδάριον ὃδε, ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὁψάρια, ἀλλὰ ταῦτα τί ἔστιν εἰς τοσούτους;” 10 Εἶπεν ὁ Ὄησοῦς, “Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν.” Ὡν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες, τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι. 11 Ἐλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ὄησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας, διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, δόμοίως καὶ ἐκ τῶν ὁψαρίων, δόσον ἥθελον. 12 Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται.” 13 Συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. 14 Οἱ οὖν ἀνθρωποι ἰδόντες ἃ ἐποίησεν σημεῖα ἔλεγον, ὅτι “Οὗτός ἐστιν

ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.”

15 Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, ἀνεκώρησεν πάλιν εἰς τὸ δρός αὐτὸς μόνος. **16** Ὡς δὲ ὁψίᾳ ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, **17** καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. Καὶ σκοτία ἥδη ἐγεγόνει, καὶ οὕπω πρὸς αὐτοὺς ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς. **18** Ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. **19** Ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ᾦ τριάκοντα, θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. **20** Οὐδὲ λέγει αὐτοῖς, “Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.” **21** Ἡθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. **22** Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἐν, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, ἄλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. **23** ἄλλα ἥλθεν πλοια ἐκ Τιβεριάδος, ἐγγὺς τοῦ τόπου ὃπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ Ἦκαρον. **24** Ὁτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια, καὶ ἥλθον εἰς Καφαρναούμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. **25** Καὶ εύροντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ, “Ραββί, πότε ὥδε γέγονας;” **26** Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, “Αμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ζητεῖτε με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ’ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἔχορτάσθητε. **27** Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἄλλὰ τὴν βρῶσιν

τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἢν ὁ Γίὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, τοῦτον γάρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Ὄθεος.” (αιδοῖος 9:16) **28** Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, “Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Ὄθεοῦ;” **29** Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ Ὄθεοῦ, ἵνα πιστεύῃτε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.” **30** Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; Τί ἐργάζῃ; **31** Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστιν γεγραμμένον, “Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.” **32** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Αμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ’ ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. **33** Ο γάρ ἄρτος τοῦ Ὄθεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ.” **34** Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, “Κύριε, πάντοτε δός ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.” **35** Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ, οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. **36** Ἀλλ’ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατε με καὶ οὐ πιστεύετε. **37** Πᾶν δίδωσίν μοι ὁ Πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός ἐμὲ, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. **38** Ὁτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἄλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. **39** Τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν δέδωκέν μοι, μὴ ἀπολέσω ἔξ αὐτοῦ, ἄλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **40** Τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Γίον καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον,

καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.”

(aiōnios g166) 41 Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, δτι εἶπεν, “Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.” 42 Καὶ ἔλεγον, “Ούχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ σίδος Ἰωσῆφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς νῦν λέγει, δτι

“Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;” 43 Ἀπεκρίθη

“Ιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Μὴ γογγύζετε μετ’ ἀλλήλων.

45 Ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, ‘Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ θεοῦ.’ Πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με.

46 Οὐχ δτι τὸν Πατέρα ἑώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὥν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἑώρακεν τὸν Πατέρα.

47 Ἄμην, ἄμην, λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

(aiōnios g166) 48 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49 Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον.

50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἔξ αὐτοῦ φάγῃ, καὶ μὴ ἀποθάνῃ.

51 Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰώνα.

Καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστιν ὑπὲρ τῆς τοῦ

κόσμου ζωῆς.” (aiōn g165) 52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς

ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, “Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα αὐτοῦ φαγεῖν;” 53

Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἄμην, ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ

Ἀνθρώπου, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

54 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ

ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. (aiōnios g166)

55 Ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθής ἐστιν βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθής ἐστιν πόσις.

56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ

μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ.

57 Καθὼς ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν Πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ

τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσει δι’ ἐμέ.

58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς

ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰώνα.” (aiōn g165)

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν

Καφαρναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον, “Σκληρός ἐστιν ὁ λόγος

οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;” 61 Εἰδὼς δὲ ὁ

Ιησοῦς ἐν ἑαυτῷ δτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει;

62 Ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον;

63 Τὸ πνεῦμα ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σάρξ οὐκ ὀφελεῖ οὐδέν. Τὰ ρήματα ἀλλάζοντα ὁ τρώγων τοῦτον καὶ ζωή ἐστιν.

64 Ἄλλ’ εἰσὶν ἔξ ὑμῶν τινες, οἵ οὐ πιστεύουσιν.”

“Ηίδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τινες εἰσὶν οἵ μη πιστεύοντες,

καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν.

65 Καὶ ἔλεγεν, “Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν δτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ἢ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ Πατρός.”

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὄπίσω, καὶ οὐκέτι μετ’ αὐτοῦ περιεπάτουν.

67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, “Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;”

68 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος, “Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Ρήματα ζωῆς αἰώνιου ἔχεις.

(aiōnios g166) 69 Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ

έγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ "Ἄγιος τοῦ ὄθεοῦ." 70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ "Ιησοῦς, "Οὐκ ἔγὼ ὑμᾶς τοὺς δῶδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς διάβολός ἔστιν;" 71 Ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰουδαῖον Σίμωνος Ἰσκαριώτου οὗτος γὰρ ἔμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἰς ἐκ τῶν δῶδεκα.

7 Καὶ μετὰ ταῦτα, περιεπάτει ὁ "Ιησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ ἥθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. 2 Ἡν δὲ ἐγγὺς ἡ ἕορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 3 Ἔπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, "Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσουσιν σοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖς. 4 Οὐδεὶς γάρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι." Εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 6 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ "Ιησοῦς, "Ο καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἔστιν ἔτοιμος. 7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἔγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἔστιν. 8 Ὅμετος ἀνάβητε εἰς τὴν ἕορτήν ἔγω οὕπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἕορτήν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὕπω πεπλήρωται." 9 Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. 10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἕορτήν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς, ἀλλ’ ως ἐν κρυπτῷ. 11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἕορτῇ, καὶ ἔλεγον, "Ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος;" 12 Καὶ γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις. Οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι "Ἄγαθός ἔστιν", ἄλλοι δὲ ἔλεγον, "Οὐ, ἀλλὰ πλανῆ τὸν ὄχλον." 13 Οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ

ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. 14 Ἡδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ἀνέβη "Ιησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. 15 Ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, "Πῶς οὗτος γράμματα οἴδεν, μὴ μεμαθηκώς;" 16 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς "Ιησοῦς καὶ εἶπεν, "Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. 17 Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἔστιν, ἢ ἔγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18 Ὁ ἀφ' ἐμαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος ἀληθής ἔστιν, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 19 Οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον; Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;" 20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος, "Δαιμόνιον ἔχεις τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;" 21 Ἀπεκρίθη "Ιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. 22 Διὰ τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἔστιν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων), καὶ ἐν Σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. 23 Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν Σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν Σαββάτῳ; 24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε." 25 "Ελεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, "Οὐχ οὗτος ἔστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 Καὶ ἴδε, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. Μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτος ἔστιν ὁ ἔχοντας; 27 Ἄλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἔστιν. Ὁ δὲ ἔχοντας ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἔστιν." 28 Ἐκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ "Ιησοῦς, καὶ λέγων, "Κἀμε

οἱδατε, καὶ οἱδατε πόθεν εἰμι· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἔλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, δὲν ὑμεῖς οὐκ οἱδατε. 29 Ἐγὼ οἱδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν.” 30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 31 Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, “Οὐ χριστός, ὅταν ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὃν οὗτος ἐποίησεν;” 32 Ἡκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, “Ἐτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετέ με καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς, οὐδὲν δύνασθε ἐλθεῖν.” 35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς, “Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; Μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας; 36 Τίς ἔστιν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν, ‘Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετέ με καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐδὲν δύνασθε ἐλθεῖν’;” 37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξεν λέγων, “Εάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. 38 Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ‘Ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥέοντες συνέργειαν ἔχουσιν ὕδατα ζῶντας.’” 39 Τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ Ἀπεκρίθησαν ποιητής, οὐδὲν δύνασθε τούτων πιάσαι, οὐδὲν δύνασθε τούτων λαμβάνειν, οὐδὲν δύνασθε τούτων γάρ την ἀληθινότητα διώσαι. 40 Εκ τοῦ ὄχλου οὖν, ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων, ἔλεγον, “Οὗτός ἔστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης”. 41 Ἄλλοι

ἔλεγον, “Οὗτός ἔστιν ὁ χριστός.” Οἱ δὲ ἔλεγον, “Μὴ γάρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται; 42 Οὐχ ἡ Γραφὴ εἰπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ, τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ, ἔρχεται ὁ χριστός;” 43 Σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν. 44 Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἔβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. 45 Ἡλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, “Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν;” 46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, “Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος.” 47 Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι, “Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 Ἄλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπάρατοι εἰσὶν.” 50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθών πρὸς αὐτὸν πρότερον, εἶς ὃν ἔξι αὐτῶν, 51 “Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ, καὶ γνῶ τί ποιεῖ;” 52 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐραύνησον καὶ ἴδε ὅτι ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης οὐκ ἐγείρεται.”

8 12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου ὁ ἀκολουθῶν μοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.” 13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, “Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.” 14 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Κανὸν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἔστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω. Ὅμεις δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. 15

‘Υμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 Καὶ ἔὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ’ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Πατήρ. 17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθῆς ἐστιν. 18 Ἐγώ εἴμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ.’ 19 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ, ‘Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου;’ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, ‘Οὕτε ἐμὲ οἶδατε, οὔτε τὸν Πατέρα μου. Εἰ ἐμὲ ἤδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἂν ἤδειτε.’ 20 Ταῦτα τὰ ρήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ιερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς, ‘Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.’ 22 Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, ‘Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει, “Οπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς, οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;”’ 23 Καὶ ἐλεγεν αὐτοῖς, ‘Γιμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω είμι· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ είμι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἔὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν.’ 25 Ἔλεγον οὖν αὐτῷ, ‘Σὺ τίς εἶ;’ Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ‘Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν; 26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ’ ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἐστιν, κάγὼ ἀ ἡκουσα παρ’ αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον.’ 27 Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν Πατέρα αὐτοῖς ἐλεγεν. 28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ‘“Οταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ είμι, καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ

καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ Πατὴρ, ταῦτα λαλῶ. 29 Καὶ ὁ πέμψας με, μετ’ ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.’” 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλούντος, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 31 Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους, ‘Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μού ἔστε. 32 Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.’” 33 Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, ‘Σπέρμα Ἀβραάμ ἔσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, ὅτι ‘Ἐλεύθεροι γενήσεσθε;’’ 34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ‘Αμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, δοῦλός ἐστιν τῆς ἀμαρτίας. 35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ Υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. (αἱσθ g165) 36 Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. 37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἔστε, ἀλλὰ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 Ἄ ἐγὼ ἑώρακα παρὰ τῷ Πατρὶ, λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἀ ἡκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς, ποιεῖτε.’” 39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, ‘Ο πατὴρ ὑμῶν Ἀβραάμ ἔστιν.’ Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ‘Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἔστε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἔποιεῖτε. 40 Νῦν δὲ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, ἀνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἦν ἡκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. 41 Ὅμεις ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν.’ Εἶπον οὖν αὐτῷ, ‘Ημεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἔνα Πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.’ 42 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ‘Εἰ ὁ Θεὸς Πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἡγαπᾶτε ἄν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἡκω οὐδὲ γὰρ ἀπ’ ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ’ ἐκεῖνός με

ἀπέστειλεν. 43 Διὰ τί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; “Οτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 Ὦμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἔστε, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, διτο οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. “Οταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, διτο ψεύστης ἔστιν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 45 Ἔγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι! 46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἄμαρτίας; Εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; 47 Ὁ ὡν ἐκ τοῦ ὥθεοῦ, τὰ ρήματα τοῦ ὥθεοῦ ἀκούει διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, διτο ἐκ τοῦ ὥθεοῦ οὐκ ἔστε.” 48 Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἴ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις,” 49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. 50 Ἔγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. 51 Ἄμην, ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.” (aiōn g165) 52 Εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, “Εάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.” (aiōn g165)

53 Μὴ σὺ μείζων εἴ τοῦ πατρὸς ὑμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν; Καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον! Τίνα σεαυτὸν ποιεῖς;” 54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Εάν ἐγὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ή δόξα μου οὐδέν ἔστιν ἔστιν ὁ Πατὴρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι “Θεὸς ὑμῶν ἔστιν”, 55 καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, καὶ εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν,

ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης. Ἀλλ’ οἶδα αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. 56 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἡγαλλιάσατο, ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἰδέν καὶ ἔχάρη.” 57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, “Πεντήκοντα ἔτη οὕπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἔώρακας;” 58 Εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, “Ἄμην, ἄμην, λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμί.” 59 Ἡραν οὖν λίθους, ἵνα βάλωσιν ἐπ’ αὐτόν Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ιεροῦ.

9 Καὶ παράγων, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. 2 Καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, “Ραββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;” 3 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Οὔτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ ὥθεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 Ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με, ἔως ἡμέρα ἔστιν ἔρχεται νῦν, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5 Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾖ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.” 6 Ταῦτα εἶπὼν, ἐπιτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμούς. 7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ὕπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ” (δὲ ἐρμηνεύεται, “Ἀπεσταλμένος”). Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθεν βλέπων. 8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον, “Οὐχ οὗτός ἔστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν;” 9 Ἀλλοι ἔλεγον, ὅτι “Οὗτός ἔστιν”, ἄλλοι ἔλεγον, “Ούχι, ἀλλὰ ὅμοιος αὐτῷ ἔστιν.” Ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι “Ἐγὼ εἰμι.” 10 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, “Πῶς ἡνεώχθησάν σου οἱ ὄφθαλμοί;” 11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος

”Ιησοῦς πηλὸν ἐποίησεν, καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὄφθαλμοὺς, καὶ εἶπέν μοι, ὅτι “Ὑπαγε εἰς τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι.” Ἀπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα.” 12 Καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος;” Λέγει, “Οὐκ οἴδα.” 13 Ἀγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. 14 ᾧ Ην δὲ Σάββατον ἐν ἦν ἡμέρᾳ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμούς. 15 Πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὄφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.” 16 Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές, “Οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ ὥθεοῦ ὁ ἀνθρωπός, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ.” Ἄλλοι ἐλεγον, “Πῶς δύναται ἀνθρωπὸς ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν;” Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. 17 Λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν, “Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἡνέῳξέν σου τοὺς ὄφθαλμούς;” Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι “Προφήτης ἔστιν.” 18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἔως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. 19 Καὶ ἡρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες, “Οὗτός ἔστιν ὁ σιὸς ὑμῶν, δὸν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; Πῶς οὖν βλέπει ἄρτι;” 20 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν, “Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἔστιν ὁ σιὸς ὑμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. 21 Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὄφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει.” 22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἡδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἔάν τις αὐτὸν

όμοιογήσῃ Ὡχριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. 23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν, ὅτι “Ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε.” 24 Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἀνθρωπὸν ἐκ δευτέρου ὅς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Δός δόξαν τῷ ὥθεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἀνθρωπὸς ἀμαρτωλός ἔστιν.” 25 Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος, “Εἰ ἀμαρτωλός ἔστιν οὐκ οἴδα. “Ἐν οἴδα, ὅτι τυφλὸς ὁν, ἄρτι βλέπω.” 26 Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Τί ἐποίησέν σοι; Πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὄφθαλμούς;” 27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς, “Εἶπον ὑμῖν ἡδη, καὶ οὐκ ἡκούσατε. Τί πάλιν θέλετε ἀκούειν; Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;” 28 Καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν, καὶ εἶπον, “Σὺ μαθητής εἰ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. 29 Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ ὥθεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἔστιν.” 30 Ἀπεκρίθη ὁ ἀνθρωπὸς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἔστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἔστιν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὄφθαλμούς. 31 Οἴδαμεν ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ ὥθεός οὐκ ἀκούει, ἀλλ’ ἐάν τις θεοσεβὴς ἦ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. 32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἡκούσθη ὅτι ἤνοιξέν τις ὄφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. (aiōn g165) 33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ ὥθεοῦ, οὐκ ἡδύνατο ποιεῖν οὐδέν.” 34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς;” Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. 35 Ἡκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρών αὐτὸν εἶπεν, “Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;” 36 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, “Καὶ τίς ἔστιν,” ἔφη, “κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;” 37 Εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Καὶ ἐώρακας

αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.” 38 Ὁ δὲ ἔφη, “Πιστεύω, ‘Κύριε’· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. 39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, “Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἤλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες, βλέπωσιν, καὶ οἱ βλέποντες, τυφλοὶ γένωνται.” 40 Ἡκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ’ αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἶπον αὐτῷ, “Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;” 41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Εἰ τυφλοὶ ἔτε, οὐκ ἀν εἴχετε ἀμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε, ὅτι ‘Βλέπομεν’, ἢ ἀμαρτία ὑμῶν μένει.

10 Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ λῃστής. 2 Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ποιμήν ἐστιν τῶν προβάτων. 3 Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ’ ὄνομα, καὶ ἔξαγει αὐτά. 4 Ὄταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 5 Ἀλλοτρίω δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν.” 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν, ἀ ἐλάλει αὐτοῖς. 7 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς πάλιν ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 Πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν καὶ λῃσταί, ἀλλ’, οὐκ ἥκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι’ ἐμοῦ ἔάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἔξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει. 10 Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται, εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ, καὶ θύσῃ, καὶ ἀπολέσῃ. Ἐγώ ἤλθον,

ἵνα ζωὴν ἔχωσιν, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. 11 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. 12 Ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὃν ποιμήν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει, 13 ὅτι μισθωτός ἐστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἔμα, καὶ γινώσκουσί με τὰ ἔμα. 15 Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατὴρ, κάγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἀ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης κάκεινα δεῖ με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν. 17 Διὰ τοῦτο, με ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 Οὐδεὶς ἦρεν αὐτὴν ἀπ’ ἐμοῦ, ἀλλ’ ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ’ ἐμαυτοῦ. Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἔξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ Πατρός μου.” 19 Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 Ἐλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, “Δαιμόνιον ἔχει, καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε;” 21 Ἀλλοι ἔλεγον, “Ταῦτα τὰ ρήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου. Μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὄφθαλμοὺς ἀνοιξαῖ;” 22 Ἐγένετο τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, Χειμῶν ἦν, 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. 24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, “Ἐως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; Εἰ σὺ εἶ ὁ ἔριστός, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ.” 25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Εἶπον

ύμιν καὶ οὐ πιστεύετε. Τὰ ἔργα ἂν ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, 26 ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἔστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. 27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, κάγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, 28 καγὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται, εἰς τὸν αἰώνα, καὶ οὐχ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Ὁ Πατήρ μου ὃς δέδωκέν μοι, πάντων μετίζον ἔστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρός. 30 Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἐν ἐσμεν.” 31 Ἐβάστασαν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. 32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πολλὰ ἔργα καλὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ Πατρός μου διὰ ποιῶν αὐτῶν ἔργον, ἐμὲ λιθάζετε;” 33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ, ἀνθρωπὸς ὁν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν.” 34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ὅτι ‘Ἐγὼ εἶπα, Θεοί ἔστε’”; 35 Εἰ ἔκείνους εἶπεν ‘Θεοὺς’, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο (καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ Γραφή), 36 ὃν ὁ Πατήρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ‘Βλασφημεῖς’, ὅτι εἶπον, ‘Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμί’; 37 Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι. 38 εἰ δὲ ποιῶ, κἄν ἐμοὶ μὴ πιστεύῃτε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ Πατήρ, κάγὼ ἐν τῷ Πατρί.” 39 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πάλιν πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἱωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἐμεινεν

ἐκεῖ. 41 Καὶ πολλοὶ ἥλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, ὅτι “Ιωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἱωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν.” 42 Καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

11 Ὡν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας ἐκ τῆς κώμης Μαρίας, καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 Ὡν δὲ Μαριὰμ ἡ ἀλείψασα τὸν Ὅκυριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τὸν πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἥς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. 3 Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, “Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.” 4 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Ὅθεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ὅθεοῦ δι’ αὐτῆς.” 5 Ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ τὸν Λάζαρον. 6 Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἐμεινεν ἐν ᾖ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. 7 Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς, “Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.” 8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, “Ραββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;” 9 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, “Οὐχὶ δώδεκα ὥραι εἰσὶν τῆς ἡμέρας; Ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. 10 Ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.” 11 Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, “Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι, ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.” 12 Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, “Κύριε, εἰ κεκοίμηται σωθήσεται.” 13 Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὄπνου λέγει. 14

Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, “Λάζαρος ἀπέθανεν, 15 καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε ὅτι οὐκ ἥμην ἐκεῖ ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.” 16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς, “Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.” 17 Ἐλθὼν οὖν, ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν, τέσσαρας ἥδη ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 Ἡν δὲ Βηθανίᾳ ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. 19 Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. 20 Ἡ οὖν Μάρθα ὡς, ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, “Κύριε, εἰ ἡς ὥδε, οὐκ ἄν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου. 22 καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἄν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν, δώσει σοι ὁ Θεός.” 23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Αναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.” 24 Λέγει αὐτῷ Μάρθα, “Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.” 25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἀν ἀποθάνῃ, ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;” (aiōn g165) 27 Λέγει αὐτῷ, “Ναί, Κύριε· ἔγώ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.” 28 Καὶ τοῦτο εἶπούσα ἀπῆλθεν, καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ, τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρᾳ, εἶπούσα, “Ο διδάσκαλος πάρεστιν, καὶ φωνεῖ σε.” 29 Ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν, ἤγερθη ταχὺ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν. 30 Οὕπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ’ ἦν ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὃπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὅντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἴδοντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἔξηλθεν, ἡκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. 32 Ἡ οὖν Μαριάμ, ὡς ἤλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἴδουσα αὐτὸν, ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τὸν πόδα, λέγουσα αὐτῷ, “Κύριε, εἰ ἡς ὥδε, ἄν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός, 33 Ἡ οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν. 34 Καὶ εἶπεν, “Ποῦ τεθείκατε αὐτόν;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε.” 35 Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Ιδε, πῶς ἐφίλει αὐτόν!” 37 Τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν εἶπον, “Οὐκ ἐδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὄφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;” 38 Ἡ οὖν οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἡν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 Λέγει ὁ Ἰησοῦς, “Ἄρατε τὸν λίθον.” Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα, “Κύριε, ἥδη ὅζει, τεταρταῖος γάρ ἐστιν.” 40 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὅψῃ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;” 41 Ἡραν οὖν τὸν λίθον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἥρεν τοὺς ὄφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπεν, “Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. 42 Ἐγώ δὲ ἔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα, εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.” 43 Καὶ ταῦτα εἰπών, φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν, “Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.” 44 Ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκώς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ

περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.” 45 Πολλοί οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριὰμ, καὶ θεασάμενοι ἀποίησεν, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 46 Τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἀποίησεν Ἰησοῦς. 47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι Συνέδριον, καὶ ἔλεγον, “Τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; 48 Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.” 49 Εἶς δέ τις ἔξ αὐτῶν, Καϊάφας ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν! 50 Οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ἵνα εῖς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται.” 51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἔαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, ἐπροφήτευσεν ὅτι ἥμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Ὀθοῦ, τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἔν. 53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας, ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. 54 Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κάκει ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν. 55 Ἡν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ Πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἔαυτούς. 56 Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες, “Τί δοκεῖ ὑμῖν; Ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;”

57 Δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολάς, ἵνα ἔάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἔξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα, ἥλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς. 2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὃ δὲ Λάζαρος εἶς ἦν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. 3 Ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἥλειψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔξεμαξεν ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἢ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. 4 Λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὃ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, 5 “Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;” 6 Εἶπεν δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, “Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου, τηρήσῃ αὐτό. 8 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἔαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.” 9 “Ἐγνω οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστιν, καὶ ἥλθον, οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. 10 Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. 12 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς, ὃ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, 13 ἔλαβον τὰ βαῖτα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον, ““Ωσαννά! Εὐλογημένος

ό ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι ὮΚυρίου', καὶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ!" 14 Εὐρών δὲ ὁ ὩΙησοῦς ὄνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστιν γεγραμμένον, 15 "Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἵδιον, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὅνου." 16 Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' δτε ἐδοξάσθη ὩΙησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. 17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὡν μετ' αὐτοῦ, δτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 19 Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς, "Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἵδε, ὁ κόσμος ὅπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν." 20 Ὡσαν δὲ Ἔλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαίνοντων, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ Ἑορτῇ· 21 οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππω, τῷ ἀπὸ Βηθσαΐδᾳ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἥρωτων αὐτὸν λέγοντες, "Κύριε, θέλομεν τὸν ὩΙησοῦν ἰδεῖν." 22 Ἐρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, Ἐρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ ὩΙησοῦ. 23 Ὁ δὲ ὩΙησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων, "Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. 24 Ἄμην, ἀμήν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. 25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. (αισθοις g166) 26 Ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. Ἐάν τις ἐμοὶ εἴπειν ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. Ἐάν τις ἐμοὶ εἴπειν ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. 27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω, 'Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης'; Ἀλλὰ διὰ τοῦτο, ἥλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα." Ἡλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ: "Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω." 29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστῶς καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι. "Αλλοι ἔλεγον, "Ἄγγελος αὐτῷ λελάηκεν." 30 Απεκρίθη καὶ εἶπεν, ὩΙησοῦς "Οὐ δὶ' ἐμὲ, ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν, ἀλλὰ δὶ' ὑμᾶς. 31 Νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. 32 Κάγω ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν." 33 Τοῦτο δὲ ἔλεγεν, σημαίνων ποιῶ θανάτῳ ἥμελλεν ἀποθνήσκειν. 34 Απεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος, "Ημεῖς ἤκουσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ ἔχοντος μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου; Τίς ἐστιν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου;" (αισθοις g165) 35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ὩΙησοῦς, "Ἐτι μικρὸν χρόνον, τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστιν. Περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. 36 Ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱὸὶ φωτὸς γένησθε." Ταῦτα ἐλάλησεν ὩΙησοῦς, καὶ ἀπελθὼν, ἐκρύψῃ ἀπ' αὐτῶν. 37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ λόγος Ὁσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἴπειν, "Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; Καὶ ὁ βραχίων ὮΚυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;" 39 Διὰ τοῦτο οὐκ ἡδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἴπειν Ὁσαΐας, 40 "Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς

όφθαλμοὺς καὶ ἐπήρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ, καὶ στραφῶσιν καὶ ίάσομαι αὐτούς.” 41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας, ὅτι εἰδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. 42 Ὁμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. 43 Ἡγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἥπερ τὴν δόξαν τοῦ ὑθεοῦ. 44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν, “Ο πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, 45 καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 Ἔγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. 47 Καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν, οὐ γὰρ ἥλθον, ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ’ ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48 Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ρίγματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 49 Ὅτι ἐγὼ ἔξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ’ ὁ πέμψας με Πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν— τί εἴπω, καὶ τί λαλήσω. 50 Καὶ οἵδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστιν. “Α οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ Πατήρ, οὕτως λαλῶ.” (alōnios g166)

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἥλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα, ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἡγάπησεν αὐτούς. 2 Καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἥδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδῷ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, 3 εἰδὼς ὅτι

πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ Πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ ὅθεοῦ ἔξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν ὅθεὸν ὑπάγει, 4 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. 5 Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὡς ἦν διεζωσμένος. 6 Ἐρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. Λέγει αὐτῷ, “Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;” 7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ο ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.” 8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος, “Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα.” Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ, “Εὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ’ ἐμοῦ.” (alōnios g165) 9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, “Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν.” 10 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ο λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν, εἰ μὴ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ’ ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἔστε, ἀλλ’ οὐχὶ πάντες.” 11 Ἡίδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι “Οὐχὶ πάντες καθαροί ἔστε.” 12 Οτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀνέπεσεν, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, “Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; 13 Ὑμεῖς φωνεῖτε με ὁ ‘Διδάσκαλος’ καὶ, ὁ ‘Κύριος’, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ. 14 Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ ‘Κύριος’ καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. 15 Ὕπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. 16 Ἄμὴν, ἀμὴν ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἔστε ἐὰν

ποιῆτε αὐτά. **18** Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω. Ἐγὼ οἶδα οὓς ἔξελεξάμην, ἀλλ᾽ ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ, “Ο τρώγων μετ’ ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ’ ἐμὲ τὴν πτέρωναν αὐτοῦ.” **19** Ἀπ’ ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύσητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγώ εἰμι. **20** Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἄν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.” **21** Ταῦτα εἰπὼν, ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν, “Ἄμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.” **22** Ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. **23** Ἡν δὲ ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, δὲν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς. **24** Νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος, πυθέσθαι τίς ἄν εἴη περὶ οὗ λέγει. **25** Ἐπιπεσῶν οὖν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ, “Κύριε, τίς ἐστιν;” **26** Ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, “Ἐκεῖνός ἐστιν ὃ ἐγὼ, βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω.” Καὶ βάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτου. **27** Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ““Ο ποιεῖς, ποίησον τάχιον.” **28** Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων, πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. **29** Τινὲς γάρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσóκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν”, ἥ τοῖς πτωχοῖς, ἵνα τι δῷ. **30** Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον, ἐκεῖνος ἐξῆλθεν εὐθύς. Ἡν δὲ νύξ. **31** Ὁτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει Ἰησοῦς, “Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. **32** Καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

33 Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ’ ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι “Οπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν”, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. **34** Ἐντολὴν καίνην δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **35** Ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.” **36** Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, ““Κύριε, ποῦ ὑπάγεις;” Απεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς, ““Οπου ὑπάγω, οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον.” **37** Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, ““Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαι σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; Τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.” **38** Ἀποκρίνεται Ἰησοῦς, “Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; Άμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ, ἔως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.

14 Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. **2** Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου, μονὰς πολλαῖ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἄν ὑμῖν, ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. **3** Καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. **4** Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, τὴν ὁδόν.” **5** Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, ““Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;” **6** Λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς, ““Εγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή. Οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰ μὴ δι’ ἐμοῦ. **7** Εἰ ἐγνώκειτε με, καὶ τὸν Πατέρα μου γνώσεσθε, καὶ ἀπ’ ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε αὐτόν.” **8** Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, ““Κύριε, δεῖξον ὑμῖν τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.” **9** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Τοσοῦτον χρόνον μεθ’

ύμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; 'Ο ἑώρακώς ἐμὲ, ἑώρακεν τὸν Πατέρα· πῶς σὺ λέγεις, 'Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα'; **10** Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστιν; Τὰ ρήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ μένων, ποιεῖ τὰ ἔργα αὐτοῦ. **11** Πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε. **12** Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κάκεινος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα πορεύομαι. **13** Καὶ ὅ τι ἀν αἰτήσητε ἐν τῷ ὄνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Γίῳ. **14** Ἐάν τι αἰτήσῃς με ἐν τῷ ὄνόματί μου, τοῦτο ποιήσω. **15** Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε. **16** Κἀγώ ἔρωτήσω τὸν Πατέρα, καὶ ἄλλον Παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἥ (αισθ g165) **17** τὸ Ἀπεκρίθη “Ιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὁ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸν οὐδὲ γινώσκει. 'Υμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἐστίν. **18** Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. **19** Ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτε με, ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. **20** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑμεῖς γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. **21** Ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.” **22** Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, “Κύριε, τί γέγονεν, ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ

τῷ κόσμῳ;” **23** Ἀπεκρίθη Ὅτισοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Εάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. **24** Ο μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἐστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός. **25** Ταῦτα λελάηκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων. **26** Ο δὲ Παράκλητος, τὸ Ἀπεκρίθη τὸ Ἀγιον, ὃ πέμψει ὁ Πατὴρ ἐν τῷ ὄνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. **27** Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. **28** Ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, “Υπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.” Εἰ ἡγαπᾶτέ με, ἔχάρητε ἀν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα, μου ὅτι ὁ Πατὴρ μείζων μού ἐστιν. **29** Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. **30** Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γάρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, **31** ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς ἐντολὴν ἔδωκεν μοι ὁ Πατὴρ, οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

15 Ἐγώ εἰμι ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατὴρ μου ὁ γεωργός ἐστιν. **2** Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸν, ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. **3** Ἡδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε, διὰ τὸν λόγον ὃν λελάηκα ὑμῖν. **4** Μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε. **5** Ἐγώ εἰμι ἡ

άμπελος, ύμεις τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κάγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ, οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. 6 Ἐὰν μή τις μένῃ ἐν ἐμοὶ, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίται. 7 Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ, καὶ τὰ ρήματά μου ἐν ὑμῖν μείνη, δὲ ἐὰν θέλητε, αἰτήσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν. 8 Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατέρος μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί. 9 Καθὼς ἡγάπησέν με ὁ Πατέρος, καγώ ύμᾶς ἡγάπησα· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τοῦ Πατρὸς τὰς ἐντολὰς τετέρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. 11 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἦ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. 12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγάπησα ύμᾶς. 13 Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει: ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. 14 Ὦμεις φίλοι μού ἔστε, ἐὰν ποιῆτε ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. 15 Οὐκέτι λέγω ύμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἴδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος, Ὦμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἡ ἱκουσα παρὰ τοῦ Πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. 16 Οὐχ ύμεις με ἐξελέξασθε, ἀλλ’ ἐγὼ ἐξελέξαμην ύμᾶς, καὶ ἔθηκα ύμᾶς ἵνα ύμεις ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ύμῶν μένῃ, ἵνα ὅ τι ἀν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν. 17 Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 18 Εἰ ὁ κόσμος ύμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ύμῶν μεμίσηκεν. 19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἀν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ’ ἐγὼ ἐξελέξαμην ύμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ύμᾶς ὁ κόσμος. 20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ύμῖν, ‘Οὐκ ἐστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ.’ Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ύμᾶς διώξουσιν εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ύμετερον τηρήσουσιν. 21 Ἄλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ύμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. 22 Εἰ μὴ ἥλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. 23 Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. 24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἢ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν, καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. 25 Ἄλλ’ ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος, ὅτι ‘Ἐμίσησάν με δωρεάν.’ 26 ‘Οταν ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρός, τὸ Ὁπενμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. 27 Καὶ ύμεις δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ’ ἀρχῆς μετ’ ἐμοῦ ἔστε.

16 Ταῦτα λελάληκα ύμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. 2 Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ύμᾶς· ἀλλ’ ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ύμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. 3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα οὐδὲ ἐμέ. 4 Ἄλλὰ ταῦτα λελάληκα ύμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῶν, μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ύμῖν. Ταῦτα δὲ ύμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ’ ύμῶν ἦμην. 5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ύμῶν ἐρωτᾷ με, ‘Ποῦ ὑπάγεις;’ 6 Ἄλλ’ ὅτι ταῦτα λελάληκα ύμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ύμῶν τὴν καρδίαν. 7

΄Αλλ’ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 8 Καὶ ἐλθὼν, ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως· 9 περὶ ἀμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· 10 περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα ὑπάγω, καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· 11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. 12 ᾧτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ’ οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. 13 Ὁταν δὲ ἐλθῇ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν· πᾶσαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ’ ἑαυτοῦ, ἀλλ’ ὅσα ἀκούσει, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατὴρ, ἐμά ἔστιν· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 16 Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με.” 17 Εἶπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, “Τί ἔστιν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, ‘Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με’· καί “Οτι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα;” 18 Ἐλεγον οὖν, “Τί ἔστιν τοῦτο, ὃ λέγει ‘Μικρόν’; Οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ.” 19 Ἔγνω Ἡησοῦς ὅτι ἥθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ’ ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, ‘Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με’; 20 Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ’ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. 21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἥλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 Καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν, οὐδὲις αἴρει ἀφ’ ὑμῶν. 23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσῃς τὸν Πατέρα, ἐν τῷ ὄνόματί μου, δώσει ὑμῖν. 24 Ἔως ἄρτι οὐκ ἥτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὄνόματί μου. Αἰτεῖτε καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἦ πεπληρωμένη. 25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὡρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ Πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. 26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὄνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς γὰρ ὁ Πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ θεοῦ ἐξῆλθον. 28 Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίμη τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα.” 29 Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Ιδε, νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30 Νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. Ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες.” 31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἡησοῦς, “Ἄρτι πιστεύετε; 32 Ιδοὺ, ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἔκαστος εἰς τὰ ἔδια, κάμε μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ’ ἐμοῦ ἔστιν. 33 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ

θλῖψιν ἔχετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.”

17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὩΙησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν, “Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα ὁ Υἱὸς δοξάσῃ σέ. **2** Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἔξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δῶς αὐτῷ ζωὴν αἰώνιον. (αιῶνιος g166) **3** Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσι σὲ, τὸν μόνον ἀληθινὸν Ὀθεὸν, καὶ ὃν ἀπέστειλας, ὩΙησοῦν ἋΧριστόν. (αιῶνιος g166) **4** Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας, ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. **5** Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ, τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. **6** Ἐφανέρωσά σου τὸ δόνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἡσαν, κάμοι αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν. **7** Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα δόσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ εἰσιν· **8** ὅτι τὰ ῥήματα ἂν ἔδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **9** Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν. **10** Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα, σά ἐστιν, καὶ τὰ σὰ, ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. **11** Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ κόσμῳ εἰσίν, κάγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ Ἀγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ὃ δέδωκάς μοι, ἵνα ὢσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς. **12** Ὅτε ἥμην μετ' αὐτῶν, ἐγὼ ἐτίρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ὃ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἔξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ νιὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ. **13** Νῦν δέ

πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν, πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. **14** Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. **15** Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρης αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ’ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. **16** Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. **17** Ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὃ σὸς ἀλήθειά ἐστιν. **18** Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κάγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. **19** Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα ὢσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. **20** Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, **21** ἵνα πάντες ἐν ὢσιν, καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ, κάγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὢσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **22** Κάγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὢσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν, **23** ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὢσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας. **24** Πάτερ, ὃ δέδωκάς μοι θέλω, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, κάκεινοι ὢσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἡγάπησάς με πρὸς καταβολῆς κόσμου. **25** Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **26** Καὶ ἔγνωρισα αὐτοῖς τὸ δόνομά σου, καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἡγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ἦ, κάγὼ ἐν αὐτοῖς.”

18 Ταῦτα εἰπὼν, Ὅτιοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Κεδρῶν, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** Ἡδει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ὅτιοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἐκεῖ **3** οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπῆρετας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν, καὶ λαμπάδων, καὶ ὅπλων. **4** Ὅτιοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ’ αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς, “Τίνα ζητεῖτε;” **5** Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Ὅτιοῦν τὸν Ναζωραῖον.” Λέγει αὐτοῖς, “Ἐγώ εἰμι.” Ὅτιοῦς εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, μετ’ αὐτῶν. **6** Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐγώ εἰμι”, ἀπῆλθαν εἰς τὰ ὅπισα καὶ ἐπεσαν χαμαί. **7** Πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτούς, “Τίνα ζητεῖτε;” Οἱ δὲ εἶπον, Ὅτιοῦν τὸν Ναζωραῖον.” **8** Ἀπεκρίθη Ὅτιοῦς, “Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι. Εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν”. **9** ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι “Οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.” **10** Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἴλκυσεν αὐτὴν καὶ ἐπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὡτάριον τὸ δεξιόν. Ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. **11** Εἶπεν οὖν Ὅτιοῦς τῷ Πέτρῳ, “Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον δὲ δέδωκέν μοι ὁ Πατὴρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;” **12** Ή οὖν σπεῖρα, καὶ ὁ χιλίαρχος, καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων, συνέλαβον τὸν Ὅτιοῦν καὶ ἐδησαν αὐτὸν. **13** Καὶ ἥγαγον πρὸς “Ἄνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, δις ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. **14** Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἔνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. **15** Ἡκολούθει δὲ τῷ Ὅτιοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος μαθητής. Ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθεν τῷ Ὅτιοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. **16** Ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος ὁ ἦν γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον. **17** Λέγει οὖν ἡ πατιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;” Λέγει ἐκεῖνος, “Οὐκ εἰμί.” **18** Εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ οὐ πηρέται, ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ’ αὐτῶν ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. **19** Ο οὖν ἀρχιερεὺς ἡρώτησεν τὸν Ὅτιοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. **20** Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ὅτιοῦς, “Ἐγώ παρρησίᾳ λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ιερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. **21** Τί με ἐρωτᾷς; Ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς ἵδε, οὗτοι οἵδασιν ἂν εἶπον ἐγώ.” **22** Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἰς παρεστηκώς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ὅτιοῦ εἰπών, “Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ;” **23** Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ὅτιοῦς, “Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;” **24** Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας, δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. **25** Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ;” Ἡρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, “Οὐκ εἰμί.” **26** Λέγει εἶς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως,

συγγενής ὡν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὡτίον, “Οὐκ ἔγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ’ αὐτοῦ;” 27 Πάλιν οὖν ἡρνήσατο Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 28 Ἀγούσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον ἦν δὲ πρωῒ. Καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ φάγωσιν τὸ Πάσχα. 29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλᾶτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ φησίν, “Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;” 30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Εἴ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, οὐκ ἂν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν.” 31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς Πιλᾶτος, “Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν, κρίνατε αὐτόν.” Εἶπον αὐτῷ οἱ Ιουδαῖοι, “Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα”. 32 Ἱνα δὲ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῆ, ὃν εἶπεν, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἥμελλεν ἀποθνήσκειν. 33 Εἰσῆλθεν οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλᾶτος, καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων;” 34 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἄπο σεαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι εἶπόν σοι περὶ ἐμοῦ;” 35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος, “Μήτι ἔγὼ Ιουδαῖος εἰμι; Τὸ θένος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί. Τί ἐποίησας;” 36 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο ἄν, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ιουδαίοις. Νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.” 37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;” Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, “Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς είμι Ἐγὼ. εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς ὁ ὄντες

τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς φωνῆς.” 38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “Τί ἔστιν ἀλήθεια;” Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ιουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐγὼ οὐδὲμιάν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἵτιαν. 39 Ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἔνα ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ιουδαίων;” 40 Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες, “Μὴ τοῦτο, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν!” Ἡν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής. 19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. 2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἴμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, 3 καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον, “Χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων!” Καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. 4 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι αἵτιαν ἐν αὐτῷ οὐχ εὑρίσκω.” 5 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἴμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἴδού, ὁ ἄνθρωπος!” 6 Ὁτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, “Σταύρωσον! Σταύρωσον!” Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος, “Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἵτιαν.” 7 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ιουδαῖοι, “Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὁφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι Υἱὸν Θεοῦ ἔαυτὸν ἐποίησεν.” 8 Ὁτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. 9 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ, “Πόθεν εἶ σύ;” Οἱ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10 Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος, “Ἐμοὶ

ού λαλεῖς; Οὐκ ὁῖδας ὅτι ἔξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε, καὶ ἔξουσίαν ἔχω σταυρῶσαι σε;” 11 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὩΙησοῦς, “Οὐκ εἶχες ἔξουσίαν κατ’ ἐμοῦ οὐδὲμίαν, εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν. Διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέσοι, μείζονα ἀμαρτίαν ἔχει.” 12 Ἐκ τούτου ὁ Πιλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι αὐτόν. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν λέγοντες, “Εἳν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εῖ φίλος τοῦ Καίσαρος. Πᾶς δὲ βασιλέα ἔαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.” 13 Ὁ οὖν Πιλᾶτος, ἀκούσας τῶν λόγων τούτων, ἥγαγεν ἔξω τὸν ὩΙησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βῆματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἐβραϊστὶ δὲ, Γαββαθᾶ. 14 Ἡν δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὡρα ἦν ὡς ἕκτη. Καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, “Ιδε, δὲ βασιλεὺς ὑμῶν!” 15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, “Ἄρον! Ἄρον! Σταύρωσον αὐτόν!” Λέγει αὐτοῖς δὲ Πιλᾶτος, “Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;” Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, “Οὐκ ἔχομεν βασιλέα, εἰ μὴ Καίσαρα.” 16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον δὲ τὸν ὩΙησοῦν αὐτὸν ἀπήγαγον 17 Καὶ βαστάζων ἔαυτῷ τὸν σταυρὸν, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον, “Κρανίου Τόπον”, δὲ λέγεται Ἐβραϊστὶ, Γολγοθᾶ, 18 ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν ὩΙησοῦν. 19 Ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον δὲ Πιλᾶτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἡν δὲ γεγραμμένον, “Ὁ ὩΙησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.” 20 Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν δὲ τόπος τῆς πόλεως, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ ὩΙησοῦς καὶ ἦν γεγραμμένον Ἐβραϊστί, Ῥωμαϊστί, Ἐλληνιστί. 21 Ἐλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, “Μὴ

γράφε, “Ο Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων”, ἀλλ’ ὅτι ἐκεῖνος εἴπεν, ‘Βασιλεὺς είμι τῶν Ἰουδαίων.’” 22 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος, “Ο γέγραφα, γέγραφα.” 23 Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν ὩΙησοῦν, ἔλαβον τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. Ἡν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι’ ὅλου. 24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, “Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται”. ἵνα δὲ Γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα, “Διεμερίσαντο τὰ ἴμάτιά μου ἔαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἴματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.” Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. 25 Είστηκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ ὩΙησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ. 26 ὩΙησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἥγαπα, λέγει τῇ μητρί, “Γύναι, ἰδού, ὁ υἱός σου.” 27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ, “Ιδε, ἡ μήτηρ σου.” Καὶ ἀπ’ ἐκείνης τῆς ὡρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. 28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς δὲ ὩΙησοῦς ὅτι ἥδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ Γραφὴ, λέγει, “Διψῶ.” 29 Σκεῦος ἔκειτο ὅξους μεστόν· σπόγγον οὖν μεστὸν τοῦ ὅξους ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 Ὁτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὅξος δὲ ὩΙησοῦς, εἴπεν, “Τετέλεσται!” Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκεν τὸ πνεῦμα. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ (ἥν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ Σαββάτου), ἥρωτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. 32 Ἡλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ

τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 ἐπὶ αὐτόν.” 3 Εξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὄμοι, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἥλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. 5 Καὶ παρακύψας, βλέπει κείμενα τὰ θόρυβα, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 Ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ θόρυβα κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν θόρυβων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντευλιγμένον εἰς ἔνα τόπον. 8 Τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· 9 οὐδέπω γάρ ἥδεισαν τὴν Γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί. 11 Μαρία δὲ εἰστίκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. Ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζόμενους, ἔνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἔνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, “Γύναι, τί κλαίεις;” Λέγει αὐτοῖς, “Οτι ἡραν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἴδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.” 14 Ταῦτα εἰποῦσα, ἐστράφη εἰς τὰ ὄπισω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ἥδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν. 15 Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, “Γύναι, τί κλαίεις; Τίνα ζητεῖς;” Ἐκείνη δοκοῦσσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει αὐτῷ, “Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, κἀγώ αὐτὸν ἀρῶ.” 16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Μαριάμ!” Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἐβραϊστί, “Ραββουνί” (ὅτι λέγεται, “Διδάσκαλε”). 17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Μή μου ἄπτου, οὕπω γάρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν

Πατέρα πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, “Αναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ Πατέρα ὑμῶν, καὶ Ὀθόν μου, καὶ Ὀθὸν ὑμῶν.” **18** Ἐρχεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς, ὅτι “Ἐώρακα τὸν ὄκυριον”, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. **19** Οὕσης οὖν ὁψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτῳν, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἰρήνη ὑμῖν.” **20** Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ, ἰδόντες τὸν ὄκυριον. **21** Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν, “Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ Πατήρ, κάγὼ πέμπω ὑμᾶς.” **22** Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς, “Λάβετε ὑπενθύμα Ἀγιον. **23** Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.” **24** Θωμᾶς δὲ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἥλθεν Ἰησοῦς. **25** Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, “Ἐωράκαμεν τὸν ὄκυριον.” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Εὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω μου τὴν χεῖραν εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.” **26** Καὶ μεθ’ ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ’ αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, “Εἰρήνη ὑμῖν.” **27** Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ, “Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὥδε, καὶ ἵδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος,

ἀλλὰ πιστός.” **28** Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ο ὄκυριός μου καὶ ὁ ὄθεός μου!” **29** Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Οτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες.” **30** Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **31** Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ Χριστὸς, ὁ Γεός τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες, ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα, ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως: **2** ἦσαν ὅμοι Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. **3** Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, “Υπάγω ἀλιεύειν.” Λέγουσιν αὐτῷ, “Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί.” Ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. **4** Πρωΐας δὲ ἥδη γινομένης, ἔστη Ἰησοῦς εἰς τὸν αἴγιαλόν· οὐ μέντοι ἥδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν. **5** Λέγει οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς, “Παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε;” Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, “Οὐ.” **6** Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εύρήσετε.” Ἐβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸν ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἱχθύων. **7** Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκείνος ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, “Ο ὄκυριός ἔστιν.” Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ ὄκυριός ἔστιν, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. **8** Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἥλθον, οὐ γὰρ

ἥσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἵχθύων. 9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιάν κειμένην, καὶ ὁψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. 10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὁψαρίων ὃν ἐπιάσατε νῦν.” 11 Ἀνέβη οὖν Σίμων Πέτρος, καὶ εἴλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἵχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων ὅντων, οὐκ ἔσχισθη τὸ δίκτυον. 12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Δεῦτε, ἀριστήσατε.” Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἔξετάσαι αὐτόν, “Σὺ τίς εἶ;” Εἰδότες δὲ τὸν Ἅγιον Ἐρχεταί τοις Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὁψάριον ὅμοίως. 14 Τοῦτο ἥδη τρίτον ἐφανερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. 15 Ὁτε οὖν ἦριστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, “Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με πλέον τούτων;” Λέγει αὐτῷ, “Ναί, Ὅτι φιλῶ σε.”

Λέγει αὐτῷ, “Βόσκε τὰ ἀρνία μου.” 16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, “Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με;” Λέγει αὐτῷ, “Ναί, Ὅτι φιλῶ σε.” Λέγει αὐτῷ, “Ποίμανε τὰ πρόβατά μου.” 17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, “Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με;” Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος διὰ τοῦτο ἐπενθύμησεν αὐτῷ τὸ τρίτον, “Φιλεῖς με;” Καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἄγιος εἶς, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις διὰ τοῦτο φιλῶ σε.” Λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς, “Βόσκε τὰ προβάτια μου.” 18 Ἄμην, λέγω σοι, διότε ἡγίας νεώτερος, ἐζώννυνες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες διὰ τοῦτο δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χειράς σου, καὶ ἄλλος ζώσουσιν σε, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. 19 Τοῦτο δὲ εἶπεν, σημαίνων ποίωθανάτω δοξάσει τὸν Θεόν.

Καὶ τοῦτο εἰπών, λέγει αὐτῷ, “Ἄκολούθει μοι.” 20 Ἐπιστραφεὶς, ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἤγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, διὸ καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν, “Κύριε, τίς ἐστιν, ὁ παραδιδούς σε;” 21 Τοῦτον οὖν ἰδὼν, ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, “Ἄγιος εἶς τοῦτος δὲ τί;” 22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Εὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; Σύ μοι ἀκολούθει!” 23 Ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, διὸ ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. Οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦτο ἀποθνήσκει, ἀλλ’, “Εὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ;” 24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἰδαμεν διὰ ἀληθῆς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν. 25 Ἐστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἀποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἄτινα ἐὰν γράφηται καθ’ ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἴμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.

Πραξεις

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὡς Θεόφιλε, ὃν ἥρξατο ὩΗσοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, 2 ὅχρι ἣς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ ὌΠνεύματος Ἀγίου, οὓς ἔξελέξατο, ἀνελήμφθη· 3 οἵς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα, μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι’ ἡμερῶν τεσσεράκοντα, ὀπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ ὄθεοῦ. 4 Καὶ συναλιζόμενος, παρήγγειλεν αὐτοῖς, “Ἄπὸ ὉΙεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, ἣν ἡκούσατε μου. 5 Ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν ὌΠνεύματι βαπτισθήσεσθε Ἀγίῳ, οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.” 6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες, ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες, “Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ;” 7 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς, οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἴδιᾳ ἔξουσίᾳ. 8 Ἀλλὰ λήμψεοθε δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ Ἀγίου ὌΠνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες, ἐν τε ὉΙερουσαλήμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς.” 9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν, ἐπίρθη καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10 Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἴδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσεσι λευκαῖς, 11 οἵ τις εἰπαν, “Ἄνδρες, Γαλιλαῖοι, τί ἐστίκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ ὩΗσοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἐφ’ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὗτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν

οὐρανόν.” 12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς ὉΙερουσαλήμ ἀπὸ ὅρους τοῦ καλουμένου ὉΕλαιῶνος, ὃ ἐστιν ἐγγὺς ὉΙερουσαλήμ, Σαββάτου ἔχον ὄδόν. 13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῷον, ἀνέβησαν οὕτως ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου, καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. 14 Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ, σὺν γυναιξὶν καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ ὩΗσοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν (ἥν τε ὅχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸν ὧσεὶ ἐκατὸν εἴκοσι), 16 “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν Γραφὴν, ἣν προείπεν τὸ ὌΠνεύμα τὸ Ἀγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα, τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν ὩΗσοῦν. 17 Ὅτι κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης.” 18 (Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος, ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἔξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. 19 Καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν ὉΙερουσαλήμ, ὡστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ διαλέκτῳ αὐτῶν, Ἀκελδαμάχ, τοῦτ’ ἔστιν, “Χωρίον Αἴματος.”) 20 “Τέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, ‘Τενθήτω ἡ ἐπαυλὶς αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ’, καί, ‘Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ, λαβέτω ἔτερος.’ 21 Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν, ἐν παντὶ χρόνῳ ὡς εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ’ ὑμᾶς ὁ ὍΚύριος ὩΗσοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἔως τῆς ἡμέρας ἣς

ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν, γενέσθαι ἔνα τούτων.” 23 Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν. 24 Καὶ προσευξάμενοι, εἶπαν, “Σὺ Ἐγγένειος, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἔξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἔνα, 25 λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἣς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.” 26 Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἐπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἔνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν πάντες ὅμοι ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 Καὶ ἐγένετο ἄφων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἥχος, ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι. 3 Καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἔνα ἕκαστον αὐτῶν. 4 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες Ὁνεύματος Ἅγιου, καὶ ἥρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλῶσσαις, καθὼς τὸ Ὁνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς. 5 Ἡσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. 6 Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουσεν εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. 7 Ἐξίσταντο δὲ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες, “Οὐχ ἱδοὺ, ἅπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἐγεννήθημεν; 9 Πάρθοι, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἐλαμῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν,

Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, 11 Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ἀραβεῖς— ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν, ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις, τὰ μεγαλεῖα τοῦ ὅθεοῦ.” 12 Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηποροῦντο, ἀλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, “Τί θέλει τοῦτο εἶναι;” 13 “Ἐτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον, ὅτι “Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν.” 14 Σταθεὶς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἔνδεκα, ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς: “Ἄνδρες, Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ρήματά μου. 15 Οὐ γάρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γάρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, 16 ἀλλὰ τοῦτο ἔστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωάλ: 17 ‘Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις’, λέγει ὁ Ὅθεός, ‘ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Ὁνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ νιὸι ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὅψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται· 18 καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου, καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Ὁνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν. 19 Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα, καὶ πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. 20 Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν Ὁνεύματος μου, καὶ ἐπιφανῆ. 21 Καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Ὁνεύματος μου, σωθήσεται.’ 22 Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται,

άκούσατε τοὺς λόγους τούτους: Ὡς Ιησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ ὡς Θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι, καὶ τέρασι, καὶ σημείοις, οἵς ἐποίησεν δι’ αὐτοῦ ὁ ὥθεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε. 23 Τοῦτον τῇ, ὧρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ ὥθεοῦ, ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων, προσπῆξαντες ἀνείλατε. 24 Ὁν ὁ ὥθεὸς ἀνέστησεν, λύσας τὰς ὡδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. 25 Δανιὴλ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, ‘Προορώμην τὸν Ὦκυριον ἐνώπιον μου διὰ παντός, διτὶ ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. 26 Διὰ τοῦτο ηὐφράνθη μου ἡ καρδία καὶ ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ’ ἐλπίδι· 27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψει τὴν ψυχήν μου εἰς Ἀΐδην, οὐδὲ δώσεις τὸν Ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. (Hadēs g86) 28 Ἔγνωρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.’ 29 Ἀνδρες, ἀδελφοί, ἔξον εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δανιὴλ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἕχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30 Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκω ὕμοσεν αὐτῷ ὁ ὥθεὸς, ‘ἐκ καρποῦ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ, καθίσαι ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ’. 31 Προϊδὼν, ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ ὥχριστοῦ ὅτι ‘οὕτε ἐγκατελείφθῃ εἰς Ἀΐδην’, οὕτε ἡ σάρξ αὐτοῦ ‘εἶδεν διαφθοράν’. (Hadēs g86) 32 Τοῦτον τὸν ὥχριστον ἀνέστησεν ὁ ὥθεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. 33 Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ ὥθεοῦ ὑψωθεὶς, τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Ὅπνεύματος τοῦ Ἅγιου, λαβὼν παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἔξεχεν τοῦτο ὁ ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34

Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός, Ἐπεν Ὦκυριος τῷ Ὦκυρίῳ μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, 35 ἔως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.” 36 Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Ὦκυριον αὐτὸν καὶ ὥχριστὸν ἐποίησεν ὁ ὥθεός, τοῦτο τὸν ὥχριστον ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.” 37 Ἀκούσαντες δὲ, κατενύγησαν τὴν καρδίαν, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, “Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες, ἀδελφοί;” 38 Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς, “Μετανοήσατε”, φησίν, “καὶ βαπτισθῶ ἔκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὄνόματι ὥχριστοῦ, εἰς ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἅγιου Ὅπνεύματος. 39 Ὅμιν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἀν προσκαλέσηται Ὦκυριος, ὁ ὥθεὸς ἡμῶν.” 40 Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων, “Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης.” 41 Οἱ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ψυχαὶ ώσεὶ τρισχίλιαι. 42 Ἡσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 Ἐγίνετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλὰ δὲ τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. 44 Πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἥσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ εἶχον ἄπαντα κοινά, 45 καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν, καθότι ἀν τις χρείαν εἶχεν. 46 Καθ’ ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ Ἱερῷ, κλῶντές τε κατ’ οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ

άφελότητι καρδίας, 47 αἰνοῦντες τὸν ὅθεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Ὅκυριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὄραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. **2** Καί τις ἀνὴρ, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ, τὴν λεγομένην Ὁραίαν, τοῦ αἵτεν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. **3** Ὡς ἴδων Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἥρωτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. **4** Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν, “Βλέψον εἰς ἡμᾶς.” **5** Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. **6** Εἶπεν δὲ Πέτρος, “Ἄργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι, ὁ δὲ ἔχω, τοῦτο σοι δίδωμι—ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Ἦριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, περιπάτει!” **7** Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἥγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά. **8** Καὶ ἐξαλλόμενος, ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν, καὶ ἀλλόμενος, καὶ αἰνῶν τὸν ὅθεόν. **9** Καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν ὅθεόν. **10** Ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὁραίᾳ Πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. **11** Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην, συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολοιμῶντος, ἔκθαμψοι. **12** Ἱδὼν δὲ, ὁ Πέτρος

ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, “Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς ίδια δυνάμει ἡ εὐσεβεία πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; **13** Ὁ ὅθεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ ὅθεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ ὅθεὸς Ἰακώβ, ὁ ὅθεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ, Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε, καὶ ἤρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. **14** Υμεῖς δὲ τὸν Ἅγιον καὶ Δίκαιον ἤρνήσασθε, καὶ ἥτησασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, **15** τὸν δὲ Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ ὅθεὸς ἥγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρες ἐσμεν.

16 Καὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. **17** Καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. **18** Ὁ δὲ Ὅθεὸς ἀ προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν Ὦχριστὸν αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. **19** Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, πρὸς τὸ ἔξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας, **20** ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Ὦχριστὸν Ἰησοῦν, **21** ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι, ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων, ὃν ἐλάλησεν ὁ Ὅθεὸς διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. (αἱσθ g165) **22** Μωϋσῆς μὲν εἶπεν, ὅτι “Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Ὦκυριος, ὁ Ὅθεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ αὐτοῦ ἀκούσεσθε” κατὰ πάντα, ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. **23** “Εσται δὲ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἐὰν μὴ

άκούση τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἔξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.” **24** Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. **25** Ὦμεῖς ἐστε οἱ νίοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἣς διέθετο ὁ ὥθεδος πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ, ‘Καὶ ἐν τῷ σπέρματι σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.’ **26** Ὦμιν πρῶτον, ἀναστήσας ὁ ὥθεδος τὸν παῖδα αὐτοῦ, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέψιν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.”

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ, καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, **2** διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ ᾧ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν, τὴν ἐκ νεκρῶν. **3** Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τίρησιν εἰς τὴν αὔριον, ἵνα γάρ ἐσπέρα ἥδη. **4** Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον, ἐπίστευσαν καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡς χιλιάδες πέντε. **5** Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ τοὺς γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, **6** καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ Καϊάφας, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. **7** Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ, ἐπυνθάνοντο, “Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἡ ἐν ποιώ ὀνόματι ἐποίήσατε τοῦτο ὑμεῖς;” **8** Τότε Πέτρος πλησθεὶς Ὁνεύματος Ἅγιου, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, **9** εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, **10** γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ

παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι ᾧ Ἰησοῦ ἔχιστον τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, δὸν ὁ ὥθεδος ἥγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιῆς. **11** Οὕτος ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἔξουθενηθεὶς ὑφ’ ὑμῶν, τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας’. **12** Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἔστιν ἔτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ὑμᾶς.” **13** Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἀνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ ᾧ Ἰησοῦ ἦσαν. **14** Τόν τε ἀνθρωπὸν βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστῶτα, τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. **15** Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ Συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους **16** λέγοντες, “Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι’ αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι. **17** Ἄλλ’ ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων.” **18** Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ᾧ Ἰησοῦ. **19** Ο δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς αὐτούς, “Εἴ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ ὥθεδος, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἡ τοῦ ὥθεδος, κρίνατε. **20** Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἡ εἰδαμεν καὶ ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν.” **21** Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς,

διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Ὀθεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. 22 Ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ ἄνθρωπος, ἐφ' ὃν γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἴασεως. 23 Ἀπολυθέντες δὲ, ἥλθον πρὸς τὸν ἰδίους, καὶ ἀπίγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. 24 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὅμοθυμαδὸν ἤραν φωνὴν πρὸς τὸν Ὀθεὸν καὶ εἶπαν, “Δέσποτα, σὺ δὲ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς”, 25 ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, διὰ Ὁνεύματος Ἅγιου στόματος Δαυὶδ παιδός σου εἰπών, “Ινα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; 26 Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸν κατὰ τὸν ὄντα, καὶ κατὰ τὸν ἔχοντα, καὶ τὸν αὐτὸν κατὰ τὸν ἄγιον παῖδα σου Ὂησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος, σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, 28 ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου, καὶ ἡ βουλὴ σου προώρισεν γενέσθαι. 29 Καὶ τὰ νῦν, Ὅκυριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου, μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, 30 ἐν τῷ τὴν χεῖρα ἐκτείνειν σε εἰς ἵασιν, καὶ σημεῖα, καὶ τέρατα, γίνεσθαι διὰ τοῦ ὄντος τοῦ ἄγιου παιδός σου, Ὂησοῦ.” 31 Καὶ δεηθέντων αὐτῶν, ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἄπαντες τὸν Ἅγιον Ὁνεύματος, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Ὀθεοῦ μετὰ παρρησίας. 32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων, ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἴς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἕδιον εἰναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς πάντα κοινά. 33 Καὶ δυνάμει μεγάλῃ, ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ

ἀπόστολοι τοῦ ὄντος Ὂησοῦ, τῆς ἀναστάσεως, χάρις τε μεγάλῃ ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. 34 Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, 35 καὶ ἐτίθουν παρὰ τὸν πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο δὲ ἐκάστῳ, καθότι ἂν τις χρείαν εἶχεν. 36 Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς, ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὃ ἐστιν μεθερμηνεύμενον, “Γίδς παρακλήσεως”, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, 37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν παρὰ τὸν πόδας τῶν ἀποστόλων.

5 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὄνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἐπώλησεν κτῆμα 2 καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίης καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι, παρὰ τὸν πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. 3 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Ἀνανία, Διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Ὁνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; 4 Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν, καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἔξουσίᾳ ὑπῆρχεν; Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Ὀθεῷ.” 5 Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τὸν λόγον τούτους, πεσὼν ἔξέψυξεν. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τὸν ἀκούοντας. 6 Ἀναστάντες δὲ, οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν, καὶ ἔξενέγκαντες, ἔθαψαν. 7 Ἔγένετο δὲ ὡς ὥρῶν τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. 8 Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν Πέτρος, “Εἰπέ μοι εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε;” Ἡ δὲ εἶπεν, “Ναί, τοσούτου.” 9 Ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν, “Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Ὁνεῦμα

Κυρίου; Ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ Θύρᾳ, καὶ ἔξοισουσίν σε.” 10 Ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἔξεψυξεν. Εἰσελθόντες δὲ, οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἔξενέγκαντες, ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. 11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων, ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἡσαν ὁμοθυμαδὸν πάντες ἐν τῇ Στοᾷ Σολομῶντος. 13 Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός, 14 μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἄνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. 15 ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου, κāν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. 16 Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὄχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἄπαντες. 17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 Ἄγγελος δὲ Ὦ Κυρίου διὰ νυκτὸς, ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν, 20 “Πορεύεσθε, καὶ σταθέντες, λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ρήματα τῆς ζωῆς ταύτης.” 21 Ἀκούσαντες δὲ, εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν δρόθρον εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ Συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν Γερουσίαν τῶν υἱῶν

Ισραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. 22 Οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρέται, οὓχ εῦρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ, ἀπήγγειλαν 23 λέγοντες, ὅτι “Τὸ δεσμωτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἔστωτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὔρομεν.” 24 Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους, ὃ τε στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 25 Παραγενόμενος δέ, τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι “Ιδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ, ἔστωτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν!” 26 Τότε ἀπελθὼν, ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἦγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γάρ τὸν λαόν, μὴ λιθασθῶσιν. 27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς, ἔστησαν ἐν τῷ Συνεδρίῳ. Καὶ ἐπηρώησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 28 λέγων, “Παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἴδού, πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.” 29 Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν, “Πειθαρχεῖν δεῖ ὥθεῷ, μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἱησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 31 Τοῦτον δὲ Θεὸς Ἀρχηγὸν καὶ Σωτῆρα ὑψώσεν, τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ισραὴλ καὶ ἀφεσιν ἀμαρτιῶν. 32 Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες τῶν ρήμάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ ἔδωκεν δὲ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.” 33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβούλοντο ἀνελεῖν αὐτούς. 34 Ἀναστὰς δέ τις

ἐν τῷ Συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι. 35 Εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, “Ἄνδρες, Ἰσραὴλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. 36 Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ὃ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων ὃς ἀνηρέθη καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. 37 Μετὰ τοῦτον, ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησεν λαὸν ὅπίσω αὐτοῦ· κάκεινος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. 38 Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἀφετε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ἢ ἔξ ἀνθρώπων, ἢ βουλὴ αὐτῇ ἢ τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται, 39 εἰ δὲ ἐκ Ὀθεοῦ ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε.” Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, 40 καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους, δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν. 41 Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο, χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ Συνεδρίου ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὄνόματος ἀτιμασθῆναι. 42 Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ’ οἴκου, οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν ἔριτρον, Ἰησοῦν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἐβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2 Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος

τῶν μαθητῶν εἶπαν, “Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμῖς, καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις. 3 Ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρούμενους, ἐπὶ τὰ πλήρεις Ἀνατολῆς καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. 4 Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.” 5 Καὶ ἥρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρης πίστεως καὶ Ἀνατολῆς Ἀγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, 6 οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι, ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλήμ σφόδρα, πολὺς τε ὅχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. 8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως, ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9 Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς, τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας, καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. 10 Καὶ οὐκ ἴσχυνον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ Ἀνατολῇ λέγοντας, ὅτι “Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ρήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν.” 12 Συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες, συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ Συνέδριον, 13 ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, “Οἱ ἀνθρώποι οὗτοι οὐ παύεται λαλῶν ρήματα κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἀγίου τούτου καὶ τοῦ νόμου”, 14 ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι

”Ιησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. 15 Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν, πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ Συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ὥσει πρόσωπον ἀγγέλου.

7 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς, “Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει;” 2 Ὁ δὲ ἔφη, “Ἄνδρες, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε! Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὡφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἦ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, 3 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν σοι δείξω.” 4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων, κατώκησεν ἐν Χαρράν. Κάκειθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. 5 Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο ‘δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ’ αὐτόν’, οὐκ ὅντος αὐτῷ τέκνου. 6 Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ‘πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸν καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. 7 Καὶ τὸ ἔθνος ὃ ἔὰν δουλεύσωσιν, κρινὼ ἐγώ’, ὁ θεὸς εἶπεν, ‘Καὶ μετὰ ταῦτα, ἐξελέύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.’ 8 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδοῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. 9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ, ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ’ αὐτοῦ, 10 καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ

χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ, βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ’ Αἴγυπτον, καὶ ἐφ’ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11 Ἡλθεν δὲ λιμὸς ἐφ’ ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χανάαν, καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὔρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. 12 Ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ, ὅντα σιτία εἰς Αἴγυπτον, ἔξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. 13 Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ, ἐγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος Ἰωσήφ. 14 Ἀποστείλας δὲ, Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακὼβ, τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν, ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. 15 Καὶ κατέβη Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, 16 καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι, ὃ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμώρ ἐν Συχέμ. 17 Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, ἡς ὡμολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, 18 ἄχρι ‘οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἔτερος ἐπ’ Αἴγυπτον, ὃς οὐκ ἤδει τὸν Ἰωσήφ’. 19 Οὗτος, κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. 20 Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός. 21 Ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ, ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. 22 Καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς ἐν πάσῃ σοφίᾳ Αἴγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερακονταετής χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς

αύτοῦ, τοὺς νιόὺς Ἰσραήλ. 24 Καὶ ἵδων τινα ἀδικούμενον, ἡμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. 25 Ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ Ὀθεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς, οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. 26 Τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, ὥφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών, “Ἄνδρες, ἀδελφοί ἔστε. Ἰνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;” 27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών, ‘Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ’ ἡμῶν; 28 Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, δὸν τρόπον ἀνεῖλες ἔχθες τὸν Αἰγύπτιον;’ 29 Ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ‘καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ’, οὗ ἐγέννησεν νιόὺς δύο. 30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσεράκοντα, ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ὀρους Σινᾶ, ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου’. 31 Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἴδων, ἐθαύμασεν τὸ ὄραμα. Προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ Ὦκριον: 32 Ἔγὼ ὁ Ὀθεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Ὀθεὸς Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ.’ Ἐντρομος δὲ γενόμενος, Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ὦκριος, ‘Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, δὸς γὰρ τόπος ἐφ’ ὃ ἔστηκας γῇ ἀγίᾳ ἔστιν.’ 34 Ἰδὼν, εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἥκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· ‘Καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον.’ 35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, δὸν ἡρνήσαντο εἰπόντες, ‘Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν;’ Τοῦτον ὁ Ὀθεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν, σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὄφθεντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.

36 Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ Θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτη τεσσεράκοντα. 37 Οὗτός ἔστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἴπας τοῖς νιόῖς Ἰσραήλ, ‘Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ Ὀθεὸς, ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὃς ἐμέ.’ 38 Οὗτός ἔστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ Ὁρεὶ Σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ὑμῖν· 39 ὃ οὐκ ἡθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, 40 εἰπόντες τῷ Ἀαρών, ‘Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἵ προπορεύσονται ἡμῶν. Ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ τῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί ἐγένετο αὐτῷ.’ 41 Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42 Ἐστρεψεν δὲ ὁ Ὀθεὸς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾳ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, ‘Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι, ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἴκος Ἰσραήλ; 43 Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥομφά, τοὺς τύπους οὓς ἐποίήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς. Καὶ μετοικιώ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.’ 44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον δὸν ἐωράκει, 45 ἦν καὶ εἰσήγαγον, διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ὂησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὃν ἐξώσεν ὁ Ὀθεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἔως

τῶν ἡμερῶν Δαυίδ· 46 ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ ὄθεοῦ, καὶ ἡτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ οἴκῳ Ἱακώβ. 47 Σολομῶν δὲ ὡκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. 48 Ἄλλ’ οὐχ ὁ “Ψύιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, 49 “Ο οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου. Ποιὸν οἶκον οἰκοδομήσετε μοι; Λέγει Ὦ Κύριος, ἡ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; 50 Οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς ωσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ ὄπενύματι τῷ Ἀγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς. 52 Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς ἔγενεσθε! 53 Οὕτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.” 54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὅδόντας ἐπ’ αὐτόν. 55 ‘Ὑπάρχων δὲ πλήρης ὄπενύματος Ἀγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδεν δόξαν ὄθεοῦ, καὶ “Ιησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ ὄθεοῦ, 56 καὶ εἶπεν, “Ιδού, Θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ ὄθεοῦ.” 57 Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὤτα αὐτῶν, καὶ ὤρμησαν ὄμοθυμαδὸν ἐπ’ αὐτόν. 58 Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν. Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἴμάτια αὐτῶν, παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. 59 Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, “Κύριε Ὅτισοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου.” 60 Θεὶς δὲ τὰ γόνατα, ἐκραξεν φωνῇ μεγάλῃ,

“Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς ταύτην τὴν ἀμαρτίαν.” Καὶ τοῦτο εἰπών, ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις. Πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. 2 Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ’ αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρεδίδουν εἰς φυλακήν. 4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες, διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυξσεν αὐτοῖς τὸν ὄχριστόν. 6 Προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὄμοθυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἀ ἐποίει. 7 Πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βιῶντα φωνῇ μεγάλῃ, ἐξήρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. 8 Ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. 9 Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων, προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων, καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. 10 ὩΙ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου λέγοντες, “Οὗτός ἐστιν ἡ Δύναμις τοῦ ὄθεοῦ, ἡ καλουμένη Μεγάλη.” 11 Προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. 12 Ὁτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ, εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ ὄθεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ὅτισοῦ ὄχριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς, ἦν

προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας, ἔξιστα. 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ ὑθεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 15 οἵτινες καταβάντες, προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσιν ὑπενῆμα Ἀγιον. 16 Οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ’ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὁκυρίου Ἰησοῦ. 17 Τότε ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον ὑπενῆμα Ἀγιον. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ ὑπενῆμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 λέγων, “Δότε κάμοι τὴν ἔξουσίαν ταύτην, ἵνα Ὡ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ ὑπενῆμα Ἀγιον.” 20 Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Τὸ ἀργύριόν σου, σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ ὑθεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. 21 Οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ ὑθεοῦ. 22 Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ ὁκυρίου εἰς ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. 23 Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας, ὅρῶ σε ὅντα.” 24 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, “Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν ὁκυρίον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ’ ἐμὲ ὃν εἰρήκατε.” 25 Οἱ μὲν οὖν, διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ ὁκυρίου, ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίζοντο. 26 Ἀγγελος δὲ ὁκυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων, “Ανάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν,

ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν”. αὕτη ἐστὶν ἔρημος. 27 Καὶ ἀναστὰς, ἐπορεύθη, καὶ ἴδού, ἀνὴρ, Αἰθίοψ εὔνοῦχος, δυνάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, 28 ἦν δὲ ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29 Εἶπεν δὲ τὸ ὑπενῆμα τῷ Φιλίππῳ, “Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ.” 30 Προσδραμών δὲ, ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν, “Ἄρα γε γινώσκεις ἢ ἀναγινώσκεις;” 31 Ὁ δὲ εἶπεν, “Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μή τις ὀδηγήσει με;” Παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. 32 Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς Γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη: “Ως πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἥχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33 Ἐν τῇ ταπεινώσει, ἡ κρίσις αὐτοῦ ἥρθη, τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; “Οτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.” 34 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὔνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν, “Δέομαί σου περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τούτῳ; Περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός;” 35 Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν ὑθεοῦ. 36 Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν, ἥλθον ἐπὶ τὸ ὄδωρ, καὶ φησιν ὃ εὔνοῦχος, “Ιδού, ὄδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι;” 38 Καὶ ἐκέλευσεν στῆναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν, ἀμφότεροι εἰς τὸ ὄδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὔνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 Ὁτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὄδατος, ὑπενῆμα ὁκυρίου

ἥρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εύνοοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

9 Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἁγίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, 2 ἤτησατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἔάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ, δοντας ἄνδρας τε καὶ γυναικας, δεδεμένους ἀγάγη εἰς Ἱερουσαλήμ. 3 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 4 Καὶ πεσών ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, “Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις;” 5 Εἶπεν δέ, “Τίς εἰ, Κύριε;” Ὁ δέ, “Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις: 6 ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεταί σοι ὅ τι σε δεῖ ποιεῖν.” 7 Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ είστηκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 Ἡγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεῳγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔβλεπεν. Χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. 10 Ἡν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὄνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι ὁ Ἁγίος, “Ἀνανία.” Ὁ δὲ εἶπεν, “Ιδοὺ, ἐγώ, Ἁγίος.” 11 Ὁ δὲ Ἡγίος πρὸς αὐτόν, “Ἀναστὰς, πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθείαν, καὶ ζήτησον ἐν οἴκᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὄνόματι Ταρσέα, ἵδού γὰρ, προσεύχεται 12 καὶ εἰδεν ἄνδρα ἐν ὁράματι, Ἀνανίαν ὄνόματι, εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως

ἀναβλέψῃ.” 13 Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας, ““Κύριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὃσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ: 14 καὶ ὅδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου.” 15 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἡγίος, “Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον τῶν ἔθνῶν τε καὶ βασιλέων, νίῶν τε Ἰσραήλ, 16 ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὃσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὄνόματός μου παθεῖν.” 17 Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν, “Σαούλ, ἀδελφέ, ὁ Ἡγίος ἀπέσταλκέν με Ἰησοῦς, ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἦρχον, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῆς Ἄγιον.” 18 Καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, 19 καὶ λαβὼν τροφὴν, ἐνισχύθη. Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινὰς. 20 Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἐκήρυσσεν τὸν Ἰησοῦν ὃτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἡθεοῦ. 21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον, “Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὅδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους, αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς;” 22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυννεν Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Ἡριστός. 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· 24 ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. Παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν·

25 λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους, καθῆκαν αὐτὸν, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. 26 Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐπειράζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς. Καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής. 27 Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν, ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν Ὅκυριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ. 28 Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν, εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἱερουσαλήμ, παρρησιάζόμενος ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ Ὅκυρίου. 29 Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἐλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. 30 Ἐπιγνόντες δὲ, οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ Γαλιλαίας, καὶ Σαμαρείας, εἶχεν εἰρήνην, οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόρῳ τοῦ Ὅκυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἐπληθύνετο. 32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἀγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδα. 33 Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὄνόματι Αἰνέαν, ἔξ έτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου, ὃς ἦν παραλελυμένος. 34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, “Αἰνέα, ιᾶταί σε Ἰησοῦς Ἡριστός· ἀνάστηθι, καὶ στρῶσον σεαυτῷ.” Καὶ εὐθέως ἀνέστη. 35 Καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδα καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Ὅκυριον. 36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὄνόματι Ταβιθά, ἡ διερμηνευομένη λέγεται, “Δορκάς”. Αὕτη ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν, καὶ

ἐλεημοσυνῶν ὡν ἐποίει. 37 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν. Λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. 38 Ἐγγὺς δὲ οὕσης Λύδας τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες, “Μὴ ὀκνήσῃς διελθεῖν ἔως ἡμῶν.” 39 Ἀναστὰς δὲ, Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς, δὸν παραγενόμενον, ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι, κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. 40 Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν, “Ταβιθά, ἀνάστηθι!” Ἡ δὲ ἦνοιξεν τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν. 41 Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. 42 Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν Ὅκυριον. 43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἵκανὰς μεῖναι ἐν Ἰόππῃ, παρά τινι Σίμωνι, βυρσεῖ.

10 Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὄνόματι Κορνήλιος, ἐκατοντάρχης ἐκ Σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εύσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Ὅθεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Ὅθεοῦ διὰ παντός. 3 Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Ὅθεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, “Κορνήλιε!” 4 Ὁ δὲ, ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπεν, “Τί ἐστιν, κύριε;” Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “Αἱ προσευχαὶ σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου, ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ

Θεοῦ. 5 Καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος. 6 Οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ὡς ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν.” 7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὔσεβῃ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, 8 καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὧραν ἔκτην. 10 Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἥθελεν γεύσασθαι, παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν, ἐγένετο ἐπ’ αὐτὸν ἔκστασις, 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα, καὶ ἐρπετὰ τῆς γῆς, καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13 Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν: “Ἄναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε!” 14 Ο δὲ Πέτρος εἶπεν, “Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον.” 15 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν: “Α ὁ Ὅθεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνουν.” 16 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. 17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ δράμα ὃ εἶδεν, ίδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνήλιου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα. 18 Καὶ φωνήσαντες, ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος, ἐνθάδε ξενίζεται. 19 Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὄράματος, εἶπεν τὸ Ὁπνεῦμα, αὐτῷ, “Ιδοὺ, ἄνδρες τρεῖς

ζητοῦσίν σε. 20 Ἀλλὰ ἀναστὰς, κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς.” 21 Καταβὰς δὲ, Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν, “Ιδοὺ, ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι’ ἣν πάρεστε;” 22 Οἱ δὲ εἶπαν, “Κορνήλιος ἐκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φιβούμενος τὸν Ὅθεὸν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ δλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἔχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἀγίου, μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ.” 23 Εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς, ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. 24 Τῇ δὲ ἐπαύριον, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν. Ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς, συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. 25 Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. 26 Ὁ δὲ Πέτρος ἥγειρεν αὐτὸν λέγων, “Ἀνάστηθι καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός είμι.” 27 Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθεν καὶ εύρισκει συνεληλυθότας πολλούς. 28 Ἔφη τε πρὸς αὐτούς, “Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ. Κάμοὶ ὁ Ὅθεὸς ἔδειξεν, μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον. 29 Διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἤλθον, μεταπεμφθείς. Πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθε με;” 30 Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη, “Απὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας, ἥμην τὴν ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ίδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρῷ, 31 καὶ φησίν, ‘Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου

ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Ὀθωνοῦ. 32 Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος, βυρσέως παρὰ Θάλασσαν.’ 33 Ἐξαυτῆς οὖν ἔπειμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. Νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Ὀθωνοῦ πάρεσμεν, ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου.’ 34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν, “Ἐπ’ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ Ὀθέος, 35 ἀλλ’ ἐν παντὶ ἔθνει, ὁ φιβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ ἔστιν. 36 Τὸν λόγον ἀπέστειλεν τοῖς νιοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Ὀχριστοῦ· οὗτός ἔστιν πάντων Κύριος. 37 ‘Υμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ὥῆμα καθ’ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὃς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Ὀθέος Ὁνεύματι Ἀγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διηλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Ὀθέος ἦν μετ’ αὐτοῦ. 39 Καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλαν, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 40 Τοῦτον ὁ Ὀθέος ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, 41 οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Ὀθωνοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 42 Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι οὗτός ἔστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ Ὀθωνοῦ, κριτής ζώντων καὶ νεκρῶν. 43

Τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἀμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὄντος αὐτοῦ, πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.’ 44 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ὥῆματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ Ὁνεύμα τὸ Ἀγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. 45 Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, ὅσοι συνήλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη, ἡ δωρεὰ τοῦ Ἀγίου Ὁνεύματος ἐκκέχυται. 46 Ἡκουον γάρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Ὀθέον. Τότε ἀπεκρίθη Πέτρος, 47 “Μήτι τὸ ὄντο δύναται κωλῦσαι τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Ὁνεύμα τὸ Ἀγιον ἔλαβον, ὡς καὶ ἡμεῖς;” 48 Προσέταξεν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ ὄντο Ιησοῦ Ὀχριστοῦ βαπτισθῆναι. Τότε ἡρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἡκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοί οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Ὀθωνοῦ. 2 Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, 3 λέγοντες, ὅτι “Εἰσῆλθεν πρὸς ἄνδρας, ἀκροβυστίαν ἔχοντας, καὶ συνέφαγεν αὐτοῖς.” 4 Ἀρξάμενος δὲ, Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς, λέγων, 5 “Ἐγὼ ἦμην ἐν πόλει Ἰόππη προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὁθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ· 6 εἰς ἦν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἐρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 7 Ἡκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι, ‘Αναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε.’ 8 Εἶπον δέ, ‘Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι κοινὸν ἥ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου.’ 9 Ἀπεκρίθη δὲ φωνὴ ἐκ

δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, “Α δ Θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.” 10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἄπαντα εἰς τὸν οὐρανόν.

11 Καὶ ᾧδού, ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾧ ἦμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρός με. 12 Εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμα μοι, συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρίναντα. Ἡλθον δὲ σύν ἐμοὶ καὶ οἱ ἔξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. 13 Ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, σταθέντα καὶ εἰπόντα, “Απόστειλον εἰς Ἰόπην, καὶ μετάπεμψαι Σύμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 δς λαλήσει ρήματα πρὸς σὲ, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἰκός σου.” 15 Ἐν δὲ τῷ ἄρχασθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ “Ἄγιον ἐπ’ αὐτοὺς, ὥσπερ καὶ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ.

16 Ἐμνήσθην δὲ τοῦ ρήματος τοῦ Κυρίου, ὃς ἔλεγεν, “Ιωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὅδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἅγιῳ.” 17 Εἰ οὖν τὴν ἵσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς, ὃς καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Ἕριστόν, ἐγὼ τίς ἥμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν Θεόν;” 18 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα, ἡσύχασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν λέγοντες, “Ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.”

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, διῆλθον ἔως Φοινίκης, καὶ Κύπρου, καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ιουδαίοις. 20 Ἡσαν δέ τινες ἔξ αὐτῶν ἄνδρες, Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἐλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. 21 Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ’

αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας, ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Ἱερόν. **22** Ἡκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὡτα τῆς ἐκκλησίας τῆς οὖσης ἐν Ἱερουσαλήμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἔξαπέστειλαν Βαρναβᾶν ἥως Ἀντιοχείας· **23** δος παραγενόμενος, καὶ ἵδων τὴν χάριν τὴν τοῦ ὄντος, ἐχάρη καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Ἡρώῳ, **24** ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς, καὶ πλήρης ἀνατρεπτοῦ Ἅγιου καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη ὅχλος ἱκανὸς τῷ Ἡρῷ. **25** Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητήσαι Σαῦλον, **26** καὶ εὑρὼν, ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὅχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς, Χριστιανούς. **27** Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις, κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. **28** Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὄνόματι Ἀγαθος, ἐσήμανεν διὰ τοῦ ἀντιοχείας, λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἦτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. **29** Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εύπορεῖτο τις, ὕρισαν ἔκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· **30** δος καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαῦλου.

φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ Πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ὀθόν περὶ αὐτοῦ. 6 Ὄτε δὲ ἤμελλεν προσαγαγεῖν αὐτὸν ὁ Ἡρώδης τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. 7 Καὶ ἴδου, ἄγγελος Ὦκριου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι. Πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἔγειρεν αὐτὸν λέγων, “Ανάστα ἐν τάχει.” Καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 Εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, “Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλια σου.” Ἐποίησεν δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ, “Περιβαλοῦ τὸ ίμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι.” 9 Καὶ ἐξελθὼν ἡκολούθει, καὶ οὐκ ἥδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἄγγελου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. 10 Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἥλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ ἥνοιγη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ’ αὐτοῦ. 11 Καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἔαυτῷ γενόμενος εἶπεν, “Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν Ὦκριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.” 12 Συνιδών τε, ἥλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας, τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλούμενου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13 Κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι Ῥόδη.

14 Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἥνοιξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν, “Μαίνῃ!” Ἡ δὲ διῆσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον, “Ο ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ.” 16 Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούσων, ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. 17 Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Ὦκριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. Εἶπεν τε, “Απαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα.” Καὶ ἐξελθὼν, ἐπορεύθη εἰς ἔτερον τόπον. 18 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. 19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. Καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν, διέτριβεν. 20 Ὡν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις ὅμοιθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἥτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. 21 Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ, ὁ Ἡρώδης, ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικήν, καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. 22 Ο δὲ δῆμος ἐπεφώνει, “Θεοῦ φωνὴ, καὶ οὐκ ἀνθρώπου!” 23 Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Ὦκριου, ἀνθ’ ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ Ὀθεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος, ἐξέψυξεν. 24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. 25 Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες Ἰωάννην, τὸν ἐπικληθέντα Μᾶρκον.

13 Ἡσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ, κατὰ τὴν οὖσαν ἑκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι: ὅ τε Βαρναβᾶς, καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος. **2** Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Ἁγίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπεν τὸ Ἄγιον, “Αφορίσατε δή μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον, εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς.” **3** Τότε νηστεύσαντες, καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς χειρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. **4** Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Ἅγιου Ἄγιου Πνεύματος, κατῆλθον εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον. **5** Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ ἀγίου ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ιουδαίων. Εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην, ὑπηρέτην. **6** Διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρον ἄνδρα, τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ιουδαῖον, ὃ ὅνομα Βαριησοῦς, **7** ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἄνδρι συντεῷ. Οὗτος, προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ ἀγίου. **8** Ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος (οὕτως γάρ μεθερμηνεύεται τὸ ὅνομα αὐτοῦ) ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. **9** Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Ἄγιον, ἀτενίσας εἰς αὐτὸν **10** εἶπεν, “Ὥ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥάσιουργίας, νίè διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέψων τὰς δόσους τοῦ Ἁγίου τὰς εὐθείας; **11** Καὶ νῦν ἴδού, χεὶρ Ἁγίου ἐπὶ σέ, καὶ ἐση τυφλός, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.” Παραχρῆμά τε ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. **12** Τότε ἰδών ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός, ἐπίστευσεν ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Ἁγίου. **13** Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ, Παῦλον ἤλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. **14** Αὐτοὶ δὲ, διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, ἐκάθισαν. **15** Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε.” **16** Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν, “Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φιοβούμενοι τὸν ἀκούσατε. **17** Ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὑψώσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἴγυπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, **18** καὶ ὡς τεσσερακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, **19** καὶ καθελών ἔθνη ἐπτὰ ἐν γῇ Χανάαν, κατεκληρονόμησεν τὴν γῆν αὐτῶν- **20** ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. Καὶ μετὰ ταῦτα, ἔδωκεν κριτὰς ἔως Σαμουὴλ προφήτου. **21** Κἀκεῖθεν ἥτισαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαούλ, υἱὸν Κείς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσεράκοντα. **22** Καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἤγειρεν τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ὃ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, “Ἐῦρον Δαυὶδ” τὸν ιεσσαί, “ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου”, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.’ **23** Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ’ ἐπαγγελίαν, ἤγαγεν τῷ

Ίσραήλ Σωτῆρα, ὩΙησοῦν, 24 προκηρύξαντος Ιωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ, βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. 25 Ὡς δὲ ἐπλήρου Ιωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν, ‘Τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε εἶναι; Οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ’ ἴδού, ἔρχεται μετ’ ἐμὲ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.’ 26 Ἀνδρες, ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φιβούμενοι τὸν ὥθεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἔξαπεστάλη. 27 Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν, τὰς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες ἐπλήρωσαν. 28 Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εύροντες, ἡτίσαντο Πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. 29 Ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. 30 Ὁ δὲ ὥθεός ἡγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 31 δος ὥφθῃ ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινες νῦν εἰσὶ μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, 33 ὅτι ταύτην ὁ ὥθεός ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν, ἀναστήσας ὩΗησοῦν, ὃς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ, ‘Γίός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.’ 34 Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέψειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἰρηκεν, ὅτι ‘Δώσω ὑμῖν τὰ δσια Δαυὶδ τὰ πιστά.’ 35 Διότι καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει, ‘Οὐ δώσεις τὸν Ὁσιόν σου ἵδεῖν διαφθοράν.’ 36 Δαυὶδ μὲν γὰρ ἵδια γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ ὥθεοῦ βουλῇ, ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν. 37 Ὁν δὲ ὁ ὥθεός ἡγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθοράν. 38 Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες, ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου, ὑμῖν ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἡδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, 39 ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. 40 Βλέπετε οὖν, μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις: 41 “Ιδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον δὲ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.”” 42 Ἐξιόντων δὲ, αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ Σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ρήματα ταῦτα. 43 Λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἡκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ιουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἐπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ ὥθεοῦ. 44 Τῷ δὲ ἐρχομένῳ Σαββάτῳ, σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ ὥθεοῦ. 45 Ἰδόντες δὲ οἱ Ιουδαῖοι τοὺς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλους καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλουμένοις βλασφημοῦντες. 46 Παρρησιασάμενοί τε, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν, “Υμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ ὥθεοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ οὐκ ἄξιους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἴδού, στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. (αιῶνιος g166) 47 Οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος, ‘Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς.’” 48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη, ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἡσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. (αιῶνιος g166) 49 Διεφέρετο δὲ ὁ

λόγος τοῦ ὄκυρίου δι’ ὅλης τῆς χώρας. 50 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας, καὶ τὸν πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν, καὶ ἔξεβαλον αὐτὸὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 51 Οἱ δὲ, ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ’ αὐτοὺς, ἥλθον εἰς Ἰκόνιον. 52 Οὕτη μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ ὄπενύματος Ἀγίου.

14 Ἐγένετο δὲ, ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸν εἰσελθεῖν αὐτὸὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὡστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. 2 Οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν, παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ ὄκυρῷ, τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἥσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. 5 Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 συνιδόντες, κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν, καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον, 7 κακεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἥσαν. 8 Καί τις ἀνὴρ, ἀδύνατος ἐν Λύστροις τοῖς ποσὶν, ἐκάθητο χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὃς οὐδέποτε περιεπάτησεν. 9 Οὗτος ἤκουεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἴδων ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπεν μεγάλῃ φωνῇ, “Ἄναστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὁρθός!” Καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. 11 Οὕτη τε ὄχλοι ἴδοντες

δὲ ἐποίησεν Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, “Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις, κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς.” 12 Ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν, “Δίᾳ”, τὸν δὲ Παῦλον, “Ἐρμῆν”, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. 13 Ὁ τε ἰερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τὸν πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια ἔαυτῶν, ἔξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες 15 καὶ λέγοντες, “Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἀνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ ὅθεὸν ἣντα, ‘ὅς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς’. 16 Ὅς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς, εἴασεν πάντα τὰ ἐθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. 17 Καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον αὐτὸν ἀφῆκεν, ἀγαθουργῶν οὐρανόθεν ὑμῖν ὑέτοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν.” 18 Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. 19 Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. 20 Κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν αὐτὸν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾷ εἰς Δέρβην. 21 Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες ἵκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν, καὶ εἰς Ἰκόνιον, καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, 22 ἐπιστηρίζοντες τὰς

ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων, δεῖ ήμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁθεοῦ. **23** Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ’ ἔκκλησίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ ὄκριῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. **24** Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἥλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, **25** καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, **26** κάκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἡσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ ὁθεοῦ, εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. **27** Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἔκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ ὁθεὸς μετ’ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἦνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. **28** Διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι “Ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι.” **2** Γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν, καί τινας ἄλλους ἔξ αὐτῶν, πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλήμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. **3** Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἔκκλησίας, διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἔθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **4** Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα, παρεδέχθησαν ἀπὸ τῆς ἔκκλησίας, καὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ ὁθεὸς ἐποίησεν μετ’ αὐτῶν. **5** Ἐξανέστησαν δέ

τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἵρεσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες, ὅτι “Δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.” **6** Συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἵδεν περὶ τοῦ λόγου τούτου. **7** Πολλῆς δὲ ζητήσεως γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ’ ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν, ἔξελέξατο ὁ ὁθεὸς διὰ τοῦ στόματός μου, ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. **8** Καὶ ὁ καρδιογνώστης ὁθεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς τὸ ὄντες τὸ Ἄγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, **9** καὶ οὐδὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. **10** Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν ὁθεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, δὸν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ήμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; **11** Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ ὄκριου ὉΙησοῦ, πιστεύομεν σωθῆναι καθ’ ὃν τρόπον κάκεῖνοι.” **12** Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλήθος, καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου, ἔξηγον μένων ὅσα ἐποίησεν ὁ ὁθεὸς, σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι’ αὐτῶν. **13** Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἀκούσατε μου. **14** Συμεὼν ἔξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ ὁθεὸς ἐπεσκέψατο, λαβεῖν ἐξ ἔθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. **15** Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται, **16** “Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεστραμένα αὐτῆς, ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, **17** ὅπως ἀν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν ὄκριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ’

οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς”, λέγει “Κύριος ποιῶν ταῦτα”, **18** γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος.

(aiōn g165) **19** Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνῶν, ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Ὁθόν, **20** ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἴματος. **21** Μωϋσῆς γάρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν, ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινωσκόμενος.” **22** Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν, πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ – Ιούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, **23** γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν, “Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἀδελφοὶ, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ Συρίαν, καὶ Κιλικίαν, ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔθνῶν, χαίρειν. **24** Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἔξελθόντες, ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἵς οὐ διεστειλάμεθα, **25** ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾷ καὶ Παύλῳ, **26** ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὄνόματος τοῦ Ὅκυρίου ἡμῶν, “Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ. **27** Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ιούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. **28** Ἔδοξεν γάρ τῷ Ὅκυρίῳ ματὶ τῷ Ἄγιῷ καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες: **29** ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἴματος, καὶ πνικτῶν, καὶ πορνείας· ἐξ ᾧ διατηροῦντες ἔαυτοὺς, εὗ

πράξετε. ”Ἐρρωσθε!” **30** Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες, κατήλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. **31** Ἀναγνόντες δὲ, ἔχαρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. **32** Ιούδας τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ, παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν. **33** Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν, πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. **35** Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριψον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ Ὅκυρίου. **36** Μετὰ δέ τινας ἡμέρας, εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος, “Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Ὅκυρίου, πῶς ἔχουσιν.” **37** Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλετο συμπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ιαώννην, τὸν καλούμενον Μᾶρκον. **38** Παῦλος δὲ ἡξίου τὸν ἀποστάντα ἀπ’ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαμβάνειν τοῦτον. **39** Ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ’ ἀλλήλων, τόν τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον, ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. **40** Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν, ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Ὅκυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. **41** Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

16 Κατήντησεν δὲ καὶ εἰς Δέρβην καὶ εἰς Λύστραν. Καὶ ἴδού, μαθητής τις ἦν ἐκεῖ ὄνόματι Τιμόθεος, νιὸς γυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἐλληνος, **2** δὲ ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. **3** Τοῦτον

ἡθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς δόντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἥδεισαν γὰρ ἄπαντες ὅτι “Ἐλλην ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὑπῆρχεν. 4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. 5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἔστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ’ ἡμέραν. 6 Διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἀγίου Ὁνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, 7 ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι, καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Ὁνεύμα Ἰησοῦ· 8 παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. 9 Καὶ ὅραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὡφθη, ἀνὴρ Μακεδών τις ἦν ἐστῶς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, “Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν.” 10 Ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Ὅθεὸς εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. 11 Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ Τρῳάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν Πόλιν, 12 κάκειθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος Μακεδονίας πόλις, κολωνία. Ἡμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. 13 Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πύλης παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνομίζομεν προσευχὴν εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξίν. 14 Καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδίᾳ, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Ὅθεόν ἥκουεν, ἣς ὁ

Κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν, προσέχειν τοῖς λαλούμενοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. 15 Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἰκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα, “Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἰκόν μου, μένετε.” Καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. 16 Ἐγένετο δὲ, πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνα, ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. 17 Αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα, “Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Ὅθεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας.” 18 Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας τῷ Πνεύματι εἴπεν, “Παραγγέλλωσοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Ὁχριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ’ αὐτῆς.” Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν, εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἴπαν, “Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταφάσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἢ οὐκ ἐξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, ‘Ρωμαίοις οὖσιν.’” 22 Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ’ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ πειρήξαντες αὐτῶν τὰ ἴματια, ἐκέλευον ῥαβδίζειν. 23 Πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· 24 ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς

τὸ ξύλον. 25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι, ὅμνουν τὸν Ὁθεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. 26 Ἀφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὡστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου, ἡνεῳχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27 Ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἴδων ἀνεψημένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἥμελλεν ἔαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. 28 Ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλῃ Παῦλος λέγων, “Μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν, ἄπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε.” 29 Αἰτήσας δὲ φῶτα, εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος γενόμενος, προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ Σιλᾶ. 30 Καὶ προαγαγὼν αὐτὸὺς ἔξω ἔφη, “Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν, ἵνα σωθῶ;” 31 Οἱ δὲ εἶπαν, “Πίστευσον ἐπὶ τὸν Ὅκυριον Ἰησοῦν καὶ σωθήσῃ, σὺ καὶ ὁ οἴκος σου.” 32 Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Ὅκυρίου, σὺν πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 Καὶ παραλαβὼν αὐτὸὺς ἐν ἑκείνῃ τῇ ὕδρᾳ τῆς νυκτὸς, ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη, αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ ἄπαντες παραχρῆμα. 34 Ἀναγαγών τε αὐτὸὺς εἰς τὸν οἴκον, παρέθηκεν τράπεζαν καὶ ἡγαλλιάσατο πανοικεὶ, πεπιστευκὼς τῷ Ὁθεῷ. 35 Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ράβδούχους λέγοντες, “Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἑκείνους.” 36 Ἀπίγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τὸν λόγους πρὸς τὸν Παῦλον: ὅτι “Απέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε. Νῦν οὖν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ.” 37 Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, “Δείραντες ήμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους ἀνθρώπους Ῥωμαίους

ὑπάρχοντας, ἔβαλαν εἰς φυλακήν καὶ νῦν λάθρᾳ ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ, ήμᾶς ἐξαγαγέτωσαν.” 38 Ἀπίγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ράβδοι υχοὶ τὰ ρήματα ταῦτα. Ἐφοβήθησαν δὲ, ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοι εἰσιν. 39 Καὶ ἐλθόντες, παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες, ἡρώτων ἀπελθεῖν Ἀπὸ τῆς πόλεως. 40 Ἔξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς, εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἴδοντες, παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθον.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. 2 Κατὰ δὲ τὸ εἰωθός τῷ Παύλῳ, εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ Σάββατα τρία, διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν Γραφῶν, 3 διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Ὅχριστὸν ἔδει παθεῖν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι “Οὗτός ἐστιν Ὅχριστός,” Ἰησοῦς, δὸν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.” 4 Καί τινες ἔξ αὐτῶν ἐπείσθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾶ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος πολὺ, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ δλίγαι. 5 Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. 6 Μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βιώντες, ὅτι “Οἵ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, 7 οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσι, βασιλέα ἔτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν.” 8

Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. **9** Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς. **10** Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήγεσαν. **11** Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς Γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. **12** Πολλοὶ μὲν οὖν ἔξι αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων, καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. **13** Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Ὀθεοῦ, ἥλθον κάκεῖ, σαλεύοντες καὶ ταράσσοντες τοὺς ὄχλους. **14** Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ, πορεύεσθαι ἔως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέμεινάν τε ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. **15** Οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον, ἦγαντο ἔως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν, ἐξήσαν. **16** Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις, ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντος κατείδωλον οὓσαν τὴν πόλιν. **17** Διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. **18** Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον, “Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν;” Οἱ δέ, “Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι”. ὅτι τὸν Ὁησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. **19** Ἐπιλαβόμενοι δὲ αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἀρειον Πάγον ἦγαντο λέγοντες, “Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καὶνὴ αὕτη, ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχῇ; **20** Ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. Βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ταῦτα εἶναι.” **21** (Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἔτερον ηύκαίρουν, ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι καινότερον.) **22** Σταθεὶς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη, “Ἄνδρες, Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. **23** Διερχόμενος γάρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, “Αγνώστῳ θεῷ.” Οὐδέν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **24** Οὐ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων Κύριος, οὐδὲν ἐν χειροποίητοις ναοῖς κατοικεῖ, **25** οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται, προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν, καὶ πνοὴν, καὶ τὰ πάντα· **26** ἐποίησέν τε ἔξι ἐνὸς, πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, **27** ζητεῖν τὸν θεόν, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὔροιεν, καί γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. **28** Εν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν, ‘Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.’ **29** Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ, οὐδὲ ὄφειλομενον νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμιον. **30** Τοὺς μὲν οὓς χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδῶν ὁ θεὸς, τὰ νῦν

ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, 31 καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ὦ ὥρισεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.” 32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπαν, “Ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν.” 33 Οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 34 Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἔτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 Μετὰ ταῦτα, χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, ἤλθεν εἰς Κόρινθον. 2 Καὶ εύρων τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ρώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, 3 καὶ διὰ τὸ δύμότεχνον εἶναι, ἔμενεν παρ’ αὐτοῖς καὶ ἡργάζοντο, ἵσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. 4 Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν Σάββατον, ἐπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἐλληνας. 5 Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις, εἶναι τὸν Ἕριστὸν, Ἰησοῦν. 6 Ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξάμενος τὰ ἴματια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ. Ἀπὸ τοῦ νῦν, εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.” 7 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου, σεβομένου τὸν Ὑεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. 8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἐπίστευσεν τῷ Ὑκρίῳ σὺν

ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες, ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπεν δὲ ὁ Ἅγιος ἐν νυκτὶ δι’ ὄράματος τῷ Παύλῳ, “Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, 10 διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαί σε, διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.” 11 Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ᾔξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὅντος τῆς Ἀχαΐας, κατεπέστησαν δύμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἥγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα 13 λέγοντες, ὅτι “Παρὰ τὸν νόμον, ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Ὑεόν.” 14 Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, “Εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἡ ῥάδιούργημα πονηρόν, ὃ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἄν ἀνεσχόμην ὑμῶν. 15 εἰ δὲ ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου, καὶ ὀνομάτων, καὶ νόμου, τοῦ καθ’ ὑμᾶς, ὅψεσθε αὐτοί· κριτής ἐγώ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.” 16 Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 17 Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἐμπροσθεν τοῦ βήματος. Καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ ἔμελεν. 18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλήν, εἶχεν γὰρ εὐχήν. 19 Κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, κάκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. 20 Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι, οὐκ ἐπένευσεν, 21 ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπών, “Πάλιν ἀνακάμψω

πρὸς ὑμᾶς, τοῦ ὄθεοῦ θέλοντος”, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. 22 Καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. 23 Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθεν διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. 24 Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, δυνατὸς ὡν ἐν ταῖς Γραφαῖς. 25 Οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. 26 Οὗτός τε ἦρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ, Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ. 27 Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι, οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν, ὃς παραγενόμενος, συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος. 28 Εὔτόνως γάρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ, ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν Γραφῶν εἶναι τὸν ἔχοντα τὸν Ἰησοῦν.

19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ, τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, κατελθεῖν εἰς Ἐφεσον καὶ εὑρεῖν τινας μαθητάς, 2 εἶπεν τε πρὸς αὐτούς, “Εἰ ὑπενθύμησαν τὸν ἀπόστολον, παραγένεσθαι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἐπιδεικνύντες διὰ τῶν Γραφῶν εἶναι τὸν ἔχοντα τὸν Ἰησοῦν.” 3 Εἶπεν τε, “Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.” 4 Εἶπεν δὲ Παῦλος, “Ιωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, τῷ

λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ’ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν τοῦτ’ ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.” 5 Ἀκούσαντες δὲ, ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 6 Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου χεῖρας, ἤλθε τὸ ὑπενθύμημα τὸ Ἅγιον ἐπ’ αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. 7 Ἡσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα. 8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς, διαλεγόμενος καὶ πείθων περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. 9 Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἡπείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ’ αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ’ ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου. 10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας. 11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας, δὲ Θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ’ αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι. 13 Ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἔξορκιστῶν ὄνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες, “Ορκίζω ὑμᾶς, τὸν Ἰησοῦν, δὲν Παῦλος κηρύσσει.” 14 Ἡσαν δέ τινος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτὰ υἱοὶ τοῦτο ποιοῦντες. 15 Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς, “Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ;” 16 Καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἀνθρωπος ἐπ’ αὐτοὺς, ἐν ᾖ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατακυριεύσας

ἀμφοτέρων, ἵσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. **17** Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν, τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Ἡροῦ Ἰησοῦ. **18** Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων, ἥρχοντο ἔξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. **19** Ἰκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων, συνενέγκαντες τὰς βίβλους, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων. Καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. **20** Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Ἡροῦ ὁ λόγος ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν. **21** Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ Ἀπεργίᾳ, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἰπών, ὅτι “Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν.” **22** Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν, δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. **23** Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον, τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. **24** Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἔργασίαν, **25** οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν, “Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἔργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἐστιν. **26** Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας, ὁ Παῦλος οὗτος πείσας, μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ, οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. **27** Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν, τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἦν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.” **28** Ἀκούσαντες δὲ, καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, “Μεγάλη ἡ Ἀρτέμις Ἐφεσίων.” **29** Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. **30** Παύλου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί. **31** Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὅντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. **32** Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ἥδεισαν τίνος ἔνεκα συνεληλύθεισαν. **33** Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. Ο δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα, ἥθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δῆμῳ. **34** Ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖος ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, “Μεγάλη ἡ Ἀρτέμις Ἐφεσίων!” **35** Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, “Ἄνδρες, Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων, δος οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦ; **36** Ἀναντιρρήτων οὖν ὅντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. **37** Ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὕτε ἱεροσύλους οὕτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ἡμῶν. **38** Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνίται ἔχουσιν πρός τινα λόγον, ἀγοραῖοι ἔγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν,

έγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. 39 Εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. 40 Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἔγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον περὶ τῆς συστροφῆς ταύτης.” 41 Καὶ ταῦτα εἰπών, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, μεταπεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρακαλέσας ἀσπασάμενος, ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. 2 Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγω πολλῷ, ἤλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. 3 Ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. 4 Συνείπετο δὲ αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσταλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος, καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανὸι δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. 5 Οὗτοι δὲ προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. 6 Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἐπτά. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. 8 Ἡσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ, οὕτω ἡμεν συνηγμένοι. 9 Καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὃνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπνῷ βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑπνου, ἔπεσεν ἀπὸ

τοῦ τριστέγου κάτω, καὶ ἥρθη νεκρός. 10 Καταβὰς δὲ, ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν, “Μὴ θορυβεῖσθε, ή γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἔστιν.” 11 Ἀναβὰς δὲ, καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ’ ίκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. 12 Ἡγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. 13 Ἡμεῖς δὲ, προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήγθημεν ἐπὶ τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον, οὕτως γὰρ διατεταγμένος, ἦν μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. 14 Ὡς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν, ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην. 15 Κάκειθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, τῇ δὲ ἔχομένη ἤλθομεν εἰς Μίλητον. 16 Κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατὸν εἴη αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. 17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου, πέμψας εἰς Ἐφεσον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. 18 Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ’ ἣς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ’ ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, 19 δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ δακρύων, καὶ πειρασμῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· 20 ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ’ οἴκους, 21 διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἐλλησιν, τὴν εἰς θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς τὸν

Κύριον ἡμῶν, Ὁ Ιησοῦν. Ὁ Χριστόν. 22 Καὶ νῦν
ἰδοὺ, δεδεμένος ἐγὼ τῷ Ὅπνεύματι, πορεύομαι
εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά
ἔμοι μὴ εἰδώς, 23 πλὴν ὅτι τὸ Ὅπνεῦμα τὸ
Ἄγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται μοι, λέγον
ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένουσιν. 24 Ἀλλ'
οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν τιμίαν
ἔμαυτῷ, ὡς τελειώσω τὸν δρόμον μου, καὶ τὴν
διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Ὅκυρίου Ὁ Ιησοῦ,
διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ
Θεοῦ. 25 Καὶ νῦν ίδού, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι
ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς
διηλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν. 26 Διότι
μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι
καθαρός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων, 27 οὐ
γάρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν
τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ὑμῖν. 28 Προσέχετε
ἐαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ
Ὕπνεῦμα τὸ Ἄγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν
τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο
διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ίδίου. 29 Ἐγὼ οἶδα ὅτι
εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς
εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, 30 καὶ ἔξ
ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες
διεστραμένα, τοῦ ἀποσπάν τοὺς μαθητὰς ὅπίσω
ἐαυτῶν. 31 Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι
τριετίαν νῦκτα καὶ ἡμέραν, οὐκ ἐπανοσάμην μετὰ
δακρύων νουθετῶν ἔνα ἔκαστον. 32 Καὶ τὰ νῦν
παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ Θεῷ, καὶ τῷ λόγῳ τῆς
χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ
δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις
πᾶσιν. 33 Ἀργυρίου, ἥ χρυσίου, ἥ ἴματισμοῦ,
οὐδενὸς ἐπεθύμησα. 34 Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς

χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν
αἱ χεῖρες αὗται. 35 Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι
οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν
ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ
Ὕκυρίου Ὁ Ιησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν, ‘Μακάριόν
ἔστιν μᾶλλον, διδόναι ἥ λαμβάνειν.’” 36 Καὶ
ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν
αὐτοῖς προσηγένετο. 37 Ἰκανὸς δὲ κλαυθμὸς
ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν
τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν αὐτόν, 38
οὖν ὡμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει ὅτι
οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν.
Προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ὑμᾶς,
ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες
ἥλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἔξῆς εἰς τὴν
Ῥόδον, κάκειθεν εἰς Πάταρα. 2 Καὶ εύροντες
πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες
ἀνήχθημεν. 3 Ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ
καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς
Συρίαν καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γάρ
τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. 4
Ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ
ἡμέρας ἐπτά, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἐλεγον διὰ τοῦ
Ὕπνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. 5
“Οτε δὲ ἐγένετο ὑμᾶς ἔξαρτίσαι τὰς ἡμέρας,
ἔξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ὑμᾶς
πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἔως ἔξω τῆς
πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἴγιαλὸν
προσευξάμενοι, 6 ἀπισπασάμεθα ἀλλήλους καὶ
ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν
εἰς τὰ ἔδια. 7 Ἡμεῖς δὲ, τὸν πλοῦν διανύσαντες
ἀπὸ Τύρου, κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ

ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. **8** Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἔξελθόντες ἥλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου, τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὅντος ἐκ τῶν ἐπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. **9** Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι, προφητεύουσαι. **10** Ἐπιμενόντων δὲ ἡμέρας πλείους, κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὄνοματι Ἀγαβος, **11** καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας, εἶπεν, “Τάδε λέγει τὸ Ὁνεῦμα τὸ Ἀγιον: ‘Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὗτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.’” **12** Ὡς δὲ ἡκουόμαν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. **13** Τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος, “Τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντες μου τὴν καρδίαν; Ἔγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐτοίμως ἔχω, ὑπὲρ τοῦ ὄνοματος τοῦ Ὁκυρίου Ἰησοῦ.” **14** Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν εἰπόντες, “Τοῦ Ὁκυρίου τὸ θέλημα γινέσθω.” **15** Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας, ἐπισκευασάμενοι, ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα. **16** Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ὃ ξενισθῶμεν Μνάσωνί, τινι Κυπρίῳ ἀρχαίῳ μαθητῇ. **17** Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. **18** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ, εἰσήιει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. **19** Καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς, ἐξηγεῖτο καθ' ἐν ἔκαστον, ὃν ἐποίησεν ὁ Ὅθεός ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. **20** Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Ὅθεόν, εἶπόν τε αὐτῷ, “Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν. **21** Κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. **22** Τί οὖν ἐστιν; Πάντως ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. **23** Τοῦτο οὖν ποίησον, ὅ σοι λέγομεν. Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες, εὐχὴν ἔχοντες ἀφ' ἐαυτῶν. **24** Τούτους παραλαβὼν, ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσονται τὴν κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὃν κατίχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς, φυλάσσων τὸν νόμον. **25** Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν, ἡμεῖς ἀπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, τό τε εἰδωλόθυτον, καὶ αἴμα, καὶ πνικτὸν, καὶ πορνείαν.” **26** Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἔχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθὲις, εἰσήιει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἔως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. **27** Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἐπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας **28** κράζοντες, “Ἄνδρες, Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε! Οὗτός ἐστιν ὁ ἀνθρωπος, ὃ κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ νόμου, καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ “Ἐλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἄγιον τόπον τοῦτον.” **29** Ἡσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον

ἐν τῇ πόλει σὸν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ιερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. **30** Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου, εἴλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ιεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. **31** Ζητούντων τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγχύννεται Ἱερουσαλήμ, **32** δὲς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας, κατέδραμεν ἐπ’ αὐτούς, οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. **33** Τότε ἐγγίσας, ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἀλύσει δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν πεποιηκώς. **34** Ἄλλοι δὲ, ἄλλοι τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὅχλῳ. Μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. **35** Ὁτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὴν βίαν τοῦ ὅχλου. **36** Ἦκολούθει γάρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζοντες, “Ἄīρε αὐτόν.” **37** Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν, ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ, “Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ;” Ὁ δὲ ἔφη, “Ἐλληνιστὶ γινώσκεις; **38** Οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἴγυπτιος, ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν, ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγών εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων;” **39** Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, “Ἐγὼ ἀνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης. Δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν.” **40** Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν, κατέσεισε

τῇ χειρὶ τῷ λαῷ, πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησεν τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ λέγων, **22** “Ἄνδρες, ἀδελφοὶ, καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦνι ἀπολογίας.” **2** (Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν.) Καὶ φησίν: **3** “Ἐγώ εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τὸν πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρώου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ ὦθεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἔστε σήμερον, **4** δὲς ταύτην τὴν Ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακάς, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, **5** ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ’ ὃν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσες δόντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. **6** Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ, καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν, ἔξαιφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. **7** Ἐπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἥκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, ‘Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις;’ **8** Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, ‘Τίς εἰ, κύριε;’ Εἶπέν τε πρὸς ἐμέ, “Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, δὲν σὺ διώκεις.” **9** Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες, τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἥκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. **10** Εἶπον δέ, ‘Τί ποιήσω, Ὁ κύριε;’ Ὁ δὲ Ὁ κύριος εἶπεν πρός με, ‘Αναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὃν τέτακταί σοι ποιῆσαι.’ **11** Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς

δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἥλθον εἰς Δαμασκόν. 12 Ἀνανίας δέ τις ἀνὴρ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, 13 ἐλθὼν πρὸς ἐμὲ καὶ ἐπιστὰς, εἶπεν μοι, ‘Σαοὺλ, ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.’ Κάγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14 Ὁ δὲ εἶπεν, “Οὐ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἴδειν τὸν Δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 15 Ὁτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὃν ἔωρακας καὶ ἥκουσας. 16 Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς, βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἀμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ.” 17 Ἐγένετο δέ μοι, ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, 18 καὶ ἴδειν αὐτὸν λέγοντά μοι, ‘Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.’ 19 Κάγὼ εἶπον, “Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἡμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς, τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. 20 Καὶ ὅτε ἔξεχύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμην ἐφεστῶς, καὶ συνευδοκῶν, καὶ φυλάσσων τὰ ἰμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν.” 21 Καὶ εἶπεν πρός με, ‘Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.’” 22 Ἡκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, “Ἄīρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γάρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν!” 23 Κραυγάζοντων τε αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων τὰ ἰμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24 ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν,

εἴπας μάστιξιν ἀνετάξεσθαι αὐτὸν, ἵνα ἐπιγνῷ δι’ ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. 25 Ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἴμᾶσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος, “Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον, ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν;” 26 Ἄκοντας δὲ ὁ ἐκατοντάρχης, προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ, ἀπήγγειλεν λέγων, “Τί μέλλεις ποιεῖν; Οὐ γάρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖος ἐστιν.” 27 Προσελθὼν δὲ, ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ, “Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ;” Ο δὲ ἔφη, “Ναί.” 28 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος, “Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην.” Ο δὲ Παῦλος ἔφη, “Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.” 29 Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ’ αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάξειν, καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖος ἐστιν, καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον, βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ Συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον, ἐστησεν εἰς αὐτούς.

23 Ἀτενίσας δὲ τῷ Συνεδρίῳ ὁ Παῦλος εἶπεν, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας.” 2 Ο δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ, τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3 Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, “Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε! Καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι;” 4 Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν, “Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς;” 5 “Ἐφη τε ὁ Παῦλος, “Οὐκ ἥδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς γέγραπται γάρ, ὅτι Ἀρχοντα

τοῦ λαοῦ σου, οὐκ ἐρεῖς κακῶς.” **6** Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἔν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἔτερον Φαρισαίων, ἔκραζεν ἐν τῷ Συνεδρίῳ, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, νίδις Φαρισαίων περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι.” **7** Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **8** Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μήτε ἄγγελον, μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὅμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. **9** Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων, διεμάχοντο λέγοντες, “Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἥτις ἄγγελος;” **10** Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως, φοβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ’ αὐτῶν, ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν, ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. **11** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ, ἐπιστὰς αὐτῷ, ὁ Ἡγούριος εἶπεν, “Θάρσει, ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.” **12** Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντες συστροφὴν, οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἵνα οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. **13** Ἡσαν δὲ πλείους τεσσεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι **14** οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν, “Αναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. **15** Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ Συνεδρίῳ, ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς

ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν, ἔτοιμοι ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν.” **16** Ἀκούσας δὲ ὁ οὐδίς τῆς ἀδελφῆς Παύλου, τὴν ἐνέδραν παραγενόμενος, καὶ εἰσελθών εἰς τὴν παρεμβολήν, ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. **17** Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἔνα τῶν ἐκατονταρχῶν, ἔφη, “Τὸν νεανίαν τοῦτον ἄπαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαί τι αὐτῷ.” **18** Οἱ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν, ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλίαρχον, καὶ φησίν, “Οἱ δέσμιοι, Παῦλος, προσκαλεσάμενός με, ἡρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι.” **19** Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ’ ἴδιαν, ἐπυνθάνετο, “Τί ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι;” **20** Εἶπεν δὲ, ὅτι “Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτήσαί σε, ὅπως αὐτοιν τὸν Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ Συνέδριον, ὡς μέλλων τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** Σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἔτοιμοι, προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν.” **22** Οἱ μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον παραγγείλας, “Μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ἐμέ.” **23** Καὶ προσκαλεσάμενός τινας δύο τῶν ἐκατονταρχῶν, εἶπεν, “Ετοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵπτεῖς ἐβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός.” **24** Κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον, διασώσωσι πρὸς

Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, 25 γράψας ἐπιστολὴν, ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον: 26 “Κλαύδιος Λυσίας, τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι, χαίρειν. 27 Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ’ αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι, ἔξειλάμην μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν. 28 Βουλόμενός τε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι’ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατίγαγον εἰς τὸ Συνέδριον αὐτῶν. 29 Ὄν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα. 30 Μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι, ἔξαυτῆς ἐπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν αὐτούς ἐπὶ σοῦ.” 31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἥγαγον διὰ νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. 32 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἔάσαντες τοὺς ἱππεῖς ἀπέρχεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· 33 οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 Ἀναγνοὺς δὲ, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποιάς ἐπαρχείας ἐστὶν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, 35 “Διακούσομαί σου”, ἔφη, “ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται”, κελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου, φυλάσσεσθαι αὐτόν.

24 Μετὰ δὲ πέντε ήμέρας, κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τινῶν, καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. 2 Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἥρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων, “Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ διορθωμάτων

γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, 3 πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ, ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 Ἰνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως, τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 Εὑρόντες γάρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσεις πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἵρεσεως, 6 ὃς καὶ τὸ ἴερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν. 8 παρ’ οὐδὲν δυνήσῃ αὐτὸς, ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων, ἐπιγνῶναι ὡν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.” 9 Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. 10 Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν, “Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθύμως τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι. 11 Δυναμένου σου ἐπιγνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δώδεκα, ἀφ’ ἣς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ. 12 Καὶ οὕτε ἐν τῷ ἴερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλον, οὕτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὕτε κατὰ τὴν πόλιν, 13 οὔδὲ παραστῆσαι δύνανταί σοι, περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. 14 Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν Ὁδὸν ἦν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρῷ ὥθεω, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 15 ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν ὥθεόν, ἦν καὶ αὐτὸι οὕτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. 16 Ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν ὥθεόν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. 17 Δι’ ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας

ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς, 18 ἐν αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ιερῷ, οὐ μετὰ ὅχλου, οὐδὲ μετὰ θορύβου. 19 Τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. 20 Ἡ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, τί εὗρον ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ Συνεδρίου, 21 ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἣς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἑστώς: ὅτι ‘Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἐφ’ ὑμῶν.’’ 22 Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς Ὁδοῦ, εἴπας, “Οταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ’ ὑμᾶς”. 23 διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. 24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς, παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ, τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ οὕσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἥκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Ὑριστὸν πίστεως. 25 Διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης, καὶ ἐγκρατείας, καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος, ἔμφοβος γενόμενος, ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη, “Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν, μετακαλέσομαι σε.” 26 Ἄμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος, ὡμίλει αὐτῷ. 27 Διετίας δὲ πληρωθείσης, ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε χάριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις, ὁ Φῆλιξ κατέλιπεν τὸν Παῦλον δεδεμένον.

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καίσαρείας. 2 Ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι

τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, 3 αἵτούμενοι χάριν κατ’ αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ (ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν). 4 Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισάρειαν, ἐαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. 5 “Οἱ οὓν ἐν ὑμῖν”, φησίν, “δυνατοὶ συγκαταβάντες, εἴ τι ἔστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον, κατηγορείτωσαν αὐτοῦ.” 6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας, οὐ πλείους ὀκτὼ ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7 Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, 8 τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου, ὅτι “Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ιερὸν, οὔτε εἰς Καίσαρά, τι ἡμαρτον.” 9 Ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν, “Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ’ ἐμοῦ;” 10 Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, “Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἑστώς εἰμι, οὐ με δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκηκα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. 11 Εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἔστιν ὃν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι!” 12 Τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη, “Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ!” 13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν

εἰς Καισάρειαν, ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. 14 Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων, “Ανήρ τίς ἐστιν, καταλελειμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, 15 περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ’ αὐτοῦ καταδίκην· 16 πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἐστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος, κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. 17 Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἔξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον, ὃν ἐγὼ ὑπενόουν πονηράν. 19 Ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας, εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τινος Ἱησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 Ἀπορούμενος δὲ, ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, κάκει κρίνεσθαι περὶ τούτων. 21 Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἔως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.” 22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον, “Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι.” “Αὔριον”, φησίν, “ἀκούσῃ αὐτοῦ.” 23 Τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ’ ἔξοχὴν τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φῆστου, ἥχθη ὁ Παῦλος. 24 Καί φησιν ὁ Φῆστος,

“Ἄγριππα Βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν, ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ οὗ ἂπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι, ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, βιώντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. 25 Ἐγὼ δὲ κατελαβόμην μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν. 26 Περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. Διὸ προίγαγον αὐτὸν ἐφ’ ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης, σχῶ τι γράψω. 27 Ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ’ αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.”

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, “Επιτρέπεταί σοι περὶ σεαυτοῦ λέγειν.” Τότε δὲ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο, 2 “Περὶ πάντων ὃν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ, μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι. 3 Μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ιουδαίους, ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων διὸ δέομαι μακροθύμως ἀκοῦσαι μου. 4 Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου, ἐκ νεότητος τὴν ἀπ’ ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν τε Ἱεροσολύμοις, ἵσασι πάντες Ιουδαῖοι, 5 προγινώσκοντές με ἀνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας, ἔζησα Φαρισαῖος. 6 Καὶ νῦν ἐπ’ ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας, γενομένης ὑπὸ τοῦ Ὀθοῦ, ἔστηκα κρινόμενος, 7 εἰς ἦν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον, ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἣς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ιουδαίων, Βασιλεῦ. 8 Τί ἄπιστον κρίνεται παρ’

νῦμῖν, εἰ ὁ ὄθεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι. 10 Ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλούς τε τῶν ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἔξουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν, κατήνεγκα ψῆφον. 11 Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς, πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἡνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. 12 Ἐν οἷς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν, μετ' ἔξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων, 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, Βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς, καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. 14 Πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἥκουσα φωνὴν, λέγουσαν πρός με τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ, ‘Σαοὺλ, Σαούλ, τί με διώκεις; Σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν.’ 15 Ἐγὼ δὲ εἶπα, ‘Τίς εῖ, κύριε;’ Ὁ δὲ ὄκυρος εἶπεν, ‘Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. 16 Ἄλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου εἰς τοῦτο γὰρ ὥφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα, ὃν τε εἰδές με ὃν τε ὀφθήσομαί σοι, 17 ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε, 18 ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἔξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν ὄθεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ.’ 19 Ὁθεν, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὄπτασίᾳ, 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτον τε, καὶ Ἱεροσολύμοις, πᾶσάν

τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπίγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέψειν ἐπὶ τὸν ὄθεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. 21 “Ἐνεκα τούτων, μετ' Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ιερῷ, ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. 22 Ἐπικουρίας οὖν τυχών τῆς ἀπὸ τοῦ ὄθεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὃν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ Μωϋσῆς, 23 εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.” 24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φήστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησίν, “Μαίνῃ, Παῦλε! Τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει!” 25 Ὁ δὲ Παῦλος, “Οὐ μαίνομαι”, φησίν, “κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. 26 Ἐπίσταται γάρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν, οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. 27 Πιστεύεις, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; Οἶδα ὅτι πιστεύεις.” 28 Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον, “Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι;” 29 Ὁ δὲ Παῦλος, “Εὔξαίμην ἀν τῷ θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ, οὐ μόνον σὲ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὄποιος κάγω εἴμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.” 30 Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἥ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, 31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, ὅτι “Οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν ἄξιον τι πράσσει ὁ ἀνθρωπος οὗτος.” 32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη, “Ἄπολελύσθαι

έδύνατο ό ανθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.”

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἔτερους δεσμώτας, ἐκατοντάρχῃ ὄνόματι Ἰουλίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. **2** Ἐπιβάντες δὲ πλοιῷ Ἀδραμυντηνῷ, μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὅντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου, Μακεδόνος Θεσσαλονικέως. **3** Τῇ τε ἔτερᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντι, ἐπιμελείας τυχεῖν. **4** Κάκεῖθεν ἀναχθέντες, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. **5** Τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθαμεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. **6** Κάκει εύρων ὁ ἐκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον, πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. **7** Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις, βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις, γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην. **8** Μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν, ἥλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ὃ ἐγγὺς πόλις ἦν Λασαία. **9** Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὅντος ἥδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοδὸς, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἥδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος **10** λέγων αὐτοῖς, “Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας, οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.” **11** Ο δὲ ἐκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπείθετο, ἥ

τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. **12** Ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν, οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο, καταντήσαντες εἰς Φοίνικα, παραχειμάσαι λιμένα τῆς Κρήτης, βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. **13** Ὅποπνεύσαντος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἀσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. **14** Μετ’ οὐ πολὺ δὲ, ἔβαλεν κατ’ αὐτῆς ἀνεμος τυφωνικὸς, ὁ καλούμενος Εύρακύλων. **15** Συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. **16** Νησίον δέ τι ὑποδραμόντες, καλούμενον Κλαῦδα, ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, **17** ἦν ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωνύντες τὸ πλοῖον. Φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. **18** Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἔξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, **19** καὶ τῇ τρίτῃ, αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαν. **20** Μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἀστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπὶς πᾶσα, τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. **21** Πολλῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, “Ἐδει μέν, ὃ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδῆσαι τε τὴν ὕβριν ταύτην, καὶ τὴν ζημίαν. **22** Καὶ τὰ νῦν παραίνω ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμίᾳ ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. **23** Παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ Ὁθοῦ, οὐ εἴμι, ὃ καὶ λατρεύω, ἄγγελος **24** λέγων, ‘Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι, καὶ ἴδου, κεχάρισταί

σοι δὲ θεός πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.’ **25** Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες, πιστεύω γάρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται, καθ’ ὃν τρόπον λελάληται μοι. **26** Εἰς νῆσον δέ τινα, δεῖ ήμᾶς ἐκπεσεῖν.” **27** Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων ήμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. **28** Καὶ βολίσαντες, εὗρον ὄργιας εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὄργιας δεκαπέντε. **29** Φοβούμενοί τε μή που κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ρίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ηὔχοντο ήμέραν γενέσθαι. **30** Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ πρώρας, ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, **31** εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἐκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις, “Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.” **32** Τότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιώται τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. **33** Ἄχρι δὲ οὗ ήμέρα ἡμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἄπαντας, μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων, “Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ήμέραν, προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν προσλαβόμενοι. **34** Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γάρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει: οὐδενὸς γάρ ὑμῶν θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται.” **35** Εἴπας δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας, ἥρξατο ἐσθίειν. **36** Εὕθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. **37** Ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ, διακόσιαι ἐβδομήκοντα ἔξ.

38 Κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. **39** “Οτε δὲ ήμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἔβουλεύοντο, εἰ δύναιντο ἐκσῶσαι τὸ πλοῖον. **40** Καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες, εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἄμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. **41** Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας. **42** Τῶν δὲ στρατιωτῶν, βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ. **43** Ὁ δὲ ἐκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτὸν τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν, ἀπορίψαντας πρώτους, ἐπὶ τὴν γῆν ἔξιέναι, **44** καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο, πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28 Καὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. **2** Οἵ τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ήμιν, ἄψαντες γάρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας ήμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ ψῦχος. **3** Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἔξελθοῦσα, καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. **4** Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, “Πάντως φονεύς ἔστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, δὸν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης, ἡ δίκη

ζῆν οὐκ εῖασεν.” 5 Ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. 6 Οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πολὺ δὲ, αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν. 7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἔξενισεν. 8 Ἐγένετο δὲ, τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. 9 Τούτου δὲ γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, 10 οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις, ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς χρείας. 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας, ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ παρασήμῳ Διοσκούροις. 12 Καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, 13 δόθεν περιελόντες, κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. Καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν, ἐπιγενομένου νότου, δευτεραῖοι ἥλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οὗ εύροντες ἀδελφοὺς, παρεκλήθημεν παρ’ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἐπτά. Καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἥλθαμεν. 15 Κάκειθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες, τὰ περὶ ἡμῶν, ἥλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ίδων ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ ὅθε, ἔλαβε θάρσος. 16 Ὅτε δὲ εἰσήλθομεν εἰς Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ’ ἑαυτὸν, σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. 17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς, συγκαλέσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους. Συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς, “Ἐγώ, Ἐνδρες, ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἥ τοις ἔθεσι τοῖς πατρῷοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, 18 οἵτινες ἀνακρίναντές με, ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. 19 Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἡναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν. 20 Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν, παρεκάλεσα ὑμᾶς, ἵδειν καὶ προσλαλῆσαι, εἴνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ, τὴν ἄλυσιν ταύτην περίκειμαι.” 21 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν, “Ἡμεῖς οὕτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὕτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἥ ἐλάλησεν τι περὶ σοῦ πονηρόν. 22 Ἄξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἡ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστιν, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.” 23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἥλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἵς ἔξετίθετο, διαμαρτυρόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ ὅθεοῦ, πείθων τε αὐτὸν περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπό τε τοῦ νόμου Μωϋσέως, καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωτί ἔως ἐσπέρας. 24 Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἡπίστουν. 25 Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἔν: ὅτι “Καλῶς τὸ Ἀγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν 26 λέγων, ‘Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπόν, “Ἄκοη ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνήτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. 27 Ἐπαχύνθη

γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶν
βαρέως ἥκουσαν, καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν
ἐκάμμυσαν, μήποτε ἵδωσιν τοῖς ὄφθαλμοῖς, καὶ
τοῖς ὡσὶν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ
ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἴασομαι αὐτούς.”” 28 Γνωστὸν
οὖν ἔστω, ύμιν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο
τὸ σωτήριον τοῦ Ὀθεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται!”
30 Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ιδίῳ μισθώματι,
καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους
πρὸς αὐτόν, 31 κηρύσσων τὴν Βασιλείαν τοῦ
Ὦθεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Ὁκυρίου Ὡησοῦ
Χριστοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

Προς Ρωμαίους

1 Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον ὑθεοῦ, **2** ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν Γραφαῖς ἀγίαις, **3** περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ δρισθέντος Υἱοῦ ὑθεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ ὑπενήματα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Ἰησοῦ περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὄντος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Ἰησοῦ περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ ὑπενήματος ἀπὸ ὑθεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Ἰησοῦ. **8** Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ ὑθεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Ἰησοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, διτὶ ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** Μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ ὑθεός, ὁ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματι μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὃς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, δεόμενος εἴ πως ἡδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ ὑθεοῦ, ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** Ἐπιποθῶ γάρ ιδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν, εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δέ ἐστιν, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν, διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἐλλησίν τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις,

όφειλέτης εἰμί. **15** Οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ, πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ρώμῃ εὐαγγελίσασθαι. **16** Οὐ γάρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γάρ ὑθεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. **17** Δικαιοσύνη γάρ ὑθεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται, ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, “Ο δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.” **18** Ἀποκαλύπτεται γάρ ὁργὴ ὑθεοῦ ἀπὸ οὐρανοῦ, ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ ὑθεοῦ, φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὁ ὑθεός γάρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. **20** Τὰ γάρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασιν νοούμενα, καθορᾶται, ἢ τε αἵδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους. (*aiōs g126*) **21** Διότι γνόντες τὸν ὑθεὸν, οὐχ ὡς ὑθεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλ’ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. **22** Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ, ἐμωράνθησαν, **23** καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου ὑθεοῦ ἐν ὅμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν, καὶ τετραπόδων, καὶ ἔρπετῶν. **24** Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ὑθεός ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, **25** οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὑθεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμην! (*aiōn g165*) **26** Διὰ τοῦτο, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ὑθεός εἰς πάθη ἀτιμίας· αἴ τε γάρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ

φύσιν, 27 ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἔξεκαύθησαν ἐν τῇ ὁρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἢν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν, ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. 28 Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν ὅθεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ὅθεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, 29 πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοθείας, ψιθυριστάς, 30 καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, 31 ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελεήμονας: 32 οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ ὅθεοῦ ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εī, ὡ ἄνθρωπε, πᾶς ὁ κρίνων, ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἔτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις, ὁ κρίνων. 2 Οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ ὅθεοῦ ἐστιν κατὰ ἀληθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. 3 Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὡ ἄνθρωπε, ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ ὅθεοῦ; 4 Ἡ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνοχῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ ὅθεοῦ, εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; 5 Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὄργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὄργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ ὅθεοῦ,

6 “ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ”: 7 τοῖς μὲν καθ’ ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ, δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν, ζωὴν αἰώνιον· (αἰσθοντος γι66) 8 τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὄργῃ καὶ θυμός. 9 Θλῖψις καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, ’Ιουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλληνος: 10 δόξα δὲ, καὶ τιμὴ, καὶ εἰρήνη, παντὶ τῷ ἔργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, ’Ιουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. 11 Οὐ γάρ ἐστιν προσωπολημψία παρὰ τῷ ὅθεῷ. 12 Ὁσοι γὰρ ἀνόμως ἡμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἡμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται· 13 οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ ὅθεῷ, ἀλλ’ οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. 14 “Οταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος: 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου, γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων, τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἦ καὶ ἀπολογουμένων, 16 ἐν ᾧ ἡ ἡμέρᾳ κρίνει ὁ ὅθεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ Ὅριστοῦ Ἰησοῦ. 17 Εἰ δὲ σὺ ’Ιουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν ὅθεῷ, 18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, 19 πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, 20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ— 21 ὁ οὖν διδάσκων ἔτερον, σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; Ὁ

κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις; 22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις; Ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδωλα, ἱεροσυλεῖς; 23 Ὡς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου, τὸν ὅθεν ἀτιμάζεις; 24 “Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ ὅθεοῦ δι’ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν”, καθὼς γέγραπται. 25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὡφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ἦς, ἡ περιτομή σου, ἀκροβυστία γέγονεν. 26 Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία, τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαίος ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομῇ 29 ἀλλ’ ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας, ἐν ὅπλοις, οὐ γράμματι, οὗ δὲ ἔπαινος οὐκ ἔξινθρωπων, ἀλλ’ ἐκ τοῦ ὅθεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἥ τις ἡ ὡφέλεια τῆς περιτομῆς; 2 Πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ ὅθεοῦ. 3 Τί γάρ εἰ ἡπίστησάν τινες; Μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν, τὴν πίστιν τοῦ ὅθεοῦ καταργήσει; 4 Μὴ γένοιτο! Γινέσθω δὲ ὁ ὅθεὸς ἀληθῆς, πᾶς δὲ ἀνθρωπος ψεύστης, καθάπερ γέγραπται, “Οπως ἀν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαι σε.” 5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν, ὅθεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικος ὁ ὅθεὸς, ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (Κατὰ ἀνθρωπον λέγω.) 6 Μὴ γένοιτο! Ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ ὅθεὸς τὸν κόσμον; 7 Εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ ὅθεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κάγῳ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι; 8

Καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν, ὅτι “Ποιήσωμεν τὰ κακὰ, ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά;” Ὡν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστιν. 9 Τί οὖν; Προεχόμεθα; Οὐ πάντως, προητιασάμεθα γὰρ, Ἰουδαίους τε καὶ “Ἐλληνας, πάντας ὑφ’ ἀμαρτίαν εἶναι. 10 Καθὼς γέγραπται, ὅτι “Οὐκ ἐστιν δίκαιος, οὐδὲ εῖς, 11 οὐκ ἐστιν συνίων, οὐκ ἐστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν ὅθεόν. 12 Πάντες ἔξελιναν, ἃμα ἡχρεώθησαν· οὐκ ἐστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἐστιν ἔως ἐνός.” 13 “Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν”, “Ιὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν”, 14 “Ων τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει”. 15 “Οξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν, ἐκχέαι αἷμα... 16 σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.” 18 “Οὐκ ἐστιν φόβος ὅθεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.” 19 Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ, καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ ὅθεῷ. 20 Διότι ἔξ ἔργων νόμου, οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. 21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου, δικαιοσύνη ὅθεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, 22 δικαιοσύνη δὲ ὅθεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ ἔχοντος, εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας, οὐ γάρ ἐστιν διαστολή. 23 Πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ ὅθεοῦ, 24 δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν ἔχοντος Ἰησοῦ. 25 ὃν προέθετο ὁ ὅθεὸς ἰλαστήριον, διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν

προγεγονότων ἀμαρτημάτων 26 ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ ὅθεοῦ, πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ὡ̄ησοῦ. 27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; Ἐξεκλείσθη. Διὰ ποίου νόμου; Τῶν ἔργων; Οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. 28 Λογιζόμεθα οὖν δικαιοῦσθαι πίστει ἀνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. 29 Ὡ̄ Ιουδαίων ὁ ὅθεὸς μόνον; Οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; Ναὶ, καὶ ἐθνῶν, 30 εἴπερ εἰς ὁ ὅθεός, ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. 31 Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ νόμον ίστάνομεν.

4 Τί οὖν ἐροῦμεν, εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; 2 Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἔξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ’ οὐ πρὸς ὅθεόν. 3 Τί γὰρ ἡ Γραφὴ λέγει; “Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ ὅθεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.” 4 Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ, ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα. 5 Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, 6 καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ὡς ὁ ὅθεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων: 7 “Μακάριοι, ὅντες ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὅντες ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι. 8 Μακάριος ἀνὴρ, οὗ οὐ μὴ λογίσηται Ὅκυριος ἀμαρτίαν.” 9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν, ἥ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γάρ, “Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην.” 10 Πῶς οὖν ἐλογίσθη; Ἐν περιτομῇ ὅντι, ἥ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ’ ἐν ἀκροβυστίᾳ: 11 καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς,

σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι’ ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην, 12 καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἔχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. 13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἥ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. 14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. 15 Ὁ γὰρ νόμος ὄργὴν κατεργάζεται, οὗ δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις. 16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν, τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὃς ἔστιν πατήρ πάντων ἡμῶν, 17 καθὼς γέγραπται, ὅτι “Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε”, κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν, ὅθεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. 18 “Ος παρ’ ἐλπίδα, ἐπ’ ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον, “Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου.” 19 Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει, κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἥδη νενεκρωμένον, ἐκατονταετής που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, 20 εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ ὅθεοῦ, οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ’ ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ ὅθεῷ, 21 καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπίγγελται, δυνατός ἔστιν καὶ ποιῆσαι. 22 Διὸ καὶ “ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”. 23 Οὐκ ἐγράφη δὲ δι’ αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ,

24 ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἵς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα ὸησοῦν, τὸν Ὦκυριον ἡμῶν, ἐκ νεκρῶν, **25** δις παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχωμεν πρὸς τὸν Ὦθεὸν, διὰ τοῦ Ὦκυριου ἡμῶν, ὸησοῦ ὇χιστοῦ, **26** δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν, τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην, ἐν ᾧ ἐστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Ὦθεοῦ. **3** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμή, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. **5** Ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Ὦθεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ ὥπερματος Ἀγίου, τοῦ δοθέντος ἡμῖν. **6** Ἔτι γάρ Ὦχριστὸς, δοντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. **7** Μόλις γάρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται ὑπὲρ γάρ τοῦ ἀγαθοῦ, τάχα τις καὶ τολμᾶ ἀποθανεῖν. **8** Συνίστησιν δὲ τὴν ἔαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Ὦθεὸς, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν δοντων ἡμῶν, Ὦχριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. **9** Πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἴματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὁργῆς. **10** Εἰ γάρ ἔχθροὶ δοντες, κατηλλάγημεν τῷ Ὦθεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες, σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. **11** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Ὦθεῷ, διὰ τοῦ Ὦκυριου ἡμῶν, ὸησοῦ ὇χιστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. **12** Διὰ τοῦτο, ὕσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ

οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ὃ πάντες ἤμαρτον- **13** ἄχρι γάρ νόμου, ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται, μὴ δοῦτος νόμου. **14** Ἄλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωϋσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὅμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὃς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. **15** Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χάρισμα. Εἰ γάρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι, οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Ὦθεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι, τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, ὸησοῦ ὇χιστοῦ, εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. **16** Καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἀμαρτήσαντος, τὸ δώρημα· τὸ μὲν γάρ κρίμα ἐξ ἐνὸς, εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων, εἰς δικαίωμα. **17** Εἰ γάρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι, ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύουσιν, διὰ τοῦ ἐνὸς, ὸησοῦ ὇χιστοῦ. **18** Ἐάρα οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἐνὸς δικαιώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. **19** Ὡσπερ γάρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς, δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. **20** Νόμος δὲ παρεισῆλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, **21** ἵνα ὕσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης, εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ ὸησοῦ ὇χιστοῦ τοῦ Ὦκυριου ἡμῶν. (aiōnios g166)

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἐπιμένωμεν τῇ ἀμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; **2** Μὴ γένοιτο! Οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; **3** Ὡς ἀγνοεῖτε, ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Ὡριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** Συννετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἡγέρθη Ὡριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** Εἰ γάρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα· **6** τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἀμαρτίᾳ. **7** Ὁ γάρ ἀποθανὼν, δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. **8** Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Ὡριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ· **9** εἰδότες ὅτι Ὡριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** Ὁ γάρ ἀπέθανεν, τῇ ἀμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Ὡτεῷ. **11** Οὕτως καὶ ὑμεῖς, λογίζεσθε ἑαυτὸὺς εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἀμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Ὡτεῷ ἐν Ὡριστῷ Ἰησοῦ. **12** Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἀμαρτίᾳ ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. **13** Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν, ὅπλα ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτὸὺς τῷ Ὡτεῷ, ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν, ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Ὡτεῷ. **14** Ἀμαρτίᾳ γάρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμου, ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. **15** Τί οὖν; Ἀμαρτήσωμεν ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμου, ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο! **16** Οὐκ οἴδατε ὅτι ὥ παριστάνετε ἑαυτὸὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ὡς ὑπακούετε· ἢτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** Χάρις δὲ τῷ Ὡτεῷ, ὅτι ἡτε δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας, εἰς δὲν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. **18** Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** Ἀνθρώπινον λέγω, διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. Ὡσπερ γάρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν, δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν. **20** Ὅτε γάρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. **21** Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε, ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; Τὸ γάρ τέλος ἐκείνων θάνατος. **22** Νυνὶ δέ, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Ὡτεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἀγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **23** Τὰ γάρ ὄψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Ὡτεοῦ ζωὴν αἰώνιος ἐν Ὡριστῷ Ἰησοῦ, τῷ Ὡτεῷ Κυρίῳ ὑμῶν. (aiōnios g166)

7 Ὡς ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί (γινώσκουσιν γάρ νόμον λαλῶ), ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; **2** Η γάρ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. **3** Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς, μοιχαλὶς χρηματίσει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ. **4** Ὡστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Ὡριστοῦ, εἰς τὸ

γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ ὁθεῷ. 5 Ὁτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκὶ, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ. 6 Νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐνῷ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι Ἀπνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 7 Τί οὖν ἐροῦμεν; Οὐ νόμος ἀμαρτία; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνων, εἰ μὴ διὰ νόμου, τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν, οὐκ ἥδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, “Οὐκ ἐπιθυμήσεις.” 8 Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου, ἀμαρτία νεκρά. 9 Ἐγὼ δὲ ἔξων χωρὶς νόμου ποτέ ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ, ἡ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον. 11 Ἡ γὰρ ἀμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς, ἔξηπάτησέν με καὶ δι’ αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 Ὡστε ὁ μὲν νόμος ἄγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἀγία, καὶ δικαία, καὶ ἀγαθή. 13 Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ ἡ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα γένηται καθ’ ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. 14 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικὸς ἐστιν ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. 15 Ὁ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω οὐ γὰρ ὁ θέλω, τοῦτο πράσσω, ἀλλ’ ὁ μισῶ, τοῦτο ποιῶ. 16 Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. 17 Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ’ ἡ ἐνοικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. 18 Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ’

ἔστιν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὗ. 19 Οὐ γὰρ ὁ θέλω, ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ’ ὁ οὐ θέλω κακὸν, τοῦτο πράσσω. 20 Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ’ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. 21 Εύρισκω ἄρα τὸν νόμον, τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. 22 Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ ὁθεοῦ, κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἔτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσιν μου, ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας, τῷ ὅντι ἐν τοῖς μέλεσιν μου. 24 Ταλαίπωρος ἐγὼ ἀνθρωπος! Τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου; 25 Χάρις τῷ ὁθεῷ διὰ ὉΙησοῦ ὉΧριστοῦ τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν! Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ, τῷ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ ὁθεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ, νόμῳ ἀμαρτίας.

8 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν ὉΧριστῷ ὉΙησοῦ, 2 ὁ γὰρ νόμος τοῦ ὉΠνεύματος τῆς ζωῆς ἐν ὉΧριστῷ ὉΙησοῦ, ἡλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. 3 Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐνῷ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ ὁθεός τὸν ἔαυτοῦ Υἱὸν πέμψας, ἐν δόμοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας, καὶ περὶ ἀμαρτίας, κατέκρινεν τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ, 4 ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ ὉΠνεῦμα. 5 Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὅντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ ὉΠνεῦμα, τὰ τοῦ ὉΠνεύματος. 6 Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ ὉΠνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη. 7 Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Ὁθεόν, τῷ γὰρ

νόμω τοῦ ὄθεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται. 8 Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὅντες, ὄθεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. 9 Ὅμεις δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ, ἀλλ᾽ ἐν ὀπεραῖς, εἴπερ ὀπεραῖς ὄθεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δέ τις ὀπεραῖς ὁ χριστὸς οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἐστιν αὐτοῦ. 10 Εἰ δὲ ὁ χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἀμαρτίαν, τὸ δὲ ὀπεραῖς ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 Εἰ δὲ τὸ ὀπεραῖς τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν ὁ χριστὸν ὁ Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ ὀπεραῖς ἐν ὑμῖν. 12 Ἀρα οὖν, ἀδελφοί, ὁ φειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκὶ, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. 13 Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ ὀπεραῖς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. 14 Ὁσοι γὰρ ὀπεραῖς ὄθεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ ὄθεοῦ εἰσιν. 15 Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε ὀπεραῖς υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, “Ἄββα, ὁ Πατήρ!” 16 Αὐτὸς τὸ ὀπεραῖς συμμαρτυρεῖ τῷ ὀπεραῖς ήμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα ὄθεοῦ. 17 Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν ὄθεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ ὁ χριστὸς, εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. 18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. 19 Ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως, τὴν ἀποκάλυψιν τῶν νιῶν τοῦ ὄθεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 Τῇ γὰρ ματαιότητι, ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι 21 ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν

τέκνων τοῦ ὄθεοῦ. 22 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. 23 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ, τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ὀπεραῖς ἔχοντες, ὥμεις καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. 24 Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπὶς δὲ βλέπομένη, οὐκ ἐστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τις, ἐλπίζει; 25 Εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι᾽ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. 26 Ὁσαύτως δὲ καὶ τὸ ὀπεραῖς συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸς τὸ ὀπεραῖς ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. 27 Ὁ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἴδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ ὀπεραῖς, ὅτι κατὰ ὄθεὸν, ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἀγίων. 28 Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν ὄθεὸν, πάντα συνεργεῖ ὁ ὄθεὸς εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. 29 Ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. 30 Οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν. 31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ ὄθεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 32 Ὅς γε τοῦ ἰδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ, τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; 33 Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν ὄθεοῦ; Ὅθεὸς δὲ δικαιῶν. 34 Τίς ὁ κατακρίνων, ὁ χριστὸς ὁ Ἰησοῦς δὲ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ ἐγερθείς ὅς, καὶ ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ ὄθεοῦ, δος καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. 35 Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ ὁ χριστοῦ;

Θλῖψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμὸς, ἢ λιμός, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα; **36** Καθὼς γέγραπται, ὅτι “Ἐνεκεν σοῦ, θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.” **37** Ἀλλ’ ἐν τούτοις πᾶσιν, ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. **38** Πέπεισμαι γάρ ὅτι οὕτε θάνατος, οὕτε ζωὴ, οὕτε ἄγγελοι, οὕτε ἀρχαὶ, οὕτε ἐνεστῶτα, οὕτε μέλλοντα, οὕτε δυνάμεις, **39** οὕτε ὕψωμα, οὕτε βάθος, οὕτε τις κτίσις ἔτερα, δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ ὄθεοῦ, τῆς ἐν Ὑριστῷ Ἱησοῦ, τῷ Ὅμοιῷ ἡμῶν.

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Ὑριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Ὁπερά, τῇ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς, ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Ὑριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου, κατὰ σάρκα, **4** οἵτινές εἰσιν Ἰσραὴλίται, ὃν ἡ νίοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθῆκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, **5** ὃν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὃν ὁ Ὑριστὸς, τὸ κατὰ σάρκα ὃ ὃν ἐπὶ πάντων ὄθεος, εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

(aiōn g165) **6** Οὐχ οἶον δὲ, ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ ὄθεοῦ. Οὐ γάρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ οὗτοι, Ἰσραὴλ. **7** Οὐδ’ ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ πάντες τέκνα, ἀλλ’: “Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα.” **8** Τοῦτ’ ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ ὄθεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. **9** Ἐπαγγελίας γάρ ὁ λόγος οὗτος: “Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ νίός.” **10** Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην, ἔχουσα Ἰσαὰκ, τοῦ πατρὸς ἡμῶν. **11** μήπω γάρ γεννηθέντων,

μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἵνα ἡ κατ’ ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ ὄθεοῦ μένῃ, **12** οὐκ ἔξ ἔργων, ἀλλ’ ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ, ὅτι “Ο μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι.” **13** Καθὼς γέγραπται, “Τὸν Ἰακὼβ ἡγάπησα, τὸν δὲ Ὅσαῦ ἐμίσησα.” **14** Τί οὖν ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικία παρὰ τῷ ὄθεῷ; Μὴ γένοιτο! **15** Τῷ Μωϋσεῖ γάρ λέγει, “Ἐλεήσω δὸν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω δὸν ἂν οἰκτείρω.” **16** Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος ὄθεοῦ. **17** Λέγει γάρ ἡ Γραφὴ τῷ Φαραὼ, ὅτι “Εἰς αὐτὸν ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.” **18** Ἄρα οὖν δὸν θέλει, ἐλεεῖ, δὸν δὲ θέλει, σκληρύνει. **19** Ἐρεῖς μοι οὖν, “Τί οὖν ἔτι μέμφεται; Τῷ γάρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν;” **20** Ὡς ἀνθρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶ, ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ ὄθεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα, τῷ πλάσαντι, “Τί με ἐποίησας οὕτως;” **21** Ἡ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι δὸν μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, δὸν δὲ εἰς ἀτιμίαν; **22** Εἰ δὲ θέλων ὁ ὄθεος ἐνδείξασθαι τὴν ὄργην, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ, ἥνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ, σκεύη ὄργης κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, **23** καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἀ προητούμασεν εἰς δόξαν, **24** οὖς καὶ ἐκάλεσεν, ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑθνῶν; **25** Ὡς καὶ ἐν τῷ Ὁσηὲ λέγει, “Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου, ‘Λαόν μου’, καὶ τὴν οὐκ ἡγαπημένην, ‘Ηγαπημένην.’” **26** “Καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, ‘Οὐ λαός μου ὑμεῖς’, ἐκεῖ κληθήσονται νίοι ὄθεοῦ ζῶντος.”

27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, “Ἐὰν ἵ
ὸ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἄμμος τῆς
θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται. **28** Λόγον
γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ποιήσει Ὅκυριος
ἐπὶ τῆς γῆς.” **29** Καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας,
“Εἰ μὴ Ὅκυριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα,
ώς Σόδομα ἀν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἀν
ώμοιώθημεν.” **30** Τί οὖν ἐροῦμεν; “Οτι ἔθνη τὰ μὴ
διώκοντα δικαιοσύνην, κατέλαβεν δικαιοσύνην,
δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως. **31** Ἰσραὴλ
δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον οὐκ
ἔφθασεν. **32** Διὰ τί; “Οτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ’ ὡς ἐξ
ἔργων. Προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος,
33 καθὼς γέγραπται, “Ιδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον
προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ ὁ
πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ, οὐ καταισχυνθήσεται.”

10 Ἀδελφοί, ή μὲν εὔδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας,
καὶ ἡ δέσης πρὸς τὸν ὥρεὸν, ὑπὲρ αὐτῶν εἰς
σωτηρίαν. **2** Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον
“Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ’ οὐ κατ’ ἐπίγνωσιν. **3**
Ἄγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ “Θεοῦ δικαιοσύνην,
καὶ τὴν ἰδίαν ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ
τοῦ “Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. **4** Τέλος γὰρ νόμου
“Χριστὸς, εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.
5 Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν
ἐκ νόμου, ὅτι “Ο ποιήσας αὐτὰ ἀνθρωπος,
ζήσεται ἐν αὐτῇ.” **6** Ή δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη
οὗτως λέγει, “Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου,
Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;” (Τοῦτ’ ἔστιν
“Χριστὸν καταγαγεῖν), **7** ἦ, “Τίς καταβήσεται εἰς
τὴν “Ἄβυσσον;” (Τοῦτ’ ἔστιν “Χριστὸν ἐκ νεκρῶν
ἀναγαγεῖν). (*Abyssos g12*) **8** Ἀλλὰ τί λέγει; “Ἐγγύς
σου τὸ ὁρμά ἔστιν, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ

καρδίᾳ σου”, τοῦτ’ ἔστιν τὸ ὁρμά τῆς πίστεως
ἢ κηρύσσομεν. **9** “Οτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ
στόματί σου, ““Κύριον Ἰησοῦν”, καὶ πιστεύσῃς
ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ ὥρεὸς αὐτὸν ἡγειρεν
ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ. **10** Καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται
εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς
σωτηρίαν. **11** Λέγει γὰρ ἡ Γραφή, “Πᾶς ὁ
πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.” **12** Οὐ
γάρ ἔστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλληνος,
οἱ γὰρ αὐτὸς Ὅκυριος πάντων, πλούτων εἰς
πάντας τοὺς ἐπικαλούμενους αὐτόν. **13** “Πᾶς”
γὰρ “ὅς ἀν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Ὅκυρίου,
σωθήσεται.” **14** Πῶς οὖν ἐπικαλέσωνται εἰς ὃν
οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὗ οὐκ
ἥκουσαν; Πῶς δὲ ἀκούσωσιν χωρὶς κηρύσσοντος;
15 Πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν;
Καθὼς γέγραπται, “Ως ὥραῖοι οἱ πόδες τῶν
εὐαγγελιζομένων ἀγαθά!” **16** Ἄλλ’ οὐ πάντες
ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει,
“Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;” **17** Ἄρα ἡ
πίστις ἐξ ἀκοῆς, η δὲ ἀκοὴ διὰ ὁρμάτος Ἐχιστοῦ.
18 Ἄλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἥκουσαν; Μενοῦνγε, “Εἰς
πᾶσαν τὴν γῆν, ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ
εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, τὰ ὁρματα αὐτῶν.”
19 Ἄλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; Πρῶτος
Μωϋσῆς λέγει, “Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς, ἐπ’ οὐκ
ἔθνει, ἐπ’ ἔθνει ἀσυνέτω, παροργιῶ ὑμᾶς.” **20**
Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, “Ἐνέρεθην ἐν τοῖς
ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ
μὴ ἐπερωτῶσιν.” **21** Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει,
“Ολην τὴν ἡμέραν, ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου
πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.”

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ ὅθεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο! Καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν.

2 Οὐκ ἀπώσατο ὁ ὅθεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, δὸν προέγνω. "Ἡ οὐκ οἴδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει ἡ Γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ ὅθεῳ κατὰ τοῦ Ἰσραήλ;

3 "Κύριε, τὸν προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κάγω ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν μου." **4** Ἄλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; "Κατέλιπον ἔμαυτῷ ἐπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυν τῇ Βάαλ." **5** Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. **6** Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. **7** Τί οὖν; "Ο ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, **8** καθὼς γέγραπται, "Ἐδωκεν αὐτοῖς ὁ ὅθεὸς πνεῦμα κατανύξεως", "Οφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὥτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας." **9** Καὶ Δαυὶδ λέγει, "Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. **10** Σκοτισθήτωσαν οἱ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον." **11** Λέγω οὖν μὴ ἔπταισαν, ἵνα πέσωσιν; Μὴ γένοιτο! Ἄλλὰ τῷ αὐτῷ παραπτώματι, ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. **12** Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν, πλοῦτος κόσμου, καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν, πλοῦτος ἔθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν; **13** Ὑμῖν δὲ λέγω, τοῖς ἔθνεσιν. Ἐφ' ὅσον μὲν οὖν εἰμι ἐγὼ ἔθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, **14** εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. **15** Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; **16** Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι.

17 Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὃν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς, καὶ συγκοινωνὸς τῆς ρίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένουν, **18** μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων. Εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ρίζα σέ. **19** Ἐρεῖς οὖν, "Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρίσθω." **20** Καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. Μὴ ὑψηλὰ φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ. **21** Εἰ γὰρ ὁ ὅθεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σοῦ φείσεται. **22** Ἰδε οὖν, χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν ὁ θεοῦ ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, ἀποτομία, ἐπὶ δὲ σὲ, χρηστότης ὁ θεοῦ, ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. **23** Κάκεινοι δέ ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρίσθησονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ ὅθεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. **24** Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι, οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρίσθησονται τῇ ἴδιᾳ ἐλαίᾳ; **25** Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε ἐν ἑαυτοῖς φρόνιμοι, διτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἔχοι οὖν τὸ πλήρωμα τῶν ἔθνῶν εἰσέλθῃ, **26** καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται, "Ἡξει ἐκ Σιών ὁ ῥύμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ. **27** Καὶ αὐτῇ αὐτοῖς, ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη", "Οταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν." **28** Κατὰ μὲν τὸ

εύαγγέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. **29** Ἀμεταμέλητα γάρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ ὅθεοῦ. **30** Ὡσπερ γάρ ὑμεῖς ποτε ἡπειθήσατε τῷ ὅθεῷ, νῦν δὲ ἡλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἡπειθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεηθῶσιν. **32** Συνέκλεισεν γάρ ὁ ὅθεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. (eleēsē g1653) **33** Ὡ βάθος πλούτου, καὶ σοφίας καὶ γνώσεως ὅθεοῦ! Ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὀδοὶ αὐτοῦ! **34** “Τίς” γάρ “ἔγνω νοῦν Κυρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;” **35** “Ἡ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;” **36** “Οτι ἔξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν, τὰ πάντα. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν! (aiōn g165)

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ ὅθεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, τῷ ὅθεῷ εὐάρεστον, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. **2** Καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαίνωσει τοῦ νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς, τί τὸ θέλημα τοῦ ὅθεοῦ, τὸ ἀγαθὸν, καὶ εὐάρεστον, καὶ τέλειον. (aiōn g165)
3 Λέγω γάρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὅντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ ὅθεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως.
4 Καθάπερ γάρ ἐν ἐνὶ σώματι, πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὕτως οἱ πολλοὶ, ἐν σῶμά ἔσμεν ἐν ἔχοντες, τὸ δὲ καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. **6** “Ἐχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν

δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα: εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, **7** εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, **8** εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδοὺς, ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ίλαρότητι. **9** Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, **10** τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, **11** τῇ σπουδῇ μὴ ὄκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ ὅκριῳ δουλεύοντες, **12** τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, **13** ταῖς χρείαις τῶν ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. **14** Εὔλογεῖτε τοὺς διώκοντας, ὑμᾶς εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. **15** Χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ κλαιόντων. **16** Τὸ αὐτὸν εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. **17** Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδίδοντες, προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. **18** Εἰ δυνατόν τὸ ἔξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. **19** Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὁργῇ, γέγραπται γάρ, “Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω”, λέγει Κύριος. **20** “Ἄλλὰ ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.” **21** Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἔξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, οὐ γὰρ ἔστιν ἔξουσία, εἰ μὴ ὑπὸ

°Θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ὑπὸ °Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. 2 Ὁστε δὲ ἀντιτασσόμενος τῇ ἔξουσίᾳ, τῇ τοῦ °Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες, ἔαυτοῖς κρίμα λήμψονται. 3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβοις τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ, ἀλλὰ τῷ κακῷ. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἔξουσίαν; Τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἐπαινον ἐξ αὐτῆς. 4 °Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ. °Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς ὄργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. 5 Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὄργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. 6 Διὰ τοῦτο γὰρ, καὶ φόρους τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ °Θεοῦ εἰσιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. 7 Ἀπόδοτε πᾶσι τὰς ὁφειλάς: τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος, τὸ τέλος, τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον, τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμήν. 8 Μηδενὶ μηδὲν ὄφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἔτερον, νόμον πεπλήρωκεν. 9 Τὸ γάρ, “Οὐ μοιχεύσεις”, “Οὐ φονεύσεις”, “Οὐ κλέψεις”, “οὐκ ἐπιθυμήσεις”, καὶ εἴ τις ἐτέρα ἐντολὴ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” 10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. 11 Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν, δτι ὥρα ἥδη ὑμᾶς ἐξ ὑπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία, ἡ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. 12 Ἡ νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἥγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ἐνδυσώμεθα δὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. 13 Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ

ἥριδι καὶ ζήλῳ. 14 Ἄλλὰ ἐνδύσασθε τὸν °Κύριον Ὂησοῦν °Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε, εἰς ἐπιθυμίας.

14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. 2 Ὁς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 3 Ὁ ἐσθίων, τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἔξουθενείτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ °Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. 4 Σὺ τίς εἶ, ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ιδίῳ κυρίῳ στίκει ἢ πίπτει. Σταθίσται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ °Κύριος στῆσαι αὐτόν. 5 Ὁς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. Ἐκαστος ἐν τῷ ιδίῳ νοῦ, πληροφορείσθω. 6 Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, °Κυρίῳ φρονεῖ. Καὶ ὁ ἐσθίων, °Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ °Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, °Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ °Θεῷ. 7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἔαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς ἔαυτῷ ἀποθνήσκει. 8 Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ °Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ °Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. Ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ °Κυρίου ἐσμέν. 9 Εἰς τοῦτο γὰρ °Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. 10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; Ἡ καὶ σὺ τί ἔξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; Πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βῆματι τοῦ °Θεοῦ. 11 Γέγραπται γάρ, “Ζῶ ἐγώ, λέγει °Κύριος δτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσεται τῷ °Θεῷ.” 12 Ἀρα οὖν ἐκαστος ἡμῶν περὶ ἔαυτοῦ, λόγον δώσει τῷ °Θεῷ. 13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. 14 Οἵδα

καὶ πέπεισμαι ἐν ὉΚυρίῳ ὍΙησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δί’ ἔαυτοῦ εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. 15 Εἰ γὰρ διὰ βρῶμα, ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ ὉΧριστὸς ἀπέθανεν. 16 Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. 17 Οὐ γάρ ἔστιν ἡ Βασιλεία τοῦ ὉΘεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη, καὶ χαρὰ ἐν ὉΠνεύματι Ἀγίῳ. 18 Ο γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ ὉΧριστῷ, εὐάρεστος τῷ ὉΘεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. 19 Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. 20 Μὴ ἔνεκεν βρώματος, κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ ὉΘεοῦ. Πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. 21 Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπει, ἢ σκανδαλίζεται, ἢ ἀσθενεῖ. 22 Σὺ πίστιν ἦν ἔχεις, κατὰ σεαυτὸν ἔχει ἐνώπιον τοῦ ὉΘεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἔαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. 23 Ο δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ, κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως, ἀμαρτίᾳ ἐστίν.

15 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς, οἱ δυνατοὶ, τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἔαυτοῖς ἀρέσκειν. 2 ὉΕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. 3 Καὶ γὰρ ὁ ὉΧριστὸς οὐχ ἔαυτῷ ἥρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε, ἐπέπεσαν ἐπ’ ἐμέ.” 4 Ὁσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν Γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. 5 Ο δὲ ὉΘεὸς τῆς ὑπομονῆς

καὶ τῆς παρακλήσεως, δῷῃ ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ ὉΧριστὸν ὍΙησοῦν, 6 ἵνα ὄμοιθυμαδὸν, ἐν ἐνὶ στόματι, δοξάζητε τὸν ὉΘεὸν καὶ Πατέρα τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν, ὍΙησοῦ ὉΧριστοῦ. 7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ ὉΧριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς, εἰς δόξαν τοῦ ὉΘεοῦ. 8 Λέγω γὰρ ὉΧριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας ὉΘεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων 9 τὰ δὲ ἔθνη, ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν ὉΘεόν, καθὼς γέγραπται, “Διὰ τοῦτο ἔξομολογίσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.” 10 Καὶ πάλιν λέγει, “Ἐύφρανθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.” 11 Καὶ πάλιν, “Αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν ὉΚυρίον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.” 12 Καὶ πάλιν ὉΗσαΐας λέγει, “Ἐσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἔθνῶν ἐπ’ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν.” 13 Ο δὲ ὉΘεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει ὉΠνεύματος Ἀγίου. 14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. 15 Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ ὉΘεοῦ, 16 εἰς τὸ εἶναι με λειτουργὸν ὉΧριστοῦ ὍΙησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ὉΘεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἔθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν ὉΠνεύματι Ἀγίῳ. 17 Ἐχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν ὉΧριστῷ ὍΙησοῦ τὰ πρὸς τὸν ὉΘεόν. 18 Οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν, ὃν οὐ

κατειργάσατο Ὁχριστὸς δι’ ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἔθνῶν λόγω καὶ ἔργῳ 19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει Ὅπνεύματος Ὅθεοῦ· ὡστε με ἀπὸ Ἰερουσαλήμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ, πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ὁχριστοῦ, 20 οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὀνομάσθῃ Ὁχριστός, ἵνα μὴ ἐπ’ ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Οἵς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὅψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν, συνήσουσιν.” 22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. 23 Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, 24 ὡς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλπίζω γάρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ’ ὑμῶν προτεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. 25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλήμ διακονῶν τοῖς ἀγίοις. 26 εὐδόκησαν γάρ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἰερουσαλήμ. 27 Εὐδόκησαν γάρ καὶ ὁφειλέται εἰσὶν αὐτῶν εἰ γάρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὁφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι’ ὑμῶν εἰς Σπανίαν. 29 Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι εὐλογίας Ὁχριστοῦ, ἐλεύσομαι. 30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Ὅκυρίου ὑμῶν, ὍΙησοῦ Ὅχριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Ὅπνεύματος, συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Ὅθεόν, 31 ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ

ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις γένηται, 32 ἵνα ἐν χαρῷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Ὅθεοῦ, συναναπαύσωμαι ὑμῖν. 33 Ὁ δὲ Ὅθεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἄμήν!

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην, τὴν ἀδελφὴν ὑμῶν, οὗσαν καὶ διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, 2 ἵνα προσδέξησθε αὐτὴν ἐν Ὅκυριῷ ἀξίως τῶν ἀγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ὧ ἂν ὑμῶν χρήζῃ πράγματι, καὶ γὰρ αὐτῇ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ. 3 Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, τοὺς συνεργούς μου ἐν Ὅχριστῷ ὍΙησοῦ, 4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου, τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἵς οὐκ ἔγω μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, 5 καὶ τὴν κατ’ οἴκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον, τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας εἰς Ὅχριστόν. 6 Ἀσπάσασθε Μαρίαν, ἡτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ὑμᾶς. 7 Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν, τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἵς καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν Ὅχριστῷ. 8 Ἀσπάσασθε Ἅμπλιάτον, τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Ὅκυριῷ. 9 Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν, τὸν συνεργὸν ὑμῶν ἐν Ὅχριστῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. 10 Ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν, τὸν δόκιμον ἐν Ὅχριστῷ. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. 11 Ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα, τὸν συγγενῆ μου. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσου τοὺς ὄντας ἐν Ὅκυριῷ. 12 Ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν, τὰς κοπιώσας ἐν Ὅκυριῷ. Ἀσπάσασθε Περσίδα, τὴν ἀγαπητήν, ἡτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Ὅκυριῷ. 13 Ἀσπάσασθε

‘Ροῦφον, τὸν ἐκλεκτὸν ἐν ὉΚυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. 14 Ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἐρμῆν, Πατρόβαν, Ἐρμᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. 15 Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὁλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. 16 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίω. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Ἡριστοῦ. 17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνετε ἀπ’ αὐτῶν. 18 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ ὉΚυρίῳ ἡμῶν Ἡριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας, ἔξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. 19 Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ, εἰς πάντας ἀφίκετο. Ἐφ’ ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20 Ὁ δὲ ὉΘεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ μεθ’ ὑμῶν. 21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος, ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος, καὶ Ἰάσων, καὶ Σωσίπατρος, οἱ συγγενεῖς μου. 22 Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ, Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν, ἐν ὉΚυρίῳ. 23 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος, ὁ ξένος μου, καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος, ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. 25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, καὶ τὸ κήρυγμα ὉΙησοῦ Ἡριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰώνιοις σεσιγημένου, (αιῶνιος g166) 26 φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε Γραφῶν προφητικῶν, κατ’ ἐπιταγὴν τοῦ αἰώνιου ὉΘεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς

πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. (αιῶνιος g166) 27
Μόνω σοφῷ ὍΘεῷ διὰ ὉΙησοῦ Ἡριστοῦ, ὃς ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμήν! (αιῶνιος g165)

Προς Κορινθίους Α'

1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ διὰ θελήματος ὁ Θεοῦ, καὶ Σωσθένης, ὁ ἀδελφὸς, **2** τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ, ἡγιασμένοις ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ, τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ, κλητοῖς ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Ὁ κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ ἡμῶν: **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὁ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὁ κυρίου ὁ Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῷ τῷ ὁ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ ὁ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ, **5** ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ ὁ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Ὁ κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ, **8** ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἔως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Ὁ κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ. **9** Πιστὸς ὁ ὁ Θεὸς, δι' οὐ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὁ Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ, τοῦ Ὁ κυρίου ἡμῶν. **10** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὄνόματος τοῦ Ὁ κυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦ ὁ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν είσιν. **12** Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἔκαστος ὑμῶν λέγει, “Ἐγὼ” μέν “εἰμι Παύλου”, “Ἐγὼ” δὲ “Απολλῶ”, “Ἐγὼ” δὲ “Κηφᾶ”, “Ἐγὼ” δὲ “Χριστοῦ”. **13** Μεμέρισται δὲ ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; **14** Εὐχαριστῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβαπτίσα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ

Γάϊον, **15** ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσθητε. **16** Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἴκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. **17** Οὐ γάρ ἀπέστειλέν με ὁ Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ ὁ Χριστοῦ. **18** Ο λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ, τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρίᾳ ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις ὁ Θεοῦ ἐστιν. **19** Γέγραπται γάρ, “Απολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.” **20** Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεύς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; (*αἱσθ g165*) **21** Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν ὁ Θεόν, εὐδόκησεν ὁ ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν, καὶ “Ελληνες σοφίαν ζητοῦσιν· **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν ὁ Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς δὲ, τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ “Ελλησιν, ὁ Χριστὸν ὁ Θεοῦ δύναμιν, καὶ ὁ Θεοῦ σοφίαν. **25** Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ ὁ Θεοῦ, σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ ὁ Θεοῦ, ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων. **26** Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. **27** Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἔξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ ὁ Θεός, τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, **29** ὅπως μὴ καυχήσηται

πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ ὄθεοῦ. 30 Ἐξ αὐτοῦ δὲ, ὑμεῖς ἔστε ἐν ὁριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ ὄθεοῦ, δικαιοσύνη τε, καὶ ἀγιασμὸς, καὶ ἀπολύτρωσις, 31 ἵνα καθὼς γέγραπται, “Ο καυχῶμενος, ἐν ὮΚυρίῳ καυχάσθω.”

2 Κάγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἥλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ ὄθεοῦ. 2 Οὐ γάρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν ὁριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. 3 Κάγὼ ἐν ἀσθενείᾳ, καὶ ἐν φόβῳ, καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. 4 Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου, οὐκ ἐν πειθοῖς σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει ὉΠνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν, μὴ ἢ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει ὄθεοῦ. 6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ, οὐ τοῦ αἰώνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰώνος τούτου, τῶν καταργουμένων, (aiōn g165) 7 ἀλλὰ λαλοῦμεν ὄθεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἢν προώρισεν ὁ ὄθεὸς πρὸ τῶν αἰώνων, εἰς δόξαν ὑμῶν· (aiōn g165) 8 ἦν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰώνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γάρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν ὮΚύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· (aiōn g165) 9 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Ἄ δόφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὗς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἀ ἡτοίμασεν ὁ ὄθεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.” 10 Ἡμῖν γάρ ἀπεκάλυψεν ὁ ὄθεὸς διὰ τοῦ ὉΠνεύματος, τὸ γάρ ὉΠνεύμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ ὄθεοῦ. 11 Τίς γάρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ ὄθεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν, εἰ μὴ τὸ ὉΠνεύμα τοῦ ὄθεοῦ. 12 Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ

πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ ὉΠνεύμα τὸ ἐκ τοῦ ὄθεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ ὄθεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. 13 Ἄ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς ὉΠνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. 14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος, οὐ δέχεται τὰ τοῦ ὉΠνεύματος τοῦ ὄθεοῦ, μωρία γάρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει τὰ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 “Τίς” γάρ “ἔγνω νοῦν ὮΚυρίου, δος συμβιβάσει αὐτόν;” Ἡμεῖς δὲ νοῦν ὁριστοῦ ἔχομεν.

3 Κάγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἡδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν ὁριστῷ. 2 Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα, οὕπω γάρ ἐδύνασθε. Ἀλλ' οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε, 3 ἔτι γάρ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; 4 “Οταν γάρ λέγῃ τις, “Ἐγὼ” μέν “εἰμι Παύλου”, ἔτερος δέ, “Ἐγὼ Ἀπολλῶ”, οὐκ ἄνθρωποί ἐστε; 5 Τί οὖν ἐστιν Ἀπολλῶς; Τί δέ ἐστιν Παῦλος; Διάκονοι δι’ ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ ὮΚύριος ἔδωκεν. 6 Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ ὄθεὸς ηὔξανεν. 7 “Ωστε οὕτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι, οὕτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων, ὄθεός. 8 Ὁ φυτεύων δὲ, καὶ ὁ ποτίζων, ἐν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται, κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. 9 ὄθεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί ὄθεοῦ γεώργιον, ὄθεοῦ οἰκοδομή ἐστε. 10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ ὄθεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. “Ἐκαστος δὲ βλεπέτω,

πῶς ἐποικοδομεῖ. 11 Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι, παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἔστιν Ὡησοῦς Ἐχριστός. 12 Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον χρυσίον, ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, 13 ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται, ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον, ὅποιόν ἔστιν, τὸ πῦρ αὐτὸν δοκιμάσει. 14 Εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ, ὃ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται. 15 Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. 16 Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Ὡθεοῦ ἔστε, καὶ τὸ Ὄντες τοῦ Ὡθεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; 17 Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Ὡθεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Ὡθέος; ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Ὡθεοῦ ἄγιος ἔστιν, οἵτινές ἔστε ὑμεῖς. 18 Μηδεὶς ἔσαυτὸν ἔξαπατάτω εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. (aiōn g165) 19 Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου, μωρία παρὰ τῷ Ὡθεῷ ἔστιν. Γέγραπται γάρ, “Ο δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.” 20 Καὶ πάλιν, “Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι.” 21 Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις πάντα γὰρ ὑμῶν ἔστιν, 22 εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν, 23 ὑμεῖς δὲ Ὡχριστοῦ, Ὡχριστὸς δὲ Ὡθεοῦ.

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Ὡχριστοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Ὡθεοῦ. 2 Ὡδὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εύρεθῇ. 3 Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστον ἔστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἥ ύπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας

ἄλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. 4 Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἄλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων με “Κύριός ἔστιν. 5 Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἔως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ Ὡθεοῦ. 6 Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε, τό “Μὴ ὑπὲρ ἣ γέγραπται”, ἵνα μὴ εῖς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς, φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. 7 Τίς γάρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις δούλη ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; 8 Ὡδὴ κεκορεσμένοι ἔστε, ἥδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε, καὶ ὅφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. 9 Δοκῶ γάρ ὁ Ὡθέὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. 10 Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Ὡχριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Ὡχριστῷ ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἀτιμοί. 11 Ἀχρι τῆς ἀρτί ὥρας, καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνιτεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν, 12 καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἴδιαις χερσίν. Λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα, 13 δυσφημούμενοι, παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα ἔως ἀρτί. 14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἄλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητά, νουθετῶ. 15 Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Ὡχριστῷ, ἄλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας, ἐν γὰρ Ὡχριστῷ Ὡησοῦ

διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. 16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμητάί μου γίνεσθε. 17 Διὰ τοῦτο ἔπειψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου τέκνον, ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν ὮΚυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν ὮΧριστῷ ὮΙησοῦ, καθώς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες. 19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ ὮΚύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι, οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. 20 Οὐ γάρ ἐν λόγῳ ἡ Βασιλεία τοῦ Ὦθεοῦ, ἀλλ’ ἐν δυνάμει. 21 Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ, πνεύματί τε πραῦτητος;

5 Ὁλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἡτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναικά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. 2 Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ, τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. 3 Ἐγὼ μὲν γάρ ἀπώλητος σώματι, παρών δὲ τῷ πνεύματι, ἥδη κέκρικα ὡς παρών, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον. 4 Ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ ὮΚυρίου ἡμῶν, ὮΙησοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ ὮΚυρίου ἡμῶν ὮΙησοῦ, 5 παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὅλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ὮΚυρίου. 6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη, ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῦ; 7 Ἔκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἀζυμοί. Καὶ γάρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ἐτύθη, ὮΧριστός. 8 Ὅστε ἔορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾶ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ’ ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. 9 Ἐγραψα ὑμῖν ἐν

τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, 10 οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὧφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. 11 Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις “ἀδελφὸς” ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδορος, ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. 12 Τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; 13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Ὦθεὸς κρίνει. “Ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἔξ ὑμῶν αὐτῶν.”

6 Τολμᾶτε τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἔτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 Οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτι γε βιωτικά; 4 Βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἔξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε; 5 Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφὸς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; 6 Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; 7 Ἡδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ’ ἔαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; 8 Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς! 9 Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι ἀδικοὶ Ὦθεοῦ Βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, 10 οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ λοιδοροί, οὐχ ἄρπαγες, Βασιλείαν Ὦθεοῦ

κληρονομήσουσιν. 11 Καὶ ταῦτά τινες ἥτε
ἄλλὰ ἀπελούσασθε, ἄλλὰ ἡγιάσθητε, ἄλλὰ
έδικαιώθητε, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ὦκυρίου Ὡησοῦ
Ἄριστοῦ, καὶ ἐν τῷ Ὡπνεύματι τοῦ Ὡθεοῦ ὑμῶν.
12 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα συμφέρει.
Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐκ ἐγὼ ἔξουσιασθήσομαι
ὑπὸ τινος. 13 Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία
τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Ὡθεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα
καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ
τῷ Ὦκυρίῳ, καὶ ὁ Ὦκυριος τῷ σώματι. 14 Ὁ δὲ
Ἄριστος καὶ τὸν Ὦκυριον ἔγειρεν, καὶ ἡμᾶς ἔξεγερε,
διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 15 Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ
σώματα ὑμῶν μέλη Ὦκυριοῦ ἔστιν; Ἀρας οὖν
τὰ μέλη τοῦ Ὦκυριοῦ, ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ
γένοιτο! 16 Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ
πόρνῃ, ἐν σῶμά ἔστιν; “Ἐσονται” γάρ, φησίν,
“οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” 17 Ὁ δὲ κολλώμενος
τῷ Ὦκυρίῳ, ἐν πνεῦμα ἔστιν. 18 Φεύγετε τὴν
πορνείαν. Πᾶν ἀμάρτημα ὃ ἔὰν ποιήσῃ ἀνθρωπος
ἐκτὸς τοῦ σώματός ἔστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ
ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. 19 Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ
σῶμα ὑμῶν, ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἅγιου Ὡπνεύματός
ἔστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Ὡθεοῦ; Καὶ οὐκ ἔστε ἔαυτῶν,
20 ἡγοράσθητε γάρ τιμῆς δοξάσατε δὴ τὸν Ὡθεὸν
ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.

7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπω,
γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. 2 Διὰ δὲ τὰς πορνείας,
ἔκαστος τὴν ἔαυτον γυναικα ἔχετω, καὶ ἐκάστη
τὸν ίδιον ἄνδρα ἔχετω. 3 Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνήρ
τὴν ὄφειλὴν ἀποδιδότω, ὅμοιως δὲ καὶ ἡ γυνὴ
τῷ ἀνδρί. 4 Ἡ γυνὴ τοῦ ίδιον σώματος οὐκ
ἔξουσιάζει, ἀλλὰ ὁ ἀνήρ ὅμοιως δὲ, καὶ ὁ
ἀνήρ τοῦ ίδιον σώματος οὐκ ᔁξουσιάζει, ἀλλὰ

ἡ γυνὴ. 5 Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μήτι
ἄν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάσητε
τῇ προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἥτε, ἵνα
μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς, διὰ τὴν ἀκρασίαν
ὑμῶν. 6 Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ’
ἐπιταγήν. 7 Θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς
καὶ ἐμαυτόν. Ἄλλα ἔκαστος ίδιον ᔁχει χάρισμα
ἐκ Ὡθεοῦ, οὐ μὲν οὕτως, οὐ δὲ οὕτως. 8 Λέγω δὲ
τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἔὰν
μείνωσιν ὡς κάγω. 9 Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,
γαμησάτωσαν, κρείττον γάρ ἔστιν γαμῆσαι, ἢ
πυροῦσθαι. 10 Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν, παραγγέλλω
(οὐκ ἐγὼ, ἀλλὰ ὁ Ὦκυριος), γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς
μὴ χωρισθῆναι 11 (ἔὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω
ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω) καὶ ἄνδρα
γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. 12 Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω
(ἐγὼ, οὐχ ὁ Ὦκυριος), εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα
ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτῇ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ’
αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. 13 Καὶ γυνὴ ἥτις ᔁχει
ἄνδρα ἄπιστον, καὶ οὕτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ’
αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. 14 Ἡγίασται γάρ
ὁ ἀνήρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται
ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ
τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἔστιν, νῦν δὲ ἄγιά ἔστιν.
15 Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω. Οὐ
δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς
τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ Ὡθεός.
16 Τί γάρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις;
“Ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναικα σώσεις; 17
Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς μεμέρικεν ὁ Ὦκυριος, ἔκαστον
ὡς κέκληκεν ὁ Ὡθεός, οὕτως περιπατείτω. Καὶ
οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. 18
Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. Ἐν

άκροβυστίᾳ κέκληται τις; Μή περιτεμνέσθω. 19 Ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν ὑπεροῦ. 20 Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἦ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. 21 Δοῦλος ἐκλήθης; Μή σοι μελέτω ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 22 Ὁ γάρ ἐν ὑπεροῦ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος ὑπεροῦ ἐστίν· ὅμοιώς ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἐστιν ὑπεροῦ. 23 Τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. 24 Ἐκαστος ἐν ὧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ ὑπεροῦ. 25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων, ἐπιταγὴν ὑπεροῦ οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι, ὡς ἡλειμένος ὑπὸ ὑπεροῦ, πιστὸς εἶναι. 26 Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὗτως εἶναι. 27 Δέδεσαι γυναικί; Μή ζήτει λύσιν. Λένουσαι ἀπὸ γυναικός; Μή ζήτει γυναικα. 28 Ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς, οὐχ ἥμαρτες. Καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτεν. Θολῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. 29 Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν. Τὸ λοιπὸν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναικας, ὡς μὴ ἔχοντες ὕσιν, 30 καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον, ὡς μὴ καταχρώμενοι παράγει γάρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. 32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ ὑπεροῦ, πῶς ἀρέσῃ τῷ ὑπεροῦ· 33 ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, καὶ μεμέρισται. Καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρθένος 34 ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ ὑπεροῦ, ἵνα ἦ ἀγία, καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. 35 Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ ὑπεροῦ ἀπερισπάστως. 36 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἦ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὄφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω· οὐχ ἀμαρτάνει γαμείτωσαν. 37 Ὁς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἔδραῖς, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν ἐαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. 38 Ὡστε καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἐαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων, κρείσσον ποιήσει. 39 Γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνήρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ὡς θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν ὑπεροῦ. 40 Μακαριωτέρα δέ ἐστιν, ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, δοκῶ δὲ κάγῳ, Ὁ πνεῦμα ὑπεροῦ ἔχειν.

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. Ἡ γνῶσις φυσιοῦ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 Εἴ τις δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὕπως ἐγνω καθὼς δεῖ γνῶναι. 3 Εἴ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὕτος ἐγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. 4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδὲὶς ὑπεροῦ εἰ μὴ εἰς. 5 Καὶ γάρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὁσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί, 6 ἀλλ' ἡμῖν εἰς ὑπεροῦ ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἰς ὑπεροῦ, Ὁ Ιησοῦς ὑπεροῦ, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. 7 Ἄλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἔως ἄρτι τοῦ εἰδώλου, ὡς

εἰδωλούθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενής οὖσα, μολύνεται. 8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ ὁθῷ οὕτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, περισσεύομεν, οὕτε ἐὰν φάγωμεν, ὑστερούμεθα. 9 Βλέπετε δὲ μή πως ἡ ἔξουσία ὑμῶν αὗτη, πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. 10 Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὅντος, οἰκοδομηθήσεται, εἰς τὸ τὰ εἰδωλούθυτα ἐσθίειν; 11 Ἀπόλλυται γάρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ο ἀδελφὸς, δι' ὃν Ὁχριστὸς ἀπέθανεν. 12 Οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Ὁχριστὸν ἀμαρτάνετε. 13 Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. (aiōn g165)

9 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν Ὅκυριον ὑμῶν ἔόρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἔστε ἐν Ὅκυριῷ; 2 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι, ἡ γὰρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς, ὑμεῖς ἔστε ἐν Ὅκυριῷ. 3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνοντιν ἔστιν αὕτη: 4 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; 5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν ἀδελφὴν, γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ὅκυριου, καὶ Κηφᾶς; 6 Ὡς μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς, οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; 7 Τίς στρατεύεται ἰδίοις ὄψωνιοις ποτέ; Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ὡς τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης, οὐκ ἐσθίει; 8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον, ταῦτα λαλῶ, ἥ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; 9 Ἐν γὰρ

τῷ Μωϋσέως νόμῳ, γέγραπται, “Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα.” Μή τῶν βιῶν μέλει τῷ ὁθῷ 10 Ἡ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριῶν, καὶ ὁ ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. 11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; 12 Εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἔξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἄλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἔξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μή τινα ἐγκοπήν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Ὁχριστοῦ. 13 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες, τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; 14 Οὕτως καὶ ὁ Ὅκυριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν, ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. 15 Ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἥ τὸ καύχημά μου οὐδεὶς κενώσει. 16 Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται οὐδὲ γάρ μοί ἔστιν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. 17 Εἰ γὰρ ἐκών τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. 18 Τίς οὖν μού ἔστιν ὁ μισθός; Ἶνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον, θήσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἔξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. 19 Ἐλεύθερος γὰρ ὧν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. 20 Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις, ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον, ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ὧν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· 21 τοῖς ἀνόμοις, ὡς ἀνομος, μὴ ὧν ἀνομος Ὅθεοῦ, ἀλλ'

ζέννομος ὇χριστοῦ, ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνόμους. **22** Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν, ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδίσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. **23** Πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. **24** Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὗτως τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. **25** Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. **26** Ἔγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· **27** ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα, καὶ δουλαγωγῶ, μῆ πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10 Οὐ θέλω γάρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἥσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον, **2** καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, **3** καὶ πάντες τὸ αὐτὸν πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον, **4** καὶ πάντες τὸ αὐτὸν πνευματικὸν ἔπιον πόμα, ἔπινον γάρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Ὁχριστός. **5** Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ηὔδοκησεν ὁ Ὁθός, κατεστρώθησαν γάρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** Ταῦτα δὲ τύποι ήμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. **7** Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν ὕσπερ γέγραπται, “Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ἀνέστησαν παῖζειν.” **8** Μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἐπεσαν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσι τρεῖς χιλιάδες. **9** Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Ὅκυριον, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν

δψεων ἀπώλλυντο. **10** Μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. **11** Ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νοιθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκεν. (aiōn g165) **12** Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέση. **13** Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν, εἰ μὴ ἀνθρώπινος πιστὸς δὲ ὁ Ὅθεός, ὃς οὐκ ἔάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὁ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. **14** Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας. **15** Ὡς φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. **16** Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας, δὲ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνίᾳ ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ Ὅχριστοῦ; Τὸν ἄρτον δὲ κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνίᾳ τοῦ σώματος τοῦ Ὅχριστοῦ ἐστιν; **17** Ὄτι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν, οἱ γάρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. **18** Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας, κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; **19** Τί οὖν φημι; “Οτι εἰδωλόθυτόν τι ἐστιν, τί ἐστιν; **20** Ἄλλ’ ὅτι ἂ θύουσιν τὰ ἔθνη, δαιμονίοις καὶ οὐ Ὅθεῷ θύουσιν, οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. **21** Οὐ δύνασθε ποτήριον Ὅκυρίου πίνειν, καὶ ποτήριον δαιμονίων. Οὐ δύνασθε τραπέζης Ὅκυρίου μετέχειν, καὶ τραπέζης δαιμονίων. **22** Ἡ παραζηλοῦμεν τὸν Ὅκυριον; Μή ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; **23** Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **24** Μηδεὶς τὸ ἔαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου. **25** Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. **26** “Τοῦ Ὅκυρίου γάρ ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.”

27 Εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. **28** Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, “Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστιν”, μὴ ἐσθίετε, δι’ ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα, καὶ τὴν συνείδησιν. **29** συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἔαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου· ἵνα τί γάρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; **30** Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; **31** Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν ὥθεοῦ ποιεῖτε. **32** Ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε, καὶ “Ελλησιν, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ὥθεοῦ. **33** Καθὼς κάγὼ πάντα, πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ σύμφορον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

11 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγὼ ὥχριστοῦ. **2** Ἐπιανῶ δὲ ὑμᾶς ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ ὥχριστός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ ὥχριστοῦ ὁ ὥθεός. **4** Πᾶς ἀνήρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **5** Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχόμενή ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, ἐν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἔξυρημένη. **6** Εἰ γάρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω. Εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἡ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. **7** Ἀνήρ μὲν γάρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα ὥθεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. **8** Οὐ γάρ ἐστιν ἀνήρ ἐκ γυναικός,

ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός. **9** Καὶ γάρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνήρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. **10** Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** Πλὴν οὕτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, οὕτε ἀνήρ χωρὶς γυναικὸς ἐν Ὦκριῳ. **12** Ὡσπερ γάρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνήρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ ὥθεοῦ. **13** Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον, τῷ ὥθεῳ προσεύχεσθαι; **14** Οὐδὲ ἡ φύσις αὐτὴ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνήρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμίᾳ αὐτῷ ἐστιν, **15** γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; “Οτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. **16** Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ήμεις τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ ὥθεοῦ. **17** Τοῦτο δὲ παραγγέλλων, οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον, ἀλλὰ εἰς τὸ ἥσσον, συνέρχεσθε. **18** Πρῶτον μὲν γάρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. **19** Δεῖ γάρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα καὶ οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. **20** Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν Κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. **21** Ἔκαστος γάρ τὸ ἔδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. **22** Μή γάρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; “Η τῆς ἐκκλησίας τοῦ ὥθεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί εἴπω ὑμῖν; Ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ! **23** Ἔγὼ γάρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Ὦκριου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Ὦκριος Ἱησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἦ παρεδίδετο, ἔλαβεν ἄρτον **24** καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν, καὶ εἶπεν, “Τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα,

τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.” 25 Ωσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων, “Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἔστιν ἐν τῷ ἐμῷ αἴματι· τοῦτο ποιεῖτε, δοσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.” 26 Ὁσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ ὄντος καταγγέλλετε, ἄχρι οὗ ἔλθῃ. 27 Ὡστε δὲ ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ ὄντος ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ ὄντος. 28 Δοκιμαζέτω δὲ ἀνθρωπος ἔαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἔαυτῷ, ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. 30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἀρρωστοί, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. 31 Εἰ δὲ ἔαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. 32 Κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ ὄντος, παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. 33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 Εἴ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 Οδατε δὲ ὅτι ἔθνη ἡτε, πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἥγεσθε, ἀπαγόμενοι. 3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν ὅντες θεοῦ λαλῶν, λέγει, “Ανάθεμα Ἰησοῦς”, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, “Κύριος Ἰησοῦς”, εἰ μὴ ἐν ὅντες θεοῦ. 4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸν ὅντες. 5 Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσίν, καὶ δὲ αὐτὸς ὄντος. 6 Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, καὶ δὲ αὐτὸς θεός,

οἱ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7 Ἐκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ ὄντος πρὸς τὸ συμφέρον. 8 Ὡς μὲν γὰρ διὰ τοῦ ὄντος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸν ὅντες, 9 ἔτερω δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ ὅντες, 10 ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω προφητεία, ἄλλω διακρίσεις πνευμάτων, ἔτερω γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία γλωσσῶν. 11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸν ὅντες διαιροῦν ιδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται. 12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστιν, καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος, πολλὰ ὄντα, ἐν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός. 13 Καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν ὅντες πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἐλληνες, εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες ἐν ὅντες ἐποτίσθημεν. 14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἐστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλά. 15 Ἐὰν εἴπῃ δὲ πούς, “Οτι οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος”, οὐ παρὰ τοῦτο, οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ σώματος. 16 Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, “Οτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος”, οὐ παρὰ τοῦτο, οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ σώματος. 17 Εἰ δὲ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ δὲ ἀκοή; Εἰ δὲ ἀκοή, ποῦ δὲ ὅσφρησις; 18 Νῦν δὲ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἔκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἥθελησεν. 19 Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. 21 Οὐ δύναται δὲ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, “Χρείαν σου οὐκ ἔχω”, ἢ πάλιν δὲ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, “Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.” 22 Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ

σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστιν, 23 καὶ ἡ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν, εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24 τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν, οὐ χρείαν ἔχει. Ἀλλὰ ὁ ὥθεος συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ, περισσοτέραν δοὺς τιμὴν, 25 ἵνα μὴ ἡ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸν ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. 26 Καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. 27 Ὦ γε μεῖντος δέ ἐστε σῶμα Ὡριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους, 28 Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ ὥθεος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29 Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; 30 Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; 31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα. Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν, ὑμῖν δείκνυμι.

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἡ κύμβαλον ἀλαλάζον. 2 Κἀν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδὼ τὰ μυστήρια πάντα, καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, κἀν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὅρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. 3 Κἀν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυχήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. 4 Ὦ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ

ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ, 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8 Ὦ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει. Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται εἴτε γλῶσσαι, παύσονται εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9 Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 11 Ὦτε ἥμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· δτε γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι’ ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι, καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. 13 Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ, οὐκέτι καθήσεται· 3 Ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις λαλεῖ μυστήρια. 4 Οἱ λαλῶν γλώσσῃ, ἐαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5 Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων, ἡ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. 6 Νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω, ἡ ἐν ἀποκαλύψει,

ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν διδαχῇ; 7 Ὁμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωθήσεται τὸ αὐλούμενον; 8 Καὶ γάρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῷ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; 9 Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης, ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωθήσεται τὸ λαλούμενον; "Εσεσθε γάρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10 Τοσαῦτα εἰ τύχοι, γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον. 11 Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. 12 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας, ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. 13 Διὸ ὁ λαλῶν γλώσσῃ, προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. 14 Ἐὰν γάρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. 15 Τί οὖν ἐστιν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ. Ψαλὼ τῷ πνεύματι, ψαλὼ δὲ καὶ τῷ νοῖ. 16 Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῆς πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἔρει, τὸ "Ἀμήν", ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις, οὐκ οἶδεν; 17 Σὺ μὲν γάρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἔτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον, γλώσσαις λαλῶ· 19 ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ, θέλω πέντε λόγους τῷ νοῖ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. 20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ, νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν, τέλειοι γίνεσθε. 21 Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ὅτι "Ἐν ἔτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἐτέρων, λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ... καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί μου", λέγει Ὅμιλος. 22 Ὡστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ ἴδιῶται ἢ ἀπίστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἀπίστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, 25 τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσῶν ἐπὶ πρόσωπον, προσκυνήσει τῷ Θεῷ ἀπαγγέλλων, ὅτι "Οντως ὁ Θεός ἐν ὑμῖν ἐστιν." 26 Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί; "Οταν συνέρχησθε, ἔκαστος ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 Εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνεύέτω. 28 Ἐὰν δὲ μὴ ἢ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἔαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. 29 Προφήται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. 30 Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθημένω, ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 Δύνασθε γάρ καθ' ἓν πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν, καὶ πάντες παρακαλῶνται. 32 Καὶ πνεύματα προφητῶν, προφήταις ὑποτάσσεται. 33 Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός, ἀλλὰ εἰρίνης. Ός ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων, 34 αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν, οὐ γάρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ ὑποτασσέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. 35 Εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν,

αἰσχρὸν γάρ ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ.

36 "Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Ὀθεοῦ ἔξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; **37** Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἡ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἂ γράφω ὑμῖν ὅτι Ὦκριον ἐστὶν ἐντολή. **38** Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. **39** Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε ἐν γλώσσαις. **40** Πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, **2** δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εὶς κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. **3** Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον: ὅτι ὥΧριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν κατὰ τὰς Γραφάς, **4** καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς Γραφάς, **5** καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶς, εἴτα τοῖς δώδεκα. **6** Ἔπειτα ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἔως ἄρτι, τινὲς δὲ ἐκοιμήθησαν. **7** Ἔπειτα ὥφθη Ἰακώβῳ, εἴτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν, **8** ἐσχατὸν δὲ πάντων, ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι, ὥφθη κάμοι. **9** Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, δις οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ὀθεοῦ. **10** Χάριτι δὲ Ὀθεοῦ, εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ, οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ Ὀθεοῦ σὺν ἐμοί. **11** Εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. **12** Εἰ δὲ ὥΧριστὸς κηρύσσεται, ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἐστιν; **13** Εἰ

δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἐστιν, οὐδὲ ὥΧριστὸς ἐγήγερται· **14** εἰ δὲ ὥΧριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ὑμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. **15** Εύρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Ὀθεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Ὀθεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν ὥΧριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἰπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. **16** Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ ὥΧριστὸς ἐγήγερται· **17** εἰ δὲ ὥΧριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **18** ἘΑρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν ὥΧριστῷ ἀπώλοντο. **19** Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, ἐν ὥΧριστῷ ἡλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. **20** Νυνὶ δὲ ὥΧριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. **21** Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. **22** Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδάμ, πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ ὥΧριστῷ, πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** Ἔκαστος δὲ ἐν τῷ ἴδιῳ τάγματι: ἀπαρχὴ ὥΧριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ ὥΧριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, **24** εἴτα τὸ τέλος, ὅταν παραδιδῷ τὴν βασιλείαν τῷ Ὀθεῷ καὶ Πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν, καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν, καὶ δύναμιν. **25** Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρι οὗ θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** Ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. **27** "Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ." Ὁταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** Ὁταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς, ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ Ὀθεὸς πάντα ἐν πᾶσιν. **29** Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν, οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ

οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; **30** Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; **31** Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἀδελφοί, ἣν ἔχω ἐν Ὡρίστῳ Ἰησοῦ, τῷ Ὡρίῳ ἡμῶν. **32** Εἰ κατὰ ἀνθρωπὸν, ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὅφελος; Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, “Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γάρ ἀποθνήσκομεν.” **33** Μὴ πλανᾶσθε— φθείρουσιν ἡθη χρητὰ ὄμιλαί κακά. **34** Ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γάρ ὁ Θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λαλῶ. **35** Ἀλλ’ ἐρεῖ τις, “Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί;” Ποίω δὲ σώματι ἔρχονται; **36** Ἀφρων! Σὺ δὲ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται, ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. **37** Καὶ δὲ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι σίτου, ἢ τινος τῶν λοιπῶν. **38** Ο δὲ ὁ Θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα, καθὼς ἡθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων, ἴδιον σῶμα. **39** Οὐ πᾶσα σάρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σάρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σάρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. **40** Καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια. Ἀλλὰ ἐτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. **41** Ἀλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ γάρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. **42** Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· **43** σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· **44** σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἴ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν.

45 Οὕτως καὶ γέγραπται, “Ἐγένετο δὲ πρῶτος ἀνθρωπὸς”, Ἄδαμ, “εἰς ψυχὴν ζῶσαν”. Ὁ ἔσχατος

Ἄδαμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. **46** Ἀλλ’ οὐ πρῶτον τὸ πνευματικὸν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. **47** Ο πρῶτος ἀνθρωπὸς ἐκ γῆς, χοϊκός, δὲ δύτερος ἀνθρωπὸς, ἔξ οὐρανοῦ. **48** Οὗτος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οὗτος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. **49** Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. **50** Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σάρξ καὶ αἷμα Βασιλείαν ὁ Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ, τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. **51** Ἰδού, μυστήριον ὑμῖν λέγω: πάντες οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, **52** ἐν ἀτόμῳ, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. **53** Δεῖ γάρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. **54** Ὁταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, “Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος.” **55** “Ποῦ σου, θάνατε, τὸ νῖκος; Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;” (*Hadēs* g86) **56** Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος. **57** Τῷ δὲ ὁ Θεῷ χάρις, τῷ διδόντι ὑμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ Ὡρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ὡρίστου. **58** “Οστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Ὡρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Ὡρίῳ.

16 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τὸν ἀγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. **2** Κατὰ μίαν σαββάτου,

έκαστος ύμῶν παρ' ἔαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων
ὅ τι ἂν εύδοται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε
λογίαι γίνωνται. 3 Ὄταν δὲ παραγένωμαι, οὓς
ἔὰν δοκιμάσῃς, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω,
ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ύμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. 4
Ἐὰν δὲ ἄξιον ἦ τοῦ κάμε πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ
πορεύονται. 5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ύμᾶς, ὅταν
Μακεδονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι.
6 Πρὸς ύμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ παραχειμάσω,
ἵνα ύμεῖς με προπέμψητε, οὐδὲν πορεύωμαι. 7 Οὐ
θέλω γὰρ ύμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ
χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ύμᾶς, ἔὰν δὲ ὁ Ἁγιός
ἐπιτρέψῃ. 8 Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἔως τῆς
Πεντηκοστῆς· 9 θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη
καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. 10 Ἐὰν δὲ
ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς
ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον Ἁγίου ἐργάζεται, ὡς ἐγώ. 11
Μή τις οὖν αὐτὸν ἔξουθενήσῃ. Προπέμψατε δὲ
αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός με, ἐκδέχομαι
γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. 12 Περὶ δὲ
Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν
ἵνα ἔλθῃ πρὸς ύμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ
πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται
δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ. 13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν
τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταίοῦσθε. 14 Πάντα
ύμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 15 Παρακαλῶ δὲ ύμᾶς,
ἀδελφοί, οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ ὅτι ἐστὶν
ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις
ἔταξαν ἔαυτούς· 16 ἵνα καὶ ύμεῖς ὑποτάσσησθε
τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ
κοπιῶντι. 17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ,
καὶ Φορτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ύμῶν
ύστερημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. 18 Ἀνέπαυσαν

γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ύμῶν. Ἐπιγινώσκετε
οὖν τοὺς τοιούτους. 19 Ἀσπάζονται ύμᾶς αἱ
ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονται ύμᾶς ἐν Ἁγίῳ
πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα, σὺν τῇ κατ' οἶκον
αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. 20 Ἀσπάζονται ύμᾶς οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.
21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου. 22 Εἴ τις οὐ
φιλεῖ τὸν Ἁγιόν, ἥτω ἀνάθεμα. Μαράνα θά! 23
Ἡ χάρις τοῦ Ἁγιοῦ Ἰησοῦ Ἐριθροῦ μεθ' ύμῶν.
24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ύμῶν ἐν Ἐριθρῷ
Ἰησοῦ. Ἀμήν!

Προς Κορινθίους Β'

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ὁχριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος ὡθεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ὡθεοῦ τῇ οὕσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσιν τοῖς οὕσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ ὡθεοῦ Πατρὸς ὑμῶν καὶ Ὦκυρίου Ἰησοῦ Ὁχριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ ὡθεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Ὦκυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Ὁχριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ ὡθεὸς πάσης παρακλήσεως, **4** ὁ παρακαλῶν ὑμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ὑμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἣς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ ὡθεοῦ. **5** Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Ὁχριστοῦ εἰς ὑμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Ὁχριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ὑμῶν. **6** Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως, τῆς ἐνεργούμενης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὃν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. **7** Καὶ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἔστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. **8** Οὐ γάρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ὑμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν, ὥστε ἔξαπορηθῆναι ὑμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. **9** Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὡμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὡθεῷ, τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς: **10** δις ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ὑμᾶς, καὶ ῥύσεται, εἰς ὃν ἡλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, **11** συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν

προσώπων, τὸ εἰς ὑμᾶς χάρισμα, διὰ πολλῶν, εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν. **12** Η γάρ καύχησις ὑμῶν αὕτη ἐστίν: τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ὑμῶν, ὅτι ἐν ἀγιότητι καὶ εἰλικρινείᾳ τοῦ ὡθεοῦ, καὶ οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι ὡθεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. **13** Οὐ γάρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἡ ἡ ἀναγινώσκετε ἡ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἔως τέλους ἐπιγινώσεσθε, **14** καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ὑμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ὑμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Ὦκυρίου Ḹησοῦ. **15** Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρότερον, πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, **16** καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. **17** Τοῦτο οὖν βουλόμενος, μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; "Η ἀ βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ἡ παρ' ἐμοὶ τὸ "Ναι, ναι", καὶ τὸ "Οὐ, οὐ;" **18** Πιστὸς δὲ ὁ ὡθεὸς, ὅτι ὁ λόγος ὑμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς, οὐκ ἔστιν "Ναι" καὶ "Οὐ". **19** Ο τοῦ ὡθεοῦ γάρ Υἱὸς, Ḹησοῦ Ὁχριστὸς, ὁ ἐν ὑμῖν δι' ὑμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ, καὶ Σιλουανοῦ, καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο "Ναι" καὶ "Οὐ", ἀλλὰ "Ναι" ἐν αὐτῷ γέγονεν. **20** Οσαι γάρ ἐπαγγελίαι ὡθεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ "Ναι". Διὸ καὶ δι' αὐτοῦ, τὸ "Αμήν", τῷ ὡθεῷ πρὸς δόξαν δι' ὑμῶν. **21** Ο δὲ βεβαιῶν ὑμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Ὁχριστὸν καὶ χρίσας ὑμᾶς ὡθέός, **22** διὰ τοῦ σφραγισάμενος ὑμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἄρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. **23** Ἐγώ δὲ μάρτυρα τὸν ὡθεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἥλθον εἰς Κόρινθον. **24** Οὐχ ὅτι

κυριεύομεν ύμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ύμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

2 Ἔκρινα γὰρ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ύμᾶς ἐλθεῖν. **2** Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ύμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἔξ ἐμοῦ; **3** Καὶ ἔγραψα τοῦτο αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐλθὼν, λύπην σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθώς ἐπὶ πάντας ύμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ύμῶν ἐστιν.

4 Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας, ἔγραψα ύμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ύμᾶς. **5** Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ύμᾶς. **6** Ἰκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὐτῇ, ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, **7** ὥστε τούναντίον μᾶλλον ύμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μή πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ, καταποθῇ ὁ τοιοῦτος.

8 Διὸ παρακαλῶ ύμᾶς, κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην.

9 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ύμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. **10** ὩΙ δέ τι χαρίζεσθε, κάγω· καὶ γὰρ ἐγὼ δὲ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι' ύμᾶς ἐν προσώπῳ Ἐχριστῷ, **11** ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. **12** Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ἐχριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, **13** οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. **14** Τῷ δὲ Ὀθεῷ χάρις, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Ἐχριστῷ, καὶ τὴν ὄσμήν τῆς γνώσεως αὐτοῦ, φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. **15** Ὄτι Ἐχριστὸν εὐώδίᾳ ἐσμὲν τῷ Ὀθεῷ, ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς

ἀπολλυμένοις, **16** οἵς μὲν ὄσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἵς δὲ ὄσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; **17** Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Ὀθεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Ὀθεοῦ, κατέναντι Ὀθεοῦ ἐν Ἐχριστῷ λαλοῦμεν.

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἔαυτοὺς συνιστάνειν; "Η μὴ χρήζομεν, ὡς τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ύμᾶς ἢ ἐξ ύμῶν; **2** Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ύμεις ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, **3** φανερούμενοι διὰ ἐστὲ ἐπιστολὴ Ἐχριστοῦ, διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ ὉΠνεύματι Ὀθεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις, ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίναις. **4** Πεποιθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ ᘙχριστοῦ πρὸς τὸν Ὀθεόν. **5** Οὐχ διὰ ἀφ' ἔαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἔαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ, **6** διὰ καὶ ἱκάνωσεν ύμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ ὉΠνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτένει, τὸ δὲ ὉΠνεύμα ζωοποιεῖ. **7** Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱὸὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως, διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ ὉΠνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; **9** Εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως, δόξα πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης δόξῃ. **10** Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται, τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἴνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. **11** Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ

μένον ἐν δόξῃ. 12 Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, 13 καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. 14 Ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. Ἀχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας, τὸ αὐτὸν κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὁστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἦ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· 8 ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ὀψιαστορούμενοι, 9 διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὁστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὁστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἐχομεν φανερωθῆ. 11 Ἄει γὰρ ἡμεῖς, οἵ ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἐχομεν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἐχομεν φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. 12 Ὡστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ή δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 13 Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸν πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, “Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα”, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, 14 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Ἐχομεν, καὶ ἡμᾶς σὺν Ἐχομεν ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. 15 Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων, τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. 16 Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἀνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαίνοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. 17

Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης, κατεργάζεται ἡμῖν, (αιῶνις g166) 18 μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (αιῶνις g166)

4 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἡλείθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν. 2 Ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας, συνιστάνοντες ἔαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 3 Εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἔστιν κεκαλυμμένον, 4 ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰώνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Θριστοῦ, διὸ ἔστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. (αιῶνις g165)

5 Οὐ γὰρ ἔαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Ἐχομεν Χριστὸν Κύριον, ἔαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ

”Ιησοῦν. 6 Ὁτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπών, “Ἐκ σκότους φῶς λάμψει”, διὸ ἐλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἐχομεν Χριστοῦ. 7 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὁστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἦ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· 8 ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ὀψιαστορούμενοι, 9 διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἐχομεν ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἐχομεν ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῆ. 11 Ἄει γὰρ ἡμεῖς, οἵ ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἐχομεν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἐχομεν φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. 12 Ὡστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ή δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 13

”Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸν πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, “Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα”, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, 14 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Ἐχομεν, καὶ ἡμᾶς σὺν Ἐχομεν ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. 15 Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων, τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. 16 Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἀνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαίνοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. 17

Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης, κατεργάζεται ἡμῖν, (αιῶνις g166) 18 μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (αιῶνις g166)

5 Οἱδαμεν γὰρ ὅτι ἐάν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Ὀθεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. (aiōnios g166) **2** Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἔξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες. **3** Εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. **4** Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει, στενάζομεν, βαρούμενοι ἐφ' ὧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. **5** Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Ὀθεός, ὁ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Ὀνεύματος. **6** Θαρροῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Ὁκυρίου, **7** διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἶδους. **8** Θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Ὁκύριον. **9** Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. **10** Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ, ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ ὇ριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἔκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἂ ἔπραξεν, εἴτε ἀγάθὸν εἴτε κακόν. **11** Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Ὁκυρίου, ἀνθρώπους πείθομεν, Ὀθεῷ δὲ πεφανερώμεθα ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. **12** Οὐ πάλιν ἔαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. **13** Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Ὀθεῷ εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. **14** Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ ὇ριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εῖς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον. **15**

Καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες, μηκέτι ἔαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀπόθανόντι καὶ ἐγερθέντι. **16** Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἱδαμεν κατὰ σάρκα. Εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα ὥριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. **17** Ὡστε εἴ τις ἐν ὥριστῷ, καὶνὴ κτίσις τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ, γέγονεν καινά. **18** Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἔαυτῷ διὰ ὥριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ὡς ὅτι Ὀθεὸς ἦν ἐν ὥριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἔαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. **20** Ὅπερ ὥριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ώς τοῦ Ὀθεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν δεόμεθα ὑπὲρ ὥριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Ὀθεῷ. **21** Τὸν μὴ γνόντα ἀμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Ὀθεοῦ ἐν αὐτῷ. **6** Συνεργοῦντες δὲ καὶ, παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Ὀθεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. **2** Λέγει γάρ, “Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.” Ἰδοὺ, νῦν “καιρὸς εὐπρόσδεκτος”, ἰδοὺ, νῦν “ἡμέρα σωτηρίας”. **3** Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία. **4** Ἄλλ' ἐν παντὶ συνιστάντες ἔαυτοὺς ως Ὀθεοῦ διάκονοι: ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, **5** ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, **6** ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Ὀνεύματι Ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, **7** ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Ὀθεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν

δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, 8 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, 9 ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθήκουντες καὶ ἴδον, ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες. 11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέψηγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. 12 Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν. 13 Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν (ὡς τέκνοις λέγω) πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. 14 Μὴ γίνεσθε ἔτεροζυγοῦντες ἀπίστοις τίς γάρ μετοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; 15 Τίς δὲ συμφώνησις Ὁχριστοῦ πρὸς Βελιάρ, ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; 16 Τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ Ὅθεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὑμεῖς γάρ ναὸς Ὅθεοῦ ἐσμεν ζῶντος, καθὼς εἴπεν ὁ Ὅθεδς, ὅτι “Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς”, καὶ “ἔμπειρι πατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Ὅθεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός.” 17 “Διὸ ἔξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε”, λέγει ὮΚύριος, “καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε”. “Κάγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς”. 18 “Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε μοι εἰς υἱὸν καὶ θυγατέρας”, λέγει ὮΚύριος Παντοκράτωρ.

7 Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μοιλυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόρῳ Ὅθεοῦ. 2 Χωρίσατε ἡμᾶς οὐδένα ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 Πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω, προείρηκα γάρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν

ἐστε, εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. 4 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύματι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἀνεσιν ἡ σάρξ ἡμῶν, ἀλλ’ ἐν παντὶ θλιβόμενοι— ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. 6 Ἀλλ’ ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Ὅθεδς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου· 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἡ παρεκλήση ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὁδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὕστε με μᾶλλον χαρῆναι. 8 “Οτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι. Εἰ καὶ μετεμελόμην (βλέπω ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὕραν ἐλύπησεν ὑμᾶς) 9 νῦν χαίρω οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ’ ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπήθητε γάρ κατὰ Ὅθεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. 10 ‘Η γὰρ κατὰ Ὅθεὸν λύπη, μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη, θάνατον κατεργάζεται. 11’ Ιδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ Ὅθεὸν λυπηθῆναι, πόσην κατειργάσατο ὑμῖν σπουδήν: ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν! Ἐν παντὶ συνεστήσατε ἔαυτοὺς ἀγνοὸς εἶναι τῷ πράγματι. 12 Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἔνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ ἔνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ’ ἔνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν, τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Ὅθεοῦ. 13 Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν, περισσοτέρως μᾶλλον ἔχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ

Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. 14 Ὁτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθην, ἀλλ’ ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. 15 Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἔστιν, ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. 16 Χαίρω ὅτι ἐν παντὶ, θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, 2 ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως, ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεία αὐτῶν, ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. 3 Ὁτι κατὰ δύναμιν μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, αὐθαίρετοι 4 μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἄγιους. 5 Καὶ οὐ καθὼς ἥλπισαμεν, ἀλλ’ ἔαυτοὺς ἔδωκαν, πρῶτον τῷ Ἡρῷ, καὶ ὑμῖν, διὰ θελήματος ὥθεοῦ. 6 Εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο, οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. 7 Ἀλλ’ ὡσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. 8 Οὐ κατ’ ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. 9 Γινώσκετε γάρ τὴν χάριν τοῦ Ἡρίου ἡμῶν, Ἱησοῦ ἔχοντος, ὅτι δι’ ὑμᾶς ἐπτώχευσεν, πλούσιος ὡν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτίσητε. 10 Καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι, τοῦτο γάρ ὑμῖν συμφέρει,

οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν, προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. 11 Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. 12 Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. 13 Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν θλῖψις, ἀλλ’ ἐξ ἴσοτητος. 14 Ἐν τῷ νῦν καιρῷ, τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἴσοτης. 15 Καθὼς γέγραπται, “Ο τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ δλίγον, οὐκ ἥλαττονησεν.” 16 Χάρις δὲ τῷ ὥθεοῷ, τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου. 17 Ὁτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος, ἔξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. 18 Συνεπέμψαμεν δὲ μετ’ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· 19 οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν, ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ’ ἡμῶν, πρὸς τὴν τοῦ Ἡρίου δόξαν, καὶ προθυμίαν ἡμῶν· 20 στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται, ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ’ ἡμῶν, 21 προνοοῦμεν γὰρ καλὰ, οὐ μόνον ἐνώπιον Ἡρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. 22 Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς, πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23 Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν δόξα ἔχοντες. 24 Τὴν οὖν ἔνδειξιν

τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἄγίους, περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν. **2** Οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισε τοὺς πλείονας. **3** Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν, κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε. **4** Μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὔρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. **5** Ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπιγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. **6** Τοῦτο δέ: ὁ σπείρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. **7** Ἐκαστος καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἵλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾶ ὁ Ὡτεός. **8** Δυνατεῖ δὲ ὁ Ὡτεός πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. **9** Καθὼς γέγραπται, “Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.” (aiōn g165) **10** Ο δὲ ἐπιχορηγῶν σπόρον τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν, χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις

κατεργάζεται δι’ ἡμῶν, εὐχαριστίαν τῷ Ὡτεῷ. **12** Ὄτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης, οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Ὡτεῷ. **13** διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης, δοξάζοντες τὸν Ὡτεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ἁγίου Χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, **14** καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Ὡτεοῦ ἐφ' ὑμῖν. **15** Χάρις τῷ Ὡτεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾶ!

10 Αὐτὸς δὲ ἐγώ, Παῦλος, παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραῦτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Ἁγίου, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπών δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς. **2** Δέομαι δὲ τὸ μὴ, παρὼν θαρρήσαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι, τολμῆσαι ἐπὶ τινας τοὺς λογιζομένους ὑμᾶς, ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. **3** Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατεύμεθα. **4** Τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Ὡτεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες, **5** καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Ὡτεοῦ, καὶ αἱχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοήν τοῦ Ἁγίου, **6** καὶ ἐν ἐτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. **7** Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. Εἴ τις πέποιθεν ἔαυτῷ Ἁγίου εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἔαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Ἁγίος, οὕτως καὶ ἡμεῖς. **8** Εάν τε γὰρ περισσότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἔξουσίας ἡμῶν, ἣς ἔδωκεν ὁ Ὡτεός

εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, 9 ἵνα μὴ δόξω ὡς ἄν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 10 Ὁτι, “Αἱ ἐπιστολαὶ μέν”, φησίν, “βαρεῖαι καὶ ίσχυραί, ή δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἔξουθενημένος.” 11 Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οὗτοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι’ ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. 12 Οὐ γάρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ή συγκρῖναι ἑαυτούς, τισιν τῶν ἑαυτούς συνισταόντων ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς, ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιᾶσιν. 13 Ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος, οὐ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. 14 Οὐ γάρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς, ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς, ἄχρι γάρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Ἰησοῦ· 15 οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχῶμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ἡμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν, 16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. 17 Ὁ δὲ καυχῶμενος, ἐν Ἰησού καυχάσθω. 18 Οὐ γάρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

11 Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης, ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. 2 Ζηλῶ γάρ ὑμᾶς ὁ Θεὸς ζήλω, ἡρμοσάμην γάρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ, παρθένον ἀγνήν παραστῆσαι τῷ Ἰησοῦ. 3 Φοβοῦμαι δὲ, μή πως ὡς ὁ ὄφις ἔξηπάτησεν Εὕαν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν

ἀπὸ τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς ἀγνότητος τῆς εἰς τὸν Ἰησοῦν. 4 Εἰ μὲν γάρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἱησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ή πνεῦμα ἔτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ή εὐαγγέλιον ἔτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε. 5 Λογίζομαι γάρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. 6 Εἰ δὲ καὶ ἴδιωτης τῷ λόγῳ, ἀλλ’ οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ’ ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. 7 Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν, ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; 8 Ἀλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν δψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, 9 καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς, οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γάρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ἐμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. 10 Ἔστιν ἀλήθεια Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. 11 Διὰ τί; “Οτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ο ‘Θεὸς οἶδεν! 12 Ο δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. 13 Οἱ γάρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματίζομενοι εἰς ἀποστόλους Ἰησοῦ. 14 Καὶ οὐ θαῦμα, αὐτὸς γάρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. 15 Οὐ μέγα οὖν, εὶ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὃν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 16 Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή γε κἀν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κάγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι. 17 Ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ Ἰησοῦν λαλῶ,

ἀλλ’ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **18** Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρκα, κάγὼ καυχήσομαι. **19** Ἡδέως γάρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες! **20** Ἀνέχεσθε γάρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. **21** Κατὰ ἀτιμίαν λέγω ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήκαμεν! Ἐν ᾧ δ’ ἂν τις τολμᾶ (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω), τολμᾶ κάγὼ. **22** Ἐβραῖοί εἰσιν; Κάγὼ. Ἰσραηλῖται εἰσιν; Κάγὼ. Σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; Κάγὼ. **23** Διάκονοι Ἡριστοῦ εἰσιν; (Παραφρονῶν λαλῶ), ὑπὲρ ἐγώ: ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. **24** Ὅποιοι Ιουδαίων πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, **25** τρὶς ἔραβδίσθην, ἄπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· **26** ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἔθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, **27** κόπω καὶ μόχθω, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. **28** Χωρὶς τῶν παρεκτὸς, ἡ ἐπίστασίς μοι ἡ καθ’ ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; **30** Εἴ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. **31** Ὁ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Ἡριστοῦ Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὃν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. (αιση g165) **32** Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἔθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με,

θέλων, **33** καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ, ἔχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἔξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12 Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μέν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Ἡριστοῦ. **2** Οἶδα ἀνθρωπὸν ἐν Ἡριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων (εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ ὁθός οἶδεν), ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. **3** Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἀνθρωπὸν (εἴτε ἐν σώματι εἴτε χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ ὁθός οἶδεν), **4** ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ρήματα, ἢ οὐκ ἔξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. **5** Ὅπερ τοῦ τοιούτου, καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ, οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις. **6** Ἐὰν γάρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γάρ ἐρῶ φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ δὲ βλέπει με, ἢ ἀκούει ἔξ έμοι. **7** Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων, διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκὶ, ἄγγελος Σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. **8** Ὅπερ τούτου τρὶς τὸν Ἡριστον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ’ ἐμοῦ. **9** Καὶ εἱρηκέν μοι, “Ἄρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γάρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται.” Ἡδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ’ ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Ἡριστοῦ. **10** Διὸ εὔδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Ἡριστοῦ ὅταν γάρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. **11** Γέγονα ἄφρων ὑμεῖς με ἡναγκάσατε. Ἔγὼ γάρ ὥφειλον ὑφ’ ὅμῶν συνίστασθαι. Οὐδὲν γάρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. **12** Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου

κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ— σημείοις τε, καὶ τέρασιν, καὶ δυνάμεσιν. **13** Τί γάρ ἐστιν ὁ ἡσσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην! **14** Ἰδοὺ, τρίτον τοῦτο ἔτοιμως ἔχω ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γάρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γάρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. **15** Ἔγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. Εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἥσσον ἀγαπῶμαι; **16** Ἐστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλω, ὑμᾶς ἔλαβον. **17** Μή τινα ὡν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι’ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; **18** Παρεκάλεσα τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν. Μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν οὐ τοῖς αὐτοῖς ἵχνεσιν; **19** Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; Κατέναντι Ὁθοῦ ἐν Ὁχιστῷ λαλοῦμεν. Τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. **20** Φοβοῦμαι γάρ, μή πως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω, εὗρω ὑμᾶς, κάγω εὑρεθῶ ὑμῖν οἴον οὐ θέλετε, μή πως ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι. **21** μὴ πάλιν ἐλθόντος μου, ταπεινώσει με ὁ Ὅθεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελγείᾳ, ἢ ἐπραξαν.

13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. “Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ρῆμα.” **2** Προείρηκα καὶ προλέγω, ώς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ ἀπὼν νῦν τοῖς προημαρτηκόσιν,

καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι. **3** Ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Ὁχιστοῦ, δις εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. **4** Καὶ γάρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως Ὅθεοῦ. Καὶ γάρ ήμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Ὅθεοῦ εἰς ὑμᾶς. **5** Ἐαυτὸὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἔαυτοὺς δοκιμάζετε.” Η οὐκ ἐπιγινώσκετε ἔαυτοὺς, ὅτι Ὁχιστὸς Ὁησοῦς ἐν ὑμῖν, εἰ μήτι ἀδόκιμοι ἐστε; **6** Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ήμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. **7** Εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν Ὅθεον μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ήμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ’ ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ήμεῖς δὲ ως ἀδόκιμοι ὥμεν. **8** Οὐ γάρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. **9** Χαίρομεν γάρ ὅταν ήμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἔτε. Τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. **10** Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὸν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἔξουσίαν ἦν ὁ Ὅχυρος ἔδωκέν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. **11** Λοιπόν ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Ὅθεος τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ’ ὑμῶν. **12** Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. **13** Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἄγιοι πάντες. **14** Ή χάρις τοῦ Ὅχυρου Ὁησοῦ Ὁχιστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Ὅθεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Γαλατας

1 Παῦλος, ἀπόστολος (οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ὡησοῦ ὇χριστοῦ, καὶ ὥθεοῦ Πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν), **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας; **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὥθεοῦ Πατρὸς καὶ Ὦκυρίου ὑμῶν Ὡησοῦ ὇χριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἑαυτὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν, δπως ἐξέληται ὑμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ ὥθεοῦ καὶ Πατρὸς ὑμῶν, (αἱōn g165) **5** ὃς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (αἱōn g165) **6**

Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως, μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι ὇χριστοῦ, εἰς ἔτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ὇χριστοῦ. **8** Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ὑμῖν εὐαγγελίζηται παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω! **9** Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω! **10** Ἀρτι γάρ ἀνθρώπους πείθω ἡ τὸν ὥθεόν; **11** Ἡ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; Εἰ ἔτι ἀνθρώποις ἥρεσκον, ὇χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἄν ἡμην. **11** Γνωρίζω γάρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπὸ ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἀνθρωπον. **12** Οὐδὲ γάρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὕτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ὡησοῦ ὇χριστοῦ. **13** Ἡκούσατε γάρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ὥθεοῦ, καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. **14** Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ

γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. **15** Ὁτε δὲ εὐδόκησεν ὁ, ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, **16** ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἷματι, **17** οὐδὲ ἀνηλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία, ἀνηλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἴστορῆσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. **19** Ἐτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ὦκυρίου. **20** Ἡ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ, ἐνώπιον τοῦ ὥθεοῦ, ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** Ἐπειτα ἥλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** Ἡμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας, ταῖς ἐν ὇χριστῷ, **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἥσαν, ὅτι “Ο διώκων ὑμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν, ἦν ποτε ἐπόρθει.” **24** Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν ὥθεόν.

2 Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν, πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον· **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον δὲ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἴδιαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μή πως εἰς κενὸν τρέχω ἡ ἔδραμον. **3** Ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, “Ἐλλην ὕν, ἡναγκάσθη περιτμηθῆναι. **4** Διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθερίαν ὑμῶν, ἦν ἔχομεν ἐν ὇χριστῷ Ὡησοῦ, ἵνα ὑμᾶς καταδουλώσουσιν· **5** οἵτις οὐδὲ πρὸς ὥραν εἰξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου

διαμείνη πρὸς ὑμᾶς. 6 Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι (όποιοί ποτε ἦσαν, οὐδέν μοι διαφέρει, πρόσωπον ὁ Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει), ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο. 7 Ἀλλὰ τούναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς 8 (ὅ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη), 9 καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς, καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶς κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν· 10 μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, δικαὶοις ποιῆσαι αὐτὸς τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὁτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. 12 Πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἔθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἕαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. 13 Καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήκθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 Ἄλλ’ ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὄρθιοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων, “Εἰ σὺ Ἰουδαῖος, ὑπάρχων ἔθνικῶς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς ζῆς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαΐζειν;” 15 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἔξεσθε ἀμαρτωλοί, 16 εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἀνθρώπος ἔξεργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐκ ἔξεργων νόμου,

ὅτι ἔξεργων νόμου, οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ. 17 Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς ἀμαρτίας διάκονος; Μή γένοιτο! 18 Εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω. 19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι· 20 ζῶ δὲ, οὐκέτι ἐγώ, ζῆς δὲ ἐν ἐμοὶ· Χριστός ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀγαπήσαντός με, καὶ παραδόντος ἐμαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

3 Ὡς ἀνόητοι Γαλάται! Τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἵς κατ’ ὄφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράψῃ ἐσταυρωμένος; 2 Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ’ ὑμῶν: ἔξεργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἔξεργος πίστεως; 3 Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; Ἐναρξάμενοι Πνεύματι, νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ— εἴ γε καὶ εἰκῆ; 5 Οοῦν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἔξεργων νόμου ἢ ἔξεργος πίστεως; 6 Καθὼς Ἀβραάμ “ἐπίστευσεν τῷ Θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”. 7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι οὐδεὶς Ἀβραάμ. 8 Προϊδοῦσα δὲ ἡ Γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραάμ, ὅτι “Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.” 9 “Ωστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. 10 Οσοι γὰρ ἔξεργων νόμου εἰσὶν ὑπὸ κατάραν εἰσίν, γέγραπται γὰρ, ὅτι “Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου,

τοῦ ποιῆσαι αὐτά.” 11 Ὄτι δὲ ἐν νόμῳ, οὐδεὶς δίκαιουται παρὰ τῷ “Θεῷ δῆλον, ὅτι, “Ο δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.” 12 Ο δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ’, “Ο ποιήσας αὐτὰ, ζήσεται ἐν αὐτοῖς.” 13 Ὡς Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται, “Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου”, 14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Ὁχριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Ὁντεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. 15 Ἀδελφοί, κατὰ ἀνθρώπον λέγω. “Ομως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην, οὐδεὶς ἀθετεῖ ἡ ἐπιδιατάσσεται. 16 Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. Οὐ λέγει, “Καὶ τοῖς σπέρμασιν”, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ’ ὡς ἐφ’ ἐνός, “Καὶ τῷ σπέρματί σου”, ὃς ἐστιν Ὁχριστός. 17 Τοῦτο δὲ λέγω: διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Ὁθεοῦ, ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 Εἰ γάρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι’ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Ὁθεός. 19 Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ὃ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι’ ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. 20 Ὁ δὲ μεσίτης ἐνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Ὁθεός εἰς ἐστιν. 21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Ὁθεοῦ; Μὴ γένοιτο! Εἰ γάρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὅντως ἐκ νόμου ἀν ἦν ἡ δίκαιοισύνη. 22 Ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ Γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἀμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Ὁχριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν. 23 Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν,

ὑπὸ νόμου ἐφρουρούμεθα, συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. 24 Ὡστε ὁ νόμος, παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Ὁχριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. 25 Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἐσμεν. 26 Πάντες γάρ υἱοὶ Ὅθεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Ὁχριστῷ Ἰησοῦ. 27 Ὅσοι γάρ εἰς Ὁχριστὸν ἐβαπτίσθητε, Ὁχριστὸν ἐνεδύσασθε. 28 Οὐκ ἔνι Ιουδαῖος οὐδὲ Ἑλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες γάρ ὑμεῖς εῖς ἐστε ἐν Ὁχριστῷ Ἰησοῦ. 29 Εἰ δὲ ὑμεῖς Ὁχριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ’ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ’ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιος ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὁν, 2 ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός.

3 Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅτε ἥμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἥμεν δεδουλωμένοι. 4 Ὅτε δὲ ἥλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Ὁθεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμου, 5 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμου ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. 6 Ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Ὁθεὸς τὸ Ὁντεύμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κραζόν, “Ἄββα, ὁ Πατήρ!” 7 Ὡστε οὐκέτι εἴ δοῦλος, ἀλλὰ υἱός: εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ Ὁθεοῦ. 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Ὁθεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς· 9 νῦν δὲ γνόντες Ὁθεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Ὁθεοῦ, πῶς ἐπιστρέψετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἵς πάλιν ἀνωθεν δουλεύειν θέλετε; 10 Ἡμέρας παρατηρεῖσθε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς,

καὶ ἐνιαυτούς. 11 Φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κάγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. Οὐδέν με ἡδικήσατε· 13 οἴδατε δὲ ὅτι δι’ ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς, εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον. 14 Καὶ τὸν πειρασμὸν ὑμῶν ἐν τῇ σαρκὶ μου, οὐκ ἔξουθενήσατε οὐδὲ ἔξεπτύσατε, ἀλλ’ ὡς ἄγγελον Ὀθεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Ὡχριστὸν Ἰησοῦν. 15 Ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; Μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἔξορύξαντες, ἐδώκατέ μοι. 16 Ὡστε ἔχθρὸς ὑμῶν γέγονα, ἀληθεύων ὑμῖν; 17 Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 Καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. 19 Τέκνα μου, οὓς πάλιν ὡδίνω, μέχρις οὗ μορφωθῇ Ὁχριστὸς ἐν ὑμῖν— 20 ἥθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. 21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμου θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; 22 Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23 Ἄλλ’ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, δι’ ἐπαγγελίας. 24 Ἀτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα, αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι: μία μὲν ἀπὸ Ὁρούς Σινᾶ εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἀγάρ. 25 Τὸ δὲ Ἀγάρ Σινᾶ Ὁρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεύει γάρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. 26 Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ ὑμῶν. 27 Γέγραπται γάρ, “Εὐφράνθητι, στεῖρα, ή οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ή

οὐκ ὡδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον, ἢ τῆς ἔχούσης τὸν ἄνδρα.” 28 Ὅμετις δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ. 29 Ἄλλ’ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς, ἐδίωκε τὸν κατὰ Πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. 30 Ἄλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή; “Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς, οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης, μετὰ τοῦ νίοῦ τῆς ἐλευθέρας.” 31 Διό ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 Τῇ ἐλευθερίᾳ, ἡμᾶς Ὁχριστὸς ἡλευθέρωσεν, στήκετε οὖν, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. 2 Ἰδε, ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Ὁχριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὡφελήσει. 3 Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν, ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. 4 Κατηργήθητε ἀπὸ Ὁχριστοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. 5 Ἅμεις γὰρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. 6 Ἐν γὰρ Ὁχριστῷ Ἰησοῦ, οὕτε περιτομή τι ἰσχύει, οὕτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι’ ἀγάπης ἐνεργούμενη. 7 Ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν, ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; 8 Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῦ. 10 Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε. Ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς, βαστάσει τὸ κρίμα, δοτις ἐὰν ἦ. 11 Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; Ἀρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. 12 Ὁφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. 13 Ὅμετις γὰρ ἐπ’ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί: μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν

τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. 14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τῷ, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ώς σεαυτόν.” 15 Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε, μὴ ὑπ’ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. 16 Λέγω δέ, Ὁνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. 17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Ὁνεύματος, τὸ δὲ Ὁνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός, ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἔὰν θέλητε, ταῦτα ποιήτε. 18 Εἰ δὲ Ὁνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. 19 Φανερὰ δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά ἐστιν πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, 20 εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις, 21 φθόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἢ προλέγω ὑμῖν, καθὼς προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες, Βασιλείαν Ὅθεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. 22 Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Ὁνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, 23 πραῦτης, ἐγκράτεια κατὰ τῶν τοιούτων, οὐκ ἐστιν νόμος. 24 Οἱ δὲ τοῦ ὇χριστοῦ ὉΙησοῦ, τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. 25 Εἰ ζῶμεν Ὁνεύματι, Ὁνεύματι καὶ στοιχῶμεν. 26 Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἔὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινὶ παραπτώματι, ὑμεῖς, οἱ πνευματικοὶ, καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραῦτητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. 2 Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ ὇χριστοῦ. 3 Εἰ γὰρ δοκεῖ τις

εἶναί τι, μηδὲν ὕν, φρεναπατᾶ ἔαυτόν. 4 Τὸ δὲ ἔργον ἔαυτοῦ δοκιμαζέτω ἔκαστος, καὶ τότε εἰς ἔαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἔτερον. 5 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. 6 Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον, τῷ κατηχοῦντι, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. 7 Μὴ πλανᾶσθε, θεοὺς οὐ μυκτηρίζεται. “Ο γὰρ ἔὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. 8 Ὁτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἔαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, δὲ σπείρων εἰς τὸ Ὁνεῦμα, ἐκ τοῦ Ὁνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 9 Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες, μὴ ἐγκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἴδιῳ, θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. 10 Ἀρα οὖν, ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζόμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. 11 Ἰδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. 12 Ὁσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκὶ, οὕτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ ὇χριστοῦ ὉΙησοῦ μὴ διώκωνται. 13 Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμημένοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. 14 Ἐμοὶ δὲ, μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Ὁκυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ ὇χριστοῦ, δι’ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται, κἀγὼ κόσμῳ. 15 Οὕτε γὰρ περιτομή τί ἐστιν, οὕτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καὶνὴ κτίσις. 16 Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ’ αὐτοὺς, καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ὁσραὴλ τοῦ Ὅθεοῦ. 17 Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ ὉΙησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. 18 Ἡ χάρις τοῦ Ὁκυρίου ἡμῶν, ὉΙησοῦ ὇χριστοῦ, μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἄμην!

Προς Εφεσιους

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὡς Ἰησοῦ διὰ θελήματος ὁ Θεοῦ, τοῖς ἀγίοις τοῖς οὓσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν ὁ Χριστῷ ὡς Ἰησοῦ: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὁ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὁκουνίου ὡς Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Ὁκουνίου ἡμῶν, ὡς Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν ὁ Χριστῷ, **4** καθὼς ἔξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἴναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, **5** προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ ὡς Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἥς ἔχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, **7** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, **8** ἥς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, **9** γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἥν προέθετο ἐν αὐτῷ, **10** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ ὁ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, **11** ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν, προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος, κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **12** εἰς τὸ εἴναι ἡμᾶς, εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ ὁ Χριστῷ· **13** ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες, ἐσφραγίσθητε τῷ ὁ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἀγίῳ, **14** ὃ ἐστιν ἀρραβών τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς

ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. **15** Διὰ τοῦτο, καγώ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Ὁκουνίῳ ὡς Ἰησοῦ, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ ὁ Θεὸς τοῦ Ὁκουνίου ἡμῶν, ὡς Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δῶῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὁφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς, τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἀγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς, τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, **20** ἥν ἐνήργηκεν ἐν τῷ ὁ Χριστῷ, ἐγέιρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, **21** ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς, καὶ ἔξουσίας, καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὄντος ὄνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰώνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: (aiōn g165) **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὅντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε, κατὰ τὸν αἰώνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἔξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας: (aiōn g165) **3** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν

διανοιῶν, καὶ ἥμεθα τέκνα φύσει ὄργης, ὡς καὶ οἱ λοιποί. 4 Ὁ δὲ ὁ Θεὸς πλούσιος ὡν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἣν ἡγάπησεν ἡμᾶς, 5 καὶ ὅντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν, συνεζωοποίησεν τῷ ὁριστῷ (χάριτί ἐστε σεσωμένοι), 6 καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν ὁριστῷ Ὂησοῦ, 7 ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν, τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν ὁριστῷ Ὂησοῦ.

(aiōn g165) 8 Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωμένοι διὰ

πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἔξ ὑμῶν, ὁ Θεοῦ τὸ δῶρον· 9 οὐκ ἔξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. 10 Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν ὁριστῷ Ὂησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἵς προητοίμασεν ὁ Θεὸς, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. 11 Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστίᾳ ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 12 ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς ὁριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἀθεοὶ ἐν τῷ κόσμῳ. 13 Νυνὶ δὲ ἐν ὁριστῷ Ὂησοῦ, ὑμεῖς οἱ ποτε ὅντες μακρὰν, ἐγενήθητε ἔγγυς ἐν τῷ αἴματι τοῦ ὁριστοῦ. 14 Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, 15 τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἕνα καὶνὸν ἀνθρώπον, ποιῶν εἰρήνην, 16 καὶ ἀποκαταλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· 17 καὶ ἐλθὼν, εὐηγγελίσατο,

“εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ εἰρήνην τοῖς ἔγγυς”. 18 ὅτι δι’ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν, οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ ὁρισματι πρὸς τὸν Πατέρα. 19 Ἀρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ ἐστὲ συμπολῖται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὃντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ ὁριστοῦ Ὂησοῦ, 21 ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη, αὔξει εἰς ναὸν ἀγιον ἐν Κυρίῳ, 22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε, εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν ὁρισματι.

3 Τούτου χάριν, ἐγὼ Παῦλος, ὁ δέσμιος τοῦ ὁριστοῦ Ὂησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἔθνων— 2 εἴ γε ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τῆς δοθείσης μοι εἰς ἡμᾶς, 3 κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, 4 πρὸς δὲ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοήσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ ὁριστοῦ, 5 δὲ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν ὁρισματι, 6 εἶναι τὰ ἔθνη, συγκλητονόμα, καὶ σύσσωμα, καὶ συμμέτοχα, τῆς ἐπαγγελίας ἐν ὁριστῷ Ὂησοῦ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7 οὐ ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 8 Ἐμοὶ τῷ, ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἀγίων, ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι, τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ ὁριστοῦ, 9 καὶ φωτίσαι πάντας, τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου, τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, (aiōn g165) 10 ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς

έξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ ὑθεοῦ, **11** κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ ὑχριστῷ Ὂησοῦ, τῷ ὄκυριῷ ἡμῶν, (aiōn g165) **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **13** Διὸ αἴτοῦμαι μὴ ἐγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἢτις ἔστιν δόξα ὑμῶν. **14** Τούτου χάριν, κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα, **15** ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, **16** ἵνα δῷ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ ὑπενύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν ὑχριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ, ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, **18** ἵνα ἔξισχόνητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις, τί τὸ πλάτος, καὶ μῆκος, καὶ ὕψος, καὶ βάθος, **19** γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ ὑχριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ ὑθεοῦ. **20** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα, ποιήσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὥν αἴτούμεθα ἡ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν ὑχριστῷ Ὂησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰώνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (aiōn g165)

4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν ὄκυριῷ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραῦτης, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ ὑπενύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. **4** Ἐν σῶμα καὶ ἐν ὑπενύμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν, **5** εἰς ὄκυριος,

μία πίστις, ἐν βάπτισμα, **6** εἰς ὑθεὸς καὶ Πατήρ πάντων, ὃ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν. **7** Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις, κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ ὑχριστοῦ. **8** Διὸ λέγει, “Αναβὰς εἰς ὕψος, ἡχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.” **9** Τὸ δὲ, “ἀνέβη”, τί ἔστιν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; **10** Ὁ καταβὰς αὐτός ἔστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. **11** Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ ὑχριστοῦ, **13** μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ ὑθεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ ὑχριστοῦ, **14** ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβεΐᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης, **15** ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὃς ἔστιν ἡ κεφαλή ὑχριστός, **16** ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ’ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἐαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. **17** Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν ὄκυριῷ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν. **18** Ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ ὑθεοῦ,

διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, **19** οἵτινες ἀπηλγηκότες, ἔαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. **20** Ὦμετις δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Ὡριστόν, **21** εἴ γε αὐτὸν ἡκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, **22** ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, **23** ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, **24** καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ ὥθεον, κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. **25** Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, “λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ”, διτὶ ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. **26** “Οργίζεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε”. ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, **27** μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. **28** Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος ταῖς χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. **29** Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ’ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. **30** Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Ἄπειρον τὸ Ἀγιον τοῦ ὥθεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. **31** Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὄργὴ, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία, ἀρθήτω ἀφ’ ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** Γίνεσθε εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἔαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ ὥθεος ἐν Ὡριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ ὥθεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς

καὶ ὁ Ὡριστὸς ἡγάπησεν ὑμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἔαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν, προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Ὠθεῷ εἰς ὄσμὴν εὐώδιας. **3** Πορνεία δὲ, καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα, ἢ πλεονεξία, μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, ἢ οὐκ ἀνῆκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. **5** Τοῦτο γάρ ἴστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὃ ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Ὡριστοῦ καὶ ὥθεοῦ. **6** Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις διὰ ταῦτα, γάρ ἔρχεται ἡ ὄργὴ τοῦ ὥθεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. **7** Μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. **8** Ἡτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Ὡριώ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε **9** (ὅ γάρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ, καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ἀληθείᾳ), **10** δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Ὡριώ. **11** Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, **12** τὰ γάρ κρυψῆ γινόμενα ὑπ’ αὐτῶν, αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. **13** Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται, πᾶν γάρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστιν. **14** Διὸ λέγει, “Ἐγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Ὡριστός.” **15** Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ’ ὡς σοφοί, **16** ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, διτὶ αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. **17** Διὰ τοῦτο, μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα τοῦ Ὡριού. **18** Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἶνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Ἄπειρον, **19** λαλοῦντες ἔαυτοῖς ἐν ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ὄδαῖς πνευματικαῖς, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ

Κυρίω, 20 εύχαριστοῦντες πάντοτε ύπερ πάντων ἐν ὄνδρασι τοῦ Κυρίου ἡμῶν, 21 Ἰησοῦ ἔχριστοῦ, τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, 22 υποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ ἔχριστοῦ. 23 Οἵ γυναικες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς τῷ Κυρίῳ, 24 ὅτι ἀνήρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ ὁ ἔχριστος κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς Σωτὴρ τοῦ σώματος. 25 Ἀλλ' ὡς ἡ ἐκκλησία ύποτάσσεται τῷ ἔχριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναικες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί. 26 Οἱ ἀνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναικας, καθὼς καὶ ὁ ἔχριστος ἡγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἔαυτὸν παρέδωκεν ύπερ αὐτῆς, 27 ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὄντος ἐν ῥήματι, 28 ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἔαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον, ἢ ῥυτίδα, ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἡ ἀγία καὶ ἅμωμος. 29 Οὕτως ὀφείλουσιν καὶ οἱ ἀνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἔαυτῶν γυναικας, ὡς τὰ ἔαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἔαυτοῦ γυναικα, ἔαυτὸν ἀγαπᾷ. 30 Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἔαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέψει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ ἔχριστος τὴν ἐκκλησίαν, 31 ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ. 32 “Ἄντι τούτου καταλείψει ἀνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” 33 Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς ἔχριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 34 Πλὴν καὶ ὑμεῖς, οἱ καθ' ἓνα, ἔκαστος τὴν ἔαυτοῦ γυναικα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἔαυτόν, ἡ δὲ γυνή, ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6 Τὰ τέκνα, ύπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 2 “Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα” (ἵητις ἐστὶν ἐντολὴ

πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ), 3 “ἴνα εῦ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.” 4 Καὶ, οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέψετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. 5 Οἱ δοῦλοι, ύπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ ἔχριστῷ, 6 μὴ κατ' ὄφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι ἔχριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7 μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδότες ὅτι ἐάν ποιήσῃ ἔκαστος ἀγαθόν, τοῦτο κομίσεται παρὰ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. 9 Καὶ, οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ Κύριος ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωπολημψίᾳ οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ. 10 Τοῦ λοιποῦ, δυναμοῦσθε, ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ισχύος αὐτοῦ. 11 Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. 12 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἔξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 13 Διὰ τοῦτο, ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πονηρᾶς, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι, στῆναι. 14 Στῆτε οὖν, “περιζωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ”, καὶ “ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης”, 15 καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς “πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης”. 16 Ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ

πεπυρωμένα σβέσαι. 17 Καὶ “τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου” δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Ὁνεύματος, ὃ ἐστιν ρῆμα Ὅθεοῦ, 18 διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Ὁνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸν, ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἀγίων, 19 καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, 20 ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ὡς δεῖ με λαλῆσαι. 21 Ἰνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ’ ἐμέ, τί πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικός, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Ὡκυρίῳ, 22 ὃν ἔπειμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. 23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπῃ μετὰ πίστεως ἀπὸ Ὅθεοῦ Πατρὸς καὶ Ὡκυρίου ὨΙησοῦ Ὡχριστοῦ. 24 Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Ὡκύριον ἡμῶν, ὨΙησοῦν Ὡχριστὸν, ἐν ἀφθαρσίᾳ.

Προς Φιλιππησιους

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἐν ὇ντι Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὄντος Πατρὸς ἡμῶν καὶ ὑπὸ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστῶ τῷ ὄντι μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, **4** πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν, ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Χριστοῦ Ἰησοῦ. **7** καθὼς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὅντας. **8** Μάρτυς γάρ μου ὁ ὄντος, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, **10** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἥτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον ὄντος. **12** Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς, βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ’ ἔμε, μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, **13** ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι, ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, **14** καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον

τοῦ ὄντος λαλεῖν. **15** Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι’ εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν, οὐχ ἀγνῶς οἰόμενοι θλῖψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. **16** Οἱ δὲ ἔξ έριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνῶς οἰόμενοι θλῖψιν εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι, **18** τί γάρ; Πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. **19** Οἶδα γάρ ὅτι τοῦτο μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, **20** κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ’ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε καὶ νῦν, μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. **21** Ἐμοὶ γάρ τὸ ζῆν Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. **22** Εἴ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτο μοι καρπὸς ἔργου. Καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. **23** Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι, πολλῷ γάρ μᾶλλον κρεῖσσον, **24** τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ, ἀναγκαιότερον δι’ ὑμᾶς. **25** Καὶ τοῦτο πεποιθὼς, οἶδα ὅτι μενῶ καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθῶν καὶ ἴδων ὑμᾶς, εἴτε ἀπών, ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, **28** καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ

σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ ὁ Θεοῦ, 29 ὅτι ὑμῖν ἔχαρισθη τὸ ὑπέρ ὁ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπέρ αὐτοῦ πάσχειν, 30 τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἶον εἴδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν ὁ Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνίᾳ Ὁνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, 2 πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸν φρονήτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες. 3 Μηδὲν κατ' ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἔαυτῶν, 4 μὴ τὰ ἔαυτῶν ἔκαστος σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἔκαστοι. 5 Τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν, διὰ τὸν ὁ Χριστῷ ὉΙησοῦ, 6 διὰ τὸν μορφὴν ὁ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἵσα ὁ Θεῶς, 7 ἀλλὰ ἔαυτὸν ἐκένωσεν, μορφὴν δούλου λαβών, ἐν δόμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος. Καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, 8 ἐταπείνωσεν ἔαυτὸν, γενόμενος ὑπῆρχος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. 9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν, καὶ ἔχαρισθα τὸ ὅνομα τὸ ὑπέρ πᾶν ὅνομα, 10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι ὉΙησοῦ, πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 11 καὶ πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσηται ὅτι ὉΚύριος ὉΙησοῦς ὁ Χριστὸς, εἰς δόξαν ὁ Θεοῦ Πατρός. 12 Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἔαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε. 13 ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν, καὶ τὸ θέλειν, καὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας, 14 Πάντα

ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, 15 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα ὁ Θεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, 16 λόγον ζωῆς ἐπέχοντες εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν ὁ Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα, 17 ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν. 18 Τὸ δὲ αὐτὸν καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετε μοι. 19 Ἐλπίζω δὲ ἐν ὉΚυρίῳ ὉΙησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κάγὼ εὐψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. 20 Οὐδένα γάρ ἔχω ἴσοψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει. 21 Οἱ πάντες γάρ τὰ ἔαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ ὉΙησοῦ ὁ Χριστοῦ. 22 Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. 23 Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἔξαυτῆς· 24 πέποιθα δὲ ἐν ὉΚυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. 25 Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην, Ἐπαφρόδιτον, τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, 26 ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν διότι ἡκούσατε ὅτι ἡσθένησεν. 27 Καὶ γάρ ἡσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἡλέησεν αὐτὸν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. 28 Σπουδαιοτέρως οὖν ἐπεμψα αὐτὸν, ἵνα ιδόντες αὐτὸν πάλιν, χαρῆτε κάγὼ ἀλυπότερος ὦ. 29 Προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν ὉΚυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, 30 ὅτι διὰ τὸ ἔργον ὁ Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἥγγισεν,

παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, τῆς πρός με λειτουργίας.

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Ὦκριῷ. Τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. **2** Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. **3** Ἡμεῖς γάρ ἔσμεν ἡ περιτομή, οἱ Ἄπειροι ὁμοίως τοῖς ἄλλοις πεποιθέντες καὶ καυχώμενοι ἐν Ὦκριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, **4** καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθησιν καὶ ἐν σαρκί. **5** Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον: **5** περιτομῆς ὀκταήμερος ἐκ γένους Ἰσραὴλ φυλῆς Βενιαμίν, Ἐβραῖος ἐξ Ἐβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, **6** κατὰ ζῆλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος, **7** Ἀλλὰ ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἡγημαι διὰ τὸν Ὦκριστὸν ζημίαν. **8** Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι, διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Ὦκριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ὦκριου μου, δι’ ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα, ἵνα Ὦκριστὸν κερδήσω **9** καὶ εύρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Ὦκριστοῦ, τὴν ἐκ ὥστης δικαιοσύνης ἐπὶ τῇ πίστει, **10** τοῦ γνῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ κοινωνίαν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἰ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. **12** Οὐχ ὅτι ἡδη ἔλαβον, ἢ ἡδη τετελείωμαι, διώκω δὲ, εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ’ ὃ καὶ κατελήμφθην ὑπὸ Ὦκριστοῦ Ἰησοῦ. **13** Ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι, ἐν δέ: τὰ μὲν δόπισω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν

ἐπεκτεινόμενος, **14** κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ ὥστης ὧν Ὦκριστῷ Ἰησοῦ. **15** Οσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν καὶ εἰς τὶ ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὃ ὥστης ὑμῖν ἀποκαλύψει. **16** Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν. **17** Συμμιμητά μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὗτοις περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. **18** Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων, λέγω, τοὺς ἔχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Ὦκριστοῦ, **19** ὃν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὃν ὃ ὥστης ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. **20** Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα, Ὦκριον Ἰησοῦν Ὦκριστόν, **21** ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν, καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα.

4 Ὁστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὗτως στήκετε ἐν Ὦκριῷ, ἀγαπητοί. **2** Εὔοδίαν παρακαλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ, τὸ αὐτὸν φρονεῖν ἐν Ὦκριῳ. **3** Ναὶ, ἔρωτῷ καὶ σέ, γνήσιε σύζυγε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὃν τὰ ὄνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. **4** Χαίρετε ἐν Ὦκριῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε! **5** Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Ὦκριος ἐγγύς. **6** Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ’ ἐν παντὶ, τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας, τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν ὥστην. **7** Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ ὥστης ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ

νοήματα ὑμῶν ἐν Ὁχριστῷ Ὠἰησοῦ. 8 Τὸ λοιπόν, οἱ ἄγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. ἀδελφοί, ὅσα ἔστιν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, 23 Ἡ χάρις τοῦ Ὅκυρίου Ὠἰησοῦ Ὁχριστοῦ μετὰ τοῦ ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν!

ἀρετὴ, καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε. 9
Ἄντας καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε, καὶ ἡκούσατε
καὶ εἰδετε, ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Ὅθεὸς
τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 10 Ἐχάρην δὲ
ἐν Ὅκυριῳ μεγάλως, ὅτι ἥδη ποτὲ ἀνεθάλετε
τὸ ὑπέρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε,
ἥκαιρεῖσθε δέ. 11 Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω,
ἐγὼ γάρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. 12
Οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν. Ἐν
παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι
καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. 13
Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με. 14 Πλὴν
καλῶς ἐποιήσατε, συγκοινωνήσαντές μου τῇ
Θλίψει. 15 Οἵδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι,
ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ
Μακεδονίας, οὐδεμίᾳ μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν
εἰς λόγον δόσεως καὶ λήμψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς
μόνοι. 16 Ὄτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ, καὶ ἄπαξ
καὶ δὶς, εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. 17 Οὐχ
ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν
τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. 18 Ἀπέχω δὲ
πάντα, καὶ περισσεύω· πεπλήρωμαι, δεξάμενος
παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, δόσμὴν εὐωδίας,
θυσίαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Ὅθεῷ. 19 Ο δὲ
Ὅθεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν, κατὰ τὸ
πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Ὁχριστῷ Ὠἰησοῦ. 20 Τῷ
δὲ Ὅθεῷ καὶ Πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (aiōn g165) 21 Ἀσπάσασθε
πάντα ἄγιον ἐν Ὁχριστῷ Ὠἰησοῦ, ἀσπάζονται ὑμᾶς
οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί, 22 ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες

Προς Κολοσσαῖς

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὡς Ἰησοῦ διὰ θελήματος ὁ Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, **2** τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἀγίοις, καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν ὁ Χριστῷ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὁ Θεοῦ Πατρὸς ὑμῶν καὶ ὁ Κυρίου ὡς Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ.
3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ ὁ Θεῷ Πατρὶ τοῦ ὁ Κυρίου ὑμῶν ὡς Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν ὁ Χριστῷ ὡς Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **5** διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας, τοῦ εὐαγγελίου, **6** τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ ὁ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ: **7** καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ, τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ὑμῶν, ὃς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ ὁ Χριστοῦ, **8** οἱ καὶ δηλώσας ὑμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν ὁ Πνεύματι. **9** Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἴτούμενοι, ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ ὁ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες, καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ ὁ Θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι, κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς, **12** εὐχαριστοῦντες τῷ Πατρὶ, τῷ ἰκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων ἐν τῷ

φωτί, **13** ὃς ἐρρύσατο ὑμᾶς ἐκ τῆς ἔξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν: **15** ὃς ἐστιν εἰκὼν τοῦ ὁ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, **16** ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἔξουσίαι: τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτισται. **17** Καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. **18** Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστιν ἡ ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, **19** ὅτι ἐν αὐτῷ εὑδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, **20** καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἔχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, **22** νυνὶ δὲ ἀποκατηλλάγητε ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἀγίους, καὶ ἀμώμους, καὶ ἀνεγκλίτους, κατενώπιον αὐτοῦ-**23** εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει, τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἡκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. **24** Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ ὁ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, **25** ἡς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος,

κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ ὄθεοῦ, τὴν διθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ ὄθεοῦ, **26** τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, (αισθ g165) **27** οἵς ἡθέλησεν δὸν ὄθεὸς, γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, δὲ στιν Ὄχριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης: **28** ὃν ἡμεῖς καταγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Ὄχριστῷ. **29** Εἰς δὲ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, τὴν ἐνεργούμενην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι, ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ δοῖ οὐχ ἔόρακαν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκὶ, **2** ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ ὄθεοῦ, Ὅχριστοῦ, **3** ἐνῷ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι. **4** Τοῦτο λέγω, ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. **5** Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἀπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὸν ὑμῖν εἴμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Ὅχριστὸν πίστεως ὑμῶν. **6** Ως οὖν παρελάβετε τὸν Ὅχριστὸν Ἰησοῦν τὸν Ἦγιον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, **7** ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐχαριστίᾳ. **8** Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν

ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Ὄχριστόν. **9** Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς, **10** καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὃς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας, **11** ἐνῷ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Ὅχριστοῦ, **12** συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτισμῷ, ἐνῷ καὶ συνηγέρθητε, διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ ὄθεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **13** Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὅντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ἡμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, **14** ἔξαλείψας τὸ καθ’ ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν, δὲ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸν ἥρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸν τῷ σταυρῷ. **15** ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἔξουσίας, ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. **16** Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει, καὶ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἐօρτῆς, ἢ νεομηνίας, ἢ Σαββάτων, **17** ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Ὅχριστοῦ. **18** Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύτω, θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ, καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἢ ἔόρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **19** καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, αὕξει τὴν αὔξησιν τοῦ ὄθεοῦ. **20** Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Ὅχριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε: **21** “Μὴ ἄψῃ! Μηδὲ γεύσῃ! Μηδὲ θίγῃ!” **22** “Αὐτὸν πάντα

εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; 23 Ἀτινά ἔστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ, καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ ὇χιστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὐδὲ ὁ ὇χιστός ἔστιν, ἐν δεξιᾷ τοῦ ὅθεοῦ καθήμενος. 2 Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. 3 Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ ὇χιστῷ ἐν τῷ ὅθεῳ. 4 Ὁταν ὁ ὇χιστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. 5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἔστιν εἰδωλολατρία, 6 δι’ ἣ ἔρχεται ἡ ὄργῃ τοῦ ὅθεοῦ, 7 ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατε ποτε ὅτε ἐζῆτε ἐν τούτοις. 8 Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα: ὄργην, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. 9 Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἀνθρωπὸν σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, 10 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν, κατ’ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, 11 ὅπου οὐκ ἔνι “Ἐλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν ὇χιστός. 12 Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ ὅθεοῦ ἄγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραύτητα, μακροθυμίαν, 13 ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μοιφήν· καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἔχαρισατο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς. 14 Ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις, τὴν ἀγάπην, ὃ ἔστιν

σύνδεσμος τῆς τελειότητος. 15 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ ὇χιστοῦ βραβεύεται ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. 16 Ὁ λόγος τοῦ ὇χιστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς, ὕμνοις, ὥδαις πνευματικαῖς, ἐν τῇ χάριτι ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ ὅθεῳ. 17 Καὶ πᾶν, ὃ τι ἐὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι “Κυρίου” Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ ὅθεῳ Πατρὶ δι’ αὐτοῦ. 18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν “Κυρίῳ. 19 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. 20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἔστιν ἐν “Κυρίῳ. 21 Οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. 22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείᾳ, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ’ ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν “Κύριον. 23 Ὁ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ “Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 24 εἰδότες ὅτι ἀπὸ “Κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. Τῷ “Κυρίῳ ὇χιστῷ δουλεύετε. 25 Ὁ γὰρ ἀδικῶν, κομιεῖται ὃ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωπολημψία.

4 Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε “Κύριον ἐν οὐρανῷ. 2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἄμα καὶ περὶ ὑμῶν, ἵνα ὃ ὅθεὸς ἀνοίξῃ ὑμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ ὇χιστοῦ, δι’ ὃ καὶ

δέδεμαι, 4 ἵνα φανερώσω αὐτὸν, ώς δεῖ με ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου. Μνημονεύετε λαλῆσαι. 5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

τὸν καιρὸν ἔξαγοραζόμενοι. 6 Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἀλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. 7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος, καὶ σύνδονιος ἐν ὮΚυρίῳ, 8 ὃν ἔπειμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, 9 σὺν Ὀνησίμῳ, τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. Πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὕδε. 10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος, ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μᾶρκος, ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ (περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν), 11 καὶ Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ δόντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι, μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. 12 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς, ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Ἡριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῆτε τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ. 13 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. 14 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς, ὁ ἱατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ Δημᾶς. 15 Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ Νύμφαν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. 16 Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικείᾳ ἕκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἕνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17 Καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ, “Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν ὮΚυρίῳ, ἕνα αὐτὴν πληροῖς.” 18 Ὁ

Προς Θεσσαλονικεις Α'

1 Παῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Ὁθεῷ Πατρὶ καὶ Ὦκριῳ Ἡησοῦ ἔχριστῷ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ. **2** Εὐχαριστοῦμεν τῷ Ὁθεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, ἀδιαλείπτως **3** μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Ὦκριου ὑμῶν, Ἡησοῦ ἔχριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Ὁθεοῦ καὶ Πατρὸς ὑμῶν, **4** εἰδότες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Ὁθεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, **5** διτὶ τὸ εὐαγγέλιον ὑμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Ἀπεύματι Ἀγίῳ, καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἵοι ἐγενήθημεν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. **6** Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ὑμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Ὦκριου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Ἀπεύματος Ἀγίου, **7** ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. **8** Ἀφ' ὑμῶν γάρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Ὦκριου, οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Ὁθὲὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἔχειν ὑμᾶς λαλεῖν τι. **9** Αὕτοὶ γάρ περὶ ὑμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Ὁθὲὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν Ὁθεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, **10** καὶ ἀναμένειν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἥγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἡησοῦν, τὸν ῥύσμενον ὑμᾶς ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

2 Αὕτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ὑμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, **2** ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Ὁθεῷ ὑμῶν, λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ὁθεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. **3** Ή γὰρ παράκλησις ὑμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὐδὲ ἐν δόλῳ, **4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Ὁθεοῦ, πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὗτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ Ὁθεῷ, τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ὑμῶν. **5** Οὕτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὕτε ἐν προφάσει πλεονεξίας (^{τοῦ} Θεὸς μάρτυς) **6** οὕτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὕτε ἀφ' ὑμῶν, οὕτε ἀπ' ἄλλων, **7** δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι, ως ἔχριστοῦ ἀπόστολοι. Ἀλλὰ ἐγενήθημεν νήπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ως ἐὰν τροφός θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα. **8** Οὕτως ὄμειρόμενοι ὑμῶν, εὔδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν, οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ὁθεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ὑμῖν ἐγενήθητε. **9** Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ὁθεοῦ. **10** Ὅμεις μάρτυρες καὶ ὁ Ὁθέος, ως δσίως, καὶ δικαίως, καὶ ἀμέμπτως, ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, **11** καθάπερ οἴδατε ως ἔνα ἔκαστον ὑμῶν, ως πατήρ τέκνα ἑαυτοῦ, **12** παρακαλοῦντες ὑμᾶς, καὶ παραμυθούμενοι, καὶ μαρτυρόμενοι, εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Ὁθεοῦ, τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. **13** Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Ὁθεῷ

ἀδιαλείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ ὄθεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθὼς ἀληθῶς ἐστὶν, λόγον ὄθεοῦ, δις καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 ὜μεῖς γάρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ ὄθεοῦ, τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν ἔχριστῷ Ὠησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε, καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, 15 τῶν καὶ τὸν ὄκτυρον ἀποκτεινάντων Ὠησοῦν, καὶ τοὺς προφήτας, καὶ ὑμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ ὄθεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, 16 κωλυόντων ὑμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι, ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ὜φθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὄργῃ εἰς τέλος. 17 ὜μεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν, πρὸς καιρὸν ὤρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 Διότι ἡθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος, καὶ ἄπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς. 19 Τίς γάρ ὑμῶν ἐλπὶς ἡ χαρὰ ἡ στέφανος καυχήσεως; Ὡς οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἐμπροσθεν τοῦ ὄκυρίου ὑμῶν, Ὠησοῦ, ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; 20 ὜μεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ὑμῶν, καὶ ἡ χαρά.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες, ηὔδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, 2 καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν, καὶ διάκονον τοῦ ὄθεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ ἔχριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι, ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν, 3 τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. Αὕτοὶ γάρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. 4 Καὶ γάρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς

ἵμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. 5 Διὰ τοῦτο καγὼ μηκέτι στέγων, ἐπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ὑμῶν. 6 Ὅπτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ὑμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένου ὑμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ὑμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ὑμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ὑμᾶς. 7 Διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ὑμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. 8 Ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν ὄκυρίῳ. 9 Τίνα γάρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ ὄθεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἢ χαίρομεν δι' ὑμᾶς, ἐμπροσθεν τοῦ ὄθεοῦ ὑμῶν. 10 Νυκτὸς καὶ ὑμέρας, ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν; 11 Αὐτὸς δὲ ὁ ὄθεὸς καὶ Πατήρ ὑμῶν, καὶ ὁ ὄκυρος ὑμῶν, Ὠησοῦς, κατευθύναι τὴν ὄδὸν ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς. 12 ὜μᾶς δὲ ὁ ὄκυρος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ὑμεῖς εἰς ὑμᾶς, 13 εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας, ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἐμπροσθεν τοῦ ὄθεοῦ καὶ Πατρὸς ὑμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ ὄκυρίου ὑμῶν, Ὠησοῦ, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ. Αμήν!

4 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν ὄκυρίῳ Ὠησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ὑμῶν, τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν ὄθεῷ (καθὼς καὶ περιπατεῖτε), ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. 2 Οἴδατε

γάρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ ὉΚυρίου Ἰησοῦ. 3 Τοῦτο γάρ ἔστιν θέλημα τοῦ Ὁθεοῦ, ὁ ἀγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, 4 εἰδέναι ἔκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος, κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Ὁθεόν, 6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος Ὅκυριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. 7 Οὐ γάρ ἐκάλεσεν ὑμᾶς ὁ Ὁθεός ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ’ ἐν ἀγιασμῷ. 8 Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Ὁθεόν, τὸν διδόντα τὸ Ὄπνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἀγιον εἰς ὑμᾶς. 9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γάρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε, εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. 10 Καὶ γάρ ποιεῖτε αὐτὸν εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, 11 καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἴδιαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, 12 ἵνα περιπατήτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. 13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπήσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14 Εἰ γάρ πιστεύομεν ὅτι ὉΙησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Ὁθεός τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ ὉΙησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. 15 Τοῦτο γάρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Ὅκυρίου, ὅτι ὑμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Ὅκυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. 16 Ὅτι αὐτὸς ὁ Ὅκυριος

ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Ὅθεοῦ, καταβήσεται ἀπ’ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Ὅχριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, 17 ἐπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι ἡματὶ σὺν αὐτοῖς, ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Ὅκυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτως πάντοτε σὺν Ὅκυρίῳ ἐσόμεθα. 18 Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. 2 Αὐτὸὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα Ὅκυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. 3 Ὅταν λέγωσιν, “Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια”, τότε αἰφνίδιος ἐπίσταται αὐτοῖς ὅλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἔχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. 4 Ὅμεις δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτας καταλάβῃ. 5 Πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε, καὶ υἱοὶ ἡμέρας. Οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. 6 Ἀρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. 7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν. 8 Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. 9 Ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Ὁθεός εἰς ὄργην, ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Ὅκυρίου ὑμῶν, ὍΙησοῦ Ὅχριστοῦ, 10 τοῦ ἀποθανόντος περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν, ἡματὶ σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. 11 Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἔνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. 12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Ὅκυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, 13

καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ,
διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν ἐαυτοῖς. **14**
Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε
τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους,
ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς
πάντας. **15** Ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ
τινὶ ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε,
καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. **16** Πάντοτε
χαίρετε. **17** Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. **18** Ἐν
παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γάρ θέλημα ὁ Θεοῦ
ἐν ὙΧριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. **19** Τὸν ὑπενθύμα μὴ
σβέννυτε. **20** Προφητείας μὴ ἔξουθενεῖτε. **21**
Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε. **22** Ἀπὸ
παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. **23** Αὐτὸς δὲ
ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς,
καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ,
καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ
Ὑκυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ ὙΧριστοῦ, τηρηθείη. **24**
Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, δος καὶ ποιήσει. **25** Ἀδελφοί,
προσεύχεσθε καὶ περὶ ἡμῶν. **26** Ἀσπάσασθε τοὺς
ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **27** Ἐνορκίζω
ὑμᾶς τὸν Ὑκύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν
πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **28** Ἡ χάρις τοῦ Ὑκυρίου
ἡμῶν, Ἰησοῦ ὙΧριστοῦ, μεθ' ὑμῶν. Ἄμήν!

Προς Θεσσαλονικεις Β'

1 Παῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν Ὁθεῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ Ὦκριῳ Ἰησοῦ ὇χριστῷ: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Ὁθεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὦκριου Ἰησοῦ ὇χριστοῦ. **3** Εὐχαριστεῖν ὄφείλομεν τῷ Ὁθεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἔστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἑκάστου, πάντων ὑμῶν, εἰς ἀλλήλους, **4** ὥστε αὐτὸν ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐγκαυχᾶσθαι, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Ὁθεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν αἵς ἀνέχεσθε, **5** ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Ὁθεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς Βασιλείας τοῦ Ὁθεοῦ, ὑπὲρ ἡς καὶ πάσχετε, **6** εἰπερ δίκαιον παρὰ Ὁθεῷ, ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν, **7** καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις, ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Ὦκριου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, **8** ἐν πυρὶ φλογός διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι θεόν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Ὦκριου ἡμῶν, Ἰησοῦ, ὇χριστοῦ. **9** οἵτινες δίκην τίσουσιν ὅλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου τοῦ Ὦκριου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, (αισηπος g166) **10** ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **11** Εἰς δὲ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, **12** ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Ὦκριου ἡμῶν,

”Ιησοῦ, ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Ὁθεοῦ ἡμῶν καὶ Ὦκριου ”Ιησοῦ ὇χριστοῦ.

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Ὦκριου ἡμῶν, Ἰησοῦ ὇χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, **2** εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς, μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς, ως δι' ἡμῶν, ως ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Ὦκριου. **3** Μή τις ὑμᾶς ἔξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἀνθρωπὸς τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, **4** ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ὁθεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἐαυτὸν ὅτι ἔστιν Ὁθέος. **5** Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὧν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; **6** Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ. **7** Τὸ γάρ μυστήριον ἥδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας: μόνον ὁ κατέχων ἄρτι, ἔως ἐκ μέσου γένηται. **8** Καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἀνομος, ὃν ὁ Ὦκριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, **9** οὗ ἔστιν ἡ παρουσία, κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασιν ψεύδους, **10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας, τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο, εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. **11** Καὶ διὰ τοῦτο, πέμπει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, **12** ἵνα κριθῶσιν ἀπαντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ. **13** Ἡμεῖς δὲ ὄφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ

Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλατο ὑμᾶς ὁ Ὅθεὸς, ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ Ὁνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, 14 εἰς ὁ ἐκάλεσεν ὑμᾶς, διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὉΧριστοῦ. 15 Ὄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. 16 Αὐτὸς δὲ ὁ ὉΚύριος ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὉΧριστὸς, καὶ ὁ Ὅθεὸς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν, καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, (αιδοῖος §166) 17 παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

3 Τὸ λοιπὸν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ ὉΚυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, 2 καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ γάρ πάντων ἡ πίστις. 3 Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ ὉΚύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς, καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 4 Πεποίθαμεν δὲ ἐν ὉΚύριῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἂ παραγγέλλομεν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5 Ὁ δὲ ὉΚύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Ὅθεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ ὉΧριστοῦ. 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὉΧριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἦν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν. 7 Αὐτοὶ γάρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, 8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ

ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν. 9 Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἔαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν, εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 Καὶ γάρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. 11 Ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους. 12 Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν ὉΚυρίῳ ὩΙησοῦ ὉΧριστῷ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἔαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. 13 Ὅμεις δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες. 14 Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθαι αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ. 15 Καὶ μὴ ὡς ἔχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. 16 Αὐτὸς δὲ ὁ ὉΚύριος τῆς εἰρήνης, δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ ὉΚύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. 17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου, ὃ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ, οὕτως γράφω. 18 Ὁ χάρις τοῦ ὉΚυρίου ἡμῶν, ὩΙησοῦ ὉΧριστοῦ, μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Τιμοθεον Α'

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὡς Ιησοῦ, καὶ ἐπιταγὴν ὁ Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ ὁ Κυρίου ὁ Ιησοῦς ὁ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, **2** Τιμοθέῳ, γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει: χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ ὁ Θεοῦ Πατρὸς καὶ ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦς τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **3** Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἐτεροδιδασκαλεῖν, **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν ὁ Θεοῦ, τὴν ἐν πίστει. **5** Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὃν τινες ἀστοχήσαντες, ἔξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἀλέγουσιν, μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. **8** Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, **9** εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίων νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώσις καὶ μητρολώσις, ἀνδροφόνοις, **10** πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἔτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου ὁ Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. **12** Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με, ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦς τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἥγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, **13** τὸ πρότερον ὅντα βλάσφημον, καὶ διώκτην, καὶ ύβριστήν ἀλλὰ ἡλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν, ἐποίησα ἐν ἀπίστᾳ. **14** Ὕπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου

ἡμῶν, μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ. **15** Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος: ὅτι “ὁ Χριστὸς ὁ Ιησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι”, ὃν πρῶτός εἰμι ἐγώ. **16** Ἄλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείχηται ὁ Ιησοῦς ὁ Χριστὸς τὴν ἀπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ’ αὐτῷ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **17** Τῷ δὲ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ ὁ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα, εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (aiōn g165) **18** Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον, Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι, περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· **20** ὃν ἐστιν Ὕμεναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν, πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὅντων, ἵνα ἥρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. **3** Τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὁ Θεοῦ, **4** ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. **5** Εἶς γὰρ ὁ Θεός, εῖς καὶ μεσίτης ὁ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπὸς ὁ Χριστὸς ὁ Ιησοῦς, **6** ὃ δοὺς ἔαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, καὶ μαρτύριον καιροῖς ἴδιοις, **7** εἰς ὃ ἐτέθην ἐγώ κηρυξ καὶ ἀπόστολος (ἀλήθειαν λέγω ἐν ὁ Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι), διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν γνώσει καὶ ἀληθείᾳ. **8** Βούλομαι οὖν, προσεύχεσθαι

τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὄργης καὶ διαλογισμοῦ. 9 Ὡσαύτως γυναικας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἔαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, καὶ χρυσῷ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἴματισμῷ πολυτελεῖ, 10 ἀλλ’ ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, δι’ ἔργων ἀγαθῶν. 11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. 12 Διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἄνδρός, ἀλλ’ εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὔα· 14 καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἡπατήθη, ἢ δὲ γυνὴ ἔξαπατηθεῖσα, ἐν παραβάσει γέγονεν. 15 Σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει, καὶ ἀγάπῃ, καὶ ἀγιασμῷ, μετὰ σωφροσύνης.

3 Πιστὸς ὁ λόγος: “Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὄρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ.” 2 Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, 3 μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4 τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ, μετὰ πάσης σεμνότητος 5 (εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἴδεν, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται;) 6 Μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς, εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. 7 Δεῖ δὲ καὶ, μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ, καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. 8 Διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οὕνω πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9 ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρῷ συνειδήσει. 10 Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἴτα διακονείτωσαν,

ἀνέγκλητοι ὅντες. 11 Γυναικας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πάσιν. 12 Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. 13 Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἔαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Ἐχριστῷ Ἰησοῦ. 14 Ταῦτα σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐν τάχει, 15 ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀναστρέψεθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησίᾳ θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραίωμα τῆς ἀληθείας. 16 Καὶ ὅμολογον μένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον: “Ος ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὥφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.”

4 Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥήτως λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς, ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, 2 ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, 3 κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἢ θεόδος ἔκτισεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας, τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4 Ότι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, 5 ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. 6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, καλὸς ἐστὶ διάκονος Χριστοῦ Ιησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἢ παρηκολούθηκας. 7 Τοὺς δὲ βεβίλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ. Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· 8 “Η” γὰρ “σωματικὴ γυμνασία

πρὸς δλίγον ἐστὶν ὡφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὡφέλιμός ἐστιν”, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν, καὶ τῆς μελλούσης. 9 Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. 10 Εἰς τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἡλπίκαμεν ἐπὶ ὥθεψης ζῶντι, ὃς ἐστιν Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. 11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 Μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν, ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. 13 ᾧ ἔως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. 15 Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἵσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ἢ πᾶσιν. 16 Ἐπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. Ἐπίμενε αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ποιῶν, καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. 3 Χήρας τίμα, τὰς ὄντως χήρας. 4 Εἰ δέ τις χήρα, τέκνα ἡ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὔσεβεῖν, καὶ ἀμοιβάς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ ὥθεψη. 5 Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη, ἥλπικεν ἐπὶ ὥθεψη, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς, νυκτὸς καὶ ἡμέρας. 6 Ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκεν. 7 Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ὁσιν. 8 Εἰ δέ τις τῶν ἴδιων καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἥρνηται, καὶ ἐστιν ἀπίστου χείρων. 9 Χήρα καταλεγέσθω

μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, 10 ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη: εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. 11 Νεωτέρας δὲ χήρας παραίτο: ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ ὥθεψη, γαμεῖν θέλουσιν, 12 ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἡθέτησαν. 13 Ἄμα δὲ καὶ ὀργαὶ μανθάνουσιν, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. 14 Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. 15 Ἡδη γάρ τινες ἔξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. 16 Εἴ τις πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείσθω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. 17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι, διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. 18 Λέγει γὰρ ἡ Γραφή, “Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις”, καί, “Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.” 19 Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. 20 Τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον, πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. 21 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ ὥθεψη, καὶ ὥθεψη Ἰησοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. 22 Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. 23 Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλὰ οἰνῳ ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. 24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ

άμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. 25 Ὡσαύτως καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆναι οὐ δύνανται.

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἴδιους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Ὀθεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. 2 Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας, μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ, οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. 3 Εἴ τις ἔτεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, τοῖς τοῦ ὁμῶν Κυρίου ἡμῶν, Ὁ Ιησοῦς ὁ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, 4 τετύφωται μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημία, ὑπόνοιαι πονηραί, 5 διαπατριβαῖ, διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. 6 Ἐστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. 7 Οὐδὲν γάρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἔξενεγκεῖν τι δυνάμεθα. 8 Ἐχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. 9 Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν, ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν, καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς δλεθρον καὶ ἀπώλειαν. 10 Ὡς ζα γάρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἡς τινες ὀρεγόμενοι, ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἔαυτοὺς περιέπειραν ὁδύναις πολλαῖς. 11 Σὺ δέ, ὦ ἀνθρωπε ὁ θεοῦ, ταῦτα

φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραϋπαθίαν. 12 Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὠμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. (aiōnios g166) 13 Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ ὁθεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ ὁ χριστοῦ ὁ Ιησοῦς, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, 14 τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἀσπιλον ἀνεπίλημπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὁκυρίου ἡμῶν, ὁ Ιησοῦς χριστοῦ, 15 ἣν καιροῖς ἴδιοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος Δυνάστης, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ ὁ κύριος τῶν κυριευόντων, 16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, δν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται ὡς τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν! (aiōnios g166) 17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐπὶ ὁθεῷ, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, (aiōnios g165) 18 ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, 19 ἀποθησαυρίζοντας ἔαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. 20 Ὡς τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, 21 ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τιμοθεον Β'

1 Παῦλος, ἀπόστολος ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ, διὰ θελήματος ὁ Θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ, **2** Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ: χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ ὁ Θεοῦ Πατρὸς καὶ ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ τοῦ ὄντος ἡμῶν. **3** Χάριν ἔχω τῷ ὁ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρῷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν, ἐν ταῖς δεήσεσίν μου, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἐπιποθῶν σε ἵδειν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου, Λωΐδι, καὶ τῇ μητρὶ σου, Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. **6** Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ ὁ Θεοῦ, ὃ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. **7** Οὐ γάρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως, καὶ ἀγάπης, καὶ σωφρονισμοῦ. **8** Μή οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ ὄντος ἡμῶν, μηδὲ ἔμε, τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ, κατὰ δύναμιν ὁ Θεοῦ, **9** τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ ιδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων, (αιῶνιος 9:166) **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **11** εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ, καὶ ἀπόστολος, καὶ διδάσκαλος. **12** Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γάρ ὃ

πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν, τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. **13** Ὅποτε πωσιν ἔχει οὐγιαινόντων λόγων, ὃν παρ' ἐμοῦ ἥκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ. **14** Τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον, διὰ Ὁπεύματος Ἀγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. **15** Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὃν ἐστιν Φύγελος καὶ Ἐρμογένης. **16** Δῷρον ἔλεος ὁ ὄντος τῷ Ονησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν, καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ὄρωμη, σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν **18** (δῷρον αὐτῷ ὁ Κύριος, εύρειν ἔλεος παρὰ ὄντος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ), καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ. **2** Καὶ ἂ ἥκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἔτέρους διδάξαι. **3** Συγκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης ὁ Χριστοῦ ὁ Ιησοῦ. **4** Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. **7** Νόει δὲ λέγω, δώσει γάρ σοι ὁ ὄντος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. **8** Μνημόνευε Ὁ Ιησοῦν ὁ Χριστὸν, ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυίδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου, **9** ἐν ὃ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος. Ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ ὁ Θεοῦ οὐ δέδεται! **10** Διὰ τοῦτο, πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν ὁ Χριστῷ ὁ Ιησοῦ

μετὰ δόξης αἰωνίου. (αἰσθοιος 9:166) 11 Πιστὸς ὁ λόγος: “Εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· 12 εἰ ύπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κάκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι γὰρ ἔαυτὸν οὐ δύναται.” 14 Ταῦτα ύπομιμνησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ, μὴ λογομαχεῖν ἐπ’ οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῆ τῶν ἀκουόντων. 15 Σπουδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Ὀθεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὅρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. 16 Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιῆστασο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, 17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομῆν ἔξει ὥν ἐστιν Ὑμέναιος, καὶ Φίλητος, 18 οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἥδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τινων πίστιν. 19 Ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Ὀθεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην: “Ἐγνω Ὦ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ”, καί, “Ἄποστήτῳ ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὄνομάζων τὸ ὄνομα ‘Κυρίου.’” 20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ, οὐκ ἐστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἂ μὲν εἰς τιμὴν, ἂ δὲ εἰς ἀτιμίαν. 21 Ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἔαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον εὑχρηστὸν τῷ Δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. 22 Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην, μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Ὦ Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. 23 Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι μάχας. 24 Δοῦλον δὲ Ὦ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλὰ ἥπιον εἶναι πρὸς

πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, 25 ἐν πραῦτηι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῷῃ αὐτοῖς ὁ Ὀθεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, 26 καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ύπ’ αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. 2 Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, 3 ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, 4 προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 5 ἔχοντες μόρφωσιν εὔσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι καὶ τούτους ἀποτρέπου. 6 Ἐκ τούτων γάρ, εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια, σεσωρευμένα ἀμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 8 Ὁν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὗτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. 9 Ἄλλ’ οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἐκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. 10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ ὑπομονῇ, 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἵα μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἷους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων, με ἐρρύσατο ὁ Ὦ Κύριος. 12 Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὔσεβῶς ἐν Ὦ Χριστῷ Ὦ Ιησοῦ διωχθήσονται. 13

Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. **14** Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, **15** καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Ὡχιστῷ ὸησοῦ. **16** Πᾶσα Γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὡφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἑλεγμόν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, **17** ἵνα ἀρτιος ἦ ὁ τοῦ Ὠθεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἔξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Ὠθεοῦ καὶ Ὡχιστοῦ ὸησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ: **2** κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. **3** Ἐσται γάρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἴδιας ἐπιθυμίας, ἐαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους, κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, **4** καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. **5** Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. **6** Ἐγὼ γάρ ἥδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν. **7** Τὸν καλὸν ἀγῶνα ἡγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. **8** Λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, δν ἀποδώσει μοι ὁ Ὡκύριος ἐν, ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. **9** Σπούδασον ἐλθεῖν πρός με

ταχέως: **10** Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλειπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν. (aiōn g165) **11** Λουκᾶς ἐστιν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν, ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἐστιν γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. **12** Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἐφεσον. **13** Τὸν φελόνην δν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπω, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. **14** Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς, πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ἀποδώσει αὐτῷ ὁ Ὡκύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. **15** δν καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν γάρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. **16** Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ, οὐδείς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς λογισθείη. **17** Ο δὲ Ὡκύριος μοι παρέστη, καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δὲ ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρύσθη ἐκ στόματος λέοντος. **18** Ῥύσεται με ὁ Ὡκύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμην! (aiōn g165) **19** Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὁνησιφόρου οἶκον. **20** Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. **21** Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβούλος, καὶ Πούδης, καὶ Λίνος, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. **22** Ο Ὡκύριος ὸησοῦς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τιτον

1 Παῦλος, δοῦλος ὥθεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ὠησοῦ ὇χριστοῦ, κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν ὥθεοῦ, καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας, τῆς κατ’ εὐσέβειαν **2** ἐπ’ ἔλπίδι ζωῆς αἰώνιου, ἢν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδῆς ὥθεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων, (αιῶνιος **g166**) **3** ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι, ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ, κατ’ ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ὥθεοῦ, **4** Τίτῳ, γνησίῳ τέκνῳ, κατὰ κοινὴν πίστιν: χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὥθεοῦ Πατρὸς καὶ ὥχριστοῦ Ὠησοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. **5** Τούτου χάριν, ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διεταξάμην, **6** εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς ὥθεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὄσιον, ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ἦ, καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. **10** Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι, καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν, διδάσκοντες ἂ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** Εἴπεν τις ἔξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, “Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαῖ.” **13** Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. Δι’ ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαινωσιν ἐν τῇ

πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων, ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. **15** Πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις, οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς, καὶ ἡ συνείδησις. **16** Ὅθεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἂ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. **2** Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μηδὲ οἷνω πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζουσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουργούς, ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ ὥθεοῦ βλασφημῆται. **6** Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει, σωφρονεῖν· **7** περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα, **8** λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα δὲ ἔξ ἐναντίας ἐντραπῆ, μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ήμῶν φαῦλον. **9** Δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὥθεοῦ, κοινῷσιν ἐν πᾶσιν. **11** Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ ὥθεοῦ, σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, **12** παιδεύοντα **ἡμᾶς** ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως, καὶ εὔσεβῶς, ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰώνι, (αιῶν

g165) 13 προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου ὥθεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, Ὡ̄ Ιησοῦ̄ Ὡ̄ Χριστοῦ̄ 14 ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. 15 Ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγχε, μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. Μηδείς σου περιφρονείτω.

3 Ὦπομίμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς, ἔξουσίαις, ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, 2 μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικῆς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραῦτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. 3 Ὦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. 4 Ὁτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὥθεοῦ, 5 οὐκ ἔξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, ἀ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος, ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Ὦπνεύματος Ἅγιου, 6 οὕτοις ἔξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως, διὰ Ὡ̄ Ιησοῦ̄ Ὡ̄ Χριστοῦ̄, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, 7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενηθῶμεν, κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. (aiōnios g166) 8 Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, “Ἴνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστασθαι, οἱ πεπιστευκότες ὥθεῷ.” Ταῦτά ἔστιν καλὰ καὶ ὡφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. 9 Μωρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικάς, περιϊστασο, εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. 10 Αίρετικὸν ἀνθρωπὸν μετὰ μίαν καὶ δευτέραν

νουθεσίαν παραίτοῦ, 11 εἰδὼς ὅτι ἔξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει, ὃν αὔτοκατάκριτος. 12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἥ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. 13 Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. 14 Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὕσιν ἄκαρποι. 15 Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Φιλημονα

1 Παῦλος, δέσμιος ὁ Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος, ὁ ἀδελφὸς, Φιλήμονι, τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, **2** καὶ Ἀπφίᾳ, τῇ ἀδελφῇ, καὶ Ἀρχίππῳ, τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ: **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ Ὁθεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἡγίου Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ Ὅθεῷ μου πάντοτε, μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔχεις εἰς τὸν Ἡγίου Ιησοῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου, ἐνεργής γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν. **7** Χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν, ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἀγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. **8** Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων, ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὡν, ὡς Παῦλος (πρεσβύτης νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ), **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς, Ὄνήσιμον, **11** τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, **12** ὃν ἀνέπεμψά σοι αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, **13** ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης, οὐδὲν ἥθελησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἦ, ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον.

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο, ἐχωρίσθη πρὸς ὡραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, (aiōnios g166) **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ’ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ, καὶ ἐν σαρκὶ

καὶ ἐν Ἡκρίῳ. **17** Εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. **18** Εἰ δέ τι ἡδίκησέν σε ἢ ὁφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγα. **19** Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. **20** Ναί, ἀδελφέ, ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν Ἡκρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ. **21** Πεποιθώς τῇ ὑπακοῇ σου, ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἡ λέγω, ποιήσεις. **22** Ἄμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἀσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς, ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **24** Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. **25** Ἡ χάρις τοῦ Ἡκρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν!

Προς Εβραιους

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι, ὁ Ὀθόδης,
λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις **2**
ἐπ’ ἔσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐλάλησεν
ἡμῖν ἐν Υἱῷ, δὲν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων,
δι’ οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας: (ιδοῦ g165) **3**

ὅς ὧν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς
ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ
ρήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν
ἀμαρτιῶν “ποιησάμενος, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ” τῆς
Μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. **4** Τοσούτῳ κρείττων
γενόμενος τῶν ἀγγέλων, δσω διαφορώτερον
παρ’ αὐτοὺς, κεκληρονόμηκεν ὄνομα. **5** Τίνι γάρ
εἶπεν ποτε τῶν ἀγγέλων, “Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ
σήμερον γεγέννηκά σε;” Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ ἔσομαι
αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς Υἱόν;”
6 “Οταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς
τὴν οἰκουμένην, λέγει, “Καὶ προσκυνησάτωσαν
αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Ὀθεοῦ.” **7** Καὶ πρὸς μὲν τοὺς
ἀγγέλους λέγει, “Ο ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς
φλόγα”. **8** πρὸς δὲ τὸν Υἱόν, “Ο θρόνος σου, ὁ
Ὀθόδης, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ῥάβδος
τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας αὐτοῦ. (ιδοῦ
g165) **9** Ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας
ἀνομίαν· διὰ τοῦτο, ἔχρισέν σε ὁ Ὀθέός, ὁ Ὀθέός
σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους
σου.” **10** Καί, “Σὺ κατ’ ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν
ἔθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ
οὐρανοί. **11** Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις;
καὶ πάντες ὡς ἴματιον παλαιωθήσονται, **12** καὶ
ώσει περιβόλαιον ἔλίξεις αὐτούς, ὡς ἴματιον καὶ
ἄλλαγήσονται σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου

οὐκ ἐκλείψουσιν.” **13** Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων
εἴρηκέν ποτε, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως ἂν θῶ
τοὺς ἔχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;”
14 Οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς
διακονίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας
κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο, δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς
τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρυῶμεν. **2** Εἰ
γὰρ ὁ δι’ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο
βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ
ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, **3** πῶς ἡμεῖς
ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας;
“Ητις ἀρχὴν λαβοῦσσα, λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Ὦκυρίου,
ύπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, **4**
συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Ὀθεοῦ σημείοις τε, καὶ
τέρασιν, καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν, καὶ Ἀποκάλυψαν
Ἀγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. **5**
Οὐ γάρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν
μέλλουσαν, περὶ ἣς λαλοῦμεν. **6** Διεμαρτύρατο δέ
πού τις λέγων, “Τί ἔστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ
αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν;
7 Ἡλάττωσας αὐτὸν, βραχύ τι παρ’ ἀγγέλους,
δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, **8** πάντα
ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.” Ἐν γὰρ
τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὕπια ὄρῶμεν αὐτῷ
τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. **9** Τὸν δὲ βραχύ τι
παρ’ ἀγγέλους ἡλαττωμένον, βλέπομεν “Ιησοῦν,
διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ
ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Ὀθεοῦ, ὑπὲρ παντὸς
γεύσηται θανάτου. **10** Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι’ ὃν
τὰ πάντα, καὶ δι’ οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς
εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας

αὐτῶν, διὰ παθημάτων τελειῶσαι. 11 Ὁ τε γάρ ἀγιάζων, καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἔξ ἐνὸς πάντες δι' ἣν αἰτίαν, οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν 12 λέγων, “Απαγγελῶ τὸ δόνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.” 13 Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθώς ἐπ' αὐτῷ.” Καὶ πάλιν, “Ιδοὺ, ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Ὡθός.” 14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἴματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου, καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου, διὰ παντὸς τοῦ ζῆν, ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. 16 Οὐ γάρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. 17 Ὅθεν ὕφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὄμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Ὡτεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ. 18 Ἐν ᾧ γάρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

3 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι κλήσεως ἐπουρανίου, μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὄμοιογίας ὑμῶν, Ὁ Ιησοῦν, 2 πιστὸν ὅντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 3 Πλείονος γάρ οὗτος δόξης παρὰ Μωϋσῆν ἡξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου, ὁ κατασκευάσας αὐτόν. 4 Πᾶς γάρ οἴκος κατασκευάζεται ὑπὸ τίνος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας Ὁτεός. 5 Καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, 6 Ὁ Χριστὸς δὲ ὡς Υἱὸς ἐπὶ τὸν οἴκον αὐτοῦ, οὗ οἴκος ἐσμεν ἡμεῖς, ἐὰν

τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος κατάσχωμεν. 7 Διό καθὼς λέγει τὸ ὉΠεράμα τὸ Ἅγιον, “Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, 8 μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ, ἐν τῇ ἐρήμῳ, 9 οὗ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου, 10 τεσσεράκοντα ἔτη. Διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ, καὶ εἶπον, “Ἄει πλανῶνται τῇ καρδίᾳ αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς δόδούς μου”. 11 ὡς ὕμοσα ἐν τῇ ὄργῃ μου, ‘Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.’” 12 Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινι ὑμῶν καρδίᾳ πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Ὁτεοῦ ζῶντος. 13 Ἄλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἔκαστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ, τὸ “Σήμερον” καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἀμαρτίας. 14 Μέτοχοι γάρ τοῦ ὉΧριστοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως, μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. 15 Ἐν τῷ λέγεσθαι, “Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.” 16 Τίνες γάρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; Ἄλλ' οὐ πάντες οἱ ἔξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; 17 Τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὃν τὰ κῶλα ἐπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; 18 Τίσιν δὲ ὕμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; 19 Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἡδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὖν, μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. 2 Καὶ γάρ ἐσμεν

εὐηγγελισμένοι καθάπερ κάκεῖνοι, ἀλλ' οὐκ ὡφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συγκεκρασμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. 3 Εἰσερχόμεθα γάρ εἰς κατάπαυσιν, οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν, “Ως ὥμοσα ἐν τῇ ὄργῃ μου, ‘Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου’”, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. 4 Εἴρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως: “Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ”, 5 καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, “Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.” 6 Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες, οὐκ εἰσῆλθον δι’ ἀπειθείαν, 7 πάλιν τινὰ δρίζει ἡμέραν, “σήμερον”, ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προείρηται, “Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.” 8 Εἰ γάρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. 9 Ἀρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. 10 Ο γάρ εἰσελθών εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός. 11 Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. 12 Ζῶν γάρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργής, καὶ τομώτερος, ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. 13 Καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. 14

”Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἱησοῦν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. 15 Οὐ γάρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ’ ὁμοιότητα χωρὶς ἀμαρτίας. 16 Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος, καὶ χάριν εὔρωμεν, εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

5 Πᾶς γάρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἀμαρτιῶν, 2 μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται ἀσθένειαν, 3 καὶ δι’ αὐτὴν ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ οὕτως καὶ περὶ αὐτοῦ, προσφέρειν περὶ ἀμαρτιῶν. 4 Καὶ οὐχ ἔαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθώσπερ καὶ Ἀαρὼν. 5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἔαυτὸν ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ’ ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, “Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.” 6 Καθὼς καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει, “Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.” (aiōn g165) 7 “Ος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας, πρὸς τὸν δυνάμενον σῷζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἴσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθὲὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας. 8 Καίπερ ὧν υἱός, ἔμαθεν ἀφ’ ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοίνην, 9 καὶ τελειωθεὶς, ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰώνιου, (aiōnios g166) 10 προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερέὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. 11 Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος, καὶ δυσερμήνευτος

λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. **12** Καὶ γὰρ ὁφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς, τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς τροφῆς. **13** Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἐστιν. **14** Τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα, ἔχοντων πρὸς διάκρισιν, καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἁριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Ὀθεόν, **2** βαπτισμῶν διδαχῆν, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. (αισηνος g166) **3** Καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἔανπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Ὀθεός. **4** Ἄδυνατον γὰρ τοὺς ἄπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γενηθέντας Ὁπεύματος Ἅγιου, **5** καὶ καλὸν γευσαμένους Ὀθεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, (αισηνος g165) **6** καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἔαυτοῖς τὸν Γίὸν τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ παραδειγματίζοντας. **7** Γῇ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις ὑετόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετὸν, ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Ὀθεοῦ. **8** ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ᾧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν. **9** Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἔχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. **10** Οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Ὀθεός, ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τῆς ἀγάπης ᾧς ἐνεδείξασθε

εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ διακονοῦντες. **11** Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἔκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν, πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἃχρι τέλους, **12** ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας, κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. **13** Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Ὀθεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὄμοσαι, ὕμοσεν καθ' ἑαυτοῦ **14** λέγων, “Εἴ μὴν εὐλογῶν, εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων, πληθυνῶ σε”. **15** Καὶ οὕτως μακροθυμήσας, ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. **16** “Ανθρωποι γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὄμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας, εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. **17** Ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Ὀθεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας, τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκω, **18** ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν Ὀθεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν, οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος: **19** ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς, ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, **20** ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ὑμῶν εἰσῆλθεν, ὉΙησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ, ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα. (αισηνος g165)

7 Οὕτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, Ἱερεὺς τοῦ Ὀθεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλογήσας αὐτόν, **2** ὧν καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνεύομενος “Βασιλεὺς δικαιοσύνης”, ἐπειτα δὲ καὶ “Βασιλεὺς Σαλήμ”, δὲ ἐστιν, “Βασιλεὺς εἰρήνης”, **3** ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος,

μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ Υἱῷ τοῦ Ὀθεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. 4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ὃ δεκάτην Ἀβραὰμ, ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων, ὁ πατριάρχης. 5 Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν νιῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες, ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῖν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· 6 ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας, εὐλόγηκεν. 7 Χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 Καὶ ὡδεὶς μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἀνθρώποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9 Καὶ ως ἔπος εἰπεῖν, δι’ Ἀβραὰμ, καὶ Λευεὶς, δεκάτας λαμβάνων, δεδεκάτωται. 10 ὜τι γάρ ἐν τῇ ὁσφύᾳ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ Μελχισέδεκ. 11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γάρ ἐπ’ αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ, ἔτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 12 Μετατιθεμένης γάρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. 13 Ἐφ’ ὃν γάρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ’ ἣς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ. 14 Πρόδηλον γάρ, ὅτι ἐξ Ιούδα ἀνατέταλκεν ὁ Ὅκυριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν περὶ ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. 15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὄμοιότητα Μελχισέδεκ, ἀνίσταται ἱερεὺς ἔτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν, ἀλλὰ

κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. 17 Μαρτυρεῖται γάρ, ὅτι “Σὺ ἵερεὺς εἶς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.” (αιōn g165) 18 Ἀθέτησις μὲν γάρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, 19 (οὐδὲν γάρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος), ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι’ ἣς ἐγγίζομεν τῷ Ὀθεῷ. 20 Καὶ καθ’ ὅσον οὐ χωρὶς ὄρκωμοσίας, οἱ μὲν γάρ χωρὶς ὄρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, 21 ὃ δὲ μετὰ ὄρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, “Ὦμοσεν Ὅκυριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, ‘Σὺ ἵερεὺς εἶς τὸν αἰῶνα’”, (αιōn g165) 22 κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης, γέγονεν ἔγγυος, Ὅησοῦς. 23 Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσὶν γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· 24 ὃ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. (αιōn g165) 25 Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται, τὸν προσερχομένους δι’ αὐτοῦ τῷ Ὀθεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. 26 Τοιοῦτος γάρ ἡμῖν καὶ ἐπρεπεν ἀρχιερεύς, ὄσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· 27 δος οὐκ ἔχει καθ’ ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ιδίων ἀμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἐπειτα τῶν τοῦ λαοῦ τοῦτο γάρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἔαυτὸν ἀνενέγκας. 28 Ὅ νόμος γάρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὄρκωμοσίας, τῆς μετὰ τὸν νόμον, Υἱόν, εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. (αιōn g165)

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις: τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς,

2 τῶν ἀγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Ἅγιος, οὐκ ἄνθρωπος. 3 Πᾶς γάρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν, δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· δόθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὁ προσενέγκῃ. 4 Εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν Ἱερεύς, δοντων τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα, 5 οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς, μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν, “Ορα”, γάρ φησίν, “ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὅρε”. 6 νῦν δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττονιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. 7 Εἴ γάρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. 8 Μεμφόμενος γάρ αὐτοῖς λέγει, “Ιδού, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Ὅγιος, καὶ συντελέσω, ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, διαθήκην καινήν, 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἦν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἔξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κάγὼ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει Ὅγιος. 10 Ὁτι αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἶκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Ὅγιος, διδούς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. 11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἔκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων, ‘Γνῶθι τὸν Ὅγιον’, ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με, ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου αὐτῶν. 12 Ὁτι Ἰερως ἔσομαι ταῖς

ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.’ 13 Ἐν τῷ λέγειν, “Καινὴν”, πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην. Τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

9 Εἶχε μὲν οὖν ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας, τό τε ἄγιον κοσμικόν. 2 Σκηνὴ γάρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾧ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ Πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἀγια. 3 Μετὰ δὲ τὸ δευτέρον καταπέτασμα σκηνὴ, ἡ λεγομένη Ἀγια Ἀγίων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, ἐν ᾧ στάμνος χρυσῇ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἄραρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. 5 Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς, Χερουβεὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. 6 Τούτων δὲ οὔτως κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν, διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ Ἱερεῖς, τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἴματος, ὁ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. 8 Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Ἀγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἀγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἔχοντος στάσιν, 9 ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ’ ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται, μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειώσαι τὸν λατρεύοντα, 10 μόνον ἐπὶ βρώμασιν, καὶ πόμασιν, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, δικαιώματα σαρκὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. 11 Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς, τῶν γενομένων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς,

οὐ χειροποιήτου τοῦτ' ἔστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, **12** οὐδὲ δι' αἴματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἴδιου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἄγια, αἰώνιαν λύτρωσιν εὐράμενος. (αιῶνιος g166)

13 Εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων, καὶ ταύρων, καὶ σποδὸς δαμάλεως, ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, **14** πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ ὇χριστοῦ, διὰ Ὁνεύματος αἰωνίου, ἔαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λατρεύειν Ὅθεῷ ζῶντι! (αιῶνιος g166)

15 Καὶ διὰ τοῦτο, διαθήκης καινῆς μεσίτης ἔστιν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. (αιῶνιος g166)

16 Ὁπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. **17** Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει, ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. **18** Ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. **19** Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων, καὶ τῶν τράγων, μετὰ ὄντος, καὶ ἐρίου κοκκίνου, καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν, ἐρράντισεν **20** λέγων, “Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἣς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς Ὅθεός.” **21** Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, τῷ αἵματι ὅμοίως ἐρράντισεν. **22** Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἵματεκχυσίας, οὐ γίνεται ἄφεσις. **23** Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοις θυσίαις παρὰ

ταύτας. **24** Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἄγια Ὁχριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Ὁθεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. **25** Οὐδέ ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἔαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἄγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, **26** ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Νυνὶ δὲ ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων, εἰς ἀθέτησιν ἀμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. (αιῶν g165) **27** Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἄπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, **28** οὕτως καὶ Ὡχριστός ἄπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἀμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἀμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις, ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς, οὐδέποτε δύνανται τοὺς προσερχομένους τελειώσαι. **2** Ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν, τοὺς λατρεύοντας ἄπαξ κεκαθαρισμένους; **3** Ἄλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν. **4** Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας. **5** Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει, “Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἡθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. **6** Ολοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. **7** Τότε εἶπον, “Ιδού, ἦκω (ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ) τοῦ ποιῆσαι Ὅθεός τὸ θέλημά σου.” **8** Ἀνώτερον λέγων, ὅτι “Θυσίας, καὶ προσφορᾶς, καὶ ὅλοκαυτώματα, καὶ περὶ ἀμαρτίας, οὐκ ἡθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας”

(αἴτινες κατὰ νόμον προσφέρονται), **9** τότε εῖρηκεν, “Ιδού, ἡκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου.” Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. **10** Ἐν ὦ θελήματι, ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ ἔφαπαξ. **11** Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκεν καθ’ ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἴτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἀμαρτίας. **12** Οὗτος δὲ, μίαν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς, “ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ”, **13** τὸ λοιπὸν, ἐκδεχόμενος “ἔως τεθῶσιν οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ”. **14** Μιᾶ γάρ προσφορᾶ, τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους. **15** Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ ὉΠνεῦμα τὸ Ἀγιον, μετὰ γάρ τὸ εἰρηκέναι, **16** “Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Ἦκυριος, διοῦς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς... **17** καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι.” **18** Ὁπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας. **19** Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἰσόδον τῶν ἀγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, **20** ἥν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ’ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **21** καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, **22** προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὅδατι καθαρῷ. **23** Κατέχωμεν τὴν ὄμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γάρ ὁ ἐπαγγειάμενος, **24** καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, **25** μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἔαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. **26** Ἐκουσίως γάρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, **27** φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ “πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους”. **28** Ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει. **29** Πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας, ὃ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ὧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ ὉΠνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας! **30** Οἰδαμεν γάρ τὸν εἰπόντα, “Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω”, καὶ πάλιν, “Κρινεῖ Ὦκυριος τὸν λαὸν αὐτοῦ.” **31** Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. **32** Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἀθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, **33** τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψειν θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὔτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. **34** Καὶ γάρ τοις δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἔαυτοὺς κρείσσονα ὕπαρξιν, καὶ μένουσαν. **35** Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν. **36** Ὑπομονῆς γάρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες, κομισθῆσθε τὴν ἐπαγγελίαν. **37** “Ἐτι γάρ μικρὸν, ὅσον ὁ ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ χρονίσει. **38** Ο δὲ δίκαιος μου ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ.”

39 Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 2 Ἐν ταύτῃ γάρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. 3 Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι °Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων, τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. (aiōn g165) 4 Πίστει πλείονα θυσίαν, Ἀβελ παρὰ Κάιν προσήνεγκεν τῷ °Θεῷ, δι' ἣς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ °Θεοῦ, καὶ δι' αὐτῆς, ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. 5 Πίστει Ἐνώχ μετετέθη, τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, “καὶ οὐχ ηύρισκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ °Θεός”. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως, μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ °Θεῷ. 6 Χωρὶς δὲ πίστεως, ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ °Θεῷ ὅτι ἔστιν, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν, μισθαποδότης γίνεται. 7 Πίστει χρηματισθεὶς, Νῶε, περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς, κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἣς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης, ἐγένετο κληρονόμος. 8 Πίστει καλούμενος, Ἀβραὰμ, ὑπήκουσεν ἔξελθεῖν εἰς τόπον δὲν ἥμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει παρώκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. 10 ἔξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἣς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ °Θεός. 11 Πίστει καὶ αὐτῇ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ

πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. 12 Διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, “καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πληθει, καὶ ὡς ἡ ἄμμος, ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ἡ ἀναρίθμητος”. 13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ προσδεξάμενοι τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἴδόντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὅμοιογήσαντες, ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοι εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες, ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. 15 Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης μνημονεύουσιν ἀφ' ἣς ἔξεβησαν, εἶχον ἀν καιρὸν ἀνακάμψαι. 16 Νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ °Θεὸς, °Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν. 17 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν, ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, 18 πρὸς δὲν ἐλαλήθη, ὅτι “Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα”, 19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ °Θεός, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. 20 Πίστει καὶ περὶ μελλόντων, εὐλόγησεν Ἰσαὰκ, τὸν Ἰακὼβ, καὶ τὸν Ἡσαῦ. 21 Πίστει Ἰακὼβ, ἀποθνήσκων, ἔκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. 22 Πίστει Ἰωσὴφ, τελευτῶν, περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν, καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. 23 Πίστει Μωϋσῆς, γεννηθεὶς, ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. 24 Πίστει Μωϋσῆς, μέγας γενόμενος, ἤρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, 25 μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι

τῷ λαῷ τοῦ ὁθεοῦ, ἡ πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν, 26 μεῖζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν, τὸν ὄνειδισμὸν τοῦ Ὁχριστοῦ, ἀπέβλεπεν γάρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. 27 Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων, ἐκαρτέρησεν. 28 Πίστει πεποίηκεν τὸ Πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. 29 Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἣς πεῖραν λαβόντες, οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. 30 Πίστει τὰ τείχη Ἱεριχώ ἔπεσαν, κυκλωθέντα ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέρας. 31 Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. 32 Καὶ τί ἔτι λέγω; Ἐπιλείψει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος, περὶ Γεδεών, Βαράκ, Σαμψών, Ἱεφθάε, Δαυίδ τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν, 33 οἵ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, 34 ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἴσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. 35 Ἔλαβον γυναικες ἔξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. 36 ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. 37 Ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, 38 ὃν οὐκ ἦν ἄξιος

ο κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι, καὶ ὅρεσιν, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς. 39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, 40 τοῦ ὁθεοῦ περὶ ἡμῶν κρείττον τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὅγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν δι' ὑπομονῆς, τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, 2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν, "Ιησοῦν, δς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινεν σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, "ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ ὁθεοῦ κεκάθικεν". 3 Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς αὐτούς ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. 4 Οὕπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, 5 καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται, "Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Ὦκριον, μηδὲ ἐκλύουν ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος: 6 ὃν γὰρ ἀγαπᾶς Ὦκύριος, παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται." 7 Εἰς παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ ὁθεός: τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 8 Εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἣς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοί ἐστε. 9 Εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν; 10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευνον,

ό δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. 11 Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν, οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὑστερὸν δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δ' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. 12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας, καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα, ἀνορθώσατε, 13 καὶ “τροχιάς ὁρθὰς ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν”, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἵαθῃ δὲ μᾶλλον. 14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὅψεται τὸν Ὅκυριον. 15 Ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Ὅθεοῦ, μή τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ, καὶ δι' αὐτῆς μιανθῶσιν οἱ πολλοί, 16 μή τις πόρνος ἢ βέβηλος, ὡς Ἡσαῦ, δις ἀντὶ βρώσεως μιᾶς, ἀπέδετο τὰ πρωτοτόκια ἔαυτοῦ. 17 Ἱστε γάρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γάρ τόπον οὐχ εὗρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. 18 Οὐ γάρ προσεληλύθατε, ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ ζόφῳ, καὶ θυέλλῃ, 19 καὶ σάλπιγγος ἥχῳ, καὶ φωνῇ ρημάτων, ἣς οἱ ἀκούσαντες, παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· 20 οὐκ ἔφερον γάρ τὸ διαστελλόμενον, “Κἀν θηρίον θίγη τοῦ ὅρους, λιθοβοληθήσεται”. 21 καὶ οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν, “Ἐκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος.” 22 Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν Ὁρει καὶ πόλει Ὅθεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίω, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει, 23 καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων, ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ κριτῇ Ὅθεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, 24 καὶ διαθήκης νέας

μεσίτη, ὉΙησοῦ, καὶ αἴματι ῥάντισμοῦ, κρείττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἀβελ. 25 Βλέπετε, μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔξεφυγον ἐπὶ γῆς, παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι· 26 οὐδὲ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπίγγελται λέγων, “Ἐτι ἄπαξ ἐγὼ σείσω, οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.” 27 Τὸ δὲ, “ἔτι ἄπαξ”, δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν, ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. 28 Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν, δι' ἣς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Ὅθεῷ μετὰ εὐλαβείας καὶ δέους. 29 Καὶ “γὰρ ὁ Ὅθεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον”.

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. 2 Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, διὰ ταύτης γάρ, ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. 3 Μιμήσκεσθε τῶν δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὅντες ἐν σώματι. 4 Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνους γάρ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Ὅθεός. 5 Ἄφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παρούσιν· αὐτὸς γάρ εἰρηκεν, “Οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλίπω.” 6 “Ωστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, “Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἀνθρωπος;” 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Ὅθεοῦ, ὃν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 ὉΙησοῦς ἔχθρος, καὶ σήμερον, ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (aiōn g165) 9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις, μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γάρ χάριτι

βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὡφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες. **10** Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἔξουσίαν, οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. **11** Ὡν γὰρ εἰσφέρεται ζῷων τὸ αἷμα περὶ ἀμαρτίας εἰς τὰ ἄγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. **12** Διὸ καὶ ὉΙησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν. **13** Τοίνυν ἔξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. **14** Οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. **15** Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. **16** Τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. **17** Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν, καὶ μὴ στενάζοντες, ἀλυσιτελές γὰρ ὑμῖν τοῦτο. **18** Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πειθόμεθα γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. **19** Περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. **20** Ὁ δὲ ὉΘεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγῶν ἐκ νεκρῶν τὸν Ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν, ἐν αἵματι διαθήκης αἰώνιου, τὸν ὍΚύριον ἡμῶν, ὩΙησοῦν, (aiōnios g166) **21** καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ ὉΙησοῦ ὇Χριστοῦ, ὃ ή δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (aiōn g165) **22** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,

ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. **23** Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, Τιμόθεον, ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται, ὅψιμαι ὑμᾶς. **24** Ἄσπασασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. Ἄσπαζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. **25** Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν!

Ιακωβου

1 Ιάκωβος, Ὁθεοῦ καὶ Ἦκυρίου Ἰησοῦ Ἀριστοῦ, δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ: χαίρειν. **2** Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, δταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. **4** Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἔχεται, ἵνα ἥτε τέλειοι καὶ δόκιληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. **5** Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἴτείτω παρὰ τοῦ διδόντος, Ὅθεοῦ, πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. **6** Αἴτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος, ὁ γάρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης, ἀνεμιζομένῳ καὶ ριπιζομένῳ. **7** Μὴ γάρ οἱέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται τι παρὰ τοῦ Ὦκυρίου, **8** ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. **9** Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς, ἐν τῷ ὑψει αὐτοῦ, **10** ὁ δὲ πλούσιος, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. **11** Ἄνετειλεν γάρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἔξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξεπεσεν, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο. Οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **12** Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος, λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **13** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι “Ἄπο Ὅθεοῦ πειράζομαι.” Ὁ γάρ Ὅθεὸς ἀπείραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. **14** Ἐκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἴδιας ἐπιθυμίας, ἔξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος. **15** Εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσσα τίκτει ἀμαρτίαν, ἡ δὲ ἀμαρτία ἀποτελεσθεῖσα,

ἀποκύει θάνατον. **16** Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **17** Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστιν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ’ ὃ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. **18** Βουληθεὶς, ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. **19** Ἰστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Ἐστω δὲ πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὄργην, **20** ὄργῃ γάρ ἀνδρὸς, δικαιοσύνην Ὅθεοῦ οὐκ ἐργάζεται. **21** Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ὥυπαριαν καὶ πεισσείαν κακίας, ἐν πραῦτηι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. **22** Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἔαυτούς. **23** Ὁτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν, καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ. **24** Κατενόησεν γάρ ἔαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὅποιος ἦν. **25** Ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον, τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **26** Εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν ἔαυτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. **27** Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Ὅθεῷ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν: ἐπισκέπτεσθαι ὄρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἀσπιλον ἔαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ἀριστοῦ, τῆς δόξης. **2** Ἐὰν γάρ εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν

ύμῶν, ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος, ἐν ἐσθῆτι λαμπρῷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς, ἐν ὥψιν τοῦ φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν, καὶ εἴπητε, “Σὺ κάθου ὡδὲ καλῶς”, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, “Σὺ στῆθι ἑκεῖ”, ἦ, “Κάθου ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου”, 4 οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; 5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί: οὐχ ὁ Ὠθόδος ἔξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ, πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἣς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; 6 Ὦ Υμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; 7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; 8 Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν, κατὰ τὴν Γραφήν, “Ἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου ως σεαυτόν”, καλῶς ποιεῖτε. 9 Εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ως παραβάται. 10 Ὅστις γάρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν ἐνὶ, γέγονεν πάντων ἔνοχος. 11 Ὡ γάρ εἰπών, “Μὴ μοιχεύσῃς”, εἶπεν καὶ, “Μὴ φονεύσῃς.” Εἰ δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. 12 Οὕτως λαλεῖτε, καὶ οὕτως ποιεῖτε, ως διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. 13 Ἡ γάρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος. Κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. 14 Τί ὅφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις, ἔχειν ἔργα, δὲ μὴ ἔχῃ; Μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15 Ἐὰν ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν, καὶ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, 16 εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, “Υπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε”, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί ὅφελος; 17 Οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἐστιν καθ' ἑαυτήν. 18 Ἄλλ' ἐρεῖ τις, “Σὺ πίστιν ἔχεις, καγὼ ἔργα ἔχω. Δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, καγὼ σοι δεῖξω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν.” 19 Σὺ πιστεύεις ὅτι εἰς ἐστιν ὁ Ὠθόδος. Καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσουσιν. 20 Θέλεις δὲ γνῶναι, ὃ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἀργή ἐστιν; 21 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; 22 Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη. 23 Καὶ ἐπληρώθη ἡ Γραφὴ ἡ λέγουσα, “Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ Ὠθῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”, καὶ φύλος Ὠθεοῦ ἐκλήθη. 24 Ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25 Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; 26 Ὡσπερ γάρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστιν.

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μετίζον κρίμα λημψόμεθα. 2 Πολλὰ γάρ πταίομεν ἄπαντες. Εὕ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὕτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 Εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν, εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. 4 Ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοια, τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἡ ὄρμὴ

τοῦ εὐθύνοντος βούλεται. 5 Οὗτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἔστιν, καὶ μεγάλα αὐχεῖ. Ἰδοὺ, ἥλικον πῦρ, ἥλικην ὅλην ἀνάπτει. 6 Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας· ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα δλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς Γεέννης, (Geenna g1067) 7 Πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἔρπετῶν τε καὶ ἐναλίων, δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίῃ· 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων, ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἵου θανατηφόρου. 9 Ἐν αὐτῇ εὔλογοῦμεν τὸν Ὦκυριον καὶ Πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθ' ὄμοιώσιν Ὦθεοῦ γεγονότας. 10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἔξερχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Οὐ χρή ἀδελφοί μου ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. 11 Μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἡ ἄμπελος σῦκα; Οὕτε ἀλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραῦτηι σοφίας. 14 Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε, καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. 15 Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. 16 Ὁπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἔκει ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία, πρῶτον μὲν ἀγνή ἔστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος. 18

Καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται, τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν, τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2 Ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. Οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· 3 αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4 Μοιχαλίδες! Οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου, ἔχθρα τοῦ Ὦθεοῦ ἔστιν; “Ος ἐὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς τοῦ Ὦθεοῦ καθίσταται. 5 Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ Γραφὴ λέγει, “Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ ὑπενῦμα ὃ κατώκισεν ἐν ὑμῖν;” 6 Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν. Διὸ λέγει, “Ο Ὦθεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.” 7 Ὑποτάγητε οὖν τῷ Ὦθεῷ. Ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. 8 Ἐγγίσατε τῷ Ὦθεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. Καθαρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε καρδίας, δίψυχοι. 9 Ταλαιπωρήσατε, καὶ πενθήσατε, καὶ κλαύσατε. ‘Ο γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. 10 Ταπεινώθητε ἐνώπιον Ὦκυριου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἡ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον. Εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἰ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής. 12 Εἰς ἔστιν νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι. Σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν πλησίον; 13 Ἄγε νῦν, οἱ λέγοντες, “Σήμερον ἡ αὔριον, πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν,

καὶ ἐμπορευσόμεθα, καὶ κερδήσομεν.” 14 Οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τῆς αὔριον, ποίᾳ γάρ ζωὴ ὑμῶν; Ἀτμὶς γάρ ἐστε, ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη. 15 Ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, “Ἐὰν δὲ ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν, τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.” 16 Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν. Πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. 17 Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι, ἀμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

5 Ἀγε νῦν, οἱ πλούσιοι, κλαύσατε, ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 2 Ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἴμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. 3 Ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἵὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν, κράζει, καὶ αἱ βοσὶ τῶν θερισάντων, εἰς τὰ ὅτα Ὁ κύριος Σαβαὼθ εἰσελήνυθαν. 5 Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 Κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἔως τῆς παρουσίας τοῦ Ὁ κύριος. Ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἔως λάβῃ πρόϊμον καὶ ὅψιμον. 8 Μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Ὁ κύριος ἥγγικεν. 9 Μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων, ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἰδού, ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 Ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθείας, καὶ τῆς μακροθυμίας,

τοὺς προφήτας, οἵ ἐλάλησαν ἐν ὄνόματι Ὁ κύριος. 11 Ἰδοὺ, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομείναντας. Τὴν ὑπομονὴν Ἰώβ ἡκούσατε, καὶ τὸ τέλος Ὁ κύριος εἶδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων. 12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ δύμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ “Ναι”, ναὶ, καὶ τὸ “Οὐ”, οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε. 13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ τις; Ψαλλέτω. 14 Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ Ὁ κύριος. 15 Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Ὁ κύριος· κἀν ἀμαρτίας ἢ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16 Ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς ἀμαρτίας, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. Πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. 17 Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁ μοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τὸν μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἔξ. 18 Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. 19 Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 γινώσκετε ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν.

Πετρου Α'

1 Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας, **2** κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρός ἐν ἀγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἴματος Ἰησοῦ Χριστοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος, ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν, δι’ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, **4** εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον, καὶ ἀμίαντον, καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς, **5** τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. **6** Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, **7** ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν, ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Ὁν οὐκ ἰδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς δὲν ἄρτι μὴ ὄρωντες πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾶ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, **9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. **10** Περὶ ἣς σωτηρίας, ἔξεζήτησαν καὶ ἔξηραύνησαν προφῆται, οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, **11** ἔραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποιὸν καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. **12** Οἵς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἔαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν, διὰ

τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς Πνεύματι Ἅγιῳ, ἀποσταλέντι ἀπ’ οὐρανοῦ, εἰς ἣ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. **13** Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὁσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. **14** Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, **15** ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἄγιον, καὶ αὐτοὶ ἄγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, **16** διότι γέγραπται, “Ἄγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἄγιος.” **17** Καὶ εἰ Πατέρα ἐπικαλεῖσθε, τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε. **18** εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, **19** ἀλλὰ τιμώ αἴματι, ώς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, **20** προεγγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ’ ἐσχάτου τῶν χρόνων δι’ ὑμᾶς, **21** τοὺς δι’ αὐτοῦ πιστοὺς εἰς Θεὸν, τὸν ἐγέιραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα, εἶναι εἰς Θεόν. **22** Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον ἐκ καρδίας, ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς. **23** Ἀναγεγεννημένοι, οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ, καὶ μένοντος. (αἱōn g165) **24** Διότι, “Πᾶσα σὰρξ ώς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ώς ἀνθος χόρτου.” “Ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἀνθος ἐξέπεσεν, **25** τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.” Τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. (αἱōn g165)

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν, καὶ πάντα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας καταλαλιάς, **2** ως ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, **3** εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Ἦκουσις. **4** Πρὸς δὲν προσερχόμενοι λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ ὡς ἔκλεκτὸν, ἔντιμον, **5** καὶ αὐτοὶ ως λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε, οἶκος πνευματικὸς, εἰς ιεράτευμα ἄγιον ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους ὥστε διὰ Ἡησοῦ ἔχεις. **6** Διότι περιέχει ἐν Γραφῇ: “Ιδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον, ἀκρογωνιαῖον ἔκλεκτὸν ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ.” **7** ‘Υμῖν οὖν ἡ τιμὴ, τοῖς πιστεύουσιν ἀπιστοῦσιν δὲ, “Λίθος δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας”, **8** καὶ, “Λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα σκανδάλου”· οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς δὲ καὶ ἐτέθησαν. **9** ‘Υμεῖς δὲ “γένος ἔκλεκτόν”, “βασίλειον ιεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν”, δπως τὰς ἀρετὰς ἔξαγγείλητε, τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος, εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς: **10** οἵ ποτε “οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς ὥστε, οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες”. **11** Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ως παροίκους καὶ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμῶν, αἴτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς: **12** τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ως κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες, δοξάσωσι τὸν ὥστε ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. **13** ‘Υποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Ἦκουσιν εἴτε βασιλεῖ ως ὑπερέχοντι, **14** εἴτε ἡγεμόσιν ως δι’ αὐτοῦ πεμπομένοις, εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. **15** ‘Οτι οὕτως ἔστιν τὸ θέλημα τοῦ ὥστε, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· **16** ως ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ως ἐπικάλυψμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ’ ως ὥστε δοῦλοι. **17** Πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν ὥστεν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. **18** Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. **19** Τοῦτο γάρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν ὥστε, ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. **20** Ποιῶν γάρ κλέος, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; Ἐάλλ’ εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ ὥστε. **21** Εἰς τοῦτο γάρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ ἔχεις τοῦτο ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσῃτε τοῖς ἔχνεσιν αὐτοῦ. **22** ‘Δος ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ’. **23** δος λοιδορούμενος, οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων, οὐκ ἡπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως: **24** δος τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν οὖν τῷ μώλωπι ιάθητε. **25** Ἡτε γάρ ως πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλ’ ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 Ὁμοίως, γυναικες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ιδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἰ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς

άνευ λόγου κερδηθήσονται, 2 ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνήν ἀναστροφὴν ὑμῶν. 3 Ὡν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἰματίων κόσμος, 4 ἀλλ’ ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἀνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, 5 ἔστιν ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ πολυτελές. 5 Οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἄγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς Ὀθεὸν ἐκόσμουν ἔαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἴδιοις ἀνδράσιν, 6 ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ, “κύριον”, αὐτὸν καλοῦσα, ἥς ἐγενήθη τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. 7 Οἱ ἀνδρες, ὅμοιως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες τιμὴν ὡς καὶ συγκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. 8 Τὸ δὲ τέλος, πάντες, ὅμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες, 9 μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τούναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. 10 “Ο” γὰρ “θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ, καὶ χείλη τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. 11 Ἐκκλινάτω δὲ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν. 12 Ὁτι ὁφθαλμοὶ Ὦκυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὡτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Ὦκυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.” 13 Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ γένησθε; 14 Ἄλλ’ εἴ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. “Τὸν δὲ φόβον αὐτῶν, μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε”, 15

“Κύριον δὲ τὸν Ὦχριστὸν ἀγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον, περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, 16 ἀλλὰ μετὰ πραῦτητος καὶ φόβου, συνειδῆσιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθήν ἐν Ὦχριστῷ ἀναστροφήν. 17 Κρείττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Ὀθεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. 18 Ὁτι καὶ Ὦχριστὸς ἄπαξ περὶ ἀμαρτιῶν ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ Ὀθεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς δὲ “Πνεύματι, 19 ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, 20 ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Ὀθεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶς, κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ’ ἔστιν, ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι’ ὕδατος. 21 Ὁ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδῆσεως ἀγαθῆς, ἐπερώτημα εἰς Ὀθεόν δι’ ἀναστάσεως “Ιησοῦ Ὦχριστοῦ, 22 ὃς ἔστιν ἐν δεξιᾷ Ὀθεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων, καὶ ἔξουσιῶν, καὶ δυνάμεων.

4 Ὦχριστοῦ οὖν παθόντος σαρκὶ, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ πέπαυται ἀμαρτίας, 2 εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Ὀθεοῦ, τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. 3 Ἀρκετὸς γὰρ ὁ παρεληλυθώς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἔθνῶν κατειργάσθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις. 4 Ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας

άναχυσιν, βλασφημοῦντες· 5 οἵ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἐτοίμως κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς.

6 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ, ζῶσι δὲ κατὰ ὅθεὸν πνεύματι. 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἥγγικεν.

Σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς· 8 πρὸ πάντων, τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν·

9 φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ· 10 ἔκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸς διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος ὅθεοῦ. 11 Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια ὅθεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἔξ ισχύος ἡς χορηγεῖ ὁ ὅθεός, ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ ὅθεὸς διὰ Ἰησοῦ Ἀριστοῦ,

ῳ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (αἰσθ g165) 12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Ἀριστοῦ παθήμασιν, χαίρετε ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. 14 Εἴ δὲ οὐδεὶς ζεσθεὶς ἐν δόξῃ τοῦ Ἀριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ ὅθεοῦ Ἔπειτα, ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. 15 Μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος. 16 Εἴ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν ὅθεὸν ἐν τῷ δόνόματι τούτῳ. 17 Ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ ὅθεοῦ· εἴ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ ὅθεοῦ εὐηγγελίῳ;

18 “Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;” 19 “Ωστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ

ὅθεοῦ, πιστῷ Κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

5 Πρεσβυτέρους οὖν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ, διὰ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Ἀριστοῦ παθημάτων, διὰ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, 2 ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ ὅθεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλὰ ἐκουσίως, κατὰ ὅθεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, 3 μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. 4 Καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος, κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις. Πάντες, δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε ὅτι, “Οὐ ὅθεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.”

6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ ὅθεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 Νήψατε, γρηγορήσατε. Ὁ ἀντίδικος ὑμῶν, διάβολος, ὡς λέων ὡρυόμενος περιπατεῖ, ζητῶν καταπιεῖν. 9 ὁ ἀντίστητε, στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων, τῇ ἐν τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. 10 Οὐ δὲ ὅθεὸς πάσης χάριτος, διὰ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Ἀριστῷ, ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει, στηρίξει, σθενώσει, (αἰσθηση g166) 11 αὐτῷ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν! (αἰσθ g165)

12 Διὰ Σιλουανοῦ, ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ (ὡς λογίζομαι), δι’ ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ ὅθεοῦ, εἰς ἣν στῆτε. 13 Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν

Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ, καὶ Μᾶρκος, ὁ υἱός μου.

14 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης,

Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν, τοῖς ἐν Ὑψιστῷ.

Πετρου Β'

1 Σίμων Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος ὩΙησοῦ Ἰησοῦ Ἀριστοῦ, τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ ὁθεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, ὩΙησοῦ Ἀριστοῦ: **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ ὁθεοῦ, καὶ ὩΙησοῦ τοῦ ὄκριον ἡμῶν. **3** Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ, τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐδέβειαν δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς, ἵδιᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ, **4** δι' ὧν τὰ τίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. **5** Καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, **6** ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐδέβειαν, **7** ἐν δὲ τῇ εὐδέβειᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. **8** Ταῦτα γάρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν, εἰς τὴν τοῦ ὄκριον ἡμῶν, ὩΙησοῦ Ἀριστοῦ, ἐπίγνωσιν. **9** Ὡς γάρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός ἐστιν, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν. **10** Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε, βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι, ταῦτα γάρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητε ποτε. **11** Οὕτως γάρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἰσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ ὄκριον ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, ὩΙησοῦ ስΧριστοῦ. (aiōnios g166) **12** Διὸ μελλήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν

τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. **13** Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγέρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, **14** εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ ὄκριος ἡμῶν, ὩΙησοῦς ስΧριστὸς, ἐδήλωσέν μοι. **15** Σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον, τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. **16** Οὐ γάρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες, ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ ὄκριον ἡμῶν ὩΙησοῦ ስΧριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. **17** Λαβὼν γάρ παρὰ ὁθεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς Μεγαλοπρεποῦς Δόξης, “Οὔτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός εἰς δὲν ἐγὼ εὐδόκησα”. **18** καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἡκουύσαμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐνεχθείσαν σὺν αὐτῷ, ὄντες ἐν τῷ ἀγίῳ ὄρει. **19** Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ϕ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ως λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἔως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. **20** Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία Γραφῆς ἵδιας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. **21** Οὐ γάρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη προφητεία ποτέ, ἀλλὰ ὑπὸ ὁθεοῦ ἄγιοι ἀνθρωποι. **2** Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ως καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάζουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. **2** Καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας

βλασφημηθήσεται. 3 Καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται οἵς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει. 4 Εἰ γὰρ δὲ ὁ ὦθεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειροῖς ζόφου ταρταρώσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, (Tartaroō g5020) 5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὅγδοον, Νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, 6 καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικῶς, 7 καὶ δίκαιον Λώτ, καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο 8 (βλέψατε γὰρ καὶ ἀκοῇ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἔβασανιζεν) 9 οἶδεν Ὦκυριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας. Τολμηταὶ αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσιν, βλασφημοῦντες, 11 ὅπου ἄγγελοι ἴσχυΐ καὶ δυνάμει μείζονες ὅντες, οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρὰ Ὦκυριῷ βλάσφημον κρίσιν. 12 Οὗτοι δέ ως ἄλογα ζῶα, γεγεννημένα φυσικὰ εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρίσονται, 13 ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, 14 ὁφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους,

καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα, 15 καταλιπόντες εὔθεταν ὄδὸν, ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες τῇ ὄδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσὸρ, δὲς μισθὸν ἀδικίας ἡγάπησεν, 16 ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ιδίας παρανομίας, ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον, ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. 17 Οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι, καὶ ὅμιχλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἵς δὲ ζόφος τοῦ σκότους τετήρηται. 18 Ὦπέρογκα γάρ ματαιότητος φθεγγόμενοι, δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις, τοὺς δλίγως ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, 19 ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς; ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ δεδούλωται. 20 Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου, ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Ὦκυρίου καὶ Σωτῆρος, ὩΙησοῦ ὇χιστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἥττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. 21 Κρείττον γὰρ ἦν αὐτοῖς, μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὄδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἥ ἐπιγνοῦσιν, ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. 22 Συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας: “Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ Ἰδιον ἐξέραμα”, καί, “Ὕς λουσαμένη, εἰς κυλισμὸν βορβόρου.”

3 Ταύτην ἥδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, 2 μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων, ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Ὦκυρίου καὶ Σωτῆρος. 3 Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, διτὶ ἐλεύσονται ἐπ' ἔσχάτων

τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἴδιας ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, **4** καὶ λέγοντες, “Ποῦ ἔστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; Ἄφ’ ἡς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως.” **5** Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἥσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ ἔξ ὕδατος καὶ δι’ ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Ὀθεοῦ λόγῳ, **6** δι’ ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο. **7** Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **8** Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Ὦκυριῷ ως χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ως ἡμέρα μία. **9** Οὐ βραδύνει Ὦκύριος τῆς ἐπαγγελίας, ως τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. **10** Ἡξει δὲ ἡμέρα Ὦκυρίου ως κλέπτης, ἐν ᾧ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα εὑρεθήσεται. **11** Τούτων οὕτως πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὔσεβείαις, **12** προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Ὀθεοῦ ἡμέρας, δι’ ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι, λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυσούμενα, τήκεται. **13** Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν, κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. **15** Καὶ τὴν τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος, κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν, ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ως καὶ ἐν πάσαις ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἔστιν δυσνόητά τινα, ἢ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ως καὶ τὰς λοιπὰς Γραφὰς, πρὸς τὴν ἴδιαν αὐτῶν ἀπώλειαν. **17** Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες, ἐκπέσητε τοῦ ἴδιου στηριγμοῦ. **18** Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι, καὶ γνώσει τοῦ Ὦκυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, Ὅισοῦ Ὦχριστοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν! (*aiōn g165*)

Ιωαννου Α'

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς— **2** καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν— (aiōnios g166) **3** ὁ ἐωράκαμεν, καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ὁ Ιησοῦς Ἐριστοῦ. **4** Καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἡ πεπληρωμένη. **5** Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἡν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἔστιν, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ, οὐκ ἔστιν οὐδεμία. **6** Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. **7** Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ώς αὐτός ἔστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ὁ Ιησοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας. **8** Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἔαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. **9** Ἐὰν ὄμολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἔστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. **10** Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμάρτητε. Καὶ ἐάν τις ἀμάρτη, Παράκλητον

ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα, Ὅ Ιησοῦν Ἐριστὸν δίκαιον, **2** καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. **3** Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **4** Ὁ λέγων, ὅτι “Ἐγνωκα αὐτὸν”, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· **5** ὃς δὲ ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ‘Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν: **6** Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν, καὶ αὐτὸς περιπατεῖν. **7** Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ’ ἐντολὴν παλαιὰν, ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς. ‘Ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἔστιν ὁ λόγος ὃν ἡκούσατε. **8** Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἔστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἡδη φαίνει. **9** Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἰναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν ἔως ἄρτι. **10** Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν **11** Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. **12** Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι, διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **13** Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. **14** Ἐγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν Πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἔστε, καὶ ὁ λόγος

τοῦ Ὀθεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. **15** Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς ἐν αὐτῷ. **16** ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὁφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Πατρός, ἀλλ’ ἐκ τοῦ κόσμου ἔστιν. **17** Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ

ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Ὀθεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰώνα. (aiōn g165) **18** Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἔστιν, καὶ καθὼς ἡκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν, δθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἔστιν. **19** Ἐξ ἡμῶν ἔξηλθαν, ἀλλ’ οὐκ ἦσαν ἔξ ἡμῶν· εἴ γάρ ἔξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενήκεισαν ἀν μεθ’ ἡμῶν· ἀλλ’ ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἔξ ἡμῶν. **20** Καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ Ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντες. **21** Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ’ ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. **22** Τίς ἔστιν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἱησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Ἄριστός; Οὗτός ἔστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. **23** Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν, καὶ τὸν Πατέρα ἔχει. Ὁ δόμολογῶν τὸν Υἱὸν, καὶ τὸν Πατέρα ἔχει. **24** Ὅμετις ὁ ἡκούσατε ἀπ’ ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. Ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὁ ἀπ’ ἀρχῆς ἡκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ Υἱῷ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ μενεῖτε. **25** Καὶ αὐτῇ ἔστιν ἡ ἐπαγγελία ἡν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ὑμῖν· τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) **26**

Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς, **27** Καὶ ὑμεῖς, τὸ χρῖσμα δὲ λάβετε ἀπ’ αὐτοῦ, μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς

ἀλλ’ ὡς τὸ αὐτοῦ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἔστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. **28** Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ, σχῶμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ’ αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **29** Ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιος ἔστιν, γινώσκετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἔξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἰδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ Πατὴρ, ἵνα τέκνα Ὀθεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. Διὰ τοῦτο, ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **2** Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Ὀθεοῦ ἐσμεν, καὶ οὕπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. Οἴδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἔστιν. **3** Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ’ αὐτῷ, ὅγνίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἔστιν. **4** Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἀμαρτία ἔστιν ἡ ἀνομία. **5** Καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἄρῃ, καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **6** Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἀμαρτάνει, πᾶς ὁ ἀμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. **7** Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιος ἔστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιος ἔστιν. **8** Ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, ἐκ τοῦ διαβόλου ἔστιν, ὅτι ἀπ’ ἀρχῆς ὁ διάβολος ἀμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ὀθεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. **9** Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ, ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ γεγέννηται. **10** Ἐν τούτῳ φανερά ἔστιν τὰ τέκνα τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου: πᾶς ὁ μὴ ποιῶν

δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ ὄθεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 11 Ὁτι αὕτη ἔστιν ἡ ἀγγελία ἣν ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· 12 οὐ καθὼς Καίν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; Ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δίκαια. 13 Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος, 14 Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβίκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. Ὁ μὴ ἀγαπῶν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15

Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἔστιν, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. (αιδοῖος 9:16)

16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν καὶ ἡμεῖς ὁφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν, τὰς ψυχὰς θεῖναι. 17 Ὡς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ ὄθεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; 18 Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγω, μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. 19 ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν, 20 ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἔστιν ὁ ὄθεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα. 21 Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία μὴ καταγινώσκῃ, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν ὄθεόν, 22 καὶ δὲ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23 Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ὅησοῦ ὄχριστοῦ, καὶ

ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. 24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ ὄπνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα, εἰς ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἔστιν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἔξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2 Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ ὄπνεύμα τοῦ ὄθεοῦ: πᾶν πνεύμα ὃ ὅμολογεῖ Ὅησοῦ ὄχριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἔστιν, 3 καὶ πᾶν πνεύμα ὃ μὴ ὅμολογεῖ τὸν Ὅησοῦν, ἐκ τοῦ ὄθεοῦ οὐκ ἔστιν. Καὶ τοῦτο ἔστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἔστιν ἡδη. 4 Ὅμετος ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἔστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἔστιν ὁ ἐν ὑμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 6 Ἡμεῖς ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἐσμεν. Ὁ γινώσκων τὸν ὄθεόν, ἀκούει ἡμῶν, δις οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ ὄθεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεύμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεύμα τῆς πλάνης. 7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ ὄθεοῦ ἔστιν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ ὄθεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν ὄθεόν. 8 Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν ὄθεόν, ὅτι ὁ ὄθεὸς ἀγάπη ἔστιν. 9 Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ ὄθεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, τὸν μονογενῆ, ἀπέσταλκεν ὁ ὄθεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 10 Ἐν τούτῳ ἔστιν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἡγαπήκαμεν τὸν ὄθεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἡγάπησεν ὑμᾶς, καὶ ἀπέστειλεν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ἰλασμὸν περὶ τῶν

άμαρτιῶν ἡμῶν. 11 Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ ὘θεὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὁφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. 12 ὘θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται, ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ ὘θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἔστιν. 13 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ ὑπεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν Γίὸν, Σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 Ὅς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ὡησοῦς ἔστιν ὁ Γίὸς τοῦ ὘θεοῦ, ὁ ὘θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ ὘θεῷ. 16 Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἥν ἔχει ὁ ὘θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ ὘θεὸς ἀγάπη ἔστιν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ ὘θεῷ μένει, καὶ ὁ ὘θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. 17 Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἔστιν, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔχω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος, οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς. 20 Ἔάν τις εἴπῃ, ὅτι “Ἄγαπῶ τὸν ὘θεόν”, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἔστιν ὁ γάρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν ἐώρακεν, τὸν ὘θεὸν, ὃν οὐχ ἐώρακεν, οὐ δύναται ἀγαπᾶν. 21 Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν ὘θεὸν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ὡησοῦς ἔστιν ὁ ἔχοντας τὸν ὄντας τὸν γεγέννησαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἔξι

αὐτοῦ. 2 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ ὘θεοῦ: ὅταν τὸν ὘θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 3 Αὕτη γάρ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ ὘θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, 4 ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ ὘θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον. Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον- ἡ πίστις ἡμῶν. 5 Τίς ἔστιν δὲ ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ὡησοῦς ἔστιν ὁ Γίὸς τοῦ ὘θεοῦ; 6 Οὗτος ἔστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ὡησοῦς ἔχοντας οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι. Καὶ τὸ ὑπεύμα ἔστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ ὑπεύμα ἔστιν ἡ ἀλήθεια. 7 Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες: 8 τὸ ὑπεύμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰσιν. 9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ ὘θεοῦ μείζων ἔστιν, ὅτι αὕτη ἔστιν ἡ μαρτυρία τοῦ ὘θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ Γίοῦ αὐτοῦ. 10 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Γίὸν τοῦ ὘θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ ὘θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἥν μεμαρτύρηκεν ὁ ὘θεὸς περὶ τοῦ Γίοῦ αὐτοῦ. 11 Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ μαρτυρία: ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ ὘θεὸς, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Γίῳ αὐτοῦ ἔστιν. (aiōnios g166) 12 Ὁ ἔχων τὸν Γίόν, ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Γίόν τοῦ ὘θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. 13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ ὘θεοῦ. (aiōnios g166) 14 καὶ αὕτη ἔστιν ἡ παρρησία ἥν ᔁχομεν πρὸς αὐτόν: ὅτι ἔάν τι αἰτῶμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει

ἡμῶν. **15** Καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὁ
ἄν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ᾧ
ἡτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ. **16** Ἐάν τις ἵδῃ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ ἀμαρτάνοντα ἀμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον,
αἰτήσει καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἀμαρτάνουσιν
μὴ πρὸς θάνατον. "Εστιν ἀμαρτία πρὸς θάνατον
οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** Πᾶσα
ἀδικία ἀμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἀμαρτία οὐ πρὸς
θάνατον. **18** Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ
τοῦ Ὀθεοῦ οὐχ ἀμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ
τοῦ Ὀθεοῦ τηρεῖ αὐτόν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται
αὐτοῦ. **19** Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ
κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20** Οἴδαμεν
δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Ὀθεοῦ ἡκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν
διάνοιαν, ἵνα γινώσκομεν τὸν Ἀληθινόν· καὶ
ἐσμὲν ἐν τῷ Ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ, ὉΙησοῦ
Χριστῷ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Ὀθεὸς καὶ ζωὴ
αἰώνιος. (aiōnios g166) **21** Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ
ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

Ιωαννου Β'

1 Ὁ πρεσβύτερος· ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ (καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν), **2** διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα: (**αιδον** **g165**) **3** ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ ὁ Θεοῦ Πατρός καὶ παρὰ ὩΗησοῦ Ἀχριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **4** Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Πατρός. **5** Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν καινὴν γράφων σοι, ἀλλὰ ἦν εἴχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **6** Καὶ αὐτῇ ἔστιν ἡ ἀγάπη: ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη ἡ ἐντολή ἔστιν, καθὼς ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήτε. **7** Ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὄμοιογοῦντες ὩΗησοῦν Ἀχριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκὶ. Οὗτός ἔστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8** Βλέπετε ἑαυτούς ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἢ ειργάσασθαι, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. **9** Πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Ἀχριστοῦ, ὁ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ᔁχει. **10** Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· **11** ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **12** Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἐβούληθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν

πεπληρωμένη ἦ. **13** Ἄσπαζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

Ιωαννου Γ'

1 Ο πρεσβύτερος: Γαῖω τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. **2** Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐόδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὔοδοῦταί σου ἡ ψυχή. **3** Ἐχάρην γὰρ λίαν ἔρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. **4** Μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. **5** Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς δέ, ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο ξένους, **6** οἵ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις, προπέμψας ἀξίως τοῦ Ὀθεοῦ. **7** Ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὄνόματος ἐξῆλθαν, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. **8** Ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. **9** Ἔγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν, Διοτρέφης, οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα, ἢ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὕτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. **11** Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ ἐστιν, ὁ κακοποιῶν οὐχ ἐώρακεν τὸν Ὀθεόν. **12** Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστιν. **13** Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν, **14** ἐλπίζω δὲ εὐθέως σε ἴδειν, καὶ στόμα πρὸς στόμα

λαλήσομεν. Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι.
Ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

Iουδα

1 Ιούδας, ὉΙησοῦς Ἀριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν ὁθεῷ Πατρὶ ἡγαπημένοις, καὶ ὍΙησοῦς Ἀριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς: **2** ἔλεος ὑμῖν, καὶ εἰρήνη, καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. **3** Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην ἔχον γράψαι ὑμῖν, παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἄπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίστει. **4** Παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ ὁθεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον Δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν, ὍΙησοῦν Ἀριστὸν, ἀρνούμενοι. **5** Ὅπομνησαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἄπαξ πάντα, ὅτι ὍΙησοῦς λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. **6** Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἔαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς ἀιδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. (aiōnios g126) **7** Ὡς σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὄμοιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰώνιου δίκιην ὑπέχουσαι. (aiōnios g166) **8** Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μὲν μιαίνουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. **9** Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος, διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν, “Ἐπιτιμήσαι σοι ὍΚυριος.” **10** Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ

φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. **11** Οὐαὶ αὐτοῖς! Ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καΐν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. **12** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν, σπιλάδες συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἔαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα, **13** κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἔαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἵς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. (aiōn g165) **14** Ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἄδαμ, Ἐνώχ, λέγων, “Ἴδού, ἥλθεν ὍΚυριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, **15** ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν, ὃν ἡσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν, ὃν ἐλάλησαν κατ’ αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.” **16** Οὗτοί εἰσιν γογγυσταί μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὡφελείας χάριν. **17** Ὅμετις δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ ὍΚυρίου ἡμῶν, ὍΙησοῦ Ἀριστοῦ, **18** ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, “Ἐπ’ ἐσχάτου χρόνου ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἔαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.” **19** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Ἄνευμα μὴ ἔχοντες, **20** Ὅμετις δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἔαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν Ὄπνεύματι Ἀγίω προσευχόμενοι. **21** Ἐαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ ὁθεῷ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ ὍΚυρίου ἡμῶν, ὍΙησοῦ Ἀριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios

g166) 22 Καὶ οὓς μὲν ἐλεᾶτε διακρινομένους,

23 οὓς δὲ σώζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἐλεᾶτε ἐν φόβῳ, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. 24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους, καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, 25 μόνῳ ὁ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν, διὰ ὉΙησοῦ Ὅχριστοῦ τοῦ Ὅκυρίου ἡμῶν, δόξα, μεγαλωσύνη, κράτος, καὶ ἐξουσία, πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος, καὶ νῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

΄Αμήν! (aiōn g165)

Αποκαλυψις Ιωαννου

1 Ἀποκάλυψις Ὠησοῦ ἔχει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἀ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν, ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ, Ἰωάννῃ, **2** δις ἔμαρτυρησεν τὸν λόγον τοῦ ὄθεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ὠησοῦ ἔχει. **3** Μακάριος δὲ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας, καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γάρ καιρὸς ἐγγύς. **4** Ἰωάννης ταῖς ἐπτά ἑκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ δὲ ὧν, καὶ δὲ ἡν, καὶ δὲ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πνευμάτων, ἀ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, **5** καὶ ἀπὸ Ὠησοῦ ἔχει τοῦ θρόνου αὐτοῦ, **6** καὶ ἀπὸ Ὠησοῦ ἔχει τοῦ πιστοῦ, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν, καὶ δὲ ἀρχῶν τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς, καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, **7** καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἵερεῖς τῷ ὄθεῷ καὶ Πατρὶ αὐτοῦ— αὐτῷ δέξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν! (aiōn g165) **8** “Ιδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν”, καὶ ὅψεται αὐτὸν πᾶς ὁ φθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἔξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ’ αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ναί! Ἀμήν! **9** “Ἐγώ εἰμι τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὡ”, λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὄθεός, “δὲ ὧν, καὶ δὲ ἡν, καὶ δὲ ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.” **10** Ἐγὼ Ἰωάννης, δὲ ἀδελφὸς ὑμῶν, καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει, καὶ βασιλείᾳ, καὶ ὑπομονῇ, ἐν Ὠησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλούμενῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ ὄθεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ὠησοῦ. **11** Ἐγενόμην ἐν ὑπερύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος

11 λεγούσης, “Οὐ βλέπεις, γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον ταῖς ἐπτά ἑκκλησίαις: εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδίκειαν.” **12** Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ’ ἐμοῦ. Καὶ ἐπιστρέψας, εἶδον ἐπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, **13** καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν, “ὅμοιον Υἱῷ Ἀνθρώπου”, ἐνδεδυμένον ποδήρη, καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσᾶν. **14** Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ, ὡς ἔριον λευκόν ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, **15** καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης, καὶ ή φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, **16** καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἐπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὅμοφαία δίστομος ὅξεια ἐκπορευομένη, καὶ ή ὅψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. **17** Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὡς νεκρός. Καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ’ ἐμὲ λέγων, “Μὴ φοβοῦ· ἐγώ είμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, **18** καὶ ὁ ζῶν καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἴδού, ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ “Αἰδου. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Γράψον οὖν ἂ εἶδες, καὶ ἂ εἰσὶν, καὶ ἂ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. **20** Τὸ μυστήριον τῶν ἐπτὰ ἀστέρων, οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς: οἱ ἐπτὰ ἀστέρες, ἄγγελοι τῶν ἐπτὰ ἑκκλησιῶν εἰσίν, καὶ αἱ λυχνίαι ἐπτὰ, ἐπτὰ ἑκκλησίαι εἰσίν.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐν Ἐφέσῳ ἑκκλησίας γράψον: “Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ

λυχνιῶν τῶν χρυσέων: 2 “Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους, καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, 3 καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακες. 4 Ἐλλαδὲ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες. 5 Μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας καὶ μετανόησον, καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον. Εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. 6 Ἐλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κάγὼ μισῶ. 7 Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὅπνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι, δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἔστιν ἐν τῷ Παραδείσῳ τοῦ ὅθεοῦ.” 8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν: 9 “Οἶδά σου τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν (ἀλλὰ πλούσιος εἶ), καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς, καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. 10 Μὴ φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. Ἰδοὺ, μέλλει βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε θλῖψιν ἡμερῶν δέκα. Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. 11 Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὅπνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. ‘Ο νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.’” 12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ρόμφαιαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν: 13 “Οἶδα ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ,

καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἡρνήσω τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀντιπᾶς, ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός μου, δις ἀπεκτάνθη παρ’ ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. 14 Ἐλλαδὲ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, δις ἐδίδασκεν τῷ Βαλάκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν οἰών Ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. 15 Οὔτως ἔχεις καὶ σὺ, κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Νικολαϊτῶν ὄμοιώς. 16 Μετανόησον οὖν! Εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι ταχύ, καὶ πολεμήσω μετ’ αὐτῶν ἐν τῇ ρόμφαιᾳ τοῦ στόματός μου. 17 Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὅπνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι, δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, διούδεις οἰδεν, εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.” 18 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ ὅθεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὄμοιοι χαλκολιβάνω: 19 “Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. 20 Ἐλλαδὲ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα Ἱεζάβελ, ἡ λέγουσα ἑαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι, καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα. 21 Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον, ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ ἡθελησεν μετανοήσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. 22 Ἰδοὺ, βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ’ αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς. 23 Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ

γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἔραυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δῶσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. 24 Ὦ Υμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος. 25 Πλὴν ὃ ἔχετε, κρατήσατε ἄχρι οὗ ἂν ἥξω. 26 Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, ‘δῶσω αὐτῷ ἔξουσίαν ἐπὶ τῶν ἔθνων... 27 καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται’, 28 ὡς κάγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, καὶ δῶσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωΐνόν. 29 Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὄνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.”

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ Ὅθεοῦ καὶ τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας: “Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις, ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. 2 Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ, ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γάρ εὔρηκά σου ἔργα, πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Ὅθεοῦ μου. 3 Μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τίρει καὶ μετανόησον. Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὕραν ἥξω ἐπὶ σέ. 4 Ἀλλὰ ἔχεις ὀλίγα ὄνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἔμόλυναν τὰ ἴματια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ’ ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. 5 Ὁ νικῶν, οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἴματοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἔξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὀμοιογίσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. 6 Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὄνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.” 7 Καὶ τῷ

ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ Ἅγιος, ὁ Ἄληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυίδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει: 8 “Οἶδά σου τὰ ἔργα. Ἰδοὺ, δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳγμένην, ἷν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἡρνήσω τὸ ὄνομά μου. 9 Ἰδοὺ, διδῷ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδονται ἵδοὺ, ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἡγάπησά σε. 10 Ὁτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κάγὼ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὕρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. 11 Ἐρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. 12 Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ὅθεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἔξελθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ’ αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Ὅθεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Ὅθεοῦ μου, τῆς κατινῆς Ἱερουσαλήμ, ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Ὅθεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. 13 Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ Ὄνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.” 14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ Ἄμην, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ὁ Ἄληθινός, ὁ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Ὅθεοῦ: 15 “Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἴ οὔτε ζεστός. Ὁφελος ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. 16 Οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἴ, καὶ οὔτε ζεστὸς οὔτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. 17 Ὁτι λέγεις, ὅτι ‘Πλούσιός είμι,

καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδὲν χρείαν ἔχω', καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εῖ ὁ ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινὸς, καὶ πτωχὸς, καὶ τυφλὸς, καὶ γυμνός. 18 Συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἴματια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἐγχρῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς. 19 Ἐγὼ δοσούς ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. 20 Ἰδοὺ, ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἔάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. 21 Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κάγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. 22 Ὁ ἔχων οὓς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.””

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ Ἰδοὺ, θύρα ἡνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ λέγων, “Ανάβα ὥδε, καὶ δείξω σοι ἂ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.” 2 Εὐθέως ἐγένομην ἐν πνεύματι, καὶ Ἰδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, 3 καὶ ὁ καθήμενος δόμοιος ὄράσει λίθῳ, ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ἵρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου δόμοιος ὄράσει σμαραγδίῳ. 4 Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνους εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς εἴκοσι τέσσαρας θρόνους πρεσβυτέρους καθημένους, περιβεβλημένους ἴματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. 5 Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ, καὶ βρονταί.

Καὶ ἐπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἃ εστιν τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ· 6 καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, δόμοία κρυστάλλῳ. Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου, τέσσαρα ζῷα, γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὅπισθεν. 7 Καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον δόμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῷον δόμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῷον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῷον δόμοιον ἀετῷ πετομένῳ. 8 Καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα, ἐν καθ' ἐν αὐτῶν, ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἔξ, κυκλόθεν καὶ ἐσωθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες, “Ἄγιος, Ἀγιος, Ἀγιος, Κύριος ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ”, ὁ ἦν, καὶ ὁ ὅν, καὶ ὁ ἔρχόμενος.” 9 Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῷα δόξαν, καὶ τιμὴν, καὶ εὐχαριστίαν, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, (αἱ ὅμοια g165) 10 πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες, (αἱ ὅμοια g165) 11 “Ἄξιος εῖ, ὁ Κύριος καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἤσαν, καὶ ἐκτίσθησαν.”

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον, γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὅπισθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἐπτά. 2 Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν, κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, “Τίς ἄξιος ἀνοίξαι τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ;” 3 Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν

τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὕτε βλέπειν αὐτό. 4 Καὶ ἔκλαιον πολὺ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρεθήσεται ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὕτε βλέπειν αὐτό. 5 Καὶ εἶς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, “Μὴ κλαῖε. Ἰδού, ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαυΐδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ τὰς ἐπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.” 6 Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, Ἀρνίον ἐστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἐπτὰ καὶ δόφθαλμοὺς ἐπτά, οἵ εἰσιν τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. 7 Καὶ ἥλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. 8 Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεισαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἔκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἀγίων. 9 Καὶ ἄδοουσιν ὡδὴν καινὴν λέγοντες, “Ἄξιος εἰ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἡγόρασας τῷ ὕθεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἷματί σου, ἐκ πάσης φυλῆς, καὶ γλώσσης, καὶ λαοῦ, καὶ ἔθνους, 10 καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ ὕθεῷ ἡμῶν, βασιλείαν καὶ ἵερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς.” 11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων, 12 λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, “Ἄξιόν ἐστιν τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον, λαβεῖν τὴν δύναμιν, καὶ πλοῦτον, καὶ σοφίαν, καὶ ἴσχυν, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ εὐλογίαν!” 13 Καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ

ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας, “Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ Ἀρνίῳ ἡ εὐλογία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.” (aiōn g165) 14 Καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα ἔλεγον, “Αμήν!” Καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν καὶ προσεκύνησαν.

6 Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξεν τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἐπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων, λέγοντος ὡς φωνῇ βροντῆς, “Ἐρχου!” 2 Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού, ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθεν νικῶν, καὶ ἵνα νικήσῃ. 3 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου!” 4 Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ’ αὐτὸν, ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. 5 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου.” Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού, ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτὸν, ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, “Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῶν δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς.” 7 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου!” 8 Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού, ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ Θάνατος, καὶ ὁ “Αἰδης ἡκολούθει μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσίᾳ ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ρόμφαιά,

καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. **(Hadēs 9:8)** **9** Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου, τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφραγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ ὕθεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. **10** Καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, ““Ἐως πότε ὁ Δεσπότης ὁ ἄγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν, ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;” **11** Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἵνα πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. **12** Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἔκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη δλη ἐγένετο ὡς αἴμα, **13** καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη. **14** Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὅρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. **15** Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ χιλίαρχοι, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ ἰσχυροὶ, καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος, ἔκρυψαν ἔαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὄρέων, **16** καὶ λέγουσιν τοῖς ὅρεσιν καὶ ταῖς πέτραις, “Πέσετε ἐφ’ ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὄργης τοῦ Ἀρνίου, **17** ὅτι ἥλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὄργης αὐτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;”

7 Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας

τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. **2** Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον, ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα Ὅθεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἵς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν **3** λέγων, “Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἃχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Ὅθεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.” **4** Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ: **5** ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουθὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, **6** ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, **7** ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες, **8** ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. **9** Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἴδού, ὅχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους, καὶ φυλῶν, καὶ λαῶν, καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. **10** Καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, ““Ἡ σωτηρία τῷ Ὅθεῷ ἡμῶν, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ Ἀρνίῳ!” **11** Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ

ἐπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ ὅθεῳ **12** λέγοντες, “Αμήν! Ἡ εὐλογία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ εὐχαριστία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ ἰσχὺς, τῷ ὅθεῳ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!” (*αισθ g165*) **13** Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων μοι, “Οὗτοι, οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς, τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἥλθον;” **14** Καὶ εἴρηκα αὐτῷ, “Κύριέ μου, σὺ οἶδας.” Καὶ εἶπέν μοι, “Οὗτοί εἰσιν οἱ ἔρχομενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου. **15** Διὰ τοῦτο, εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ ὅθεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. **16** Οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα, **17** ὅτι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, καὶ ἐξαλείψει ὁ ὄθεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.”

8 Καὶ ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμίωρον. **2** Καὶ εἶδον τοὺς ἐπτὰ ἄγγελους, οἱ ἐνώπιον τοῦ ὅθεοῦ ἐστήκασιν, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπτὰ σάλπιγγες. **3** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἥλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. **4** Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἄγγελου

ἐνώπιον τοῦ ὅθεοῦ. **5** Καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο βρονταὶ, καὶ φωναὶ, καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σεισμός. **6** Καὶ οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν αὐτοὺς, ἵνα σαλπίσωσιν. **7** Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἷματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. **8** Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ὡς ὅρος μέγα πυρὶ καιόμενον, ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, **9** καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ ἔχοντα ψυχὴν, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν. **10** Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστήρ μέγας, καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, **11** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ Ἀψινθος. Καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἀψίνθιον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. **12** Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἥλιου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὅμοιώς. **13** Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, “Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ, τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν!”

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς Ἀβύσσου, (*Abyssos g12*) **2** καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς Ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος, ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος, (*Abyssos g12*) **3** Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἔξηλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἔξουσία, ὡς ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. **4** Καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἴτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ ὅθεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. **5** Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθήσονται μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. **6** Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. **7** Καὶ τὰ ὄμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, **8** καὶ εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἥσαν, **9** καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον, **10** καὶ ἔχουσιν οὐράς ὅμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. **11** Ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν

βασιλέα, τὸν ἄγγελον τῆς Ἀβύσσου· ὅνομα αὐτῷ Ἐβραϊστὶ, Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὅνομα ἔχει, Ἀπολλύων. (*Abyssos g12*) **12** Ή οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἴδοὺ, ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ τὰῦτα. **13** Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ ὅθεοῦ, **14** λέγοντα τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα, “Ἄῦσον τοὺς τέσσαρας ἄγγέλους, τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ.” **15** Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι, οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν, καὶ ἡμέραν, καὶ μῆνα, καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. **16** Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππικοῦ δύο μυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. **17** Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν· ἔχοντας θώρακας πυρίνους, καὶ ὑακινθίνους, καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ, καὶ καπνὸς, καὶ θεῖον. **18** Ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ πυρὸς, καὶ τοῦ καπνοῦ, καὶ τοῦ θείου, τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. **19** Ἡ γὰρ ἔξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν, αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὅφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. **20** Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἰδωλα τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀργυρᾶ, καὶ τὰ χαλκᾶ, καὶ τὰ λίθινα, καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε

βλέπειν δύνανται, οὕτε ἀκούειν, οὕτε περιπατεῖν.
21 Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὕτε ἐκ τῶν φαρμάκων αὐτῶν, οὕτε ἐκ τῆς πονηρίας αὐτῶν, οὕτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν, καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ Ἱρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, **2** καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἡνεῳγμένον. Καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, **3** καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ ὡσπερ λέων μυκάται. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. **4** Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταί, ἥμελλον γράφειν, καὶ ἦκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, “Σφράγισον ἂν ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς.” **5** Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἥρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανόν, **6** καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, “ὅς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ”, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται! (Ιαΐσην 165) **7** Ἐλλ’ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἄγγελου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ Ὁθεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους, τοὺς προφήτας. **8** Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἦκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ’ ἐμοῦ, καὶ λέγουσαν, “Ὕπαγε, λάβε τὸ βιβλίον τὸ ἡνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἄγγελου, τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.” **9** Καὶ

ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι, “Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ’ ἐν τῷ στόματί σου, ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.”

10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἄγγελου, καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. **11** Καὶ λέγουσίν μοι, “Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς, καὶ ἔθνεσιν, καὶ γλώσσαις, καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.”

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ λέγων, “Ἐγειρε, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Ὁθεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.

2 Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ, ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσεράκοντα δύο. **3** Καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χλίας διακοσίας ἔξηκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους.”

4 Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι, αἱ ἐνώπιον τοῦ Ὅκυρίου τῆς γῆς ἐστῶτες. **5** Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κατεσθίει τοὺς ἔχθροὺς αὐτῶν. Καὶ εἴ τις θελήσῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** Οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἔξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑπέτος βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἔχουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. **7** Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς Ἀβύσσου ποιήσει μετ’ αὐτῶν πόλεμον, καὶ νικήσει αὐτοὺς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. (Abyssos)

g12] 8 Καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς, Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Ἦρως αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** Καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν, καὶ φυλῶν, καὶ γλωσσῶν, καὶ ἔθνῶν, τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνῆμα. **10** Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ’ αὐτοῖς, καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Ὀθεοῦ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόρος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **12** Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς, “Ἄναβατε ὕδε”. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ, ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Ὀθεῷ τοῦ οὐρανοῦ. **14** Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν ἵδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. **15** Καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι, “Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Ἦρωος ἡμῶν καὶ τοῦ ὁμοίου αὐτῷ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.” (*αἱσθ g165*) **16** Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ κάθηνται ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Ὀθεῷ **17**

λέγοντες, “Εὐχαριστοῦμέν σοι, Ὅτιος, ὁ Ὀθεός ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ὄν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας. **18** Καὶ τὰ ἔθνη ὡργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου, τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἀγίοις, καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.” **19** Καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Ὀθεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ, καὶ βρονταὶ, καὶ σεισμὸς, καὶ χάλαζα μεγάλη.

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὥφθη ἐν τῷ οὐρανῷ: γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει ὡδίνουσα, καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **3** Καὶ ὥφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ: καὶ ἴδοὺ, δράκων πυρρὸς μέγας ἔχων κεφαλὰς ἐπτὰ, καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἐπτὰ διαδήματα, **4** καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. **5** Καὶ ἐτεκεν νιόν ἄρσεν, δις μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ: καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Ὀθέον, καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. **6** Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἱτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Ὀθεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. **7** Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν

τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. Καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. 9 Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος, Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. 10 Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν, “Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ Βασιλεία τοῦ ὑθεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ Ἡριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ ὑθεοῦ ἡμῶν, ἡμέρας καὶ νυκτός. 11 Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἡγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. 12 Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐρανοὶ, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες! οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.” 13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναικα, ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα. 14 Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν, καὶ καιρὸν, καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. 15 Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὅπίσω τῆς γυναικὸς, ὅδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. 16 Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν, ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

17 Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ ὑθεοῦ, καὶ ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἱησοῦ. 13 Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης. Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνόμα βλασφημίας. 2 Καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἔξουσίαν μεγάλην. 3 Καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη. Καὶ ἐθαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὅπισω τοῦ θηρίου, 4 καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες, “Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ;” 5 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο. 6 Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς τὸν ὑθεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. 7 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν, καὶ λαὸν, καὶ γλῶσσαν, καὶ ἔθνος. 8 Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὃν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου, τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. 9 Εἴ τις ἔχει οὓς, ἀκουσάτω. 10 Εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν, ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ

ἀποκτείνει, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. Ὡδέ ἔστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἀγίων.

11 Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο δόμοια ἀρνίω, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. **12** Καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας, ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. **13** Καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. **14** Καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρης, καὶ ἔζησεν. **15** Καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσει ὅσοι ἀν μὴ προσκυνήσουσιν τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. **16** Καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δῶσιν αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἥ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, **17** καὶ ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἥ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἥ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ. **18** Ὡδέ ἡ σοφία ἔστιν: ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γάρ ἀνθρώπου ἔστιν, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ ἔστιν ἔξακόσιοι ἔξήκοντα ἔξ.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού, τὸ Ἀρνίον ἔστος ἐπὶ τὸ Ὅρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ

τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **2** Καὶ ἥκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἥκουσα ὡς κιθαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. **3** Καὶ ἤδουσιν ὡδὴν καὶνὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων. Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ὡδὴν, εἰ μὴ αἱ ἐκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἵ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. **4** Οὗτοί εἰσιν οἵ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμοιλύνθησαν, παρθένοι γάρ εἰσιν. Οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ Ἀρνίῳ ὅπου ἀν ὑπάγει. Οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ Ὁθεῷ καὶ τῷ Ἀρνίῳ, **5** καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη ψεῦδος, ἀμωμοί γάρ εἰσιν. **6** Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος, καὶ φυλὴν, καὶ γλῶσσαν, καὶ λαόν, (αῑσθνιος §16) **7** λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ, “Φοβήθητε τὸν Ὁθέὸν, καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, δτι ἥλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ θάλασσαν, καὶ πηγὰς ὑδάτων.” **8** Καὶ ἄλλος δεύτερος ἄγγελος ἡκολούθησεν λέγων, “Ἐπεσεν, ἐπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἥ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς, πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη.” **9** Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἡκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ, “Εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ἥ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, **10** καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Ὁθεοῦ, τοῦ

κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὄργης αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων ἀγίων καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου. **11** Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν, ἡμέρας καὶ νυκτός, οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.”

(aiōn g165) **12** Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἀγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Ὁθεοῦ, καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. **13** Καὶ ἥκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης, “Γράψον, ‘Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν ‘Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ’ ἄρτι.’” “Ναί”, λέγει τὸ Ὅπενῦμα, “ἴνα ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτῶν.” **14** Καὶ εἶδον, καὶ “ἰδοὺ, νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον νίδον Ἀνθρώπου”, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὁξύ. **15** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἔξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης, “Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἥλθεν ἡ ὄρα θερίσαι, ὅτι ἔξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς.” **16** Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἔθερίσθη ἡ γῆ. **17** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἔξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὁξύ. **18** Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ ἔχων ἔξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ λέγων, “Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι ἥκμασαν αἱ σταφυλαὶ

αὐτῆς.” **19** Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Ὁθεοῦ τὸν μέγαν. **20** Καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἔξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ, ἃχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἔξακοσίων.

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἐπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Ὁθεοῦ. **2** Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ, ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ Ὁθεοῦ. **3** Καὶ ἄδουσιν τὴν ώδὴν Μωϋσέως, τοῦ δούλου τοῦ Ὁθεοῦ, καὶ τὴν ώδὴν τοῦ Ἀρνίου λέγοντες, “Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Ὦ Κύριε ὁ Ὁθός ὁ Παντοκράτωρ! Δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ δοξοὶ σου, ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰώνων. **4** Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, Ὦ Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου, ὅτι μόνος ὅσιος; “Οτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου”, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.” **5** Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, **6** καὶ ἔξῆλθον οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίθον καθαρὸν λαμπρὸν, καὶ περιεζωμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. **7** Καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἐπτά ἄγγελοις ἐπτὰ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Ὁθεοῦ, τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) **8** Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς

καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Ὀθεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν, ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἐπτὰ πληγαὶ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων.

16 Καὶ ἥκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης τοῖς ἐπτά ἀγγέλοις, “Ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἐπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Ὀθεοῦ εἰς τὴν γῆν.” **2** Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν, ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. **3** Καὶ ὁ δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ώς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς ἀπέθανεν τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. **4** Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα. **5** Καὶ ἥκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, “Δίκαιος εῖ, ὁ ὄν, καὶ ὁ ἥν, δοσος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας. **6** Ὅτι αἷμα ἀγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς δέδωκας πεῖν· ἄξιοί εἰσιν.” **7** Καὶ ἥκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος, “Ναί, Ὦ Κύριε ὁ Ὀθέος ὁ Παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.” **8** Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. **9** Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἀνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Ὀθεοῦ, τοῦ ἔχοντος τὴν ἔξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. **10** Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου, καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν

ἐκ τοῦ πόνου, **11** καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Ὀθεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. **12** Καὶ ὁ ἕκτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὄντωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἥλιου. **13** Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου, πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡσεὶ βατράχους· **14** εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ Ὀθεοῦ τοῦ Παντοκράτορος. **15** (“Ιδοὺ, ἔρχομαι ώς κλέπτης. Μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἴματια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ”.) **16** Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβραϊστὶ Ἀρμαγεδών. **17** Καὶ ὁ ἔβδομος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα, καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα, “Γέγονεν!” **18** Καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ φωναί, καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οὗος οὐκ ἐγένετο, ἀφ' οὗ ἀνθρωπος ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω μέγας. **19** Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἐπεσαν, καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Ὀθεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὄργης αὐτοῦ. **20** Καὶ πᾶσα νῆσος ἐψυγεν, καὶ ὅρη οὐχ εὑρέθησαν. **21** Καὶ χάλαζα μεγάλη, ώς ταλαντιαία, καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς

ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεόν, ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

17 Καὶ ἤλθεν εῖς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων, “Δεῦρο, δεῖξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, **2** μεθ' ἣς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς.”

3 Καὶ ἀπίγνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν Ὁνεύματι. Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, ἔχων κεφαλὰς ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα. **4** Καὶ ἡ γυνὴ ἣν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ, καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, “Μυστήριον Βαβυλὼν ἡ Μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν, καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.” **6** Καὶ εἶδα τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἀγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα, ἴδων αὐτὴν θαῦμα μέγα. **7** Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος, “Διὰ τί ἐθαύμασας; Ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἐπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. **8** Τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν, καὶ οὐκ ἐστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς Ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν.

Καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὡν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον

τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον, ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἐστιν καὶ παρέσται. **(Abyssos g12)** **9** Ὡδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν: αἱ ἐπτὰ κεφαλαὶ ἐπτὰ ὅρη εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. Καὶ βασιλεῖς ἐπτά εἰσιν: **10** οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἰς ἐστιν, ὁ ἄλλος οὕπω ἤλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι **11** καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἐστιν, καὶ αὐτὸς ὅγδοος ἐστιν, καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἐστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. **12** Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἄ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὗτω ἔλαβον, ἀλλὰ ἔξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. **13** Οὗτοι μίαν γνώμην ᔁχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἔξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. **14** Οὗτοι μετὰ τοῦ Ἀρνίου πολεμήσουσιν, καὶ τὸ Ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι ὁ Κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, κλητοὶ, καὶ ἐκλεκτοὶ, καὶ πιστοί.” **15** Καὶ λέγει μοι, “Τὰ ὄντα ἄ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν, καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι. **16** Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἄ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. **17** Ο γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἔχρι τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ Θεοῦ. **18** Καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἐστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ᔁχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.”

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ᔁχοντα ἔξουσίαν

μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. **2** Καὶ ἔκραξεν ἐν ἴσχυρᾳ φωνῇ λέγων, “Ἐπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη! Καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὄρνεου ἀκαθάρτου, καὶ μεμισημένου.

3 “Οτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς, πέπτωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἐμποροὶ τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν.” **4** Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, “Εξέλθατε ὁ λαός μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς, ἵνα μὴ λάβητε,

5 ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ ὥθεδος τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. **6** Ἀπόδοτε αὐτῇ ως καὶ αὐτῇ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε τὰ διπλᾶ, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ὃ ἐκέρασεν, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν, **7** ὅσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. “Οτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι ‘Κάθημαι βασίλισσα... καὶ χήρα οὐκ εἰμί καὶ πένθος οὐ μὴ ᾔδω.’” **8** Διὰ τοῦτο, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος, καὶ πένθος, καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἴσχυρὸς Ὦκυριος ὁ ὥθεδος ὁ κρίνας αὐτήν. **9** Καὶ κλαύσονται καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, **10** ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες, ‘Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἴσχυρα!’ “Οτι μιᾷ ὥρᾳ ἥλθεν ἡ κρίσις σου.’ **11** Καὶ οἱ ἐμποροὶ τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι— **12** γόμον χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λίθου τιμίου, καὶ μαργαριτῶν, καὶ βυσσίνου, καὶ πορφύρας, καὶ σιρικοῦ, καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου, **13** καὶ κιννάμωμον, καὶ ἄμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἴνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. **14** Καὶ ἡ ὥπωρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὑρήσουσιν. **15** Οἱ ἐμποροὶ τούτων οἱ πλουτήσαντες, ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες **16** λέγοντες, ‘Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον, καὶ πορφυροῦν, καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσίᾳ, καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίτῃ! **17** Ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἥρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.’ Καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἐστησαν **18** καὶ ἔκραξαν, βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες, ‘Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ?’ **19** Καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραξαν, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες λέγοντες, ‘Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾧ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς! Ὅτι μιᾷ ὥρᾳ

ἡρημώθη.’ 20 Εὐφραίνου ἐπ’ αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι, καὶ οἱ ἀπόστολοι, καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Ὀθεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.” 21 Καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἵσχυρὸς λίθον ὡς λίθον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων, “Οὕτως δρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. 22 Καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν, καὶ μουσικῶν, καὶ αὐλητῶν, καὶ σαλπιστῶν, οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, 23 καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνη ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἥσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. 24 Καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἀγίων εὑρέθη, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.”

19 Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων, “Ἄλληλουιά! Ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ δύναμις, τοῦ Ὀθεοῦ ἡμῶν! 2 “Οτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ”, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ‘ἔξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς.’” 3 Καὶ δεύτερον εἴρηκαν, “Ἄλληλουιά! Καὶ ‘ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τὸν αἰῶνας τῶν αἰώνων.’” (αἱσθ g165) 4 Καὶ ἐπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα, καὶ προσεκύνησαν τῷ Ὀθεῷ, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες, “Ἄμήν! Ἄλληλουιά!” 5 Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἔξηλθεν λέγουσα, “Αἰνεῖτε τῷ Ὀθεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι!”

6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἵσχυρῶν λεγόντων, “Ἄλληλουιά, ὅτι ἐβασίλευσεν Ὑκρίος, ὁ Ὀθεὸς ἡμῶν ὁ Παντοκράτωρ. 7 Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεν, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἤλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ ἀύτοῦ ἡτοίμασεν ἔαυτήν.” 8 Καὶ ἐδόθη αὐτῇ, ἵνα περιβάληται βύσινον λαμπρὸν καθαρόν, τὸ γάρ βύσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἀγίων ἐστίν. 9 Καὶ λέγει μοι, “Τράψον, ‘Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ Ἀρνίου κεκλημένοι.’” Καὶ λέγει μοι, “Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Ὀθεοῦ εἰσιν.” 10 Καὶ ἐπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. Καὶ λέγει μοι, “Ορα μή σύνδουλός σού εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἔχοντων τὴν μαρτυρίαν Ἱησοῦ· τῷ Ὀθεῷ προσκύνησον. Ἡ γὰρ μαρτυρία Ἱησοῦ ἐστιν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.” 11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἡνεῳγμένον, καὶ ἴδού, ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτὸν, Πιστός καλούμενος καὶ Ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. 12 Οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτοῦ φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ αὐτός, 13 καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ Λόγος τοῦ Ὀθεοῦ. 14 Καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἤκολούθει αὐτῷ ἐφ’ ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσινον λευκὸν καθαρόν. 15 Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥόμφαία ὁξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, “καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ”. καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὄργης τοῦ Ὀθεοῦ τοῦ Παντοκράτορος.

16 Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἴμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ, ὄνομα γεγραμμένον, “Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Ὦκυριος κυρίων.” **17** Καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἥλιῳ, καὶ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὄρνεοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι, “Δεῦτε, συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ Ὡθοῦ, **18** ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ὑπών, καὶ τῶν καθημένων ἐπ’ αὐτούς, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.” **19** Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν, συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ὕπου, καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. **20** Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης, ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. Ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς, τῆς καιομένης ἐν θείῳ. (*Limnē Pyr g3041 g4442*) **21** Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ὕπου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὅρνεα ἔχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς Ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. (*Abyssos g12*) **2** Καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἐστιν Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, **3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀβύσσον, καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι τὰ ἔθνη, ἀχρι-

τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη· μετὰ ταῦτα, δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. (*Abyssos g12*) **4** Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν ὨΗσοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Ὠθοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν καὶ ἔζησαν καὶ ἔβασιλευσαν μετὰ τοῦ ὉΧριστοῦ χίλια ἔτη. **5** Οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν, ἀχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. **6** Μακάριος καὶ ἄγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ! Ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἔχουσίαν, ἀλλ’ ἔσονται ιερεῖς τοῦ Ὡθοῦ καὶ τοῦ ὉΧριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ’ αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη. **7** Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, **8** καὶ ἔξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. **9** Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην. Καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς. **10** Καὶ ὁ διάβολος, ὁ πλανῶν αὐτοὺς, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὃπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (*aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442*) **11** Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν, καὶ τὸν καθημένον ἐπ’ αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. **12** Καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς

μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἡνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἡνεῷχθη, ὃ ἐστιν τῆς ζωῆς. Καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **13** Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἀΐδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. (**Hadēs g86**) **14** Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἀΐδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. Οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερος ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. (**Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442**) **15** Καὶ εἴ τις οὐχ εύρεθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. (**Limnē Pyr g3041 g4442**)

21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γάρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἐστιν ἔτι. **2** Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν, Ἱερουσαλήμ καινὴν, εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ ὅθεοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην, κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** Καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, “Ιδού, ἡ σκηνὴ τοῦ ὅθεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ’ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ ὅθεος ἐσται μετ’ αὐτῶν, **4** καὶ ἔξαλείψει πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἐσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος, οὐκ ἐσται ἔτι. Τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν.” **5** Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ, “Ιδού, καινὰ ποιῶ πάντα.” Καὶ λέγει μοι, “Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσιν.” **6** Καὶ εἶπεν μοι, “Γέγοναν! Ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ὡ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς

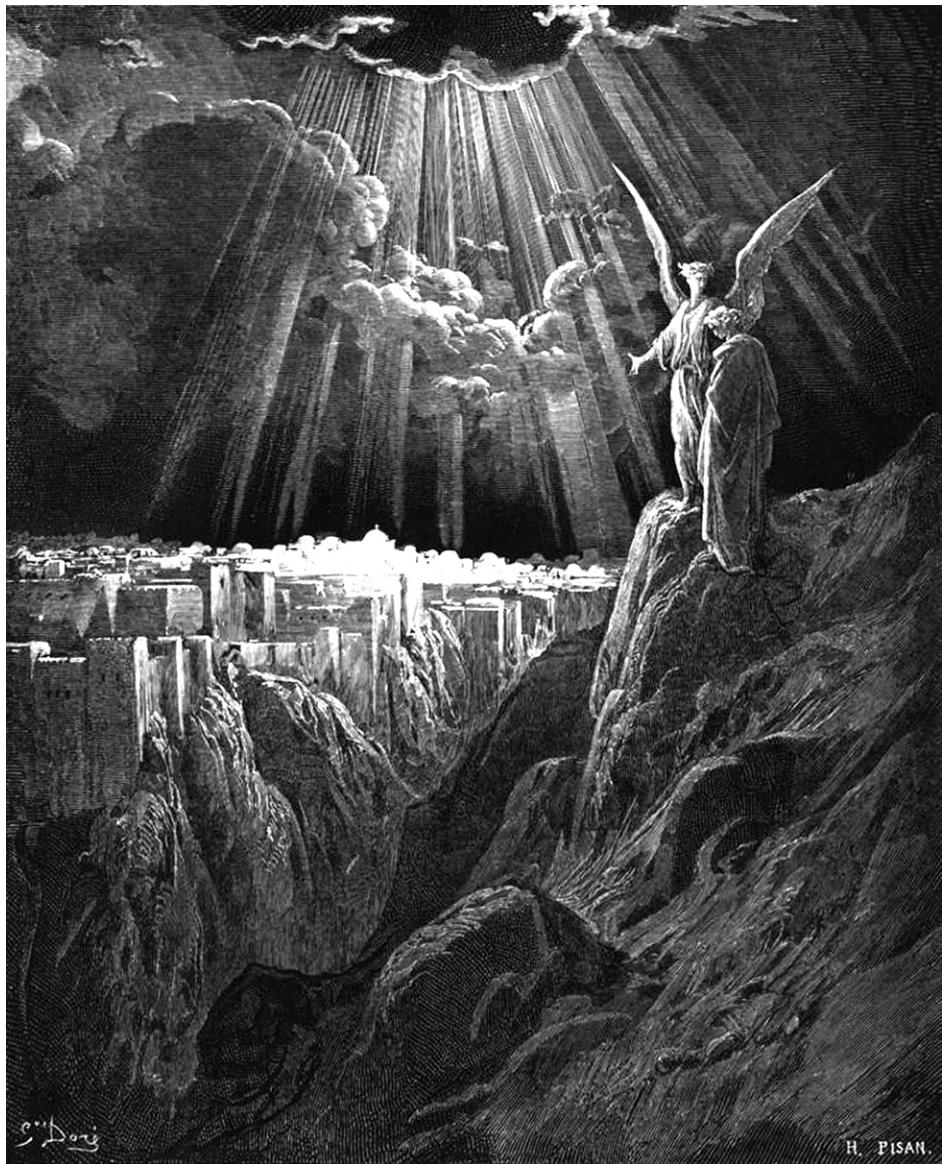
πηγῆς τοῦ ὄδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. **7** Οὐ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Ὁθέδος, καὶ αὐτὸς ἐσται μοι νίος. **8** Τοῖς δὲ δειλοῖς, καὶ ἀπίστοις, καὶ ἐβδεινγμένοις, καὶ φονεῦσι, καὶ πόρνοις, καὶ φαρμάκοις, καὶ εἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσιν, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.” (**Limnē Pyr g3041 g4442**) **9** Καὶ ἤλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων, τῶν ἔχοντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, τῶν γεμόντων τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ’ ἐμοὶ λέγων, “Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην, τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀρνίου.” **10** Καὶ ἀπήνεγκεν με ἐν ὅπερι ὅρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ ὅθεοῦ, **11** ἔχουσαν τὴν δόξαν ἀπὸ τοῦ ὅθεοῦ. ‘Ο φωστήρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἱάσπιδι κρυσταλλίζοντι, **12** ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγραμμένα, ἃ ἐστιν τῶν δώδεκα φυλῶν σίων Ἰσραήλ. **13** Ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς. **14** Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ’ αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου. **15** Καὶ ὁ λαλῶν μετ’ ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. **16** Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. Καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων— τὸ μῆκος, καὶ τὸ πλάτος, καὶ

τὸ ὄψος αὐτῆς, ἵσα ἐστίν. 17 Καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς, ἑκατὸν τεσσεράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου ὃ ἐστιν ἀγγέλου. 18 Καὶ ἦν ἡ ἐνδώμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. 19 οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι. Ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, 20 ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος σάρδιον, ὁ ἔβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὅγδοος βήρυλλος, ὁ ἔνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. 21 Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται, ἀνὰ εἰς ἔκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἔξ ἐνὸς μαργαρίτου. Καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής. 22 Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ Ὅκυριος ὁ Ὀθός ὁ Παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστιν, καὶ τὸ Ἀρνίον. 23 Καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ Ὀθοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ Ἀρνίον. 24 Καὶ περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν. 25 Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γὰρ οὐκ ἐσται ἐκεῖ. 26 Καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνῶν εἰς αὐτήν. 27 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν, καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.

22 Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Ὀθοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου. 2 Ἐν μέσῳ τῆς

πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ, ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν, ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἔκαστον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνων. 3 Καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἐσται ἔτι. Καὶ ὁ θρόνος τοῦ Ὀθοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἐσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. 4 Καὶ ὅψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5 Καὶ νὺξ οὐκ ἐσται ἔτι, καὶ οὐκ ἔχουσιν χρείαν φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς ἥλιου, ὅτι Ὅκυριος ὁ Ὀθός φωτίσει ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (αιδοὶ γ165) 6 Καὶ εἶπεν μοι, “Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοί καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ Ὅκυριος, ὁ Ὀθός τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν, ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.” 7 “Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ. Μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.” 8 Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. Καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνήσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἄγγελου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. 9 Καὶ λέγει μοι, “Ορα μή· σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου, τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου. Τῷ Ὀθῷ προσκύνησον!” 10 Καὶ λέγει μοι, “Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. 11 Ὁ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρός, ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος, δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἄγιος, ἀγιασθήτω ἔτι.” 12 “Ιδοὺ, ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ.

13 Ἐγὼ τὸ Ἀλφα καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἢ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. **14** Μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** Ἐξω οἱ κύνες, καὶ οἱ φάρμακοι, καὶ οἱ πόρνοι, καὶ οἱ φονεῖς, καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. **16** Ἐγώ, ὉΙησοῦς, ἔπειμψα τὸν ἄγγελόν μου, μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις, Ἐγώ εἰμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος Δαυίδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρός, ὁ πρωτόνος.” **17** Καὶ τὸ ὉΠνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, “Ἐρχου!” Καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, “Ἐρχου!” Καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. **18** Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου: ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ’ αὐτά, ἐπιθήσει ἐπ’ αὐτὸν ὁ ὉΘεὸς τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **19** Καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ ὉΘεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἀγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **20** Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, “Ναί, ἐρχομαι ταχύ. Ἄμην!” Ἐρχου, ὉΚύριε ὉΙησοῦ! **21** Ἡ χάρις τοῦ ὉΚυρίου ὉΙησοῦ μετὰ τῶν ἀγίων. Ἄμην!

Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν, Ἱερουσαλήμ καὶνὴν, εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ ὄθεοῦ, ἡτοι μασμένην ὡς νύμφην, κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, “Ιδοὺ, ἡ σκηνὴ τοῦ ὄθεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ ὄθεός ἔσται μετ' αὐτῶν,

Αποκαλυψις Ιωαννου 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek--Greek-Statistical-Restoration/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατὰ Λουκᾶν 8:31
Πρὸς Ρωμαίους 10:7
Αποκαλυψίς Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψίς Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψίς Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψίς Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψίς Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψίς Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψίς Ιωαννου 20:3

aīdios

Πρὸς Ρωμαίους 1:20
Ιούδα 1:6

aiōn

Κατὰ Ματθαίου 12:32
Κατὰ Ματθαίου 13:22
Κατὰ Ματθαίου 13:39
Κατὰ Ματθαίου 13:40
Κατὰ Ματθαίου 13:49
Κατὰ Ματθαίου 21:19
Κατὰ Ματθαίου 24:3
Κατὰ Ματθαίου 28:20
Κατὰ Μάρκου 3:29
Κατὰ Μάρκου 4:19
Κατὰ Μάρκου 10:30
Κατὰ Μάρκου 11:14
Κατὰ Λουκᾶν 1:33
Κατὰ Λουκᾶν 1:55
Κατὰ Λουκᾶν 1:70
Κατὰ Λουκᾶν 16:8
Κατὰ Λουκᾶν 18:30
Κατὰ Λουκᾶν 20:34
Κατὰ Λουκᾶν 20:35
Κατὰ Ιωαννῆν 4:14
Κατὰ Ιωαννῆν 6:51
Κατὰ Ιωαννῆν 6:58
Κατὰ Ιωαννῆν 8:35
Κατὰ Ιωαννῆν 8:51
Κατὰ Ιωαννῆν 8:52
Κατὰ Ιωαννῆν 9:32
Κατὰ Ιωαννῆν 10:28
Κατὰ Ιωαννῆν 11:26
Κατὰ Ιωαννῆν 12:34
Κατὰ Ιωαννῆν 13:8
Κατὰ Ιωαννῆν 14:16

Πράξεις 3:21

Πράξεις 15:18

Πρὸς Ρωμαίους 1:25

Πρὸς Ρωμαίους 9:5

Πρὸς Ρωμαίους 11:36

Πρὸς Ρωμαίους 12:2

Πρὸς Ρωμαίους 16:27

Πρὸς Κορινθίους Α' 1:20

Πρὸς Κορινθίους Α' 2:6

Πρὸς Κορινθίους Α' 2:7

Πρὸς Κορινθίους Α' 2:8

Πρὸς Κορινθίους Α' 3:18

Πρὸς Κορινθίους Α' 8:13

Πρὸς Κορινθίους Α' 10:11

Πρὸς Κορινθίους Β' 4:4

Πρὸς Κορινθίους Β' 9:9

Πρὸς Κορινθίους Β' 11:31

Πρὸς Γαλατας 1:4

Πρὸς Γαλατας 1:5

Πρὸς Εφεσίους 1:21

Πρὸς Εφεσίους 2:2

Πρὸς Εφεσίους 2:7

Πρὸς Εφεσίους 3:9

Πρὸς Εφεσίους 3:11

Πρὸς Εφεσίους 3:21

Πρὸς Εφεσίους 6:12

Πρὸς Φιλιππησίους 4:20

Πρὸς Κολοσσαῖς 1:26

Πρὸς Τιμόθεον Α' 1:17

Πρὸς Τιμόθεον Α' 6:17

Πρὸς Τιμόθεον Β' 4:10

Πρὸς Τιμόθεον Β' 4:18

Πρὸς Τίτον 2:12

Πρὸς Εβραιους 1:2

Πρὸς Εβραιους 1:8

Πρὸς Εβραιους 5:6

Πρὸς Εβραιους 6:5

Πρὸς Εβραιους 6:20

Πρὸς Εβραιους 7:17

Πρὸς Εβραιους 7:21

Πρὸς Εβραιους 7:24

Πρὸς Εβραιους 7:28

Πρὸς Εβραιους 9:26

Πρὸς Εβραιους 11:3

Πρὸς Εβραιους 13:8

Πρὸς Εβραιους 13:21

Πετρου Α' 1:23

Πετρου Α' 1:25

Πετρου Α' 4:11

Πετρου Α' 5:11

Πετρου Β' 3:18

Ιωαννου Α' 2:17

Ιωαννου Β' 1:2

Ιουδα 1:13

Ιουδα 1:25

Αποκαλυψίς Ιωαννου 1:6

Αποκαλυψίς Ιωαννου 1:18

Αποκαλυψίς Ιωαννου 4:9

Αποκαλυψίς Ιωαννου 4:10

Αποκαλυψίς Ιωαννου 5:13

Αποκαλυψίς Ιωαννου 7:12

Αποκαλυψίς Ιωαννου 10:6

Αποκαλυψίς Ιωαννου 11:15

Αποκαλυψίς Ιωαννου 14:11

Αποκαλυψίς Ιωαννου 15:7

Αποκαλυψίς Ιωαννου 19:3

Αποκαλυψίς Ιωαννου 20:10

Αποκαλυψίς Ιωαννου 22:5

aiōnios

Κατὰ Ματθαίου 18:8

Κατὰ Ματθαίου 19:16

Κατὰ Ματθαίου 19:29

Κατὰ Ματθαίου 25:41

Κατὰ Ματθαίου 25:46

Κατὰ Μάρκου 3:29

Κατὰ Μάρκου 10:17

Κατὰ Μάρκου 10:30

Κατὰ Λουκᾶν 10:25

Κατὰ Λουκᾶν 16:9

Κατὰ Λουκᾶν 18:18

Κατὰ Λουκᾶν 18:30

Κατὰ Ιωαννῆν 3:15

Κατὰ Ιωαννῆν 3:16

Κατὰ Ιωαννῆν 3:36

Κατὰ Ιωαννῆν 4:14

Κατὰ Ιωαννῆν 4:36

Κατὰ Ιωαννῆν 5:24

Κατὰ Ιωαννῆν 5:39

Κατὰ Ιωαννῆν 6:27

Κατὰ Ιωαννῆν 6:40

Κατὰ Ιωαννῆν 6:47

Κατὰ Ιωαννῆν 6:54

Κατὰ Ιωαννῆν 6:68

Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 12:25
Κατα Ιωαννην 12:50
Κατα Ιωαννην 17:2
Κατα Ιωαννην 17:3
Πραξεις 13:46
Πραξεις 13:48
Προς Ρωμαιους 2:7
Προς Ρωμαιους 5:21
Προς Ρωμαιους 6:22
Προς Ρωμαιους 6:23
Προς Ρωμαιους 16:25
Προς Ρωμαιους 16:26
Προς Κορινθιους Α' 4:17
Προς Κορινθιους Β' 4:18
Προς Κορινθιους Β' 5:1
Προς Γαλατας 6:8
Προς Θεσσαλονικεις Β' 1:9
Προς Θεσσαλονικεις Β' 2:16
Προς Τιμοθεον Α' 1:16
Προς Τιμοθεον Α' 6:12
Προς Τιμοθεον Α' 6:16
Προς Τιμοθεον Β' 1:9
Προς Τιμοθεον Β' 2:10
Προς Τιτον 1:2
Προς Τιτον 3:7
Προς Φιλημονα 1:15
Προς Εβραιους 5:9
Προς Εβραιους 6:2
Προς Εβραιους 9:12
Προς Εβραιους 9:14
Προς Εβραιους 9:15
Προς Εβραιους 13:20
Πετρου Α' 5:10
Πετρου Β' 1:11
Ιωαννου Α' 1:2
Ιωαννου Α' 2:25
Ιωαννου Α' 3:15
Ιωαννου Α' 5:11
Ιωαννου Α' 5:13
Ιωαννου Α' 5:20
Ιουδα 1:7
Ιουδα 1:21
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6

eleēsē

Προς Ρωμαιους 11:32

Geenna

Κατα Ματθαιον 5:22
Κατα Ματθαιον 5:29
Κατα Ματθαιον 5:30
Κατα Ματθαιον 10:28
Κατα Ματθαιον 18:9
Κατα Ματθαιον 23:15
Κατα Ματθαιον 23:33
Κατα Μαρκον 9:43

Κατα Μαρκον 9:45
Κατα Μαρκον 9:47
Κατα Λουκαν 12:5
Ιακωβου 3:6
Hadēs
Κατα Ματθαιον 11:23
Κατα Ματθαιον 16:18
Κατα Λουκαν 10:15
Κατα Λουκαν 16:23
Πραξεις 2:27
Πραξεις 2:31
Προς Κορινθιους Α' 15:55
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14

Limnē Pyr

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:20
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:8

Sheol

Γένεσις 37:35
Γένεσις 42:38
Γένεσις 44:29
Γένεσις 44:31
Άριθμοι 16:30
Άριθμοι 16:33
Δευτερονόμιον 32:22
Βασιλειῶν Α' 2:6
Βασιλειῶν Β' 22:6
Βασιλειῶν Γ' 2:6
Βασιλειῶν Γ' 2:9
'Ιώβ 7:9
'Ιώβ 11:8
'Ιώβ 14:13
'Ιώβ 17:13
'Ιώβ 17:16
'Ιώβ 21:13
'Ιώβ 24:19
'Ιώβ 26:6
Ψαλμοί 6:5
Ψαλμοί 9:17
Ψαλμοί 16:10
Ψαλμοί 18:5
Ψαλμοί 30:3
Ψαλμοί 31:17
Ψαλμοί 49:14
Ψαλμοί 49:15
Ψαλμοί 55:15
Ψαλμοί 86:13
Ψαλμοί 88:3
Ψαλμοί 89:48

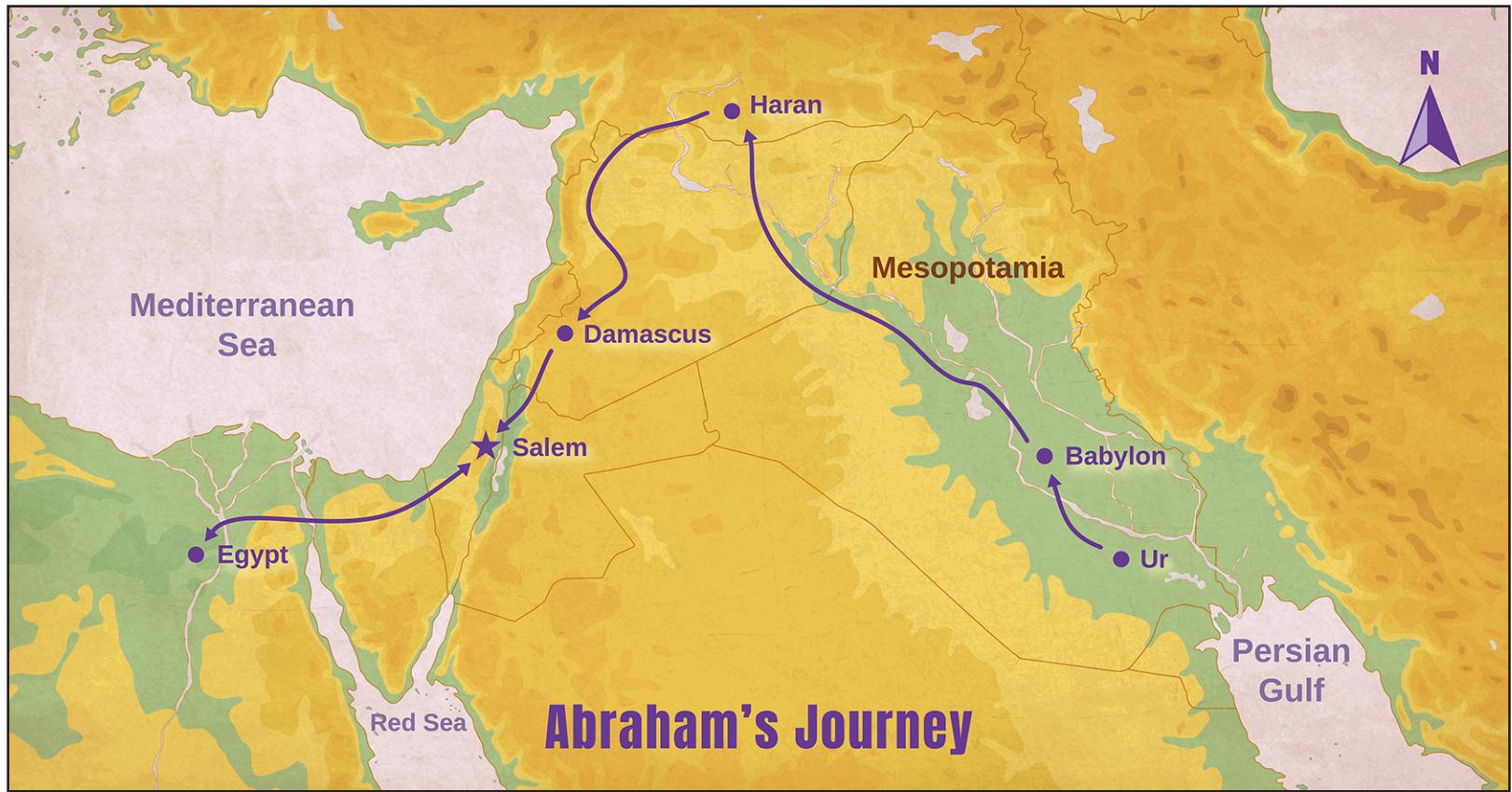
Ψαλμοί 116:3
Ψαλμοί 139:8
Ψαλμοί 141:7
Παροιμίαι 1:12
Παροιμίαι 5:5
Παροιμίαι 7:27
Παροιμίαι 9:18
Παροιμίαι 15:11
Παροιμίαι 15:24
Παροιμίαι 23:14
Παροιμίαι 27:20
Παροιμίαι 30:16
'Εκκλησιαστής 9:10
'Ἄσμα Ἄσμάτων 8:6
'Ησαΐας 5:14
'Ησαΐας 7:11
'Ησαΐας 14:9
'Ησαΐας 14:11
'Ησαΐας 14:15
'Ησαΐας 28:15
'Ησαΐας 28:18
'Ησαΐας 38:10
'Ησαΐας 38:18
'Ησαΐας 57:9
'Ιεζεκιήλ 31:15
'Ιεζεκιήλ 31:16
'Ιεζεκιήλ 31:17
'Ιεζεκιήλ 32:21
'Ιεζεκιήλ 32:27
'Οσηέ 13:14
'Ἀμώς 9:2
'Ιωνᾶς¹ 2:2
'Ἀμβακούμ 2:5

Tartaroō

Πετρου Β' 2:4

Questioned

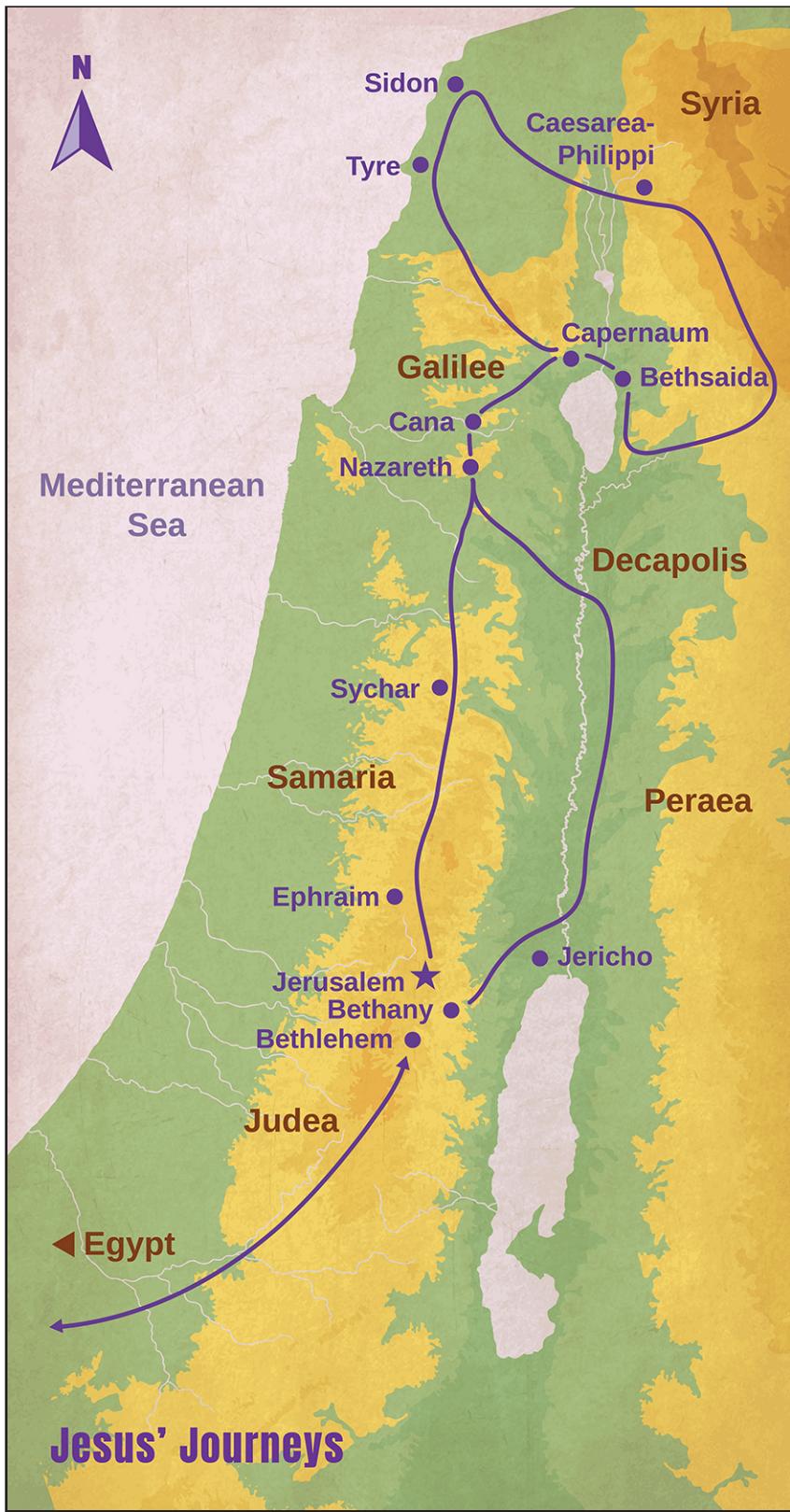
None yet noted

Πίστει καλούμενος, Ἀβραὰμ, ὑπήκουσεν ἔξελθεῖν εἰς τόπον ὃν ἦμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἔξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. - Προς Εβραιους 11:8

ώς δὲ ἔξαπέστειλεν Φαραω τὸν λαόν οὐχ ὡδήγησεν αὐτοὺς ὁ θεός ὁδὸν γῆς Φυλιστιμ ὅτι ἐγγὺς ἦν εἰπεν γάρ
ὁ θεός μήποτε μεταμελήσῃ τῷ λαῷ ἵδοντι πόλεμον καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον - Ἔξοδος 13:17

Καὶ γέρε οὐδὲν Ἀγθρώπου οὐδὲ γῆλθεν διακονηθήσαται, ἀλλὰ διακονοῦσσαται, καὶ δοῦσσαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντί πολλῶν. - Κατὰ Μάρκον 10:45

Παῦλος, δοῦλος Ἐχριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, - Προς Ρωμαιους 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?

Who?

When?

		When?													
		Innocence		Fallen			Glory								
Who?	God	Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth						
		God's Perfect Fellowship	John 10:30	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16					All Restored						
		God's Perfect Fellowship		Pre-Incarnate, John 8:58	Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43									
	Mankind	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden		Everywhere, Psalm 139:7	Indwelling Believers, John 14:17			Acts 3:21							
		No Fall No Death	Gen 1:31	Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5											
		No Fall No Death		Blessed in Paradise, Luke 16:22											
	Angels	No Creation		Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					Col 1:20 Yes?						
		No people	Gen 1:1	Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14											
		No Fall		Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6											
		No Unholy Angels		Rebelling Against Christ			Thalaasa, Rev 20:13	Heb 2:16 No?							
		Gen 1:31		Accusing Mankind			Lake of Fire Revelation 19:20								
				1 Peter 5:8 and Revelation 12:10											
				Abyss Revelation 20:2											

Destiny

Ελληνική at AionianBible.org/Destiny

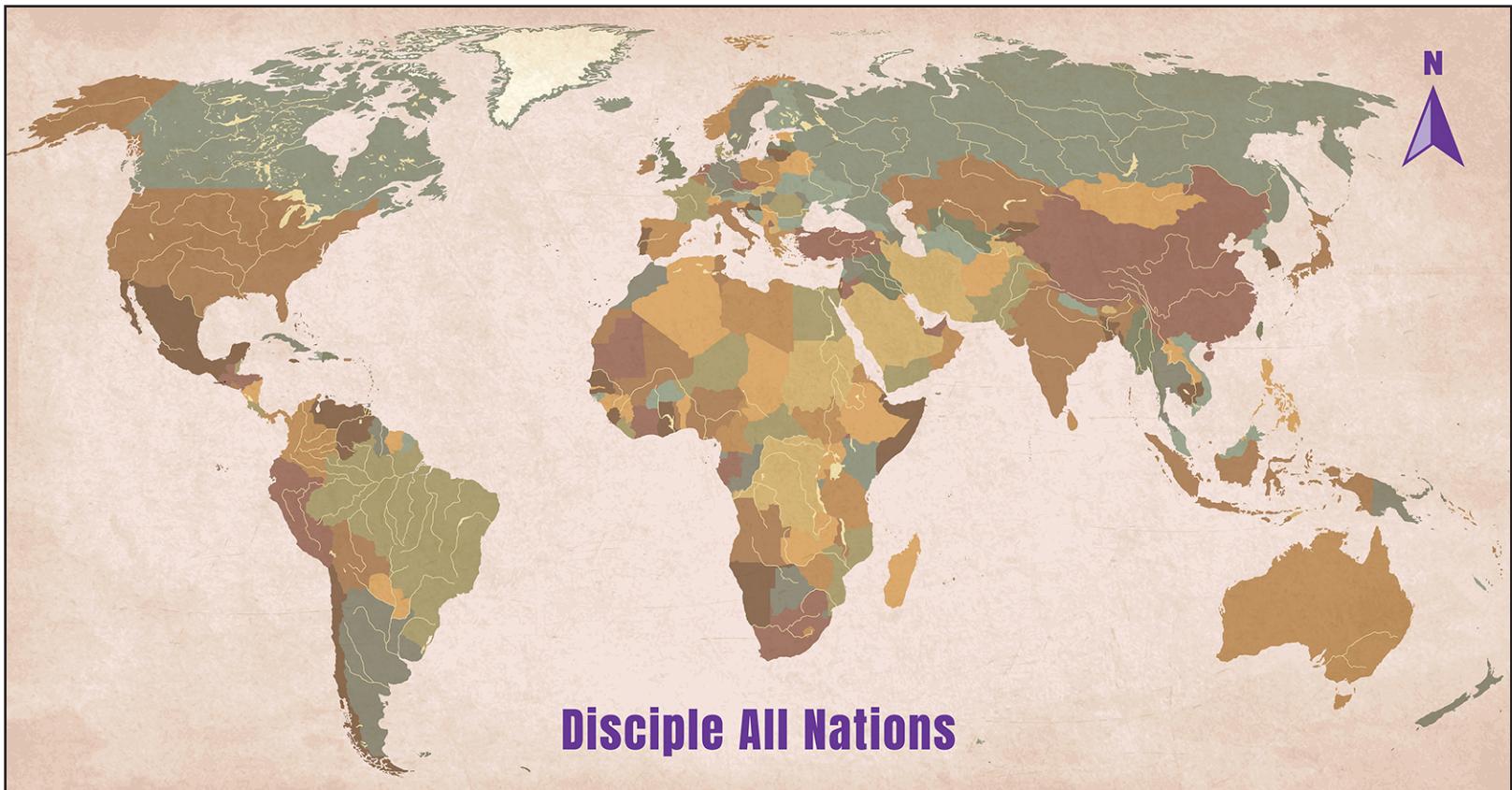
The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament Sheol and New Testament *Hadēs*, 2) Geenna, 3) Tartaroō, 4) Abyssos, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Πορευθέντες οὖν, μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Ἱγνατίου, - Κατα Ματθαιον 28:19